

АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ

Проблемні питання
та можливі шляхи їх
вирішення

Секретаріат Кабінету Міністрів України

АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ
ЇХ ВИРІШЕННЯ**

Під загальною редакцією
В.Г. Яцуби, Міністра
Кабінету Міністрів України,
кандидата наук з державного управління

Київ – 2003

УДК 342.26

Монографія є логічним продовженням книги "Адміністративно-територіальний устрій України. Історія та сучасність" У ній висвітлюються проблемні питання сучасного адміністративно-територіального устрою держави, пропонуються можливі шляхи їх розв'язання, дається аналіз подолання подібних проблем у різних країнах світу. Схарактеризовано адміністративно-територіальний устрій держави як певної системи, що розбудовується у відповідності до прийнятої моделі управління. Вказується на прямий взаємозв'язок між процесами розвитку територіальної організації виконавчої влади, місцевого самоврядування та безпосередньо адміністративно-територіальним устроєм.

Видання орієнтоване на працівників центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших заінтересованих фахівців, залучених до роботи в Комісії з питань адміністративно-територіального устрою України.

Рецензент:

Данилишин Богдан Михайлович, заступник голови Ради по вивченню продуктивних сил України Національної академії наук України, доктор економічних наук

Авторський колектив:

Сивоконь Станіслав Олександрович, заступник міністра Кабінету Міністрів України;

Яцюк Володимир Андрійович, начальник Управління з питань взаємодії з місцевими органами влади Секретаріату Кабінету Міністрів України, кандидат наук з державного управління;

Заєць Анатолій Павлович, перший заступник міністра юстиції України;

Матвіїшин Орест Ярославович, заступник начальника Управління з питань взаємодії з місцевими органами влади, завідувачий відділом Секретаріату Кабінету Міністрів України;

Нижник Ніна Романівна, перший проректор Української академії державного управління при Президентові України, доктор юридичних наук, професор;

Новик Валентина Петрівна, завідувача сектором Управління з питань взаємодії з місцевими органами влади Секретаріату Кабінету Міністрів України;

Олійник Ярослав Богданович, декан географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професор;

Карпінський Юрій Олександрович, директор Науково-дослідного інституту геодезії і картографії, кандидат технічних наук;

Нудельман Володимир Ілліч, доктор географічних наук, професор.

Рекомендовано до друку Секретаріатом Кабінету Міністрів та Радою по вивченню продуктивних сил Національної академії наук України (протокол № 2 від 20 лютого 2003 року).

ISBN 966-95853-1-7

© Секретаріат Кабінету
Міністрів України, 2003

З М І С Т

Вступ (5)

- Розділ 1. Територіальна організація влади в сучасній Україні: становлення та перспективи розвитку (11)**
- 1.1. Загальні міркування (13)
 - 1.2. Конституційний процес становлення територіальної організації влади (13)
 - 1.3. Нові підходи до регіоналізації державного управління (19)
 - 1.4. Здійснення активної державної регіональної політики (21)

Розділ 2. Децентралізація управління і трансформація адміністративно-територіального устрою в країнах Європи: уроки для України (23)

- 2.1. Загальні міркування (25)
- 2.2. Польща (25)
- 2.3. Угорщина (28)
- 2.4. Чехія (31)
- 2.5. Австрія (35)
- 2.6. Бельгія (36)
- 2.7. Данія (36)
- 2.8. Італія (37)
- 2.9. Литва (38)
- 2.10. Латвія (41)
- 2.11. Естонія (41)
- 2.12. Франція (42)
- 2.13. Фінляндія (43)
- 2.14. Іспанія (44)
- 2.15. Німеччина (45)
- 2.16. Уроки для України (46)

Розділ 3. Актуальні проблеми сучасного адміністративно-територіального устрою України та пропозиції щодо їх вирішення (49)

- 3.1. Загальні міркування (51)
- 3.2. Адміністративно-територіальна одиниця як соціально-економічна територіальна система (51)
- 3.3. Сучасний адміністративно-територіальний устрій України, його проблеми та шляхи розв'язання (53)

Розділ 4. Аналітичний огляд існуючого адміністративно-територіального устрою України (65)

- 4.1. Загальні міркування (67)
- 4.2. Зведена характеристика адміністративних районів за чисельністю населення (68)
- 4.3. Зведена характеристика наявного потенціалу культурно-побутового обслуговування населення на рівні сільських рад (70)
- 4.4. Обстеження фінансово-матеріальної бази адміністративно-територіальних одиниць усіх рівнів, стану фінансового забезпечення надання місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування адміністративних і громадських послуг населенню (72)
- 4.5. Сучасний стан соціально-економічного розвитку малих міст (86)

Додатки до розділу 4 (89)

- Розділ 5. Генеральна схема планування території України як засіб обґрунтування пропозицій щодо удосконалення системи адміністративно-територіального устрою (273)**
- 5.1. Загальна характеристика значущості проблеми (275)
 - 5.2. Основні завдання Генеральної схеми (277)
 - 5.3. Демографічний прогноз. Пріоритетні напрями розвитку економіки регіонів (278)
 - 5.4. Наміри та потреби використання окремих видів територій (282)
 - 5.5. Комплексна оцінка території (283)
 - 5.6. Поділ території за видами та режимом переважного використання (285)
 - 5.7. Вдосконалення систем розселення та забезпечення сталого розвитку населених пунктів (286)
 - 5.8. Розвиток соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури (291)
 - 5.9. Формування національної екологічної мережі (292)
 - 5.10. Визначення територій, розвиток яких потребує державної підтримки (293)

- Розділ 6. Картографічне моделювання особливостей адміністративно-територіального устрою України з метою його удосконалення (295)**
- 6.1. Загальні міркування (297)
 - 6.2. Принципи трансформації адміністративно-територіального устрою України (297)

Додаток до розділу 6 (306)

Висновок (320)

Використана література (321)

Міністр
Кабінету Міністрів України
В. Г. ЯЦУБА:

**Удосконалення
адміністративно-
територіального устрою
–необдуманих кроків
бути не може**

У Посланні Президента України до Верховної Ради України “Європейський вибір: концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002 – 2011 роки” окреслені ключові завдання реформування адміністративно-територіального устрою. Відмічено, що “основними напрямками реформи адміністративно-територіального устрою є приведення його у відповідність до Конституції, удосконалення мережі сільських, селищних і міських рад та впорядкування системи населених пунктів, визначення їхніх меж, розроблення та впровадження генеральної схеми планування територій, укрупнення сільських територіальних громад, створення системи економічно та фінансово самодостатніх громад, запровадження стандартів Європейського Союзу щодо адміністративно-територіального устрою, удосконалення організації місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, створення правових основ адміністративно-територіального устрою України як суверенної держави”

Початку адміністративно-територіальної реформи, як зазначено у Посланні, має передувати “важливий напрям нового етапу адміністративної реформи – делегування управлінських функцій згори донизу і всебічний розвиток місцевого самоврядування. Це має органічно узгоджуватися та поєднуватися з проведенням у 2005–2010 рр. адміністративно-територіальної реформи”

Окрім цього, особливо слід підкреслити, що адміністративно-територіальній реформі повинні передувати широкомасштабні наукові дослідження з проблем адміністративно-територіального устрою.

У таких складних питаннях, як реформування адміністративно-територіального устрою України, ми не маємо права на експерименти, треба шляхом обрахунків

різних можливих варіантів шукати оптимальні рішення.

Саме з метою пошуку цих оптимальних рішень указами Президента України було утворено Комісію з питань адміністративно-територіального устрою (далі – Комісія) як консультативно-дорадчий орган при Президентові України та затверджено положення про неї.

Вагомим напрацюванням робочої групи Комісії стала Концепція удосконалення системи адміністративно-територіального устрою України, яка схвалена Урядом.

Для забезпечення роботи Комісії інформаційно-аналітичними, статистичними, історико-географічними та картографічними матеріалами, що відтворюють історичні аспекти формування та сучасний стан адміністративно-територіального устрою України у 2001 році Секретаріатом Кабінету Міністрів України було підготовлено і видано книгу “Адміністративно-територіальний устрій України. Історія та сучасність”

Які ж завдання ставили перед собою розробники Концепції удосконалення системи адміністративно-територіального устрою? Як і будь-яку справу, вони почали з чітко визначених пріоритетів і стратегії їх реалізації. Формується програма і точний план дій. Найголовніше – це ясно бачити на самому початку роботи ті результати, яких хочуть досягти в кінці. У даному випадку йдеться про удосконалення чинного адміністративно-територіального устрою. Без цього неможливий сталий і збалансований соціально-економічний розвиток держави загалом і кожної окремої її території. Чіткий і зрозумілий адміністративно-територіальний устрій – це передумова для ефективної роботи інституту місцевого самоврядування. Кінцева його мета – підвищення рівня життя громадян, дотримання гарантованих соціальних стандартів, створення можливості отримання сучасних управлінських послуг.

Отже, завдання складні й широкопланові. Розробники Концепції спробували проаналізувати, які проблеми у цій сфері є найгострішими, визначили основні підходи до їх розв'язання, з'ясували правові, організаційні, фінансові засади цього питання.

Україна нині має чотириступеневу систему організації одиниць адміністративно-територіального поділу країни. Кожна адміністративно-територіальна одиниця наділена державою відповідними повноваженнями у сфері державного управління, а також виконує певні самоврядні функції. У цій системі є чимало неточностей і суперечностей. Так, одні й ті ж адміністративно-територіальні одиниці (міста районного значення, селищні та сільські ради)

можуть належати як до третього, так і до четвертого рівня ієрархії.

Відсутність в адміністративно-територіальному устрої України найнижчого базового рівня та різноманіття адміністративно-територіальних одиниць третього та четвертого рівнів (міста районного значення, селищні, сільські ради) ускладнюють функціонування адміністративно-територіальної схеми по горизонталі.

Все це спричинило певну плутанину в поняттях “адміністративно-територіальна одиниця” та “населений пункт”. Приміром, сільська рада та село, селищна рада та селище (міського типу); місто обласного значення чи місто районного значення, як адміністративно-територіальні одиниці, та місто, як населений пункт.

Чинне правове поле держави не розв'язує проблему специфічних міських адміністративно-територіальних утворень, на території яких діють кілька самостійних адміністративно-територіальних одиниць, але які не становлять єдиної територіальної громади. Це передусім стосується міст Києва та Севастополя, а також 64 міст обласного значення, до складу яких входить ще 202 адміністративно-територіальні одиниці з адміністративними центрами, в яких утворені та діють органи місцевого самоврядування та яким, у свою чергу, підпорядковано 555 населених пунктів різних видів.

Недосконалість існуючої системи адміністративно-територіального устрою породжує певну невідповідність рівнів культурно-побутового та іншого обслуговування населення за місцем проживання у межах адміністративно-територіальних одиниць четвертого ступеня ієрархії єдиного адміністративно-територіального устрою держави – сільських рад.

Актуальною проблемою в адміністративно-територіальному устрої залишається також відсутність чітко визначених і картографічно закріплених меж адміністративно-територіальних одиниць (на рівні областей, адміністративних районів, міст і сільських рад).

У Концепції означено сім найгостріших проблем сьогодення. По-перше, це законодавча неврегульованість правового статусу адміністративно-територіальних одиниць та порядку вирішення питань у сфері адміністративно-територіального устрою. По-друге, невідповідність Конституції України та внутрішня суперечливість існуючої багаторівневої системи адміністративно-територіальних одиниць.

По-третє, розташування у багатьох випадках на тери-

торії міст інших міських поселень, а також сіл, селищ як окремих адміністративно-територіальних одиниць.

По-четверте, збереження всупереч Конституції України серед адміністративно-територіальних одиниць таких категорій, як селище міського типу, сільрада, а також селищна рада та міська рада.

По-п'яте, недосконалість системи класифікації міст, відсутність чітких критеріїв для утворення районів, районів у містах, а також віднесення населених пунктів до категорії сіл, селищ та міст.

По-шосте, відсутність у багатьох випадках визначених відповідними уповноваженими на те органами та на планово-картографічних матеріалах меж адміністративно-територіальних одиниць, невнесення їх у натуру, визначення значної частини меж таких одиниць без урахування місцевих природних, історичних та інших факторів, перспектив розвитку регіонів та населених пунктів.

По-сьоме, надмірна подрібненість адміністративно-територіальних одиниць на нижчому рівні.

Які ж головні принципи покладено в основу удосконалення системи адміністративно-територіального устрою? Передусім те, що воно здійснюватиметься на основі Конституції України і чинного законодавства, пріоритетності забезпечення прав та свобод людини і громадянина, цілісності та єдності державної території. А ще воно має бути узгоджене з бюджетною, податковою, земельною, судовою та іншими державними реформами, обов'язково враховувати історичні, економічні, демографічні, екологічні, географічні особливості територій та їхні етнічні й культурні традиції. Останнє забезпечить формування фінансово-економічної бази, достатньої для розв'язання місцевих проблем.

Немає сумніву, що будь-які зміни у цій сфері можна проводити тільки після відкритого обговорення пропозицій, а всі рішення мають бути обґрунтованими, зрозумілими усім і прийматися прозоро. Це дуже важливо, оскільки проблема адміністративно-територіального устрою зачіпає інтереси мільйонів людей. Ані довільності, ані необдуманих кроків тут бути не може. Серед механізмів удосконалення системи адміністративно-територіального устрою, передбачених Концепцією, передусім слід виділити нормативно-правове забезпечення, науковий супровід та організаційні засоби. Окреслені вище проблеми мають знайти своє тлумачення і розв'язання в майбутньому Законі "Про адміністративно-територіальний устрій України". У ньому буде закріплено трирівневу систему адміні-

стративно-територіального устрою в Україні, здійснено класифікацію міст, яка б враховувала їхнє соціально-економічне значення та роль у розвитку відповідних територій.

Необхідно відповідно до Конституції України розв'язати проблему існування таких категорій адміністративно-територіальних одиниць, як селище міського типу. Передбачається віднести усі наявні зараз селища до категорії сіл, а селища міського типу – до категорії селищ. При цьому віднесені до категорії сіл населені пункти при промислових підприємствах, залізничних станціях та інші, які відповідають встановленим критеріям, зокрема щодо чисельності населення, відповідно до законодавства в індивідуальному порядку можуть бути віднесені до категорії селищ.

Оскільки в Конституції України до системи адміністративно-територіального устрою України не віднесено сільраду, селищну та міську ради, тому особливого значення надається законодавчому визначенню порядку встановлення меж сіл, селищ, міст та районів у містах.

Потрібно забезпечити узгодженість розв'язання цього питання у законі про адміністративно-територіальний устрій а також у бюджетному, податковому, земельному законодавстві та законодавстві про місцеве самоврядування з метою недопущення погіршення фінансових умов забезпечення сільських та селищних громад.

Варто також передбачити, що одним з важливих факторів прийняття рішень про утворення районів, віднесення населених пунктів до категорії міст, передусім міст обласного та республіканського значення в Автономній Республіці Крим, а також селищ та сіл мають бути відповідні положення Генеральної схеми планування території України та інших містобудівних проектно-планувальних документів.

Укрупнення міст, сіл та відповідних територіальних громад може здійснюватися насамперед у процесі злиття зазначених адміністративно-територіальних одиниць. Крім того, необхідно враховувати, що відповідно до Конституції України жителі кількох сіл можуть добровільно об'єднуватися у сільську громаду, обирати спільний орган місцевого самоврядування та сільського голову.

Наукове забезпечення проблеми автори Концепції бачать не лише в проведенні відповідних досліджень і теоретичних напрацювань. Ідеться про науковий супровід пілотних дослідницьких проектів з метою вивчення типових проблем у сфері адміністративно-територіального устрою,

розробку відповідних моделей, механізмів та інших пропозицій, включаючи альтернативні, які б стимулювали добровільне об'єднання зусиль органів місцевого самоврядування.

Обов'язково має бути запропоновано декілька альтернативних варіантів розв'язання тих чи інших проблем.

До механізмів удосконалення системи адміністративно-територіального устрою включено і такі вкрай важливі, як кадрове та фінансове забезпечення новацій. Без цього всі рішення можуть лишитися на папері.

Всі роботи з удосконалення адміністративно-територіального устрою намічено на 2005-2010 роки. За Концепцією, до першочергових завдань віднесено прийняття Закону "Про адміністративно-територіальний устрій", інших нормативно-правових актів. Необхідно також визначити спеціальний уповноважений центральний орган виконавчої влади, який би регулював ці процеси. Слід здійснити пілотні дослідницькі проекти і проаналізувати їхні результати. Це дасть змогу уникнути можливих помилок та неузгодженості дій.

Розділ 1

ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ВЛАДИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: СТАНОВЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

1.1. Загальні міркування

Адміністративно-територіальний устрій, умовно кажучи, це система територіальної локалізації (або закріплення на території) управлінських функцій держави, виражених у державній регіональній політиці засобами державного, регіонального і місцевого управління та структурами самоврядування і закріплених у відповідних законодавчих актах з чітким розподілом управлінських функцій та повноважень. Саме тому адміністративно-територіальний устрій завжди встановлюється відповідно до прийнятої у державі моделі управління.

Наявний адміністративно-територіальний устрій дістався Україні у спадок від системи партійно-господарського управління. Зміни, що протягом 1991–2001 років відбувалися у системі державного управління взагалі й територіальної організації влади зокрема поки що не знайшли свого адекватного втілення у відповідних змінах адміністративно-територіального устрою. Однак взаємопов'язаність цих змін зумовлює необхідність проаналізувати процес державотворення в Україні, особливо у частині територіальної організації влади.

1.2. Конституційний процес становлення територіальної організації влади

Упродовж майже дванадцяти років, що минули з дня проголошення незалежності, Україна зробила величезні кроки на шляху до повного демонтажу тоталітарної політичної системи та командно-адміністративної економіки, якими характеризувалася радянська епоха. Весь цей період був позначений активним пошуком адекватної моделі територіальної організації влади в цілому та організації місцевого самоврядування зокрема.

На момент здобуття Україною незалежності у політико-територіальному аспекті вона характеризувалась уніфікованістю адміністративного поділу, єдністю системи господарювання. У процесі визначення та уточнення форми правління інституціоналізації влади як у центрі, так і в регіонах пошук адекватної моделі політико-територіальної організації влади значно активізувався. Наприклад, свого часу активно обговорювалися проблеми організації влади у Донецькому регіоні, в Закарпатті, на Галичині.

Особливо активним цей пошук був у період підготовки Конституції незалежної України (1991–1996).

Нагадаємо деякі факти. Надто резонансним тоді було питання щодо запровадження в Україні федерального устрою. Аргументувалося це історичним досвідом існування земель та потребами децентралізації влади.

Кілька проектів Конституції України на початковій

стадії її розробки передбачали саме такий децентралізований устрій. Таким, наприклад, був проект нової Конституції у редакції від 29 січня 1992 року, що з невеликими змінами, внесеними Конституційною комісією, виносився на всенародне обговорення у другій половині того ж року.

Зазначеним проектом передбачалося запровадження на рівні областей (земель) і Республіки Крим адміністративної автономії (тобто формування державно-територіальних одиниць) на засадах розмежування нормотворчих, установчих, контрольних і виконавчих функцій, що мали здійснюватись відповідно радами і виконавчими комітетами областей (земель).

А проект Конституції від 27 травня 1993 року передбачав не лише земельний поділ, а й прямо вказував на суб'єкта відображення регіональних інтересів, територіального представництва – Раду територій Верховної Ради України.

В умовах гострої необхідності закріплення здобутої Україною незалежності, послідовного завершення первинного етапу інституціоналізації державної влади у той момент об'єктивно перемогла точка зору прихильників централізованої держави.

За Конституцією 1996 року Україна зберегла унітарний характер з автономним утворенням у її складі – Автономною Республікою Крим.

Реформа адміністративно-територіального устрою України, спроби проведення якої теж робилися у минулому, завершена не була.

Прийнятий Верховною Радою у 1997 році Закон "Про адміністративно-територіальний устрій України" не вирішував кардинально питання децентралізації влади на рівень регіонів і не змінював у цілому усталений адміністративно-територіальний устрій країни. Він містив певні недоліки, а також суперечив Конституції України, у зв'язку з чим Президент України застосував щодо нього право вето.

Другій складовій територіальної організації влади, якою є місцеве самоврядування, починаючи з часу здобуття Україною незалежності, теж приділялась значна увага. І хоча реформа муніципального самоврядування протягом 1991–2002 років так і не набула глибокого розмаху, цей період необхідно вважати достатньо важливим для розвитку вказаної сфери. Вже за перші роки незалежності значно поглибилось усвідомлення потреби зміцнення фінансової, організаційної, матеріальної та кадрової незалежності місцевого самоврядування. Ці ідеї було закладено в основу нової Конституції України 1996 року, інших відповідних законопроектів. Статтею 7 Конституції в Україні було гарантовано місцеве самоврядування. Конституція досить детально визначила суть та особливості місцевого самоврядування в Україні з певним урахуванням тривалого досвіду існування в Україні місцевого самоврядування та вимог

Європейської хартії місцевого самоврядування. Вона продовжила реформування рад на основі самоврядування, яке почалося після 1991 року.

Нова Конституція закріпила модель місцевого самоврядування, майже аналогічну моделі 1992 (1995) років, посиливши роль територіальної громади, послабивши водночас роль сільських, селищних і міських рад. Вона ліквідувала подвійне підпорядкування виконавчих комітетів рад, їх управлінь і відділів, місцеві ради було звільнено від опіки їх виконавчих комітетів.

Територіальні громади села, селища, міста набули прав безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляти майном, що перебуває у комунальній власності, затверджувати програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролювати хід їх виконання, затверджувати бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролювати їх виконання, встановлювати місцеві податки і збори відповідно до закону, вирішувати інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції (стаття 143 Конституції України).

Однак, якщо орієнтуватися на вимоги (рекомендації) Європейської хартії місцевого самоврядування, реформа місцевого самоврядування в Україні цим не вичерпуватиметься. Потребують свого вирішення питання оптимізації кількості сільських територіальних громад, реальної їх фінансової, матеріальної та організаційної спроможності (і, відповідно, незалежності).

Сучасний адміністративно-територіальний поділ України та організація власне місцевого самоврядування за Конституцією України створюють підґрунтя до подрібнення місцевого самоврядування: замість існуючих сільських рад, які об'єднують жителів, як правило, кількох сіл, нова Конституція визнала за мешканцями кожного села право на створення власних органів місцевого самоврядування.

Цим дано поштовх до активізації процесів децентралізації на рівні місцевих громад (і, відповідно, до подрібнення місцевого самоврядування), що суперечить тенденції до укрупнення територіальних громад, яка спостерігається протягом останнього часу в країнах Європейського Союзу.

У цілому ж шлях децентралізації влади є не лише привабливим, але і безальтернативним шляхом розвитку України. Саме такої думки дотримується більшість політиків у центральних органах державної влади і особливо місцева політична еліта. Саме у децентралізації влади вони вбачають можливості збалансування соціально-економічного розвитку територій, оптимального врахування їх культурних, етнічних, історичних, демографічних, екологічних та інших особливостей розвитку.

Децентралізація влади, як свідчить світовий досвід з ре-

формування влади та загальні тенденції, що спостерігаються у даній сфері, є наступним і неминучим етапом розвитку після періоду "командно-адміністративного управління та урядування", котрий супроводжує становлення держав, вихід їх із соціально-економічної та політичної кризи.

Не викликає сумніву, що децентралізована влада є більш ефективною в умовах стабільного розвитку. В умовах сьогоднішньої України, де намітився незворотний процес економічного та соціального зростання, це, а також завершення виконання завдань консолідації соціальних сил, неминуче поставить на порядок денний необхідність наближення влади до населення, широкого розвитку місцевої ініціативи, участі населення в управлінні економічним і соціальним розвитком територій – осередків його проживання.

Разом з тим не треба забувати, що період існування України як незалежної держави є не настільки значним, щоб вже можна було говорити про остаточну сформованість стійких національно зорієнтованих тенденцій управління розвитком держави.

Саме тому децентралізація влади має здійснюватись дуже обережно з тим, щоб зберегти цілісність Української держави, керованість розвитку регіонів з огляду загальнодержавних інтересів, забезпечити можливість прийняття і впровадження ефективних управлінських рішень, які виходять із загальнодержавних інтересів, але максимально враховують потреби (інтереси) регіонів.

У яких же формах може бути здійснена децентралізація влади в Україні?

На нашу думку, таких форм може бути дві – децентралізація влади шляхом федералізації або регіоналізація влади в умовах збереження унітарності України.

Коротко охарактеризуємо кожен з них.

Певно, федералізація не є сьогодні актуальною для України з огляду на саму природу федералізму, яка полягає в тому, що поштовх до таких процесів відбувається знизу. Федерація створюється там і тоді, де і коли існують значні відмінності у національно-етнічному складі населення країни, історичних, культурних особливостях, значних територіальних відмінностях. Крім того, вона не веде автоматично до децентралізації, оскільки федерації можуть бути як централізованими, так і децентралізованими.

З огляду на незначний період існування України як самостійної держави, а відтак відсутності стійкого державницького імунітету та неконсолідованості української нації країна ще не готова до запровадження федерації. В Україні, на наш погляд, немає необхідних об'єктивних причин для запровадження федерального устрою. Останній, у разі його запровадження, не зміг би вирішити кардинального питання децентралізації влади, а лише призвів би до посиленого варіанту федералізації з ілюзорною децентралізацією влади.

Поняття "регіоналізація", з огляду на відповідний досвід країн світу, звично у нашій практиці асоціюється зі створенням нового типу територіального утворення – запровадження укрупнених адміністративно-територіальних одиниць.

Саме у такому сенсі точилися дискусії і в Україні під час обговорення проекту Конституції України впродовж 1991–1996 років.

Спектр ідей відносно адміністративно-територіального поділу на рівні найбільших адміністративно-територіальних одиниць був досить широким – від збільшення кількості областей, як одного з варіантів оптимізації адміністративно-територіального поділу (це сприяло б, на думку тих, хто дотримується даної точки зору, децентралізації управління, вирішенню економічних, соціальних і політичних проблем), до укрупнення регіонів і доведення їх до 9–13 одиниць.

Не може бути остаточно відкинута і вірогідність прагнень до автономізації України. Особливо важливими чинниками в цьому прагненні називають економічний та етнокультурний, які спричинять відцентрові тенденції найближчим часом. Саме цьому, на наш погляд, сприятимуть роздержавлення економіки, розширення сфери економічної компетенції регіонів, зміцнення позицій регіональних еліт та об'єктивне зміцнення економіки регіонів.

Не виключається також посилення тенденції до політичної самоідентифікації численних українських субетнічних груп (лемків, бойків, русинів та інших), що у цілому відповідає загальноєвропейській тенденції у цій сфері (досвіду Франції, Іспанії, Італії, Бельгії та інших країн).

Віднедавня прагнення до децентралізації влади, особливо в сфері економічного і соціального розвитку регіонів, набуло організованого виразу. Були, наприклад, створені Асоціація міст України, Асоціація сільських, селищних і міських рад, Українська асоціація місцевих і регіональних влад, Спілка лідерів місцевих та регіональних влад, інші відповідні утворення, орієнтовані на вирішення широкого кола питань у сфері державної регіональної політики взагалі та місцевого самоврядування зокрема.

Зазначені утворення активно включилися у процес формування державної регіональної політики. Так, приміром, Спілка лідерів місцевих та регіональних влад запропонувала власне бачення Концепції державної регіональної політики, в якій з метою подолання структурної кризи загальної системи влади, яка значною мірою перешкоджає проведенню реформ, передбачено здійснити такі заходи:

- визнати населення області територіальною громадою (обласними співтовариствами) з наділенням її власністю, самостійним бюджетом, власними джерелами доходу;

- створити двопалатний парламент, друга палата якого (Рада регіонів) була б органом територіального представ-

ництва і формувалась обласними радами шляхом кооптації по три представники від кожної обласної ради;

- надати більшій самостійності уряду у здійсненні виконавчих повноважень, відмовитись від посади голів державних адміністрацій в областях і запровадити інститут префектів, які мали б контрольно-наглядові повноваження;

- створити адміністративні суди й надати їм права розгляду справ про перевищення повноважень обласними радами, місцевими органами або окремими посадовими особами і припинення повноважень цих органів та посадових осіб;

- сформувати на рівні області обласні ради на основі мажоритарної системи виборів або від територіальних громад;

- обирати голів і керівників виконавчого органу ради й покласти на них державні повноваження та функції контролю і координації з обласними управліннями центральних органів виконавчої влади.

Аналіз запропонованого підходу свідчить про кілька цікавих обставин.

По-перше, мова йде, по суті, про визнання за обласними співтовариствами усіх прав на самоврядування та формування на рівні області повноцінних органів місцевого самоврядування. Цей рівень самостійності передбачає майнову, фінансово-економічну, організаційну і кадрову самостійність на рівні вимог щодо правового статусу та повноважень органів місцевого самоврядування, передбачених Європейською хартією місцевого самоврядування.

По-друге, передача державних повноважень від голів місцевих державних адміністрацій до обраних населенням керівників виконавчих органів рад, запровадження замість голів місцевих державних адміністрацій префектів і наділення останніх виключно контрольно-наглядовими повноваженнями є формою децентралізації влади у формі самоврядування.

По-третє, реалізація запропонованої моделі організації влади свідчить, що у питанні форми державного устрою відбуватиметься зміщення від використання механізмів та інструментів чисто унітарної форми управління до використання елементів федеративної форми державного устрою.

Особливої уваги заслуговує той факт, що така модель організації влади з невеликими відмінностями пропонувалась за проектом Конституції України від 27 травня 1993 року.

Відмінності полягали лише у тому, що на рівні областей замість органів місцевого самоврядування пропонувалось утворити органи державної влади, які діяли б за принципом поділу влади.

Повернення до подібної моделі організації влади є досить симптоматичним. Воно свідчить про поступовий відступ періоду жорсткої, централізованої влади і поширен-

ня ідеї запровадження більш децентралізованих форм державного управління в регіонах.

Однак, неточне визначення авторами даної Концепції ключових понять державної регіональної політики призвело до вузького тлумачення основних її завдань. Запропонована схема реформування державної регіональної політики передбачала істотне обмеження повноважень державних адміністрацій, залишаючи за ними тільки функцію адміністративного контролю, що автоматично призводило б до значного ослаблення виконавчої вертикалі влади.

Зі змісту Концепції можна зробити однозначний висновок, що Україні пропонується (на відміну від інших країн світу) запровадження концептуально нових, відмінних від передбачених чинною Конституцією засад функціонування та взаємовідносин органів державної влади та місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування стає однією з ланок державного управління, продовженням її вертикалі. Такий підхід є неприйнятним, оскільки органи місцевого самоврядування не є частиною системи органів держави, а є перш за все формою залучення громадян до управління, одним із проявів демократії на місцевому рівні.

Неприйнятність розбудови державної регіональної політики за Концепцією Співки лідерів місцевих та регіональних влад поставила на порядок денний гостру необхідність пошуку виважених рішень щодо запровадження нових підходів до регіоналізації державного управління.

І такі підходи були знайдені центральними органами виконавчої влади та втілені у відповідну Концепцію державної регіональної політики.

1.3. Нові підходи до регіоналізації державного управління

Концентрований вираз нових підходів до регіоналізації державного управління знайшов відображення в Концепції державної регіональної політики, затвердженій Указом Президента України від 25 травня 2001 року № 341. У ній зазначається, що "державна регіональна політика є складовою частиною національної стратегії соціально-економічного розвитку України, тісно пов'язаною із здійсненням адміністративної реформи та впорядкуванням адміністративно-територіального устрою, і реалізується шляхом здійснення органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування системи заходів для забезпечення ефективного комплексного управління економічним та соціальним розвитком України та її регіонів – Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя.

Система заходів щодо реалізації Концепції державної регіональної політики, яка затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2001 року № 437,

орієнтується на підвищення рівня регіоналізації державного управління.

На першому етапі її реалізації (2001–2003 роки) цього можна досягти за рахунок:

- удосконалення механізмів стратегічного державного планування регіонального розвитку, системи загальнодержавного і регіонального прогнозування та планування соціально-економічного розвитку;

- проведення аналізу законодавства, розроблення програми законодавчого забезпечення розвитку місцевого самоврядування, спрямованої на зміцнення його організаційно-правових і фінансових основ;

- розроблення та вдосконалення законодавства з питань регіональної політики та місцевого самоврядування, зокрема щодо: розмежування функцій і повноважень центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, обґрунтування засад державного стимулювання регіонального розвитку територій, в тому числі депресивних, законодавчого врегулювання проходження служби в органах місцевого самоврядування, визначення центрального органу виконавчої влади з питань регіональної політики і підтримки місцевого самоврядування, формування мережі агентств регіонального розвитку тощо;

- доведення до відома населення України положень Концепції державної регіональної політики, широка підтримка державними і комунальними засобами масової інформації її реалізації в регіонах.

На другому етапі реалізації (з 2003 року) підвищення рівня регіоналізації державного управління передбачається досягти завдяки:

- запровадженню конкурсних засад розміщення у регіонах державних інвестиційних коштів;

- розробленню Генеральної схеми економічного районування України та Національної програми охорони земель;

- підготовці міжрегіональних соціальних проектів та їх фінансовому забезпеченню;

- створенню економічних, організаційних та нормативно-правових передумов для реалізації основних принципів сталого і збалансованого розвитку регіонів;

- заснуванню регіональних центрів передачі та розповсюдженню високих технологій;

- формуванню державних і регіональних інформаційних баз даних про регіони, їх потенціал і потреби, а також про територіальні громади;

- створенню економічних умов та формуванню нормативно-правової бази для участі України у відповідних заходах з реалізації регіональної політики у рамках Європейського Союзу.

1.4. Здійснення активної державної регіональної політики

Інтегрування України в європейські структури, як зазначено у Посланні Президента України до Верховної Ради України "Європейський вибір: концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002–2011 роки", потребує вироблення та реалізації такої моделі взаємовідносин з регіонами й управління ними, яка б відповідала принципам регіональної політики ЄС, сприяла становленню нових форм співпраці у форматі "центр – регіони", загальноєвропейській практиці внутрішнього міжрегіонального співробітництва та міжнародної співпраці територій.

Метою державної регіональної політики як складової стратегії економічного та соціального розвитку України є створення умов для динамічного, збалансованого розвитку територій, усунення основних регіональних диспропорцій.

Державна регіональна політика у 2002–2011 роках має забезпечити:

- формування оптимальної високоефективної структури господарства регіонів, яка б забезпечувала їх комплексний розвиток на основі природно-ресурсного, виробничо-ресурсного, науково-технічного та людського потенціалу, наявної інженерної та соціальної інфраструктури;

- запровадження системи стратегічного бюджетного планування та фінансового вирівнювання із застосуванням об'єктивних критеріїв, гарантованих державою соціальних стандартів, нормативів бюджетної забезпеченості, законодавчо визначеного переліку завдань місцевого значення;

- застосування договірних засад при визначенні спільних дій центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в стимулюванні регіонального розвитку;

- вирішення спільних регіональних та міжрегіональних проблем розвитку шляхом об'єднання фінансових ресурсів місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

- комплексний розвиток територій із спеціальним економічним статусом завдяки залученню інвестицій у пріоритетні галузі виробництва для збереження наявних і створення нових робочих місць, запровадження нових технологій тощо;

- підвищення ролі регіонів у зовнішньоекономічному співробітництві, активне входження регіонів до міжнародних організацій та формувань, активізація міжрегіонального і транскордонного співробітництва;

- удосконалення системи державного стратегічного програмування регіонального розвитку, обґрунтування стратегії розвитку окремих регіонів;

- децентралізацію влади, розмежування функцій та пов-

новажень центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з розширенням повноважень останніх;

- формування інфраструктури підтримки регіонального розвитку через створення спеціальних інститутів, зокрема агентств регіонального розвитку;

- підвищення ролі регіонів у реалізації екологічної політики держави;

- адаптацію національного законодавства з питань регіональної політики до норм і стандартів Євросоюзу.

Державна регіональна політика здійснюється в тісному взаємозв'язку з адміністративною реформою та реформуванням адміністративно-територіального устрою.

Розділ 2

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

2.1. Загальні міркування

Регіоналізація, територіальна децентралізація влади та поділ праці між різними органами місцевого самоврядування з першого дня трансформаційних перетворень були предметом гарячих дискусій в унітарних країнах Центральної та Східної Європи (коаліції колишнього соціалістичного табору).

Трансформація політичної системи на фоні інтеграції у європейську економіку, створення структури місцевого самоврядування на принципах громадянської демократії дали поштовх для нового сприйняття процесів взаємодії між центральними і регіональними органами влади, гармонізації питань незалежності громади та функцій управління на середніх рівнях.

Майже в усіх колишніх соціалістичних країнах економічна, політична та функціональна трансформація основних рівнів самоврядування стала пріоритетним питанням – попередній, субнаціональний, рівень або взагалі зник (наприклад, у Чехії), або обсяг його функцій значно обмежено (в Угорщині) чи трансформовано (у Польщі) і він знаходить відповідне відображення у реформуванні адміністративно-територіального устрою цих країн.

Значну увагу проблемам трансформації основних рівнів самоврядування та відповідному реформуванню адміністративно-територіального устрою приділяється у новоутворених країнах Прибалтики – Латвії, Литві та Естонії.

Шляхом перетворення з унітарної у федеративну державу рухається Бельгія.

Далі охарактеризуємо поетапні кроки деяких країн Європи в питанні реформування адміністративно-територіального устрою своїх територій та зробимо висновки для України.

2.2. Польща

Польща з 1990 року йде шляхом послідовних економічних перетворень. І саме з того часу ведуться дискусії і розробляються різні варіанти децентралізації державного управління та проведення територіальної реформи.

Одночасно було зроблено виважені й водночас рішучі кроки щодо підготовки і запровадження нового законодавства про врегулювання регіональних відносин (особливо в частині фінансів, державної підтримки інституційних перетворень). В основному ці законодавчі зміни були спрямовані на підготовку до приєднання Польщі до Європейського Союзу і не визначали ні самої регіональної політики, ні внутрішніх стратегій розвитку регіонів, ні відносин між секторами економіки.

У 1998 році було прийнято остаточне рішення про децентралізацію і проведення територіальної реформи. При цьому в ході затвердження Проекту територіальної реформи найбільшу дискусію в польському парламенті (навіть у польському суспільстві) викликали не фінансові питання

чи розподіл повноважень, а кількість регіональних утворень на рівні областей (у Польщі – воєводства) за європейською класифікацією. Можна вважати, що історичним (у тому числі й соціально-економічним), культурним чи етнічним аспектам при цьому надавалося більше ваги, ніж суто структурним чи інституційним питанням.

Наприкінці 1998 року Польща поділялась на 2489 муніципалітетів (з виборчими органами влади) і 49 воєводств (провінцій) під керівництвом представників центрального уряду (воєвод).

З метою максимального наближення регіональної ієрархічної структури Польщі до прийнятої схеми в ЄС, починаючи з 1 січня 1999 року в адміністративно-територіальний устрій країни внесено суттєві зміни.

Таблиця 1. Новий адміністративно-територіальний устрій Польщі – середній розмір та діапазони

Показники	Муніципалітети (гміни)	Пов'яті	Воєводства
Кількість адміністративно-територіальних одиниць	2489	373	16
Їх площа (кв. км)			
– середня величина	125	836	19500
– мінімальна величина	2	13	9415
– максимальна величина	625	2987	35612
Їх населення (тис. чоловік)			
– середня кількість	15,5	104	242
– мінімальна кількість	1,3	22	1018
– максимальна кількість	931,5	1628	6689

Муніципалітети (гміни) (існують з 1990 року) несуть відповідальність за забезпечення базових повсякденних потреб населення на місцевому рівні. Крім того, повною мірою відповідають за місцевий розвиток, у тому числі розробку його стратегії, контролюють не менше 17,5 відсотків (за деякими джерелами – до 25 відсотків) суспільних фінансів (в основному субсидії, що виділяються центральними адміністраціями на виконання конкретних завдань місцевого рівня).

Всього налічується 2489 муніципалітетів.

Округи (пов'яті) керуються Радою округу (на чолі з головою) і виконавчим органом (на чолі зі старостою). Вони виконують частково допоміжні функції, які не можуть ефективно надаватися гміною (наприклад, відповідають за лікарні, середні спеціальні навчальні заклади, об'єкти соціального обслуговування). Гміни, що входять до пов'яті, не підлеглі йому.

Всього нараховується 373 пов'яті (з них 65 місцевих пов'ятів, тобто міст на правах пов'ятів, більшість з них має населення понад 100 тис.).

Провінції (воєводства). Законодавчим органом у них є регіональні збори ("сеймики"), які очолює голова. Уряд

воєводства очолює голова самоуправління ("маршалок").

Уряд несе повну відповідальність за розробку стратегії та економічний розвиток регіону. Влада на рівні провінції (воєводства) фактично розподіляється між представниками центрального уряду (воєводами) і виборчим органом. У цілому представник центрального ряду несе відповідальність за суспільну безпеку, виконання правових норм і забезпечення законності. Крім заходів правового характеру, остаточний розподіл відповідальності визначається практичними домовленостями (виходячи із специфіки даного регіону).

Всього країну поділено на 16 воєводств, причому 4 відносно невеликі, що не мають достатнього економічного потенціалу (за відповідними вимогами ЄС).

На думку польських експертів з регіональної політики, воєводства і пов'яти отримали набагато більше нових обов'язків, ніж джерел доходів, що робить державні дотації цілком необхідною, якщо не ключовою умовою їх фінансування. І все-таки вважається незаперечним позитивним результатом адміністративно-територіальної реформи формування 16 економічно більш сильних регіонів (на противагу колишнім 49), основу яких переважно складають динамічні в розвитку міські агломерації. Саме така схема децентралізації державної влади і реформи територіальної адміністрації, на думку тих самих експертів, закладають міцну основу для реалізації сучасної комплексної регіональної політики.

Протягом 90-х років ХХ століття було зроблено спроби розробити стратегію і концепцію регіональної політики, хоча ці роботи велися непослідовно і часто переривалися, що давало менший ефект від очікуваного. Головною причиною такого стану вважають відсутність спеціального органу, відповідального за регіональну політику на урядовому рівні. Лише у 1998 році було зроблено рішучий крок на шляху формування стратегічної концепції регіональної політики (позитивним каталізатором стала перспектива вступу до ЄС та відповідні вимоги щодо цього в цілому і регіональної політики зокрема).

Так, Міністерство економіки Польщі та Урядовий центр стратегічних досліджень (УЦСД) підготували проект Положення національної стратегії регіонального розвитку, а у 1999 році УЦСД розробив Концепцію довгострокового територіального розвитку Польщі.

З правової точки зору також є два підходи. Прихильники першого вважають, що потрібно розробити спеціальний закон про регіональну політику, а другого – що достатньо наявних законів у поєднанні із законом про державну допомогу.

В цілому є розуміння, що основні складнощі при розробці плану територіального розвитку і концепції регіонального розвитку виникають через відсутність комплексної національної стратегії, яка б визначала головні пріоритети і критичні проблеми країни. Але дехто вважає, що через швидкий вступ до ЄС документи, які були прийняті раніше, не відповідають потребам сьогодення і мають бути

доопрацьовані (перероблені, розроблені заново) і гармонізовані відповідно до вимог ЄС.

Передача практичного досвіду у сфері регіонального планування Польщі виконувалася у рамках кількох програм зарубіжної допомоги. При цьому були два підходи – проектний і програмний. Найбільше значення мала підтримка з боку ЄС (що багато значить при умові майбутнього вступу до ЄС). Практичний досвід реалізації регіональних програм і проектів накопичено на різних адміністративних рівнях. Ключове значення мали програми, в рамках яких тестувалися різні заходи і методи в окремих проблемних регіонах, а також формувалися системи моніторингу та імплементації. Важливу роль при цьому відіграли Польське агентство регіонального розвитку та його філії – регіональні агентства розвитку.

Наприкінці слід зазначити, що децентралізація державної влади і територіальна реформа є заключним етапом процесу інституційного трансформування в Польщі, який продовжувався 9 років.

2.3. Угорщина

Як і в Польщі, політична, економічна та функціональна трансформація основних рівнів самоврядування у 90-х роках минулого сторіччя стали центральним питанням розвитку Угорщини – коло функцій субнаціонального рівня було значно звужено.

Водночас до 2005 року планується завершити роботу з реорганізації адміністративно-територіального поділу країни з виділенням нової одиниці – регіону. Нова система має замінити нинішній адміністративно-територіальний поділ з 19 областей, столиці та майже 3200 населених пунктів.

Якнайшвидший перехід на регіональний адміністративно-територіальний устрій стимулюється тим, що будь-яка допомога, надана Фондом структурного розвитку ЄС, прив'язана до цих укрупнених одиниць.

Комплексність, складне правове регулювання і спеціальна інституційна система регіонального розвитку стали незаперечним стимулюючим чинником для прийняття Угорщини до ЄС.

Спеціальний Закон з регіонального розвитку та регіональних перетворень (його прийнято у 1996 році) відповідає принципам соціальної справедливості, рівності та солідарності, а також загальноприйнятим принципам взаємодії. Національна концепція регіонального розвитку й територіальні структури в цілому відповідають вимогам програми державного розвитку та забезпечують відповідність довготривалим цілям стандартів ЄС.

Це засвідчує факт виставлення Угорщини як позитивного прикладу для інших країн – кандидатів до ЄС в документації ЄС щодо взаємодії (Agenda 2000.)

Зокрема визнано:

- лише Угорщина має Закон про регіональний розвиток;
- принципи цього Закону гармонізують з відповідними

принципами ЄС;

– в результаті змін, які матимуть місце через практичну реалізацію цього Закону, Угорщина зможе адаптуватися до законодавства ЄС і ефективно використовувати Структурні фонди ЄС;

– основна вимога до державного управління – високі професійні стандарти і некорумпованість.

Разом з тим висловлено ряд зауважень та побажань:

– стан інституцій, що утворюються, може спричинити проблеми у процесі виконання їх функцій;

– координація між міністерствами, регіональними та місцевими органами влади є незадовільною;

– ресурси, виділені для потреб регіонального розвитку, є недостатніми;

– не зовсім чітко вимальовується, як внутрішні ресурси регіонального розвитку можуть бути пристосовані до фінансових інструментів Структурних фондів ЄС, важко оцінити їх можливості щодо взаємного фінансування;

– слід запровадити механізми, необхідні для аудиту використання Структурних фондів.

Регіональна децентралізація в Угорщині відбувається на кількох рівнях, але ці регіональні рівні не мають рівних інституцій чи повноважень. При цьому розподіл функцій між різними рівнями відбувається не завжди чітко, і законодавство не містить чітких норм, в якій (регіональній чи функціональній) мірі центральне управління має право втручатись у діяльність децентралізованих структур (як правило, так званих кризових регіонів).

Слабкою ланкою у вирішенні питань розмежування повноважень (з правової точки зору) є сам регіон і його інституції: роботи над створенням Ради регіонального розвитку ще не завершено. Ради поки що не мають чітко виписаної програми діяльності, організації роботи чи використання власних коштів. Проте основна проблема полягає в тому, що їх територія не ідентична з тією, яка буде запроваджена в Угорщині згідно зі стандартами ЄС (NUTS2), тобто попереду ще етап запровадження нової територіальної структури.

Важливою вимогою до управління регіональним розвитком є питання координації, наявна регуляція чи інституціоналізація якого ще не гарантована.

Вважається, що Угорська національна рада регіонального розвитку та Національний центр регіонального розвитку є самодостатніми організаціями, які можуть займатися координацією між секторами. Однак теперішні права, правовий статус і склад Ради насправді свідчать про незначний її вплив на координацію. На регіональному рівні координація і концентрація фондів не узгоджуються взагалі. Таким чином, можна зробити висновок, що інституцій та механізмів координації майже не існує.

Передумовою для вступу Угорщини до ЄС (як і інших країн колишнього соцтабору), а відповідно і доступу до Структурних фондів ЄС є необхідність формування великих регіонів (стандарт NUTS2), для яких можна було б розробляти концепцію регіонального розвитку, а також

проекти з її реалізації. Тому основним питанням у розвитку системи NUTS2 в Угорщині є те, якою мірою буде переглянуто систему державного управління перед вступом до ЄС, а також, як буде змінено регіональну структуру державного управління.

Оскільки в ЄС не існує жодної зовнішньої перешкоди для модифікацій структури державного управління Угорщини, то навіть незначні зміни сучасної угорської системи державного управління можуть сформувати організаційно-регіональні структури, які не виходитимуть за рамки регіональної політики ЄС.

Національна концепція регіонального розвитку Угорщини включає сім теоретичних статистичних регіонів, які до 2005 року мають набути статусу адміністративно-територіальних одиниць. Вже починаючи з 2001 року рішення муніципалітету першої інстанції необхідно оскаржувати не в обласній, а в регіональній адміністрації.

Основну увагу при визначенні регіонів Угорщини було приділено:

- історії розвитку регіональної співпраці та можливості регіональної єдності;
- пропорційному співвідношенню одиниць територіального поділу країни;
- відносно однорідним особливостям регіонів щодо основних цілей регіональної політики;
- допустимому внутрішньому поділу регіонів;
- наявній або бажаній політичній подібності одиниць одного регіону, а також наявності міжнародної орієнтації, яка буде визначальною на довготривалий період;
- витратам, пов'язаним з їх утворенням та функціонуванням.

У такій ситуації критичне значення мають відповідність і здатність уряду та парламенту до прийняття відповідних рішень, тобто до уваги беруться не одномоментні, короткотермінові інтереси, а зростаюча інтеграція до структур ЄС та довготермінові інтереси країни в цілому.

Є потреба чітко окреслити повноваження органів (рад), які займатимуться питаннями розвитку регіонів. Необхідно детально визначити:

- повноваження рад регіонального розвитку та узгодити їх із системою NUTS2;
- відносини між регіональними концепціями, Концепцією державної регіональної політики, а також в інституціях.

Ради регіонального розвитку повинні мати власні фонди. Необхідно внести зміни до складу рад, щоб мати представників районів з огляду на те, що в регіональній політиці ЄС все більшого значення набувають великі міста.

Ради регіонального розвитку не повинні мати похідних повноважень, а закон повинен визначати їх завдання, виходячи з того, що більшість децентралізованих фондів регіонального розвитку та міжнародних фондів буде спрямовано до них і те, що цей рівень є базовим у процесі

врівноваження інтересів центрального управління та регіонів.

Законом було визначено таке коло завдань для регіонів:

- функції загального економічного забезпечення;
- участь у міжнародній регіональній співпраці;
- розвиток широкої мережі інфраструктури та охорона навколишнього середовища;
- діяльність з обміну ноу-хау й технологіями, а також професійна допомога з планування на нижчому рівні.

Першочергові завдання з регіональної структуризації Угорщини:

- створення рад регіонального розвитку, а також дієвої системи управління регіональними програмами;
- організація системи постачання якісних людських ресурсів;
- полегшення доступу до регіонів та розробка концепцій розвитку регіонального транспорту;
- вироблення заходів щодо лібералізації умов економічної конкуренції в регіонах;
- визначення необхідних умов для тривалого повноцінного самодостатнього розвитку;
- розробка комплексної концепції розвитку для сільської місцевості з низькими економічними показниками;
- узгоджений розвиток засобів масової телекомунікації, а також освітніх закладів, які б підтримували регіональну культуру та ідентичність;
- організація зв'язків з європейськими міжрегіональними організаціями, завоювання позицій у глобальному поділі праці, розвиток транскордонного співробітництва.

2.4. Чехія

У грудні 1997 року було прийнято конституційний закон Чехії про створення 14 вищих територіальних одиниць самоврядування (ВТОС). Ці регіони стають основою для проведення регіональної політики Чехії після вступу до ЄС (йдеться про територіальні одиниці NUTS2, NUTS3, визначені у рамках ЄС для проведення статистичних аналізів). Передбачається, що в результаті впровадження системи NUTS3 буде визначено 25 одиниць ВТОС, а запровадження системи NUTS2 – 6 - 8 одиниць ВТОС.

На сьогодні у Чехії існує трирівнева ієрархічна система територіального поділу з двома рівнями самоврядування:

- центральне державне управління (уряд і міністерства) і парламент (палата депутатів, сенат);
- районна адміністрація;
- місцеве (муніципальне, міське) управління і муніципальна Рада представників.

Уряд забезпечує контроль та нагляд за діяльністю районних адміністрацій і координує діяльність органів державного управління стосовно районних адміністрацій.

До основних видів діяльності районних адміністрацій входить:

- здійснення державного управління у певних питан-

нях, обумовлених певними законами;

- нагляд за муніципальними господарствами на основі спеціальних регулятивних актів (на прохання муніципалітету);

- контроль виконання рішень муніципальної влади та її органів, створених у процесі адміністративних процедур, (за винятком випадків, передбачених законом);

- перевірка муніципальних органів влади та органів, яким делеговане право здійснення державного управління.

У районах обирається районна Рада (Асамблея).

Основні види діяльності Рад:

- розподіл асигнувань між окремими муніципальними бюджетами;

- затвердження та нагляд за бюджетом районного управління і затвердження остаточних рахунків (за винятком ресурсів, призначених для виконання державного управління);

- виконання обов'язків, покладених на них спеціальними законами.

Територіальне самоврядування у порівнянні з місцевими управлінськими структурами представляє місцеве самоврядування. У Чехії використовується змішана система місцевого управління, тобто місцевий елемент у ланці місцевого самоврядування одночасно виконує функції державного управління.

Муніципалітет у Чехії завжди розглядався як основний елемент самоврядування, яке в свою чергу є частиною вищих територіальних структур з більш-менш обмеженим самоврядуванням. Муніципалітети виконують роль органів державного управління на місцевому рівні на основі делегованих їм повноважень (доволі обмежених). Державне управління здійснюється переважно на рівні районних адміністрацій.

Кожен муніципалітет є юридичною особою, має власне майно та фінанси, а також самостійно розпоряджається цим майном згідно з принципами самоврядування і, частково, згідно з власними повноваженнями, делегованими їм державною адміністрацією в межах чинного законодавства. Муніципалітети ведуть свої внутрішні справи незалежно і відповідають лише перед законом. Можливі втручання держави у сферу самоврядування обмежені та визначені законом.

Відносини держави з муніципалітетом у Чехії можна охарактеризувати як співпрацю та партнерство. Держава, окрім створення законів, що визначають рамки діяльності, організацію та відповідальність муніципалітетів, а також окрім функцій субординації у межах чинного законодавства надає муніципалітетам допомогу, забезпечує співпрацю та захист. Муніципалітети мають право висловлювати свої думки та коментарі щодо підготовки законів та інших нормативно-правових актів, що стосуються муніципалітетів. Закони гарантують: муніципалітети мають право брати участь у адміністративних процедурах, які стосуються їх інтересів із усіма правами, що звідси випливають.

Таким чином, муніципалітети забезпечують управління своїми справами або незалежно (у рамках незалежної сфери самоврядування), або здійснюють державне управління в обсязі, що визначається спеціальними законодавчими актами (делеговані повноваження).

До сфер самостійної діяльності муніципалітетів, яку вони здійснюють у певних територіальних рамках, входять розвиток економіки, соціальне забезпечення та культурна діяльність, захист навколишнього середовища, а також види діяльності, передбачені спеціальними законодавчими актами для інших органів у межах системи державного управління.

Найбільш важливими видами діяльності муніципалітетів є:

- затвердження програм розвитку в територіальних межах муніципалітету та нагляд за їх виконанням;
- управління муніципальною власністю;
- планування муніципального бюджету, управління муніципалітетом у межах бюджету та річний звіт про економічну діяльність за календарний період (1 рік);
- затвердження документації з питань територіального планування;
- видання у рамках своїх повноважень обов'язкових для всіх указів;
- створення, заснування та вибори до муніципальних органів;
- прийняття рішення щодо участі муніципалітету у добровільному Союзі муніципалітетів (об'єднання міст і сіл) та у міжнародних асоціаціях муніципалітетів;
- створення постійних і тимчасових фінансових фондів;
- заснування та утворення структур юридичних осіб і допоміжних структур та їх ліквідація.

Муніципалітети також виконують ті види державного управління, які делеговані їм спеціальними законодавчими актами та іншими нормами. Рамки та характер цих повноважень залежать від здатності кожного окремого муніципалітету виконувати їх.

Регіональна політика у Чехії проводиться на загальному і регіональному рівнях.

На **загальнодержавному рівні** проведення регіональної політики забезпечують органи державного управління. Ця політика має селективний (вибірковий) характер та спрямована на попередньо визначені регіони згідно з основними принципами регіональної політики.

На **регіональному рівні** проведення такої політики забезпечують органи регіонального самоврядування (ВТОС), і вона спрямовується на внутрірегіональну проблематику (в тісному взаємозв'язку з населеними пунктами, мікрорегіонами і районами).

Загалом регіональна політика виробляється і ведеться цілеспрямовано при максимальному наближенні її до регіональної політики ЄС. Оскільки регіональна політика ЄС головним чином спрямована на підтримку малорозвинених регіонів (у порівнянні з середніми показниками ЄС), у то-

му числі й регіонів і провінційних областей, які постраждали від структурних перетворень, а також на надання підтримки регіонам, які борються з безробіттям, то у Чехії вже зараз (ще до вступу в ЄС) вживають відповідних заходів щодо узгодження системи регіональної політики з практикою ЄС.

Виходячи з цього, основними принципами регіональної політики Чехії є:

– *принцип концентрації*, який ґрунтується на необхідності зосередити всі зусилля та засоби для надання підтримки розвитку тих регіонів, економічна потужність і життєвий рівень яких тривалий час нижчий, ніж у решти регіонів;

– *принцип партнерства*, який базується на необхідності співробітництва відповідних органів державного управління, органів самоуправління та інших як на "горизонтальному" рівні (наприклад, між селами і регіонами), так і на "вертикальному" (скажімо, окремих міністерств з регіонами, муніципалітетами);

– *принцип програмності*, що ґрунтується на необхідності цілеспрямованого підходу до вирішення питань, які пов'язані з забезпеченням розвитку окремих регіонів, включаючи координацію програм діяльності різних суб'єктів, зацікавлених у розвитку даної території;

– *принцип доповнюваності* характеризується тим, що держава не відпускає усі засоби (ресурси), тобто засоби держави є додатковим джерелом фінансування для надання підтримки діяльності та ініціатив окремих регіонів.

Виходячи з цих принципів регіональної політики, державна підтримка у Чехії надається:

– регіонам, які постраждали від структурних перетворень (промислові області, які постраждали від згорання виробництва у традиційних галузях із високим рівнем безробіття);

– економічно слабозвиненим регіонам (з низьким рівнем економіки та низьким життєвим рівнем населення, головним чином провінцій);

– іншим регіонам у відповідності до рішень Уряду (наприклад, прикордонним областям, провінційним районам у рамках програми відновлення провінцій, деяким мікро-регіонам з високим рівнем безробіття і т.д.).

Регіони, які постраждали від структурних перетворень, визначаються на основі таких показників:

– рівень безробіття;

– кількість претендентів на одне вакантне місце;

– розмір доходів від заробітної плати і розмір доходів від ведення сільського господарства;

– розмір доходів від податків у місцеві бюджети;

– масштаб згорання виробництва в головних галузях (промисловості, сільському і лісовому господарстві) та їх частка в структурі зайнятості;

– густота населення.

Систему програмних документів, яка регулює регіональну політику в Чехії, складають Стратегія регіонального

розвитку (поширюється на всю країну) і Регіональні програми розвитку (розробляються для кожного визначеного регіону).

Центральним органом державного управління, в компетенцію якого входять всі питання щодо проведення регіональної політики, в тому числі й питання регіональної підтримки підприємництва, є Міністерство місцевого розвитку Чехії (ММР). До його компетенції передусім належать:

- оцінка (на основі проведеного аналізу) розвитку окремих територіальних одиниць, визначення (на основі наданих пропозицій) регіонів, яким буде надана цілеспрямована підтримка держави;

- управління фінансовими ресурсами, що надаються з метою забезпечення регіональної політики держави;

- координація діяльності центральних органів державного управління з питань регіонального розвитку. В перспективі, після створення ВТОС, також і їх координація, в тому числі й розробка регіональних програм розвитку та їх фінансування;

- розробка Стратегії регіонального розвитку та Регіональних програм розвитку для заздалегідь визначених регіонів (до введення ВТОС), у тому числі розробка програм, у фінансуванні яких братиме участь ЄС (після вступу Чехії до ЄС);

- розробка Програми регіональної підтримки підприємництва.

Міністерство місцевого розвитку також управляє фінансовими ресурсами із держбюджету, призначеними для забезпечення реалізації регіональної політики держави, а також можливими ресурсами ЄС у рамках регіональних програм розвитку в заздалегідь визначених регіонах та програми регіональної підтримки підприємництва.

Інші центральні органи державного управління в рамках своєї компетенції та бюджетних статей (державних фондів) також беруть участь у вирішенні питань регіональної політики.

2.5. Австрія

Австрія є федеральною республікою, яка об'єднує дев'ять федеральних земель. Основною ланкою управління австрійської моделі федералізму є громада. Чинний Закон про громадське управління було видано у 1962 році, він має назву "Громадська конституція"

Зазначений Закон прийнято у додаток до Імперського закону, чинного з середини ХІХ століття, з метою більш чітко закріпити гарантії права громад на самоврядування.

Згідно з австрійським цивільним правом, громада є правовим суб'єктом з функцією самоврядування і одночасно адміністративною одиницею. Сусідні населені пункти можуть знаходитися в межах однієї громади і разом з тим не мати статусу правового суб'єкта.

"Громадська конституція" створила механізм конституційного захисту громад від втручань держави і феде-

ральних земель насамперед у питаннях організації життя громади та певного мінімуму компетенції.

Громада має право в рамках законодавства федеральних земель або всієї країни володіти, купувати чи мати у своїй власності будь-яке майно, займатися господарською діяльністю, а також у рамках фінансового законодавства самостійно розпоряджатися бюджетом та збирати податки.

Органом, що приймає рішення у справах громади та керує справами на усіх ділянках громадського управління, є Громадська рада. Органами управління громади є колегія громади, яку очолює бургомістр.

Зміни назв, кордонів громад здійснюються федеральним урядом за поданням Громадської ради (рішення Громадської ради повинне бути підкріплене відповідною згодою щонайменше 2/3 голосів виборців).

Для приєднання до громади нової території проти волі заінтересованої громади потрібне застосування закону федеральної землі.

2.6. Бельгія

Протягом 1970–1993 років Бельгія перетворилась з унітарної на федеративну державу. Реформування адміністративно-територіального устрою відбувалося шляхом поділу на географічні регіони та мовно-культурні спільноти. Усі зміни зафіксовано у новій Конституції Бельгії від 17 лютого 1994 року.

З другої половини 2002 року розпочався новий етап реформування федеративного устрою Бельгії.

На даному етапі реформування передбачається здійснити передачу до компетенції регіонів країни таких питань:

- законодавчого визначення засад місцевого самоврядування та політики у сферах сільського господарства і зовнішньоекономічної діяльності;
- розширення податкової самостійності регіонів;
- переходу на нові принципи фінансування мовно-культурних спільнот країни.

Нинішня інституційна реформа є кроком до конфедерації, що підтверджує існуючу тезу про "відцентровий характер" бельгійського федералізму.

2.7. Данія

Структура організації влади в Данії носить триступеневий характер і складається з центральної влади (парламент, уряд), обласних та районних рад.

Регіональні та місцеві органи влади (ради) мають широкі повноваження вирішувати питання у межах своєї компетенції без попереднього їх погодження з органами центральної влади.

Робота в радах здійснюється на громадських засадах і не передбачає одержання плати. Лише голова ради отримує фінансову компенсацію у зв'язку з неможливістю зай-

матися прибутковою діяльністю.

Згідно з Актом місцевого самоврядування Данії від 1989 року обласні ради самі приймають рішення щодо кількості комітетів у своєму складі та напрямів їхньої діяльності.

Обов'язковим для всіх обласних рад є фінансовий комітет, який відповідає за розробку бюджету, контролює використання бюджетних коштів, координує використання людських і фінансових ресурсів.

Конституція Данії передбачає можливість контролю з боку центральної влади за роботою обласних рад. Міністерство внутрішніх справ виконує функції вищої наглядової інстанції і регулює роботу контрольних комісій в обласних радах.

Територія країни поділена на 14 областей та 275 районів (муніципалітетів). Два міста – Копенгаген та Фредеріксберг – мають особливий статус, який передбачає повноваження на рівні області та району одночасно.

Сучасний адміністративно-територіальний устрій Данії запроваджено з 1 квітня 1970 року в результаті реформи системи регіонального та місцевого самоврядування.

2.8. Італія

Основним документом, який визначає адміністративно-територіальний устрій Італії, є Конституція (прийнята Конституційною асамблеєю 22 грудня 1947 року).

Цим основним законом держави визначено, що Італія поділяється на регіони, провінції та комуни. Кожен з 20 регіонів держави має свої керівні органи: Регіональну раду, Виконавчий комітет та Голову регіону. Чотири регіони мають спеціальний автономний статус.

Регіони мають свою фінансову автономію у формі та межах, визначених державними законами, в рамках фінансування держави, провінцій та комун.

У кожному з регіонів уряд призначає комісара, який відповідає за координацію усіх дій регіону та держави.

У складі італійського уряду є посада міністра "без портфеля" з питань регіонів, якому підпорядковується відповідний департамент.

Регіональні ради в рамках своїх повноважень мають право приймати законодавчі акти з наступних питань:

– устрій та регулювання діяльності установ регіональної влади;

– кордони адміністративних (комунальних) утворень;

– муніципальна та сільська поліція;

– ярмарки та ринки;

– благодійність, медична допомога, спеціальна та шкільна освіта, музеї і бібліотеки місцевого підпорядкування;

– урбаністика;

– туризм та готельна індустрія;

– автошляхи регіонального підпорядкування, навігація та місцеві порти;

– мінеральні й термальні джерела, кар'єри і торф'яники;

– полювання, рибна ловля у внутрішніх водах;

- сільське та лісове господарство;
- підприємництво.

Разом з тим в італійському суспільстві постійно ведуться дискусії з приводу підготовки та проведення державної реформи у напрямі федералізації країни.

2.9. Литва

Згідно з положеннями Закону “Про адміністративно-територіальні одиниці Литовської Республіки та їх межі” (його прийнято у 1994 році) нині у Литві налічується 10 повітів та 62 одиниці місцевих самоуправлень.

На урядовому рівні питання формування системи адміністративно-територіального устрою та розв’язання проблем у цій сфері було віднесено до компетенції Міністерства з питань державних реформ та у справах самоуправлень Литовської Республіки, заснованого у липні 1994 року, яке встановило тісні зв’язки та розвивало всебічне співробітництво з більш як 30 державами та 10 міжнародними організаціями, пріоритетно з країнами Північної Європи. Найбільш продуктивні та партнерські відносини було встановлено з Данією, а також Німеччиною, Іспанією, Великобританією, Латвією, Естонією та Польщею.

Згідно з положенням, підтвердженим новою редакцією постанови уряду Литовської Республіки, до основних завдань та функцій вищезгаданого міністерства було віднесено:

- формування державної системи управління, яка б відповідала Конституції Литовської Республіки, принципам державного управління та правовим вимогам ЄС;
- підготовка адміністративно-територіальної реформи;
- підготовка, координація та здійснення політики і стратегії децентралізації, деконцентрації та регіонального розвитку;
- формування та регулювання відповідних сфер діяльності;
- аналіз та узагальнення інформації про хід реформи управління в країні, надання відповідних висновків та пропозицій уряду;
- координація програми міжнародної допомоги, спрямованої на реформу державного управління;
- підготовка пропозицій з реформи місцевого самоуправління та адміністративно-територіального поділу;;
- координація здійснення в системі самоуправлень Литви Європейської хартії з місцевого самоуправління;
- координація прикордонного співробітництва самоуправлень згідно з вимогами Загальноєвропейської конвенції “Про співробітництво без кордонів між територіальними співтовариствами та органами місцевої влади”;
- допомога в налагодженні міжнародного співробітництва у цій сфері, координація в разі необхідності та надання методичної допомоги.

Проте після парламентських виборів у 2000 році міністерство було ліквідоване, а його основні функції

(регіональний розвиток, координація підготовки плану національного регіонального розвитку, діяльність інституцій, відповідальних за формування політики національного регіонального розвитку) передано Міністерству внутрішніх справ Литовської Республіки.

Оскільки Литва готується до вступу в Європейський Союз, віднині її внутрішня політика, зокрема і у сфері адміністративно-територіального устрою, має цілком кореспондуватися з відповідними вимогами цієї організації.

Відтак у 2001 році було створено Раду національного регіонального розвитку, яка здійснює нагляд та оцінює розвиток регіонів, допомагає повітам у підготовці документів для реалізації різноманітних програм та проектів.

Міністерство фінансів відповідальне за планування коштів державного інвестування, управління державними бюджетними коштами, виділеними для загального фінансування.

Міністерство закордонних справ у період вступу Литви до ЄС виконує функції координатора національної допомоги, готує національні програми PHARE та контролює їх здійснення, а також виконує функції координатора національного ISPA.

Міністерство сільського господарства відповідає за підготовку та здійснення загального фінансування EAGGF та FIGF.

Міністерство навколишнього середовища відповідає за підготовку програм з охорони довкілля та їх здійснення, програми Фонду вирівнювання у сфері навколишнього середовища.

Міністерство комунікацій відповідає за підготовку програми розвитку транспортної інфраструктури та її здійснення, програми Фонду вирівнювання у сфері транспорту.

Міністерство соціального захисту і праці й Міністерство освіти та науки відповідають за підготовку адміністрування програми Європейського соціального фонду.

Міністерство господарства відповідає за визначення стратегічних напрямів економічного розвитку, а також за здійснення політики національного розвитку в окремих галузях господарства.

Нині триває переговорний процес між Європейським Союзом і Литвою по 31 статті, які містять вимоги ЄС до країн-аплікантів. Литовській стороні на шляху до остаточної відповідності вимогам ЄС у цій сфері необхідно вирішити такі проблеми:

- позбутися слабого адміністрування, набути нових високоєфективних адміністративних навичок у програмуванні та підготовці проектів;
- створити відповідні системи функціонального фінансового контролю за управлінням структурними фондами;
- організувати систему нагляду Структурного фонду ЄС та систему оцінки;
- прийняти нові законодавчі акти, які б охоплювали весь спектр AGGUIS.

Основні литовські зобов'язання, які потрібно прийняти на шляху до членства в ЄС в регіональній політиці:

- змінити діючий закон регіонального розвитку та прийняти нові додаткові законодавчі акти;
- до 01.10.03 прийняти програму створення системи внутрішнього контролю в державному секторі та внутрішнього аудиту;
- до кінця 2003 року започаткувати систему моніторингу проектів структурної підтримки.

Литва також зацікавлена в участі у структурних програмах та програмах політики вирівнювання, а також Загальній ініціативі INTEREG III, URBAN, LEADER, EQUAL з дня вступу до ЄС.

В існову програми підготовки Литви до вступу в ЄС у сфері регіональної політики та структурних змін входять регламенти та рішення, які започатковують програмування, використання, застосування принципів якісного управління коштами, які виділяються зі Структурного фонду допомоги та Фонду вирівнювання, а також порядок упровадження даних принципів.

З цією метою Литва останнім часом здійснила такі заходи:

1. Прийнято Закон про регіональне управління, який накреслив існовні цілі політики регіонального розвитку, взаємовідносин державних інституцій та закладів, а також соціальних та економічних партнерів при підготовці документів планування регіонального розвитку, необхідні для формування та здійснення політики національного розвитку (в поточному році планується його дещо змінити);

2. Прийнято Закон про управління повітами, згідно з яким начальники повітів зобов'язані виконувати функції інституцій регіонального розвитку, ініціювати створення рад регіонального розвитку, керувати роботою цих рад.

Окрім цього, у 2001 році уряд Литви, співпрацюючи зі статистичною службою Євросоюзу (EUROSTAT), відпрацював прелімінарний рівень NUTS (номенклатура статистичної територіальної одиниці), що відповідатиме устрою Литви. Зокрема, Литва пропонує такі рівні відповідності:

- NUTS I рівня – Литва;
- NUTS II рівня – Литва;
- NUTS III рівня – повіт;
- NUTS IV рівня – самоуправління;
- NUTS V рівня – сянюнія.

Уряд Литви поставив перед собою такі найважливіші завдання у сфері регіональної політики:

- виділити основні територіальні похідні країни – регіони стратегічного планування територіального розвитку, згідно з якими має здійснюватися державна політики регіонального розвитку;
- забезпечити узгодження регіонального устрою та регіональної політики;
- розвинути та сконцентрувати державну підтримку проблемним регіонам не тільки через підтримку відповідного підприємництва пільговими кредитами чи гарантіями під кредити, звільненням від податків, фінансуванням чи іншими субсидіями, а й фінансуючи інфраструктурні та соціальні проекти;

– залучити Раду національного регіонального розвитку, інституції місцевого самоуправління та соціальних партнерів до формування регіональної політики й підготовки плану регіонального розвитку, а також здійснення цього процесу;

– використовувати зрозумілі, якісні, чітко окреслені критерії для виокремлення проблемних цільових регіонів, враховуючи критерії ЄС, згідно з якими надається міжнародна та державна регіональна підтримка;

– всебічно оцінити умови регіональних одиниць, можливості та інтереси, програми та проекти розвитку підприємництва в самоуправліннях та регіонах;

– заснувати фонди регіонального розвитку, які допоможуть у підготовці різноманітних комплексних програм, проектів, заходів для відсталих районів, що мають багато проблем, а також готувати плани спеціалізованого розвитку і територіального управління та підтримувати програми регіонального розвитку, здійснюваних Литвою спільно з ЄС.

2.10. Латвія

Адміністративно територія Латвії поділена на 26 районів та 446 волостей. Крім того, є 7 міст державного підпорядкування.

Єдиним законодавчим актом, який регулює питання реформування адміністративно-територіального устрою країни, є Закон про адміністративно-територіальну реформу, прийнятий у жовтні 1998 року. Цей закон регламентує поетапне проведення адміністративно-територіальної реформи органів місцевого самоврядування, формування державних регіональних адміністративно-територіальних одиниць, питання координації адміністративно-територіальної реформи й терміни виконання конкретних заходів (реформ) по кожному з напрямів.

У вересні 2001 року Уряд Латвії вніс до профільних комітетів парламенту проект закону, за яким передбачається реформування 26 існуючих районів у 5 новоутворень. Чотири з цих регіонів являють собою історичні землі Латвії (подібно до українських земель), а також місто Рига на правах регіону.

Відповідно до Закону про адміністративно-територіальну реформу визначено, що її буде завершено до 1 січня 2004 року.

Нова модель адміністративно-територіального устрою передбачає економію фінансових ресурсів, оскільки зменшується кількість адміністративно-територіальних одиниць та надання більших прав органам регіонального самоврядування.

2.11. Естонія

Республіка Естонія має поділ на повіти (15 одиниць), міста і сільські муніципалітети – волості. Місцеве самоврядування існує у містах та волостях.

У день перших виборів до місцевих органів самоврядування (17 жовтня 1993 року) набув чинності Закон про повітові адміністрації, згідно з яким повітові органи влади втратили свій статус органів місцевого самоврядування. Повітові управи перетворено на адміністрації губернаторів повітів, які представляють уряд на регіональному рівні. Місцеве самоврядування здійснюється виключно на муніципальному рівні.

Зараз у країні налічується 254 одиниці місцевих самоврядувань, серед яких представлені як сільські – волосні, так і міські муніципалітети.

Найбільшою з адміністративно-територіальних одиниць місцевого самоврядування є місто Таллінн (427 500 мешканців), найменшою – острів Рухну (68 мешканців).

Понад дві третини адміністративно-територіальних одиниць місцевого самоврядування мають населення до 3000 жителів.

Органи влади місцевого самоврядування складаються з таких структур:

- рада або збори є представницьким органом населення адміністративно-територіальної одиниці. Члени зборів обирають голову, який організовує роботу зборів та представляє муніципалітет в органах державної влади;

- управа є виконавчим органом місцевого самоврядування й обирається зборами. Очолюється мером, який не має права суміщати свою посаду з посадою голови зборів.

На регіональному рівні старійшина повіту (губернатор) представляє центральний уряд країни. Він здійснює координацію адміністративних функцій центрального уряду в повіті, управління державною власністю та укладення від імені уряду держави адміністративних угод з муніципалітетами на виконання державних замовлень. Старійшина також очолює адміністрацію, що фінансується з центрального бюджету.

Старійшина повіту є підзвітним центральному уряду. У відносинах з місцевими органами самоврядування він здійснює функції наглядові та дорадчі. Чіткий розподіл повноважень між центральними та місцевими органами влади регулюється спеціальним законодавством.

2.12. Франція

За чинним законодавством Республіки Франція, адміністративно-територіальними одиницями цієї країни є: комуни, департаменти, заморські території. У Франції нараховується:

- 36 673 комуни;
- 100 департаментів (96 у метрополії та 4 у заморських територіях);
- 25 регіонів (21 у метрополії та 4 у заморських територіях);
- одна територіальна одиниця у метрополії з особливим статусом (Корсика);
- 4 заморські території;
- 2 заморські одиниці з особливим статусом;
- 3 провінції у складі заморської території (Нова Кале-

донія).

Окрім комун, департаментів та заморських територій, усі інші одиниці були створені на основі відповідних законів.

Передбачені та створені у відповідності до правил децентралізації управління (1982 рік) регіони Франції отримали свій статус територіальних одиниць після перших виборів регіональних рад у березні 1986 року.

Головний принцип створення адміністративно-територіальних одиниць Франції – територіальна одиниця повинна управлятися виборними радами.

Чинна законодавча база Франції не зобов'язує надавати рівнозначний статус усім адміністративно-територіальним одиницям. Так, заморські регіони можуть включати лише один департамент, а територія метрополії може не мати регіонів (це характерно, наприклад, для Корсики). Крім того, окремі одиниці можуть мати свій особливий статус.

Саме такий підхід дозволив законодавцям Франції зняти проблеми управління, які могли б виникнути при застосуванні єдиного підходу до формування усіх адміністративно-територіальних утворень країни.

2.13. Фінляндія

Адміністративно-територіальний устрій Фінляндії складається з губерній, провінцій, повітів та комун. У результаті проведеної у 1997 році реформи державного регіонального управління у Фінляндії було здійснено скорочення кількості губерній з 12 до 6 одиниць.

Губернські правління сприяють комунам у забезпеченні населення необхідними послугами, здійснюють оцінку їхньої якості, вартості і доступності, слідкують за тим, щоб кожний мешканець комуни, незалежно від місця проживання, мав рівні можливості користуватися послугами, що надаються (гарантуються державою).

Губернські правління керують діяльністю повітів, здійснюють функції семи міністерств під їх безпосереднім керівництвом. До їхньої компетенції віднесено такі питання:

- освіта і культура;
- соціальне забезпечення і охорона здоров'я;
- нагляд за безпечністю продуктів харчування та захист прав споживачів;
- конкуренція і підприємництво;
- ветеринарія і охорона тварин;
- поліція і пожежно-рятувальна служба, транспорт;
- фізкультура і спорт, питання молоді;
- судове управління та деякі інші.

Регіональне управління на рівні комун здійснюється Союзами комун. З них найбільш важливими є Регіональні союзи та Окружні центри охорони здоров'я.

Завданнями Регіональних союзів є захист інтересів регіону і його усебічний розвиток у відповідності до державної політики і Закону про регіональний розвиток. Вони також вирішують конкретні завдання щодо перспектив-

ного розвитку регіонів, які частково фінансуються за рахунок структурних фондів ЄС.

У 1997 році здійснено ще одну зміну в структурі регіонального управління, за якої шість окремих адміністративних структур, що мали 77 різних відділень і філіалів, були об'єднані у 15 регіональних управлінь, які отримали назву Регіональних центрів економічного розвитку і працевлаштування.

Основними завданнями цих центрів є:

- надання підтримки і консультацій підприємцям;
- сприяння експорту, розширенню міжнародної діяльності підприємств і розробці новітніх технологій;
- розвиток фермерських господарств у сільській місцевості;
- здійснення заходів щодо сприяння зайнятості на рівні регіону;
- керівництво роботою бюро з працевлаштування і контроль над ними;
- управління рибним господарством на рівні регіону.

Адміністративно-територіальний устрій окремих губерній Фінляндії не є однаковим. Так, губернія Південна Фінляндія (1/10 частина країни за площею та 4/10 за чисельністю населення) складається з 6 провінцій та 89 комун (27 комун – це міста, найбільша комуна – м. Гельсінкі, трохи більше 0,5 млн мешканців), а губернія Західна Фінляндія (1/4 частина країни за площею та 1/3 країни за чисельністю населення) складається з 7 провінцій, 36 об'єднань комун, 34 повітів та 205 комун (серед них 50 комун – це міста).

2.14. Іспанія

Конституція Іспанії, прийнята у 1978 році, закріпила триархну систему державного управління, а відповідно і адміністративно-територіального устрою, виділивши рівні муніципалітетів, провінцій та автономних областей.

Саме Конституцією визначається право суміжних провінцій зі спільними "історичними, культурними та економічними рисами" формувати такі самоврядні адміністративно-територіальні одиниці, як автономні області (АО). Парламент за поданням груп провінцій або однієї провінції затверджує національний статут автономії для кожної АО.

Області, які досягли автономії у такий спосіб, – це Каталонія, Галісія та Країна Басків.

Конституція Іспанії фактично за трирічний термін (після смерті диктатора Франко у 1975 році) "демонтувала" стару систему адміністративно-територіального устрою країни, проголосивши лад, що забезпечував ефективне самоврядування на усіх рівнях.

Хоча Іспанія є парламентською монархією, її нова система самоврядування перетворила централізовану державу на країну з таким устроєм, де владу поділяють владні органи центрального, регіонального й місцевого рівнів.

Серед низки законів, якими закріплювалися кроки по реформуванню суспільства, окрім Конституції необхідно

назвати Закон Іспанії "Про основи місцевого самоврядування", прийнятий у 1985 році. Саме цим законопроектом встановлено чіткий розподіл компетенції між основними рівнями державного управління, статус і повноваження мерів міст та алькальдів провінцій.

2.15. Німеччина

Німецька модель децентралізації дещо відрізняється по суті, оскільки на відміну від Іспанії, яка є унітарною країною, Німеччина є федерацією. Але федеративний устрій автоматично не усуває питання щодо оптимізації адміністративно-територіального устрою та децентралізації влади.

Основні принципи федеративного устрою та організації місцевої автономії країни визначаються Конституцією Німеччини. Саме Конституція передбачає розподіл адміністративно-територіального устрою країни на землі, регіони, департаменти та комуни.

Кожна земля Німеччини має власну адміністративну структуру, в якій виділяються комунальна адміністрація, адміністрація департаменту (об'єднання декількох комун), регіональна та власне земельна (державна) адміністрація.

Закони про організацію адміністрування земель регулюють розподіл компетенції між місцевою адміністрацією та адміністраціями департаментів, регіонів та власне землі, визначають основні напрями, за якими здійснюється співпраця цих адміністрацій (оскільки землі користуються правом автономії щодо регулювання своєї власної системи управління, то у принципах адміністрування різних земель можуть бути певні відмінності).

Як приклад розглянемо адміністративне структурування Федеральної землі Берлін.

Головною метою адміністративно-територіальної реформи у столиці Німеччини – Федеральній землі Берлін – було створення ефективного механізму прийняття рішень на комунальному рівні, перерозподіл повноважень між адміністративними структурами федеральної землі та адміністративних районів, наділення районів ширшими повноваженнями щодо вирішення тих питань, які стосуються їх безпосереднього функціонування.

У травні 1993 року Сенат Берліна прийняв рішення про доцільність зменшення загальної кількості адміністративних районів.

Рішення про необхідність проведення у Берліні реформи адміністративно-територіального устрою було прийнято Берлінськими законодавчими зборами у березні 1998 року шляхом внесення змін до Конституції цієї федеральної землі та прийняття пакету нормативно-правових актів, у тому числі щодо:

- зменшення кількості адміністративних районів з 23 до 12 одиниць (реально відбулося з 1 січня 2001 року);
- наділення адміністративних районів більшою відповідальністю перед Берлінським Сенатом та перерозподіл

повноважень між адміністрацією федеральної землі та районів.

Вже у червні 1998 року Законодавчими зборами було прийнято Закон про компетенцію, який регулює питання розподілу повноважень між адміністрацією федеральної землі та районів. Реалізація положень цього закону (на думку співробітників Берлінського Сенату) сприятиме формуванню такої адміністративної структури, яка дозволить вирішити завдання з залученням меншої кількості адміністрації, ліквідує бюрократію та адміністративні витрати.

2.16. Уроки для України

Питання трансформації та оптимізації адміністративно-територіального устрою є складним, а реалізація цих процесів потребує часу. Але, як свідчить практика багатьох країн Європейського Союзу, це питання є таким, що вирішується завдяки, по-перше, внутрішньому усвідомленню громадськістю необхідності таких процесів; по-друге, всілякому сприянню зазначеним процесам з боку держави; по-третє, послідовності реалізації процесу оптимізації адміністративно-територіального устрою держави.

Досвід з питань реформування саме адміністративно-територіального устрою у країнах Європи дозволяє зробити наступні висновки, врахування яких є виключно важливими для України з точки зору майбутнього вирішення подібних проблем:

- реформування адміністративно-територіального устрою в усіх випадках спирається на концептуально визначену та законодавчо закріплену нову модель загальнодержавного та регіонального управління, чіткий розподіл повноважень між зазначеними рівнями управління та системою самоврядування;

- нова модель загальнодержавного, регіонального та місцевого управління, система органів самоврядування і територій, на які поширюється їх дія, закладається в основу нового адміністративно-територіального устрою країн;

- у більшості країн світу розробка нового закону про регіональний розвиток країни, яким чітко визначаються функції управління на різних його ієрархічних рівнях та взаємозв'язки з органами самоврядування, передую початку реформування адміністративно-територіального устрою;

- перехід на новий адміністративно-територіальний устрій у країнах колишнього соціалістичного табору здійснюється з обов'язковим врахуванням того факту, що на вирішення значної кількості проблем регіонального розвитку може бути отримана допомога від Фонду структурного розвитку ЄС (відомо, що будь-яка допомога, яка надається Фондом структурного розвитку ЄС, прив'язана до укрупнених одиниць адміністративно-територіального устрою країн);

– розміри низових адміністративно-територіальних одиниць (в умовах України їм за своєю сутністю сьогодні найбільше відповідають території сільських рад), що приймаються за базовий рівень адміністративно-територіального устрою, визначаються обов'язково з врахуванням фінансової спроможності країни та, відповідно, спроможності самих цих територіальних формувань;

– існує практика об'єднання низових адміністративно-територіальних утворень (територіальних громад) у союзи територіальних громад з метою підвищення їх спроможності у вирішенні спільних місцевих проблем, тобто з розробки та впровадження власних (місцевого значення) соціально-економічних програм перспективного розвитку;

– незалежно від політичного устрою країн світу, через такі організаційні форми самоорганізації їх населення, як громада (у різних країнах їх називають по-різному) громадяни цих країн здійснюють пряме, безпосереднє управління значною часткою (як визначено в Європейській хартії про місцеве самоврядування) справ щодо життєдіяльності усього суспільства;

– реформування адміністративно-територіального устрою максимально враховує історичні традиції та етнічні особливості населення, яке проживає на певних територіях або землях з подальшим закріпленням їх у конкретних одиницях адміністративно-територіального устрою (в Україні цьому найбільше відповідає наявність таких історичних територій, як Галичина, Слобожанщина, меншою мірою – Поділля, Полісся, Таврида, Донбас);

– адміністративно-територіальний устрій країн світу не передбачає розподілу міст за їх статусом на міста обласного або районного значення, як це має місце в Україні;

– законодавча база, що визначає адміністративно-територіальний устрій країн світу, допускає випадки наявності окрім єдиного загальнодержавного закону з даного питання, окремих законів для конкретних територіальних утворень (одиниць).

Виходячи із досвіду зарубіжних країн, чіткий розподіл сфер компетенції та повноважень між органами місцевого самоврядування та органами державної влади можливий лише на основі:

– однозначно виписаного законодавчого розмежування понять "повноваження державної влади (органу виконавчої влади)" та "повноваження місцевого самоврядування";

– дотримання принципу субсидіарності: зі сфери компетенції органів виконавчої влади мають бути виключені та передані до відання місцевого самоврядування всі повноваження, які можуть бути ефективно реалізовані на рівні територіальної громади;

– фінансового, матеріального та іншого забезпечення виконання органами місцевого самоврядування делегованих їм окремих повноважень органів виконавчої влади;

– трансформації (у більш віддаленій перспективі) місцевих державних адміністрацій від місцевих органів виконавчої влади загальної компетенції до контрольних органів у структурі єдиної центральної державної влади внаслідок позбавлення їх та передачі відповідним органам місцевого самоврядування функцій і повноважень організаційно-господарського характеру.

Розділ 3

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО АДМІНІСТРАТИВНО- ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЇХ ВИРІШЕННЯ

3.1. Загальні міркування

Світова практика засвідчує тісну взаємопов'язаність рівнів соціально-економічного розвитку розвинутих країн з існуючим у цих державах адміністративно-територіальним устроєм. Це дозволяє зробити обґрунтований висновок щодо існування відповідних взаємозв'язків і в Україні.

Територія України являє собою не що інше, як велику соціально-економічну систему, що у визначених державним кордоном межах поєднує ключові функціональні підсистеми життєдіяльності суспільства країни (“виробництво”, “обслуговування”, “розселення”) та певною мірою локалізує їх у межах конкретних адміністративно-територіальних одиниць (Автономної Республіки Крим, областей, адміністративних районів, міст, селищ, сіл) існуючого адміністративно-територіального поділу.

З іншого боку, адміністративно-територіальний устрій – це не що інше, як поділ держави на систему адміністративних одиниць, відповідно до якого державою утворюються місцеві органи державного управління та структури самоврядування. Лише у тих випадках, коли локалізація зазначених підсистем на території відповідає існуючому адміністративно-територіальному устрою (відповідно, і існуючій системі управління), адміністративно-територіальний устрій можна розглядати як оптимальний.

Усі форми державного управління (політичне, соціально-економічне, фінансове, матеріально-технічне, організаційне тощо) здійснюються виключно у межах конкретних адміністративно-територіальних одиниць. Поза цими межами усі управлінські рішення втрачають контрольованість і, як свідчить досвід, у більшості випадків не реалізуються.

Як правило, адміністративно-територіальний устрій тієї чи іншої держави формується з врахуванням її ретроспективного соціально-економічного розвитку, національних особливостей, а також об'єктивної необхідності максимального наближення апарату управління до населення. Кожна держава приймає свій адміністративно-територіальний устрій, виходячи із особливостей власного механізму управління.

3.2. Адміністративно-територіальна одиниця як соціально-економічна територіальна система

Кожна окрема адміністративно-територіальна одиниця, незалежно від її рівня у єдиній ієрархічній системі адміністративно-територіального устрою України, може розглядатися як соціально-економічна територіальна система (СЕТС) відповідного рівня.

Управління розвитком цих СЕТС передбачає виконання конкретних управлінських функцій з визначення стратегії її розвитку; прогнозування або розробки програм соціально-економічного розвитку, поточного або короткострокового планування та здійснення контрольно-управлінських заходів з планового управління розвитком областей, адміністративних районів та міст як соціально-економічних систем.

Щоб скласти висновок про відповідність або невідповідність

існуючих СЕТС системі адміністративно-територіального устрою України (відповідно, і про наявність пов'язаних з цим проблем в адміністративно-територіальному устрої), необхідно провести глибокі наукові дослідження у рамках розробки Генеральної схеми планування території України, адаптованої до сучасного етапу розвитку, перехідного до ринкових умов господарювання.

Саме в ході цих досліджень слід проаналізувати структуру конкретних регіональних територіально-виробничих комплексів (ТВК), що функціонують у межах низових (локальних) СЕТС.

Регіональні ТВК можуть мати реально сформовані межі (за зв'язками, що виникають у споріднених підприємств при виробництві певних видів продукції) поза існуючими одиницями адміністративно-територіального устрою України та, відповідно, сформованими на їх території СЕТС. Це можна розглядати як підставу для наступного розгляду питання про перегляд конфігурації (меж) конкретних адміністративно-територіальних одиниць (у першу чергу адміністративних районів та областей).

Однак дослідженням ступеня сформованості регіональних ТВК не вичерпуються завдання пошуку оптимального підґрунтя для формування перспективної моделі адміністративно-територіального устрою України. Таким чином ми враховуємо вплив на сучасний адміністративно-територіальний устрій України лише однієї функціональної підсистеми ("виробництво") єдиної СЕТС держави.

Для врахування такої підсистеми, як "обслуговування", необхідно здійснити, незалежно від досліджень підсистеми "виробництво", районування території України (з урахуванням різних рівнів ієрархії обслуговування) за функцією "соціально-економічне обслуговування населення" та виділити центри такого обслуговування.

Спираючись на результати попередніх досліджень та досвід розробки документів з прогнозування і планування перспективного розвитку СЕТС різних ієрархічних рівнів сьогодні майже напевно можна говорити лише про наявність такої проблеми (недоліку) в адміністративно-територіальному поділі України, як виділення міст обласного (республіканського – для Автономної Республіки Крим) значення ізольовано від територій адміністративних районів, на яких вони розташовані (навіть у тих випадках, коли ці міста виконують одночасно роль центрів цих районів).

Місто є фокусом території, на якій воно розташоване, має з прилеглою територією тісні господарсько-матеріальні, трудові, соціальні та інші зв'язки. Але, маючи особливий статус в адміністративно-територіальному поділі; місто живе за власною стратегією та програмами розвитку.

Штучне відокремлення міст від навколишніх територій, навіть за рахунок надання їм вищого статусу, є не зовсім виправданим з огляду на необхідність розробки спільних стратегій розвитку.

3.3. Сучасний адміністративно-територіальний устрій України, його проблеми та шляхи розв'язання

Сучасний адміністративно-територіальний устрій України формувався у період побудови соціалізму в рамках Радянського Союзу (головним чином протягом 1917–1959 років) і за своєю суттю відповідав потребам партійно-господарського управління того часу.

Адміністративно-територіальний устрій нашої держави протягом ХХ століття зазнав багатьох змін. Так, до 1918 року устрій був триланковим за схемою “губернії – повіти – волості”. 6 березня 1918 року Малою Радою було ухвалено Закон “Про поділ України на землі”, відповідно до якого передбачалося поділити територію України на 32 землі, проте цьому завадили революційні події того часу. З 1923 року адміністративно-територіальний устрій ускладнився і виглядав так: “губернії – округи – райони – сільради”. Замість 102 повітів було утворено 53 округи, а замість 1989 волостей – 706 районів. Кількість сільрад становила 9307. Після того як 12 грудня 1925 року губернії було ліквідовано, система адміністративно-територіального устрою знову стала трирівневою: 41 округа, 680 районів, 70 міськрад, 150 селищних рад, 10 314 сільрад. Запровадження в 1920-х роках районного рівня адміністративно-територіального устрою не ґрунтувалось на якихось реальних потребах країни, а мало на меті створення вузлових пунктів реалізації директив партії і радянської влади. У 1930 році було ліквідовано округи, а у 1932 році цей рівень системи адміністративно-територіального устрою відновлено у вигляді 5 областей.

Перші області на території сучасної України було утворено у 1932 році. Спочатку їх було 5 – Харківська, Київська, Вінницька, Дніпропетровська та Одеська. Трохи пізніше до них долучилися ще 2 – Донецька та Чернігівська області. Саме такий адміністративно-територіальний поділ було закріплено у Конституції СРСР 1936 року та Конституції УРСР 1937 року. Згодом, з внесенням відповідних змін у зазначені Конституції, було створено:

у 1937 році – Житомирську, Миколаївську, Полтавську та Кам'янець-Подільську (з 1954 року – Хмельницька) області;

у 1938 році шляхом поділу Донецької області на дві складові утворено Сталінську (з 1961 року – Донецька) та Ворошиловградську (з 1991 року – Луганська) області;

у 1939 році – Запорізьку, Кіровоградську, Сумську й Тернопільську області;

у 1940 році – Волинську, Дрогобицьку, Львівську та Рівненську (з 1993 року – Рівненська), Станіславську (з 1962 року – Івано-Франківська), Ізмайльську та Чернівецьку області;

у 1944 році – Херсонську область;

у 1946 році – Закарпатську область;

у 1954 році – Черкаську область. Крім того, включено до складу УРСР Кримську область та об'єднано Ізмайльську і Одеську області в єдину область під загальною назвою “Одеська”;

у 1959 році Дрогобицьку та Львівську області об'єднано під єдиною назвою “Львівська область”

Таким чином, за Конституцією УРСР на території України було створено 25 областей.

Післявоєнна Україна мала такий внутрішній поділ (дані станом на 1 вересня 1946 року): 25 областей, 81 місто республіканського і обласного підпорядкування, 750 районів, 13 округ (у Закарпатті), 16435 сільрад, 451 селищна і 177 міських рад.

Слід також згадати про зміни 1954-1955 років з укрупненням сільрад, що було реакцією на укрупнення колгоспів, а також реформи 1962-1963 років – реорганізацію органів влади за виробничим принципом: у 19 з 25 областей було створено по дві обласні ради (промислова та сільська), райони укрупнено до виробничих колгоспно-радгоспних управлінь. Кількість районів скоротилася до 460. В 1964 році відновлено обласні ради, ліквідовано поділ на промислові та сільські зони, ліквідовано промислові райони. Станом на 1 липня 1967 року систему адміністративно-територіального устрою складали 25 областей, 2 міста республіканського підпорядкування, 475 районів, 111 міст обласного підпорядкування, 8555 сільрад, 762 селищних, 273 міських рад. Сучасна система адміністративно-територіального устрою дуже близька до тієї, що була 36 років тому.

Указом Президії Верховної Ради УРСР від 12 березня 1981 року було затверджено Положення про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою Української РСР. Даний документ у положеннях, що не суперечать Конституції України, є чинним і зараз.

За роки незалежності адміністративно-територіальний устрій скільки-небудь суттєвих змін не зазнавав. Так, у цей період Кримська область отримала статус автономної республіки, а на адміністративно-територіальній карті України (за станом на 1 січня 2003 року порівняно з аналогічною датою 1991 року) з'явилося 9 нових адміністративних районів та 17 нових міст. 26 міст отримали статус міст обласного (республіканського – для Автономної Республіки Крим) значення.

На сьогодні адміністративно-територіальний устрій України – це ієрархічна чотириступенева система організації одиниць адміністративно-територіального поділу країни, наділених державою відповідними повноваженнями у сфері державного управління або таких, що виконують самоврядні функції. Систему територіальних одиниць складають:

- центр;
- Автономна Республіка Крим, області, міста зі спеціальним статусом Київ і Севастополь (27 одиниць);
- адміністративні райони та міста обласного (республіканського – Автономна Республіка Крим) значення (490 та 173 одиниці);
- сільська рада (10 273 одиниці).

Від 1991 року спостерігається тенденція збільшення кількості адміністративно-територіальних одиниць.

Отже, вже давно назріла потреба у вирішенні проблемних питань адміністративно-територіального устрою та його удосконаленні.

Нині вирішення питань адміністративно-територіального

устрою регулюється Конституцією України, частково – Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні”, іншими законами, а також Положенням про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою Української РСР в частині, що не суперечить Конституції України.

Безліч нормативно-правових актів, що стосуються даної сфери, призводить до укладень в її регулюванні, що в свою чергу позначається на інших аспектах державних та суспільних відносин. Так, питання адміністративно-територіального устрою тісно пов'язані з питаннями бюджетного, податкового, земельного законодавства, законодавства про місцеве самоврядування тощо. Ефективне використання низки норм цих галузей законодавства можливе лише за умов взаємоузгодженого концептуального підходу відносно вирішення питань адміністративно-територіального устрою, застосування єдиної термінології.

Цілком зрозуміло, що Уряд не може стояти осторонь під час вирішення такої проблеми, як трансформація адміністративно-територіального устрою держави. На даний момент в результаті поєднання зусиль розроблено два проекти основоположних нормативно-правових актів, прийняття яких дозволить вирішити більшість проблем адміністративно-територіального устрою. Це проект Указу Президента України “Про Концепцію удосконалення системи адміністративно-територіального устрою України” та проект Закону України “Про адміністративно-територіальний устрій України”.

Обидва проекти розробила Міжвідомча робоча група з підготовки проекту Концепції удосконалення системи адміністративно-територіального устрою України на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 року № 478-р. Вони спрямовані на реалізацію потреби вирішення основних проблемних питань адміністративно-територіального устрою та його удосконалення.

Запропонований проект Концепції не передбачає кардинальних змін в адміністративно-територіальному устрої нашої держави, а має на меті удосконалення існуючої його системи. Документ створювався з неухильним дотриманням положень Конституції та законів України.

Основними завданнями удосконалення системи адміністративно-територіального устрою проект Концепції передбачає визначення та аналіз актуальних проблем у цій сфері, а також правових, організаційних, фінансових та інших засад їх вирішення на основі положень Конституції України та створення умов для вдосконалення цієї системи у подальшому.

В ході розроблення проекту було виявлено ряд істотних проблем у сфері існуючого адміністративно-територіального устрою. Проблеми, про які йде мова, негативно впливають на вирішення питань державного управління, забезпечення відповідно до Конституції та законів України гарантій місцевого самоврядування, виконання передбачених законодавством повноважень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, забезпечення наповнення відповідних місцевих бюджетів, фінансове забезпечення надання органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування пов-

ноцінних послуг населенню, реалізацію прав власності, вирішення земельних питань, задоволення на належному рівні потреб людей, проведення виборів та розв'язання багатьох інших проблем. Тому й виникають суперечки щодо компетенції насамперед між органами місцевого самоврядування.

Зволікання з вирішенням проблем у сфері адміністративно-територіального устрою, формуванням відповідного законодавства та створенням умов для його належного виконання значною мірою пов'язане з безпідставно жорстким поєднанням цих проблем з іншими, зокрема у сфері розвитку місцевого самоврядування, регулювання земельних відносин, оподаткування, відносин власності та в інших сферах. У зв'язку з цим слід наголосити, що хоча дані проблеми і пов'язані тісно з питаннями адміністративно-територіального устрою, однак вони мають інше походження, юридичну природу і тому повинні вирішуватись комплексно на основі Конституції та відповідних законів України. З огляду на це такі проблеми не є предметом регулювання законодавства з питань адміністративно-територіального устрою.

У результаті дослідження існуючої ситуації в сфері адміністративно-територіального устрою та чинного законодавства було виявлено такі основні проблеми.

1. Законодавча неврегульованість правового статусу адміністративно-територіальних одиниць, порядку вирішення питань у сфері адміністративно-територіального устрою.

Проектом Концепції пропонується вирішити цю проблему шляхом розроблення та прийняття ряду законодавчих актів, насамперед Закону України "Про адміністративно-територіальний устрій", який визначатиме порядок вирішення питань у цій сфері – статус та основні ознаки відповідних адміністративно-територіальних одиниць, порядок їх утворення та ліквідації, визначення та зміну меж, найменування та перейменування, статус відокремлених поселень (поселення фермерів, дачні та садові поселення, місця дислокації військових частин тощо), врахування регіональних особливостей.

Протягом останніх років Уряд провів ґрунтовні дослідження з метою виявлення та аналізу існуючих проблем у сфері адміністративно-територіального устрою. Результати цих досліджень, проведених з урахуванням історичних, політичних, економічних, соціальних, екологічних, географічних та демографічних особливостей окремих територій України, етнічних та культурних традицій, можливостей фінансово-економічної самодостатності, свідчать про доцільність збереження триланкової системи. Отже, законом має бути закріплена трирівнева система адміністративно-територіального устрою в Україні, яку складатимуть:

Автономна Республіка Крим, області та міста із спеціальним статусом (Київ і Севастополь) – перший рівень;

райони – другий рівень;

міста, райони в містах, селища, села – третій рівень, низова ланка адміністративно-територіального устрою.

2. Наступною проблемою, яка має бути вирішена, є **розташування у багатьох випадках на території міст інших міст, а також сіл, селищ як окремих адміністративно-тери-**

торіальних одиниць. Села, селища, а також міста, розташовані у межах інших міст, їх території з урахуванням місцевих умов та критеріїв, встановлених законодавством, можуть бути включені до території відповідних міст і у зв'язку з цим виключені з реєстру адміністративно-територіальних одиниць або виключені зі складу цих міст і реально набути статусу самостійної адміністративно-територіальної одиниці. Так само може бути вирішене питання про утворення на відповідній території району.

Механізм вирішення цих питань у конкретних випадках має бути відпрацьований з урахуванням результатів виконання відповідних пілотних дослідницьких проектів у сфері адміністративно-територіального устрою, розроблення відповідних моделей, механізмів та інших пропозицій, включаючи альтернативні, щодо шляхів вирішення цієї проблеми, стимулювання об'єднання органів місцевого самоврядування для вирішення проблем, що становлять спільний інтерес, проведення аналізу економічних та інших наслідків реалізації розроблених пропозицій. За результатами таких досліджень мають бути підготовлені проекти відповідних нормативно-правових актів, методичні рекомендації.

Прийняття цих актів та документів дозволить також вирішити проблему невідповідності Конституції України та внутрішньої суперечливості існуючої багаторівневої системи адміністративно-територіальних одиниць, яка має також спільну природу з першою проблемою.

3. Проблемою сучасного адміністративно-територіального устрою є також **існування всупереч Конституції України серед адміністративно-територіальних одиниць таких категорій, як селище міського типу, сільрада, а також селищна рада та міська рада.** Селища міського типу не включено до системи адміністративно-територіального устрою. У зв'язку з цим проектами Концепції та Закону "Про адміністративно-територіальний устрій України" пропонується передбачити віднесення сіл та селищ до категорії сіл, а селищ міського типу до категорії селищ. При цьому віднесені таким чином до категорії сіл населені пункти при промислових підприємствах, залізничних станціях та інші, які відповідають встановленим критеріям, відповідно до законодавства в індивідуальному порядку можуть бути віднесені до категорії селищ.

Конституцією України до системи адміністративно-територіального устрою України не віднесено сільраду, селищну раду та міську раду. У зв'язку з особливим значенням законодавчого визначення порядку встановлення меж сіл, селищ та міст необхідним є забезпечення узгодженості вирішення цього питання у Законі "Про адміністративно-територіальний устрій України", а також у бюджетному, податковому, земельному законодавстві та законодавстві про місцеве самоврядування для недопущення погіршення фінансових умов забезпечення сільських та селищних територіальних громад.

У даній проблемі важливим і складним вузлом є наявність адміністративно-територіальних одиниць без населення. В Україні станом на 1 січня 2003 року налічувалось 28 615 сільських населених пунктів та 887 селищ міського типу. При

цьому 229 сіл і селищ не мають населення, але їх не знято з обліку (з них 100 сіл Чорнобильської зони).

4. Ще одною проблемою є **відсутність чітких критеріїв для утворення районів, районів у містах, а також віднесення населених пунктів до категорії сіл, селищ та міст.** Вирішенню цієї проблеми теж сприятиме прийняття Закону України “Про адміністративно-територіальний устрій України”, в якому відповідно до проекту Концепції необхідно передбачити, що однією з важливих умов для прийняття рішень про утворення районів, районів у містах, віднесення населених пунктів до категорії міст, насамперед міст обласного та республіканського (в Автономній Республіці Крим) значення, а також селищ та сіл мають бути відповідні положення Генеральної схеми планування території України та інших містобудівних проектно-планувальних документів. Враховуючи регіональні особливості, необхідно встановити більш гнучкі критерії градації адміністративно-територіальних одиниць.

5. **Відсутність у багатьох випадках визначених відповідними уповноваженими на те органами на планово-картографічних матеріалах меж адміністративно-територіальних одиниць, невнесення їх у натуру, визначення значної кількості меж таких одиниць без урахування місцевих природних, історичних та інших факторів, перспектив розвитку регіонів та населених пунктів** – теж важлива проблема сучасного адміністративно-територіального устрою.

Поетапне закріплення на планово-картографічних матеріалах та винесення в натуру меж адміністративно-територіальних одиниць буде здійснюватися паралельно з впровадженням положень Генеральної схеми планування території України, затвердженої 7 лютого 2002 року, протягом усього часу, відведеного на реалізацію Концепції.

6. **Надмірна подрібненість адміністративно-територіальних одиниць на нижчому рівні** – одна із найсуттєвіших проблем, на вирішення якої спрямовано проект Концепції.

Помітна тенденція до збільшення кількості сільських рад при скороченні чисельності сільського населення та кількості сіл. За десять років кількість сільських рад збільшилась на 1052 одиниці, а чисельність сільського населення скоротилася на 1 млн осіб (див. табл. 2). При цьому кількість сільських населених пунктів зменшилась на 153 села, без урахування 229 сіл і селищ, які не мають населення і не зняті з обліку.

Таблиця 2

Рік	Кількість сільських населених пунктів	Кількість сільських рад	Середня чисельність населення сільради, осіб	Чисельність сільського населення, тис. осіб
1991	28 804	9211	1800	16 809,8
2001	28 651	10 263	1500	15 754,0

Отже, в середньому станом на 2002 рік сільська громада об'єднувала 1500 жителів, а в її адміністративних межах знаходилось 2,8 села.

Ця проблема безпосередньо пов'язана з проблемою об'єднання територіальних громад. Таким правом вже скористались територіальні громади 20 697 сіл, які об'єдналися у 6262 територіальні громади, але назва цих об'єднань досі не визначена. Крім того, існує ще кілька типів об'єднань:

сіл і селищ – 716;

сіл і селищ міського типу – 457;

міст і сіл – 123;

міст і селищ міського типу – 30;

міст, селищ міського типу, селищ і сіл – 47;

декількох міст – 2 (Лисичанськ і Дрогобич).

Загалом це 5811 населених пунктів.

Майже всі територіальні громади цих адміністративно-територіальних одиниць знаходяться на дотації держави, обсяги якої, на жаль, не дають змоги надавати населенню послуги на рівні гарантованих державою соціальних стандартів.

Укрупнення міст, селищ, сіл та відповідних територіальних громад може здійснюватися насамперед у процесі злиття зазначених адміністративно-територіальних одиниць. Крім того, необхідно враховувати, що відповідно до статті 140 Конституції України жителі кількох сіл можуть добровільно об'єднуватися у сільську громаду, обирати спільний орган місцевого самоврядування та сільського голову.

Разом з тим актуальним завданням є удосконалення законодавства з відповідних питань місцевого самоврядування, власності, земельного і бюджетного законодавства та норм інших пов'язаних з цією сферою галузей права з метою визначення єдиних загальнодержавних соціальних стандартів та вимог щодо надання послуг населенню державними органами й органами місцевого самоврядування, створення правових умов і стимулів для укрупнення та прискорення формування економічно і фінансово спроможних сільських територіальних громад, розвитку співробітництва між органами місцевого самоврядування, їх добровільного об'єднання в асоціації, союзи та інші об'єднання для вирішення проблем, що становлять для них спільний інтерес (розвиток транспорту, зв'язку, водопостачання, водовідведення, утилізації відходів, розвитку рекреаційних зон, вирішення завдань охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів, охорони здоров'я тощо). У разі створення добровільного об'єднання слід передбачити можливість делегування органами місцевого самоврядування відповідним органам таких об'єднань відповідних повноважень та передачу матеріальних і фінансових засобів, необхідних для їх виконання. У подальшому такі об'єднання можуть створити умови для формування укрупнених адміністративно-територіальних одиниць.

Виходом із такого становища є формування самодостатньої територіальної громади, фінансово та матеріально спроможної виконувати як власні, так і делеговані державою функції. Утворення такої територіальної громади, в поєднанні із вдосконаленням бюджетних відносин, податкової системи, безпосередньо пов'язане з процесом укрупнення.

Укрупнення територіальних громад сіл, селищ, міст

відповідно до статті 140 Конституції України та Рішення Конституційного Суду України від 18.06.02 № 12 -рп/2002, яким розтлумачено положення частини першої цієї статті, має відбуватись на добровільних засадах. При цьому повинні бути враховані історичні, географічні, соціально-економічні, екологічні, демографічні, етнокультурні та інші особливості територій. Обов'язково повинен бути врахований критерій сусідства (тобто між адміністративно-територіальними одиницями, територіальні громади яких вирішили об'єднатися, не може бути розташована інша адміністративно-територіальна одиниця, територіальна громада якої не має наміру і бажання входити до такого об'єднання).

З ідеї укрупнення територіальних громад сама собою випливає ідея про укрупнення відповідних адміністративно-територіальних одиниць. Результат такого укрупнення, тобто утворення чи неутворення нової адміністративно-територіальної одиниці, на наш погляд, повинен залежати від тих засад, на яких здійснюватиметься об'єднання територіальних громад (проектом прийнятої в першому читанні нової редакції Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" передбачені такі принципи об'єднання, як принцип муніципального унітаризму та принцип муніципального федералізму).

Таким чином, об'єднання територіальних громад на принципі муніципального унітаризму може поставити питання про утворення нової адміністративно-територіальної одиниці. Такі нові адміністративно-територіальні одиниці отримали у проекті Закону України "Про адміністративно-територіальний устрій України", розробленому в свій час народними депутатами, назву сільських та міських округів.

Перехід до такої моделі може поставити на порядок денний питання про утворення на цих територіях єдиних органів самоврядування (до речі, аналогами таких округів на даний час виступають сільські та міські ради).

Механізм укрупнення (об'єднання адміністративно-територіальних одиниць) дозволить вирішити питання існування специфічних адміністративно-територіальних утворень, на території яких розташовані декілька самостійних адміністративно-територіальних одиниць, але жителі яких не складають єдиної територіальної громади, а також питання існування населених пунктів, територія яких відірвана від основної (титульної) території адміністративно-територіальної одиниці (так звані анклави).

Названі вище проблеми адміністративно-територіального устрою не є вичерпними. Їх вирішення є досить непростим і потребує вироблення виваженої державної політики, але наперед законодавчого вирішення.

Для цього Верховна Рада України повинна прийняти Закон України "Про адміністративно-територіальний устрій України". Всі знають, що таку спробу вже було зроблено, але, на жаль, по сьогоднішній день ми такого Закону не маємо.

Отже, передбачені проектом Концепції заходи спрямовані на вирішення наявних проблем у сфері адміністративно-територіального устрою. Реалізація проекту, на нашу думку, дасть такі наслідки:

– система адміністративно-територіального устрою буде приведена у відповідність з Конституцією України, узгоджена із законодавством Європейського Союзу, що сприятиме створенню необхідних умов для забезпечення сталого людського розвитку в країні;

– буде створено необхідні правові засади для вирішення питань у сфері адміністративно-територіального устрою, узгоджено законодавство з цих питань із законодавством про місцеве самоврядування, бюджетним, податковим, земельним законодавством та з інших питань;

– підвищиться керованість територіальним розвитком держави, буде поліпшено умови для повного розкриття потенціалу місцевого самоврядування, сформовано правові, організаційні, наукові засади вирішення питань формування територіальних громад та відповідних органів місцевого самоврядування, спроможних забезпечувати реалізацію на рівні загальнодержавних соціальних стандартів, скоротяться витрати на утримання державних органів та органів місцевого самоврядування.

Впорядкована система адміністративно-територіальних одиниць поліпшить умови проведення наступних чергових виборів народних депутатів України та виборів депутатів місцевих рад, сільських, селищних та міських голів, будуть закладені підвалини для подальшого удосконалення та реформування системи адміністративно-територіального устрою в Україні.

Розроблений на основі проекту Концепції удосконалення системи адміністративно-територіального устрою України проект Закону України „Про адміністративно-територіальний устрій України” відповідно до Конституції України визначає систему адміністративно-територіального устрою України, правовий статус адміністративно-територіальних одиниць, повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо вирішення питань у сфері адміністративно-територіального устрою.

У розділі I проекту Закону сформульовано поняття про адміністративно-територіальний устрій України як визначену відповідно до Конституції та законів України внутрішню територіальну організацію держави, встановлену з урахуванням історичних, економічних екологічних, географічних, демографічних, соціальних та інших особливостей, етнічних і культурних традицій її регіонів, відповідно до якої формується система державних органів та органів місцевого самоврядування. В цьому ж розділі визначаються основні засади державної політики у сфері адміністративно-територіального устрою, перелік нормативно-правових актів у цій сфері, визначено органи, до повноважень яких належить вирішення питань у сфері адміністративно-територіального устрою. Ще раз зазначимо, що даним проектом відповідно до проекту згаданої вище Концепції передбачено наявність трьох рівнів системи адміністративно-територіального устрою: перший рівень – Автономна Республіка Крим, області, міста зі спеціальним статусом (Київ та Севастополь); другий рівень – райони; третій рівень – міста та райони в містах, селища, села. Тут же по-

дається визначення поняття адміністративно-територіальної одиниці як цілісної частини території України, визначеної відповідно до Конституції України, цього та інших законів з метою створення просторової основи для утворення і діяльності системи державних органів та органів місцевого самоврядування. Згідно з цим проектом Закону адміністративно-територіальні одиниці третього рівня поділяються на міські (міста, райони у містах та селища) та сільські (села).

У розділі II проекту Закону визначено статус та структуру одиниць адміністративно-територіального устрою. Зокрема, в цьому розділі дано визначення адміністративно-територіальних одиниць, вказано їх характерні ознаки, критерії утворення. У відповідних статтях розділу дано визначення інших понять: території міст, селищ, сіл та меж адміністративно-територіальних одиниць.

При обговоренні питань стосовно градації міст (тобто поділу їх на міста районного, обласного та республіканського – стосовно Автономної Республіки Крим – значення) частина складу робочої групи запропонувала альтернативний варіант – надання деяким містам, які є найбільшими за кількістю жителів (як правило, не менше ніж 1 млн осіб), багатогалузевими адміністративними, промисловими, науковими, фінансовими центрами України і які забезпечують надання високоякісних соціальних послуг населенню кількох областей, статусу міст загальнодержавного значення.

Розділом III проекту Закону окреслюються повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо вирішення питань у сфері адміністративно-територіального устрою. До речі, відповідно до цього проекту Закону вирішення питань у сфері адміністративно-територіального устрою не є виключною компетенцією лише органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, а повинно здійснюватись з урахуванням місцевих та державних інтересів, характеризуватися узгодженістю спільних дій.

У розділі IV проекту Закону йдеться про порядок вирішення питань у сфері адміністративно-територіального устрою, зокрема про порядок утворення та ліквідації адміністративно-територіальних одиниць, встановлення і зміни їх меж, найменування і перейменування адміністративно-територіальних одиниць, зміни статусу адміністративно-територіальних одиниць, включення невеликих поселень до складу адміністративно-територіальних одиниць. Окремою статтею цього розділу запроваджено поняття Державного акта про встановлення межі адміністративно-територіальної одиниці – нормативно-правового акта, який видається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань адміністративно-територіального устрою відповідним органам виконавчої влади й органам місцевого самоврядування та офіційно засвідчує встановлення межі адміністративно-територіальної одиниці.

У розділі V проекту Закону врегульовано поняття Державного кадастру адміністративно-територіальних одиниць України – державної геоінформаційної системи, що містить офіційні відомості про адміністративно-територіальні одиниці

України. До Державного кадастру адміністративно-територіальних одиниць України включаються відомості про історію їх утворення, місцезнаходження, площу, кількість населення, природні, соціально-економічні, демографічні, екологічні, історико-культурні, містобудівні та інші особливості, а також відповідні геопросторові дані. Державний кадастр адміністративно-територіальних одиниць України веде спеціально уповноважений на те центральний орган виконавчої влади в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Цей орган, як правило, один раз на п'ять років видає офіційний довідник з питань адміністративно-територіального устрою України.

Прикінцевими положеннями проекту Закону (розділ VI) пропонується врегулювати окремі питання адміністративно-територіального устрою та передбачити низку завдань, виконання яких повинно сприяти впровадженню даного проекту в разі його прийняття. Так, зокрема, передбачено, що з дня набрання чинності цим Законом міста обласного підпорядкування на території Автономної Республіки Крим набувають статусу міст республіканського (Автономної Республіки Крим) значення, інші міста обласного підпорядкування – міст обласного значення, міста районного підпорядкування – міст районного значення, селища міського типу, які є районними центрами, – міст районного значення, інші селища міського типу – статусу селищ, а селища набувають статусу сіл. Також з дня набрання чинності цим Законом втрачає силу Положення “Про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою Української РСР”, затверджене Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 12 березня 1981 року (Відомості Верховної Ради УРСР, 1981 р., №12, ст. 179).

Прийняття цього Закону не вимагає перегляду рішень територіальних громад сусідніх сіл про об'єднання в одну територіальну громаду і створення єдиних органів місцевого самоврядування та обрання єдиного сільського голови. Такі територіальні громади можуть продовжувати діяти відповідно до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”. Щоб уникнути можливих ускладнень у разі одномоментного скасування всіх уже встановлених адміністративно-територіальних меж, встановлено, що до визначення та винесення в натуру (на місцевості) меж адміністративно-територіальних одиниць відповідно до вимог цього Закону повноваження відповідних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування здійснюються у раніше встановлених межах.

Окремо слід виділити тезу про те, що Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським радам за поданням Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій пропонується переглянути у шестимісячний термін мережу міст, селищ та сіл, провести відповідно до вимог цього Закону укрупнення їх шляхом злиття відповідних адміністративно-територіальних одиниць та, в разі потреби:

– вирішити питання щодо віднесення сіл, які відповідають вимогам, встановленим цим Законом, до категорії селищ та

включення невеликих поселень, визначених цим Законом, як правило, до складу найближчих міст, селищ, сіл;

– розробити й затвердити програму проведення протягом 2003 - 2008 років розмежування сіл та селищ;

– внести до Кабінету Міністрів України пропозиції щодо віднесення селищ, які відповідають вимогам, встановленим цим Законом, до категорії міст районного значення.

Такими є основні положення проектів нормативно-правових актів, покликаних врегулювати проблемні питання у сфері адміністративно-територіального устрою. В процесі їх розроблення враховувались всі точки зору, було проаналізовано запропоновані шляхи вирішення наявних проблем, узагальнено зарубіжну практику та власний досвід, здобутий за роки незалежності. Робота над проектами нерідко змушувала шукати компроміси, врегулювати протиріччя з тих чи інших питань, проте, на нашу думку, поставленої мети вдалося досягнути і у нас з'явився шанс вирішити одну із найнагальніших проблем нашої держави.

Розділ 4

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ІСНУЮЧОГО АДМІНІСТРАТИВНО- ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ

4.1. Загальні міркування

У даному розділі детально проаналізуємо адміністративні райони та сільські ради за чисельністю їх мешканців, дамо зведену характеристику наявного потенціалу культурно-побутового обслуговування населення на рівні сільських рад. Оскільки останнє, на наш погляд, матиме важливе значення для пошуку виважених рішень щодо формування “самодостатніх” сільських територіальних громад. У даному розділі також розглянемо матеріали Мінекономіки щодо проведеного вибіркового обстеження фінансово-матеріальної бази адміністративно-територіальних одиниць усіх рівнів.

Аналіз показує, що недосконалість існуючої системи адміністративно-територіального устрою породжує певну невідповідність у рівнях культурно-побутового та іншого обслуговування населення за місцем проживання у межах адміністративно-територіальних одиниць четвертого ступеня ієрархії єдиного адміністративно-територіального устрою держави – сільрад (які відповідно до раніше встановленого законодавством порядку виділяються як окремі адміністративно-територіальні одиниці). Значна кількість сільських рад не має на сьогодні навіть мінімального набору об'єктів соціального та культурно-побутового обслуговування власного населення.

Як відомо, рішення щодо розміщення (будівництва) у сільській місцевості тих чи інших закладів соціально-культурної сфери приймається виключно з встановлених державою містобудівних нормативів (у розрахунках виходять з наявної чисельності населення та з обмежень по кожному об'єкту окремо, наприклад, будівництво аптеки можливе за наявності 1000 жителів, виділення карети швидкої допомоги здійснюється із розрахунку одна машина на 10 тис. жителів тощо).

Об'єктивність ситуації щодо забезпеченості сільських рад (або територіальних громад) об'єктами соціального та культурно-побутового обслуговування власного населення можна підкріпити такою інформацією.

За середнього показника чисельності населення сільської ради в *Івано-Франківській області* 1718 осіб, чисельність їх населення у розрізі районів коливається від 951 мешканця у Рогатинському районі до 2670 – у Надвірнянському.

При середній чисельності населення сільської ради у *Донецькій області* 1886 чоловік, чисельність їх населення у розрізі районів коливається, відповідно, від 1055 мешканців у Костянтинівському районі до 2605 осіб у Великоновоселківському.

У *Закарпатській області* амплітуда коливань теж значна: від 1172 чоловік у Великоберезнянському районі до 3656 – в Іршавському (середні значення по області становлять 2639 осіб на одну сільську раду).

У *Луганській області* відповідно від 1012 чоловік у Троїцькому районі до 4300 – у Попаснянському (за се-

редніх значень рівних 1763 мешканців).

Це потребує пошуку виважених рішень (у тому числі врахування світового досвіду) та обґрунтування фінансово-економічних основ самодостатності зазначених адміністративно-територіальних одиниць. У поняття “самодостатність адміністративно-територіальних одиниць”, на думку авторів цієї книги, входить:

- фінансова спроможність органів місцевого самоврядування виконувати покладені на них повноваження на відповідній території;

- наявність розвинутої мережі власної соціальної інфраструктури, достатньої для підтримання оптимального рівня життєзабезпечення населення;

- визначеність державних мінімальних стандартів соціального забезпечення населення, надання яких гарантується державою кожній людині, незалежно від місця її проживання, та передача функції забезпечення цих стандартів (доведення їх до кожної конкретної людини) органам місцевого самоврядування відносно власного наявного населення;

- нормативно-правова визначеність переліку повноважень органів місцевого самоврядування та завдань з їх реалізації.

4.2. Зведена характеристика адміністративних районів за чисельністю населення

При розробці законопроекту про адміністративно-територіальний устрій України критерієм відбору щодо формування районів як одиниць адміністративно-територіального поділу пропонувались адміністративно-територіальні утворення з чисельністю населення у 50 тис.

Нині в Україні нараховується 165 районів, а це 34 відсотки від тієї кількості, що відповідає запропонованим вимогам. Основна кількість районів – 254 одиниці, або 52 відсотка, має наявне населення у межах від 25 до 50 тис.

Не прослідковується також стала закономірність між розміром районів за чисельністю населення та густотою населення. Більшість адміністративних районів (229 одиниць) незалежно від чисельності наявних жителів характеризується густотою населення 25-50 чоловік на один квадратний кілометр.

Відповідно до розрахунків Світового банку оптимальна кількість жителів територіальної громади повинна становити не менше 5 тис. Реально серед існуючих адміністративних районів України нема жодного, де б середня кількість населення однієї сільради перевищувала цю величину. Натомість 77 районів, або 15 відсотків від загальної їх кількості, мають середній показник по сільській раді до 1 тис., а 431 район, або 89 відсотків, мають середню чисельність жителів в одному селі менше 1 тис.

Характеристика адміністративних районів за чисельністю та густотою наявного населення взагалі та сільського зокрема, середньою чисельністю населення у

розрізі окремих сіл та сільських рад, а також інформація щодо середньої кількості сіл у межах однієї сільської ради наведена у таблицях 3-5.

Таблиця 3. Групування адміністративних районів України за чисельністю та густотою населення

Республіка, область	Кількість районів	Кількість районів з чисельністю населення			Кількість районів з густотою населення		
		до 25 тис. осіб	25-50 тис. осіб	понад 50 тис. осіб	до 25 осіб на 1 км ²	25-50 осіб на 1 км ²	понад 50 осіб на 1 км ²
АРК	14	0	5	9	2	9	3
Вінницька	27	0	19	8	0	18	9
Волинська	16	1	9	6	5	8	3
Дніпропетровська	22	1	16	5	9	12	1
Донецька	18	5	8	5	4	1	12
Житомирська	23	3	16	4	5	18	0
Закарпатська	13	0	4	9	0	3	10
Запорізька	20	4	12	4	11	9	0
Івано-Франківська	14	0	2	12	1	0	13
Київська	25	3	14	8	3	13	9
Кіровоградська	21	6	14	1	10	10	1
Луганська	18	4	8	6	10	4	3
Львівська	20	0	1	19	0	2	18
Миколаївська	19	7	11	1	9	10	0
Одеська	26	4	13	9	8	12	6
Полтавська	25	6	14	5	4	21	0
Рівненська	16	1	7	8	3	10	3
Сумська	18	3	13	2	8	10	0
Тернопільська	17	1	7	9	0	3	14
Харківська	27	7	14	6	13	11	3
Херсонська	18	7	5	6	10	8	0
Хмельницька	20	1	10	9	0	14	6
Черкаська	20	1	15	4	1	13	6
Чернівецька	11	0	4	7	0	1	10
Чернігівська	22	6	13	3	13	9	0
Всього по Україні	490	71	254	165	131*	229*	128*

* Обрахунки здійснено по всіх районах, крім Краснотиманського Донецької області та Свердловського Луганської області.

Таблиця 4. Групування адміністративних районів України за середньою чисельністю населення у розрізі окремих сіл та сільських рад

Республіка, область	Кількість районів із середньою чисельністю населення одного села			Кількість районів із середньою кількістю населення однієї сільради			
	до 300 осіб	301-1000 осіб	понад 1000 осіб	до 1000 осіб	1001-3000 осіб	3001-5000 осіб	понад 5000 осіб
АРК	0	12	2	1	10	3	0
Вінницька	0	24	3	3	24	0	0
Волинська	1	15	0	1	15	0	0
Дніпропетровська	7	14	1	0	20	2	0
Донецька	0	17	0	0	17	0	0
Житомирська	6	17	0	12	11	0	0
Закарпатська	0	5	8	0	9	4	0
Запорізька	3	15	2	2	16	2	0
Івано-Франківська	0	4	10	1	13	0	0
Київська	1	20	4	11	13	0	0
Кіровоградська	2	19	0	5	16	0	0
Луганська	3	14	0	1	15	1	0
Львівська	0	20	0	0	20	0	0
Миколаївська	0	17	2	1	18	0	0
Одеська	2	16	8	0	24	2	0
Полтавська	8	17	0	2	23	0	0
Рівненська	0	13	3	0	13	3	0
Сумська	8	10	0	5	13	0	0
Тернопільська	0	17	0	6	11	0	0
Харківська	8	19	0	0	24	3	0
Херсонська	0	16	2	1	16	1	0

Продовження табл. 4

Хмельницька	0	20	0	5	15	0	0
Черкаська	0	18	2	6	13	1	0
Чернівецька	0	1	10	0	12	0	0
Чернігівська	3	19	0	14	8	0	0
Всього по Україні	53*	378*	57*	77*	389*	22*	0*

* Обрахунки здійснено по всіх районах, крім Красноліманського Донецької області та Свердловського Луганської області.

Таблиця 5. Групування адміністративних районів України за чисельністю сільського населення

Республіка, область	Кількість районів з чисельністю сільського населення			Кількість сільських рад	Середня кількість сіл у межах однієї сільради
	до 25 тис. осіб	25-50 тис. осіб	понад 50 тис. осіб		
АРК	1	8	5	243	3,9
Вінницька	4	20	3	662	2,2
Волинська	3	11	2	379	2,8
Дніпропетровська	10	12	0	288	5,0
Донецька	11	7	0	253	4,4
Житомирська	10	12	1	580	2,8
Закарпатська	3	2	8	301	1,9
Запорізька	12	7	1	263	3,5
Івано-Франківська	1	5	8	476	1,6
Київська	13	9	3	607	1,9
Кіровоградська	15	6	0	376	2,7
Луганська	16	2	0	205	3,4
Львівська	0	12	8	631	2,9
Миколаївська	13	5	1	287	3,1
Одеська	12	10	4	439	2,6
Полтавська	13	11	1	467	3,9
Рівненська	1	13	2	338	3,0
Сумська	10	7	1	384	3,9
Тернопільська	3	10	4	581	1,7
Харківська	19	7	1	381	4,4
Херсонська	9	8	1	260	2,5
Хмельницька	7	10	3	566	2,5
Черкаська	7	12	1	525	1,6
Чернівецька	1	5	5	252	1,6
Чернігівська	15	6	1	525	2,8
Всього по Україні	209	217	64	10269	2,9

Обрахунок даних здійснено за інформацією Ради міністрів Автономної Республіки Крим та обласних державних адміністрацій (повна інформація наводиться у додатку №8 до цього розділу).

Узагальнений аналіз адміністративних районів України за чисельністю наявного населення дозволяє зробити висновки, що пошук виваженого рішення щодо оптимальних кількісних характеристик територіальних одиниць на даному ієрархічному рівні для адміністративно-територіального устрою України взагалі має лежати значно глибше суто кількісного підходу "за чисельністю населення". На нашу думку, не менш важливо врахувати наявний сформований економічний та соціально-культурний потенціал.

4.3. Зведена характеристика наявного потенціалу культурно-побутового обслуговування населення на рівні сільських рад

Для забезпечення оптимальних умов життєдіяльності людини на рівні сучасних сільських рад (сільських тери-

торіальних громад) необхідно вирішити проблему надання їм такого набору культурно-побутових послуг, які можна було б порівняти за своїми кількісними та якісними характеристиками незалежно від особливостей економічного і соціального розвитку різних регіонів України.

Виконання самоврядувальних функцій відповідними органами на рівні сільських рад у різних регіонах України повинно спиратися не лише на однакові, передбачені чинним законодавством повноваження, але й на певну базу власного культурно-побутового обслуговування у вигляді конкретних об'єктів обслуговування, здатну забезпечити приблизно однаковий набір послуг в усіх низових адміністративно-територіальних утвореннях – сільських радах.

Забезпеченість сільських рад об'єктами обслуговування сьогодні значно відрізняється не лише у розрізі регіонів України. Вона неоднакова (незіставна) навіть у межах однієї області, адміністративного району.

Наприклад, лише близько 10 – 15 відсотків існуючих сільських рад мають дільничні лікарні, тобто можуть забезпечити усебічне медичне обслуговування за місцем проживання (у Тернопільській області, приміром, лише 3,2 відсотка сільських рад мають лікарняні заклади, у Волинській, відповідно, 5,3 відсотка).

У середньому до 30 відсотків сільських рад мають амбулаторно-поліклінічні заклади, тобто забезпечують достатній набір медичних послуг населенню за місцем проживання. Диференціація у рівнях забезпеченості сільських рад амбулаторно-поліклінічними закладами теж значна у розрізі окремих областей. Так, рівень забезпеченості цими закладами в Одеській області досягає 30 відсотків, а у Миколаївській, Рівненській і Донецькій областях навіть його перевищує, тоді як у Сумській області цей показник ледве досягає 12,5, у Полтавській області 15 відсотків.

Трохи краща ситуація із забезпеченням сільського населення послугами фельдшерсько-акушерських пунктів, їх у середньому по Україні припадає по 1,3 – 1,5 одиниць на кожну сільську раду (але ж і рівень надаваних послуг можна віднести лише до категорії “першої допомоги”).

У цілому задовільна ситуація в розрізі сільських рад із наданням освітніх послуг. Школи, що забезпечують можливість отримання середньої освіти, мають близько половини сільських рад із загальної їх кількості, решта, як правило, має у наявності освітні заклади, що надають неповну середню освіту.

Гірші справи із забезпеченістю дошкільними закладами. І хоча їх мають майже усі сільські ради, користування цими закладами жителів усіх сіл, що входять до складу сільської ради, утруднене.

На сьогодні практично відсутнє обслуговування сільського населення побутовими послугами за місцем проживання. Працюючі заклади побутового обслуговування є лише у 20 – 25 відсотків сільських рад. Хоча рівень диференціації у забезпеченості населення сільських рад даним

видом послуг має, мабуть, найбільші розміри по Україні (у Кіровоградській області, наприклад, у 376 сільських радах працює трохи більше 70 закладів побутового обслуговування, у Рівненській області у середньому на кожну сільраду припадає 1,6 відповідного закладу).

Ще гірша ситуація у розрізі сільських рад з наданням банно-пральних послуг. Працюючі лазні мають менше 5 відсотків сільських рад (на 203 сільські ради Луганської області, наприклад, припадає лише 7 відповідних діючих закладів, у 579 сільських радах Житомирської області працює 32 лазні).

Наведений стислий коментар усе-таки дозволяє зробити достатньо аргументований висновок, що не менш важливим, ніж чисельність наявного населення, критерієм віднесення низової територіальної громади (рівень сільської ради) до самодостатніх територіальних структур має бути рівень її забезпеченості закладами, що надають населенню за місцем проживання ті чи інші культурно-побутові послуги.

На нашу думку, підходити до формування самодостатніх сільських територіальних громад можна лише через врахування наявності у їх адміністративно-територіальних межах (або на підвідомчій території) встановленого однакового гарантованого переліку об'єктів обслуговування. Саме це забезпечуватиме той мінімум (приблизно однаковий для усіх регіонів України) послуг, що надаватиметься сільському жителю за місцем проживання.

Відомо, що кожний об'єкт обслуговування має свою науково визначену та обґрунтовану зону обслуговування, яка встановлюється з врахуванням державних містобудівних нормативів. Найбільшу зону обслуговування серед усіх інших об'єктів обслуговування мають дільничні лікарні. Але і ці зони теж не однакові (як і, відповідно, потужність лікарень) у різних регіонах (значною мірою це викликано густотою населених пунктів на території), хоча, як правило, вони мають достатню кількість власного наявного населення та набір інших об'єктів обслуговування.

4.4. Обстеження фінансово-матеріальної бази адміністративно-територіальних одиниць усіх рівнів, стану фінансового забезпечення надання місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування адміністративних і громадських послуг населенню

Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції провело аналіз фінансово-матеріальної бази адміністративно-територіальних одиниць усіх рівнів, стану фінансового забезпечення надання місцевими державними адміністраціями і органами місцевого самоврядування адміністративних та громадських послуг населенню. Його здійснено за матеріалами обстеження 21 області (Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, За-

карпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Херсонської, Хмельницької, Чернівецької, Чернігівської) та Автономної Республіки Крим.

Обстеженням у кожній області було охоплено всі міста обласного значення та 5-6 районів, відібраних як за показниками чисельності населення (до 30 000 жителів, 40 000 – 60 000 та понад 60 000 жителів), так і за показниками середнього рівня доходів і видатків районних бюджетів на одну особу (мінімальні – середні – найвищі). В кожному районі проведено обстеження 5-6 міст районного значення або селищ міського типу (до 5 000 мешканців, до 15 000 та понад 20 000 жителів) і 5-6 сіл та селищ за показниками населення до 1 500, до 3 000 та понад 5 000 жителів.

Усього обстежено:

- адміністративно – територіальних одиниць:
 - районів – 62;
 - міст обласного значення – 43;
 - міст районного значення – 44;
 - селищ міського типу – 51;
 - сільських населених пунктів – 549;
- органів місцевого самоврядування:
 - обласних рад – 21;
 - районних рад – 62;
 - міських рад (міст обласного значення) – 43;
 - міських рад (міст районного значення) – 44;
 - селищних рад – 51;
 - сільських рад – 207.

Враховуючи ступінь повноти наданого обласними державними адміністраціями матеріалу та рівень якості його опрацювання, для проведення детального аналізу було визначено 9 базових областей – Донецька, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Львівська, Одеська, Полтавська, Рівненська. У цих областях зібрано дані про фінансово-економічний стан, матеріальну базу (комунальне майно та комунальні підприємства), динаміку розвитку трудових ресурсів та стан справ з виконанням повноважень органами виконавчої влади та місцевого самоврядування. Проаналізовано показники по 31 району (50 % від загальної кількості обстежених), 13 містах обласного значення (30,2 %), 26 містах районного значення (59 %), 26 селищах міського типу (50,9 %), 312 сільських населених пунктах (56,8 %), 9 обласних радах (42 %), 17 районних радах (27,4 %), 13 міських радах (містах обласного значення) (30,2 %), 26 міських радах (містах районного значення) (59 %), 26 селищних радах (50,9 %), 143 сільських радах (69 %) від загальної кількості обстежених).

Оскільки обстеження фінансово-матеріальної бази адміністративно-територіальних одиниць, стану фінансового забезпечення надання місцевими державними адміністраціями і органами місцевого самоврядування адміністра-

тивних та громадських послуг населенню безпосередньо пов'язано з підготовчим етапом реалізації завдань удосконалення адміністративно-територіального устрою країни (насамперед його низової ланки) та проведенням адміністративної реформи на базовому рівні, основну увагу в ході аналізу було зосереджено на вивченні стану сіл, селищ, міст районного значення.

4.4.1. Рівень – село, селище (сільська, селищна рада)

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Т р у д о в і р е с у р с и. За даними обстеження, у 2001 році порівняно з 1995 роком чисельність сільського населення зменшилась на 5,1 відсотка. Частка працездатного населення (відповідно до загальної чисельності населення обстежених сільських населених пунктів) у середньому становить 47 відсотків (зменшення становило 4,7 %). Наявна тенденція зниження кількості дітей у віці до 15 років (на 11,8 %) та народжуваності – зниження в середньому становить 26 відсотків. При цьому в Сумській, Чернігівській та Полтавській областях є села, в яких протягом останніх років зовсім не було народжених.

Працюючі у сільській місцевості становили в середньому від 28 (3,4 % від загальної кількості обстежених сіл) до 67 (7,6 %) відсотків від загальної кількості працездатного населення територіальної громади. Рівень зареєстрованого безробіття у селах станом на 1 січня 2003 р. становив 5,8 відсотка.

Частка населення, яке працює за межами територій сільських рад, у середньому становила у 2002 році 10,8 відсотка.

В окремих районах країни (Свялявський район Закарпатської області, Васильківський район Запорізької області, Біляївський район Одеської області) частка населення, яке працює за межами обстежених територій сільських рад, становить від 15 до 30 відсотків. Це спричинює зменшення надходжень до місцевого бюджету прибуткового податку з громадян.

Економічний стан працюючих на території сільських населених пунктів підприємств (з яких понад 80 відсотків становлять сільськогосподарські) нестійкий. У випадку його погіршення власники цих підприємств переходять на розрахунки з працівниками натуроплатою. Це призводить до постійного коливання обсягу доходів сільських бюджетів, що закріплюються за ними та враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів (дотацій вирівнювання).

Суттєво впливає на обсяг доходів, що надходять до місцевого бюджету, і юридична неврегульованість статусу особистого підсобного господарства селян. У цих господарствах зайнято майже 50 відсотків працездатного населення, виробляється від 50 до 90 відсотків загального об-

сягу валової продукції сільського господарства. Але місцевий бюджет від їх діяльності не отримує ніяких доходів.

На загальний економічний стан сільських територіальних громад суттєво впливає відсутність підприємств по збору, первинній переробці та збуту виробленої селянами продукції, забезпечення їх міндобривами, засобами захисту рослин від бур'янів, шкідників, хвороб, господарським інвентарем, комбікормами, насінням, спеціальною літературою тощо.

СТАН МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ

У власності сільських, селищних рад знаходяться:

- бюджетні установи соціально-культурного забезпечення в галузях освіти, охорони здоров'я, культури;
- комунальні підприємства у сфері житлово-комунального господарства.

На території близько 33 відсотків обстежених сільських, селищних рад працюють **дошкільні заклади**, які утримуються за рахунок їх бюджету, ще у 13 відсотків сіл працюють дитячі садки, що утримуються за рахунок районного бюджету.

Проведений аналіз видатків на утримання дошкільних закладів засвідчив, що за останні два роки за рахунок місцевих бюджетів не проведено жодного капітального ремонту (а більшість будівель споруджено 30 – 40 років тому і за нормативами цього потребують). До 10 відсотків дошкільних закладів не працюють у зимовий період (нестача коштів на паливо або капітального ремонту потребують системи енергозабезпечення). Матеріально-технічна база дошкільних закладів потребує оновлення (знос – понад 80 %).

На території деяких сільських, селищних рад, до складу яких входять 3 – 5 сіл і загальна чисельність їх населення понад 2000 осіб, працюють школи – дитячі садки. В більшості випадків вони утримуються за рахунок районного бюджету.

Із **закладів культури** на території кожної сільської ради працюють будинок культури і бібліотека. Понад 50 відсотків клубів потребують капітального ремонту як самих приміщень, так і систем життєзабезпечення. Матеріальна база клубів (меблі, костюми, сценічне обладнання, аудіо-, відеотехніка, музичні інструменти тощо) перебуває у незадовільному стані й за останні два роки не оновлювалася. Бібліотеки не мають можливості поповнювати книжковий фонд, тому переважна більшість їх знаходиться на утриманні районних бюджетів.

Дільничні лікарні обслуговують територію декількох (2 – 3) сілрад і утримуються з районного бюджету (вважаються філіями центральних районних лікарень). Є випадки (при чисельності сільських, селищних рад понад 5000 жителів), коли дільничні лікарні утримуються за рахунок

сільських, селищних бюджетів. Це стосується і медичних амбулаторій.

Фельдшерсько-акушерські, фельдшерські пункти утримуються в більшості випадків за рахунок місцевих бюджетів. Але є райони, в яких всі ці медичні заклади утримуються за рахунок районного бюджету. Як приклад назовемо Міжгірський та Перечинський райони Закарпатської області, Вільнянський район Запорізької області.

Загальний стан матеріально-технічної бази сільських медичних закладів незадовільний. 40 відсотків будівель медичних закладів потребують капітального ремонту або ремонту систем життєзабезпечення. Медичне обладнання застаріле (на 80 % поставлене 20 – 30 років тому), потребує заміни. Закупівля медикаментів, що здійснюється за рахунок затверджених у місцевих бюджетах 0,1 – 0,5 відсотків від загальних коштів на їх функціонування, не забезпечує ліками навіть пільгові категорії населення.

Комунальні підприємства на території обстежених сільрад діють у сфері житлово-комунального господарства. Майже 40 відсотків сільрад мають вогнищеві системи централізованого водопостачання, каналізації, тепло- і газопостачання (тобто, які охоплюють від 15 до 40 відсотків житлового фонду), тоді як комунальні підприємства, що їх утримують, створені тільки на території 9 із обстежених сільських, селищних рад (6 %), ще на території 8 сільрад діють підрозділи районних комунальних підприємств, які утримуються із районного бюджету (в основному для забезпечення теплопостачанням). Спеціалізовані комунальні підприємства з благоустрою, ремонту автомобільних доріг, видалення та переробки твердих побутових відходів на території обстежених сільрад відсутні.

Матеріальна база комунальних підприємств, особливо системи водо-, тепло-, газопостачання застаріла. Потребує ремонту від 40 до 60 відсотків відповідних мереж. Агрегати, які забезпечують комунальні потреби, працюють на 20 – 40 відсотків від проектної потужності, що підвищує їх енергоємність і, відповідно, тарифи на житлово-комунальні послуги.

Більше третини сільських населених пунктів не мають зупинок громадського транспорту, три чверті сільських населених пунктів мають неосвітлені вулиці, твердим покриттям забезпечено 46 відсотків від загальної протяжності сільських вулиць обстежених населених пунктів.

Видаткова частина сільських бюджетів формується на основі прогнозних показників видатків, розроблених відповідними підрозділами районних державних адміністрацій та централізованими бухгалтеріями. Існує значна диференціація рівнів фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування та бюджетних установ як у різних областях, районах, так і в межах одного району.

Зокрема, варіація видатків на утримання органів місцевого самоврядування в розрахунку на душу населення ста-

новить від 18,9 грн (Зорянська сільрада Костянтинівського району Донецької області, 967 жителів) до 52,6 грн (Вільненська сільрада Волноваського району цієї ж області, 1062 жителя). Видатки на утримання дільничних лікарень коливаються від 35,8 грн на особу (Старосанжарська сільрада Новосанжарського району Полтавської області, 3137 жителів) до 157 грн на особу (Єлизаветівська сільрада Мар'їнського району Донецької області, 2027 жителів).

Диференціація видатків на утримання фельдшерсько-акушерських пунктів сягає від 4,7 до 43,2 грн на особу для сільських рад приблизно однакової чисельності населення. Так, в Опитненській сільраді (2796 жителів) Артемівського району Донецької області видатки на одну особу становили 26,7 грн, Парасковіївській сільраді (2851 жителів) того ж району – 4,7 грн, Степненській сільраді (2884 жителів) Мар'їнського району – 43,2 грн, Добрянській сільраді (2714 жителів) Тячівського району Закарпатської області – 9,8 грн.

Видатки на утримання одного дошкільника становили від 1065 грн (Павлівська сільрада Мар'їнського району Донецької області) до 2603 грн (Добровільська сільрада того ж району).

Невирішеною для сільських, селищних рад є проблема достатнього фінансового забезпечення повноважень, на які передбачаються видатки з власних доходів (15 повноважень, визначених статтею 91 Бюджетного кодексу). Нині таке забезпечення ніяким чином не регламентується, нормативи витрат на це відсутні. Тому місцева влада від 70 до 90 відсотків власних доходів спрямовує на виконання своїх повноважень, видатки на які враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів. У результаті на благоустрій, позашкільну освіту, житлово-комунальне господарство, ремонт автодоріг, місцеві програми соціального захисту та інше залишається незначна частка власних доходів (є приклади виділення на благоустрій сіл з населенням 1300 чоловік всього 300 грн на рік).

Доцільним видається законодавче визначення мінімального переліку послуг, які повинні надаватись сільськими, селищними органами самоврядування (за рахунок закріплених і власних доходів місцевих бюджетів), розробка державних мінімальних соціальних нормативів у всіх сферах життєдіяльності територіальної громади, визначення порядку їх фінансового забезпечення.

МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТ

За підсумками виконання бюджетів обстежених сіл і селищ у 2002 році середній рівень закріплених доходів на одного сільського жителя становив 21,6 грн. Коливання рівня закріплених доходів становить від 0,1 грн в Роз-

токівській та Верхньоводянській сільрадах Рахівського району Закарпатської області до 216,1 грн у Томашівській сільраді Фастівського району Київської області.

Понад 95 відсотків закріплених доходів формуються за рахунок:

– *прибуткового податку з громадян* – від 0 (13 % обстежених сільрад в Закарпатській, Запорізькій та Одеській областях) до 90 відсотків загальної суми закріплених доходів (50 % обстежених сільрад усіх областей мають такий обсяг податку), при цьому обсяг податку сильно диференційований по роках і залежить від стану економічної діяльності розташованих на територіях сільрад сільсько-господарських підприємств;

– *державного мита*: його частка, що належить відповідним місцевим бюджетам, становить від 0 (14,7 % обстежених сільрад) до 50 (2,7% обстежених сільрад) відсотків загальної суми закріплених доходів;

– *плати за торговий патент на здійснення окремих видів підприємницької діяльності*: за рахунок цього надходження бюджет поповнюється від 1,5 до 5 відсотків від загальної суми закріплених доходів у середньому по обстежених областях та від 44 до 87,3 відсотків по окремих районах Закарпатської області (всі обстежені сільради – Свалявського району), Василівського району Запорізької області, Арцизького району Одеської області та Кобеляцького району Полтавської області. Обсяг надходжень податку залежить від стану економічної діяльності на території сільради малого підприємництва.

За підсумками 2001 року закріплені доходи в бюджеті сільської, селищної ради в середньому становили 38,8 відсотків загальної його дохідної бази (без врахування обсягів міжбюджетних трансфертів). В обстежених сільських бюджетах на 2002 рік було закладено їх ріст на 15 – 20 відсотків, що підтвердилося за підсумками їх виконання.

Доходи сільських бюджетів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів (власні доходи). Підсумки виконання власних доходів бюджетів обстежених сільських та селищних рад за 2002 рік свідчать, що середній рівень власних доходів на одного сільського жителя становить 22,1 грн; коливання рівня власних доходів становить від 3,0 грн (6 % сільрад Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської областей) до 75 грн на жителя (Малобілозерська сільська рада Василівського району Запорізької області).

Понад 95 відсотків власних доходів сільського (селищного) бюджету формуються за рахунок

– *плати за землю*: від 4 відсотків у Привільненській сільраді Волноваського району Донецької області, Великobilинській сільраді Самбірського району Львівської області до 90 відсотків у Предтечинській сільраді Донецької області та Негровецькій сільраді Закарпатської області. Рівень доходів сільських, селищних бюджетів від плати за

землю до 2002 року стабілізувався і його зростання можливе за умови підвищення економічної активності на території відповідної сільради;

– *фіксованого сільськогосподарського податку*: від 0 – 5 відсотків (понад 56 % обстежених сільрад) та більше 50 відсотків загальної суми (7,7 % обстежених сільрад) власних доходів;

– *місцевих податків і зборів*: до 5 відсотків загальної суми власних доходів у 46,8 відсотках обстежених сільрад; понад 35 відсотків загальної суми мали 4,1 відсотків обстежених сільрад (середній рівень – 9 % загальної суми).

Обсяг надходжень від останніх двох податків залежить від стану розвитку підприємництва. Останні два роки закріпилась загальна тенденція підвищення обсягів надходжень до місцевих бюджетів за цими видами податків на 5 – 10 відсотків на рік.

За підсумками 2002 року власні доходи в бюджеті сільської, селищної ради склали в середньому 61,2 відсотка від загальної суми доходів (без врахування обсягів міжбюджетних трансфертів).

У сільських бюджетах на 2002 рік було закладено їх зростання на 5 – 10 відсотків, що підтвердилося станом їх виконання за рік.

4.4.2. Рівень – місто районного значення (селище міського типу)

В Україні налічується 1086 міст районного значення та селищ (міського типу), які мають самостійні органи місцевого самоврядування. Чисельність населення обстежених малих міст має велику диференційованість: від 28 300 (місто Здолбунів Здолбунівського району Рівненської області) до 1476 жителів (Усть-Чорнянська селищна рада Тячівського району Закарпатської області). Розміщення їх на території України нерівномірне – майже 40 відсотків їх на сході (Дніпропетровська – 55, Донецька – 155, Луганська – 132, Харківська – 71 мале місто). На заході тільки у Львівській області таких міст налічується 71. В інших областях по 15 – 50 міст районного значення та селищ міського типу.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Т р у д о в і р е с у р с и. Триває тенденція до зниження чисельності населення малих міст на 0,5 – 13,5 відсотків за останні п'ять років. Працездатне населення складає (у відсотках до загальної кількості обстежених малих міст) 45 – 56 відсотків. Чисельність працездатного населення коливається в залежності від економічної ситуації на території міст (є міста, у яких наявна тенденція до збільшення кількості працездатного населення на 2 – 4 відсотки, проте є й такі, де чисельність працездатних зни-

зилась за останні роки на 4 – 68 відсотків (м. Тячів Тячівського району Закарпатської області). Кількість працездатного населення міст у віці до 28 років скорочується повільніше ніж у сільській місцевості (на 1,5 – 15 % за останні п'ять років). Наявна тенденція до скорочення кількості дітей у віці до 15 років (3 – 9 %) та народжуваності (на 17 – 30 %).

Працюючі від загальної чисельності працездатного населення складають 20 – 70 відсотків, з них за межами міськрад працюють від 5 до 17 відсотків. Рівень фіксованого безробіття на території малих міст найвищий серед інших рівнів адміністративно-територіальних одиниць – від 4 до 27 відсотків. Це обумовлено тим, що понад 60 відсотків малих міст є монофункціональними.

Рівень навантаження на одного працюючого на території міської (селищної) ради непрацездатних (пенсіонерів, дітей) та інших осіб, які проживають на території ради, в середньому складає 8 осіб. (Довідка: в смт Ланчин Надвірнянського району Івано-Франківської області навантаження становить 62 особи на одного працюючого).

Економічний стан працюючих на території міської (селищної) ради підприємств різних форм власності нестійкий, рівень їх рентабельності змінюється майже щороку від +8 до -20 відсотків.

СТАН МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ

У власності міських (міст районного значення) і селищних (селищ міського типу) рад та на утриманні їх бюджетів перебувають такі ж типи бюджетних установ соціально-культурного призначення, як і в сільських радах. Рівень їх фінансового забезпечення з місцевих бюджетів також унеможлиблює підтримання будівель та їх обладнання в задовільному стані. У всіх обстежених територіальних громадах поширена практика передачі бюджетних установ на утримання з районного бюджету. Послуги у сфері охорони здоров'я для жителів міста (а їх чисельність у більшості випадків становить 20 – 40 відсотків від загальної кількості жителів району) надають центральні районні лікарні, у сфері культури – районні будинки культури.

В усіх обстежених малих містах діють комунальні підприємства, які забезпечують надання послуг з благоустрою, вивозу і переробки відходів, утримання житлового фонду, водопостачання та водовідведення. Видатки на їх утримання в розрахунку на душу населення в різних містах становлять від 0,8 грн до 129 грн (середній показник – 30 грн). Теплопостачання в переважній більшості малих міст здійснюється виробничими підрозділами районних комунальних підприємств.

Житлово-комунальні підприємства збиткові, мають велику заборгованість зі сплати за енергоносії та електроенергії.

нергію. Це пов'язано з постійним зростанням заборгованості населення за спожиту електро- та теплоенергію (в середньому сплачується тільки 70 % нарахованих сум) та підприємств усіх форм власності. Обладнання комунальних підприємств фізично застаріле, в середньому воно зношене на 70 відсотків, мережі тепло- і водопостачання в 40 – 60 відсотках випадків потребують заміни.

МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТ

Середній рівень закріплених доходів міських (міст районного значення) бюджетів на одного жителя у 2001 році склав 42,1 грн. Коливання рівня закріплених доходів: від мінімальних значень 1,2 – 10 грн (15,4 % обстежених міськрад) до 144,2 грн на особу (м. Соледар Донецької області).

Формування 75 відсотків обсягу закріплених доходів у міських бюджетах здійснюється за рахунок:

– *прибуткового податку з громадян*: від 0 (сmt Великодолинське Овідіопольського району Одеської області) до 100 відсотків від загальної суми закріплених доходів (сmt Перечин Закарпатської області);

– *державного мита в частині, що належить відповідним місцевим бюджетам*: від 0,1 (сmt Делятин Івано-Франківської області) до 93,8 відсотків від загальної суми закріплених доходів (м. Рахів Закарпатської області);

– *єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва* від 1,1 (м. Часів Яр Донецької області) до 45,9 відсотків загальної суми закріплених доходів (сmt Степногірськ Василівського району Запорізької області);

– *плата за торговий патент на здійснення окремих видів підприємницької діяльності*: від 1 (м. Часів Яр Донецької області) до 54,6 відсотків загальної суми закріплених доходів (сmt Міжгір'я Закарпатської області) і залежить від розвитку на території міськради малого підприємництва. Рівень доходів вищий у містах з населенням понад 5000 жителів.

За підсумками 2002 року закріплені доходи у бюджетах обстежених малих міст становили в середньому 51,8 відсотка від загальної суми доходів (без врахування обсягів міжбюджетних трансфертів).

Середній рівень власних доходів місцевого бюджету в розрахунку на одного жителя малих міст у 2002 році становив 45,2 грн. Коливання рівня власних доходів у розрахунку на одного міського жителя – від мінімального в 11 грн (10,9 % обстежених міст) до 389,9 грн (сmt Таїрове Одеської області).

Власні доходи бюджетів малих міст на 80 відсотків формуються за рахунок:

– *плати за землю*: від 5,8 відсотка загальної суми власних доходів (м. Старий Самбір Львівської області) до 84,1 відсотка (сmt Битків Івано-Франківської області); се-

редній рівень – 52 відсотка;

– *місцевих податків і зборів*: від 0,7 відсотка (сmt Олександрівка Одеської області) до 66,4 відсотка загальної суми власних доходів (м. Рахів Закарпатської області); середній рівень – 13 відсотків.

У випадку виконання містом або селищем функцій районного центру значно підвищуються обсяги власних надходжень бюджетних установ: до 10 – 15 відсотків та частка податку з власників транспортних засобів: до 5 – 10 відсотків.

За підсумками 2002 року власні доходи в бюджеті міст районного значення та селищ міського типу складають 49,2 відсотка від загальної суми доходів (без врахування обсягів міжбюджетних трансфертів).

4.4.3. Рівень – місто обласного значення

В Україні налічується 173 міста обласного (республіканського – для Автономної Республіки Крим) значення. В ході обстеження проаналізовано стан фінансово-матеріальної бази 13 міст обласного значення дев'яти областей. Територіальна громада цих міст становить 2350 тис. осіб (15 % наявного населення цього рівня адміністративно-територіальних одиниць). Обстежено міста обласного значення з різним рівнем чисельності населення: малим – м. Острог Рівненської області (14 800), м. Новгородівка Донецької області (17 500), середнім – м. Бердянськ Запорізької області (124 900), м. Стрий Львівської області (62 500), великим – м. Львів (758 500), м. Запоріжжя (817 800 жителів).

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Т р у д о в і р е с у р с и. В містах обласного значення помітна тенденція до зниження чисельності населення, але нижчими темпами – на 0,3 – 6,5 відсотка кожні п'ять років. Наявна тенденція до збільшення у всіх містах кількості пенсіонерів: на 0,5 – 4,2 відсотка за п'ятиріччя. Кількість населення у працездатному віці (у відсотках до загального числа обстежених міст обласного значення) становить 45 – 65 відсотків (загалом ця цифра скорочується на 1,5 – 2,7 % кожні п'ять років).

Працюючі від загальної кількості населення у працездатному віці становлять 60 – 86 відсотків, з них за межами міськради працюють від 7 до 24 відсотків. Безробітних реєструється 0,9 -3,6 відсотка від фактичної їх кількості.

Рівень навантаження на одного працюючого на території міської ради у середньому становить 1 непрацездатний.

Е к о н о м і ч н и й с т а н м і с т о б л а с н о г о з н а ч е н н я. За останні два роки вимальовується тенденція до пожвавлення економічної діяльності на території більшості міст обласного значення. Проте в містах з чи-

сельністю населення менше 50 тис. і монофункціональною економікою відчуваються різкі коливання рівнів доходів у місцеві бюджети.

СТАН МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ

Стан будівель і споруд закладів освіти, охорони здоров'я, культури та інших об'єктів соціально-культурного задоволення. У бюджетах міст упродовж 2000 – 2002 років щорічно передбачались кошти на проведення їх ремонту в обсязі 0,1 – 4 відсотка від загальної суми витрат;

Видатки на утримання бюджетних установ, що розраховуються у відповідності з формулою розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів, не враховують витрати на їх матеріально-технічне забезпечення. Мінімальні соціальні нормативи та методики розрахунку обсягу витрат на дані цілі не визначені. Для міст обласного значення з невеликою чисельністю населення не розроблено порядок визначення доцільності передачі власних бюджетних установ міст на утримання з обласного бюджету та умови розрахунків за відповідні трансферти на їх утримання;

Стан комунальних підприємств, за даними обстеження, незадовільний. Основна причина – заборгованість населення та підприємств за надані житлово-комунальні послуги, особливо за тепlopостачання. Всі міські комунальні підприємства, які постачають тепло, збиткові – обладнання застаріле і енергоємне, потребує значних капіталовкладень. Потребують заміни від 40 до 60 відсотків мереж водо- і тепlopостачання, водовідведення. Реформування житлово-комунального господарства проводиться незадовільними темпами. Більшість міст обласного значення з населенням менше 100 тис. жителів передало комунальні підприємства з тепlopостачання та частково з водопостачання на утримання областей.

МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТ

Середній рівень закріплених доходів міських бюджетів на одного жителя у 2002 році становив 165,5 грн. Коливання рівня закріплених доходів: від 91,4 грн (м. Острогов Рівненської області) до 465,3 грн на особу (м. Енергодар Запорізької області).

Формування 90 відсотків обсягу закріплених доходів у міському бюджеті здійснюється за рахунок:

– *прибуткового податку з громадян* – від 73,5 (м. Львів) до 96 (м. Енергодар Запорізької області) відсотків від загальної суми закріплених доходів (обсяг податку протягом останніх двох років в обстежених містах зростав на 4–10 % на рік);

– *державного мита в частині, що належить відповідним місцевим бюджетам* – від 0,8 (м. Енергодар Запорізької області) до 4,6 відсотка від загальної суми

закріплених доходів (м. Орджонікідзе Дніпропетровської області);

– *єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва* – від 1,2 (м. Новгородівка Донецької області) до 13,5 (м. Львів) відсотка від загальної суми закріплених доходів;

– *плати за торговий патент на здійснення підприємницької діяльності* – від 0 (м. Острог Рівненської області) до 7,3 (м. Львів) відсотка від загальної суми закріплених доходів.

За підсумками 2002 року закріплені доходи у бюджетах обстежених міст обласного (республіканського – для Автономної Республіки Крим) значення становили в середньому 60,3 відсотка від загальної суми доходів (без врахування обсягів міжбюджетних трансфертів).

Середній рівень власних доходів місцевого бюджету в розрахунку на одного жителя обстежених міст у 2002 році склав 108,8грн. Коливання рівня власних доходів у розрахунку на одного міського жителя – від 38,6 (м. Острог Рівненської області) до 258,5 грн (м. Стрий Львівської області).

Власні доходи бюджетів міст на 80 відсотків формуються за рахунок:

– *плати за землю* – від 8,3 (м. Добропілля Донецької області) до 55,8(м. Енергодар Запорізької області) відсотка від загальної суми власних доходів (середній рівень – 42 %);

– *місцевих податків і зборів* – від 3,2 (м. Стрий Львівської області) до 49,4 (м. Новгородівка Донецької області) відсотка від загальної суми власних доходів (середній рівень – 17%);

– *власних надходжень бюджетних установ* – від 1,5 (м. Новгородівка Донецької області) до 80,2 відсотка (м. Добропілля Донецької області).

За підсумками 2002 року власні доходи в бюджеті міст обласного (республіканського – Автономна Республіка Крим) значення склали 39,7 відсотка від загальної суми доходів (без врахування обсягів міжбюджетних трансфертів). У 2000 – 2002 роках намітилась тенденція до зростання обсягів доходів міських бюджетів у середньому на 15 – 25 відсотків щорічно, причому це зростання забезпечується в основному за рахунок збільшення обсягу закріплених доходів.

Таким чином, аналіз матеріалів обстеження фінансово-матеріальної бази адміністративно-територіальних одиниць усіх рівнів, стану надання місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування адміністративних і громадських послуг населенню свідчить про значну між-регіональну диференціацію обсягів доходів та видатків місцевих бюджетів у розрахунку на одну особу на базовому рівні.

Коливання обсягів доходів на одного жителя села (від максимального до мінімального) сягає:

– по закріплених доходах – 52 рази (Донецька і Закарпатська області);

– по власних доходах – 7,5 раза (Донецька і Закарпатська області);

– по видатках, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів – 5,8 раза (Донецька і Закарпатська області);

– по видатках, що не враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів – 50 разів (Донецька і Львівська області).

Ця проблема потребує вирішення через механізм врегулювання міжбюджетних відносин на рівні села, селища, міста районного значення та району шляхом визначення оптимальних мінімальних нормативів фінансового забезпечення з метою надання якісних послуг населенню незалежно від місця проживання відповідно до встановлених мінімальних соціальних стандартів.

Підсумовуючи викладене вище, можна зробити висновок, що підвищення якості надання органами місцевого самоврядування всіх рівнів державних та соціальних послуг населенню на сучасному етапі можливе за умови розробки механізму врахування в розрахунках бюджетів адміністративно-територіальних одиниць коштів на забезпечення встановлених законодавством України гарантій та пільг окремим категоріям громадян у відповідності з їх розмірами, визначеними державними мінімальними соціальними нормативами.

Для наближення послуг до їх безпосередніх споживачів, підвищення їх якості слід розробити фінансові та інші критерії доцільності делегування окремих повноважень органів місцевого самоврядування базового рівня на районний та обласний рівень. Доцільно визначити також механізм передачі комунальних об'єктів, закладів та підприємств на утримання з районних та обласних бюджетів, порядок розрахунків, який супроводжує таку передачу, між територіальними громадами та цими органами місцевого самоврядування.

Одним із шляхів вирішення зазначених проблем може бути також укрупнення сільських рад, які не мають ніяких матеріальних засобів для розв'язання своїх господарських потреб, що дозволить на кращій ресурсній базі самостійно проводити окремі соціально-економічні заходи.

Зарубіжний досвід свідчить, що укрупнення територіальних громад повинне здійснюватися за ініціативою центральних органів виконавчої влади, тобто “згори”, підкріпленою відповідною законодавчою базою. Приміром, у багатьох країнах у 60 – 70-ті роки ХХ століття для підвищення економічної ефективності управління на місцях було проведено муніципальні реформи і зменшено кількість низових територіальних колективів за рахунок їх укрупнення. В результаті реформи 1974 року в Данії, наприклад, число комун скоротилося від 1388 до 275. В Англії та Уельсі у 1972 році кількість округів скоротила-

ся з 1383 до 402. У Швеції було скорочено кількість комун з 1037 до 278.

Натомість там, де процес об'єднання здійснюється на добровільних засадах, він проходить надзвичайно повільно. У Нідерландах, наприклад, за 100 років кількість комун зменшилася з 1100 до 700, у Бельгії за період добровільного об'єднання (1961 – 1971 роки) – з 2663 до 2359. А у Франції число комун навіть зростає.

4.5. Сучасний стан соціально-економічного розвитку малих міст

Малі міста (міста з чисельністю населення до 50 тис.) посідають особливе місце в історичному розвитку України. У них формувалася національна культура народу, вони є основою прогресу та створення великих виробничих і містобудівних комплексів, гарантом стабільності держави і суспільства.

Спад виробництва, дестабілізація соціально-економічного та фінансового стану в країні протягом 1991-2002 років послабили економічну базу малих міст.

Малі міста є найбільшою за кількісним складом групою міст. Значна частина їх – це адміністративні центри районів. З малими містами безпосередньо пов'язане життя 22,4 млн міських та сільських жителів. Ці міста відіграють важливу роль у формуванні поселенської мережі та розвитку і розміщенні продуктивних сил України.

Станом на 1 січня 2003 року в Україні нараховувалося 350 малих міст (3/4 від загальної їх кількості), в яких проживає 13 відсотків населення (19 % міського населення) (див. додатки 5-6).

У малих містах у 1991-2002 роках спостерігався як природний приріст населення (1,1-1,3 %), так і приріст за рахунок міграції (1,7-3,6 %), тоді як у цілому по країні загальна кількість населення та кількість міського населення зменшилися.

В Україні є 11 міст з чисельністю населення до 5 тис., 64 міста – від 5 до 10 тис., 158 міст – від 10 до 20 тис., 117 міст – від 20 до 50 тис.

За часткою населення, зайнятого в різних сферах економічної діяльності, можна виділити такі категорії малих міст:

- міста з переважно промисловими функціями;
- транспортні вузли;
- санаторно-курортні та рекреаційні центри;
- історичні, історико-архітектурні, культурні й туристичні центри;
- адміністративні центри районів;
- господарські центри місцевого значення;
- центри низових локальних систем розселення, що виконують функції з надання соціально-культурних, комунально-побутових та інших послуг населенню.

Найбільше в Україні малих міст, які за характером економічної діяльності є організаційно-господарськими та культурно-побутовими центрами місцевого значення (майже 50 % від загальної кількості міст).

Близько 25 відсотків малих міст належать до категорії міст з відносно розвинутою економічною базою – це міста з переважно промисловими функціями. Головною ознакою віднесення малого міста до цієї групи є перевищення середнього по Україні рівня зайнятості населення в галузях матеріального виробництва. Значна частина цих міст – монофункціональні міста, галузями спеціалізації яких є гірничодобувна промисловість, енергетика, переробка сільськогосподарської сировини тощо. В країні 111 таких міст. До них належать:

- індустріальні центри: вугледобування – 32 міста, добування рудної і нерудної сировини – 7, енергетики – 9, обробної промисловості – 27, хімічної і нафтопереробної промисловості – 6;
- аграрно-індустріальні центри – 18;
- транспортні центри – 9;
- лікувально-оздоровчі центри – 2;
- центр художніх промислів – 1.

Найгострішими загальними проблемами розвитку малих міст є:

- низький рівень соціального розвитку;
- відсутність матеріальної та фінансової бази, необхідної для надання якісних громадських та адміністративних послуг населенню;
- низький рівень фінансування з бюджету;
- одностороння спеціалізація промислових комплексів, недостатня завантаженість потужностей підприємств інших галузей;
- низькі темпи будівництва житла, об'єктів соціальної інфраструктури;
- слабка диференційованість містоутворюючої бази, обмеженість вибору професій, нерозвинутість сфери обслуговування, що ускладнює ситуацію на ринку праці та породжує демографічні проблеми;
- недостатня розвинутість системи водо-, енерго-, теплопостачання та каналізаційних мереж;
- аварійний стан об'єктів систем водо-, енерго-, теплопостачання;
- незадовільний стан ресурсозбереження;
- незадовільний стан дорожнього господарства;
- низький рівень розвитку міської інфраструктури, сфери соціальних послуг, об'єктів культури;
- недостатній розвиток транспортних зв'язків із сільськими населеними пунктами в зоні впливу малого міста;
- низький рівень благоустрою, незадовільна ситуація із збиранням та знешкодженням твердих відходів;
- недостатній рівень професійно-кваліфікаційної підго-

товки управлінських кадрів;

– обмеженість можливостей населення в одержанні освітніх послуг.

За характером динаміки соціально-економічного розвитку малі міста поділяють на:

- міста, що інтенсивно розвиваються і протягом останніх трьох років мають позитивні показники зростання виробництва (22 міста);
- міста, які слабо розвиваються (60 % міст);
- депресивні міста (33 %).

Порядок віднесення малих міст до категорії депресивних та механізм надання державної підтримки для їх розвитку запроваджується відповідно до законодавства.

Додатки до розділу 4
Додаток 1

**Відомості
про адміністративно-територіальний устрій України
(станом на 01.01.2003 р.)**

№ пор.	Автономна республіка, область, місто	Райони		Міста			Сільські населені пункти			Ради								
		сільські	у містах	всього	обл. знач.	рай. знач.	з рай. поділом	всього	селіщ.	сіл	всього	Районні		Міські				
												сільські у містах	всього	сільські	у містах	всього	міст обл. знач.	міст рай. знач.
1.	Автономна Республіка Крим	14	3	16	11	5	1	56	47	909	314	14	3	16	11	5	38	243
2.	Вінницька	27	3	18	6	12	1	29	138	1328	738	27	3	18	6	12	28	662
3.	Волинська	16	-	11	4	7	-	22	-	1053	428	16	-	11	4	7	22	379
4.	Дніпропетровська	22	18	20	13	7	3	45	75	1364	388	22	18	20	13	7	40	288
5.	Донецька	18	21	51	28	23	4	132	245	879	413	17	10	51	28	23	82	253
6.	Житомирська	23	2	10	4	6	1	44	31	1595	656	23	2	10	4	6	41	580
7.	Закарпатська	13	-	10	4	6	-	20	-	579	344	13	-	10	4	6	20	301
8.	Запорізька	20	7	14	5	9	1	23	45	875	320	20	-	14	5	9	23	263
9.	Івано-Франківська	14	-	15	5	10	-	24	20	745	529	14	-	15	5	10	24	476
10.	Кілівська	25	-	25	11	14	-	29	6	1125	684	25	-	23	10	13	29	607
11.	Кіровоградська	21	2	12	4	8	1	26	19	1000	437	21	2	12	4	8	26	376
12.	Луганська	18	4	37	14	23	1	109	109	683	352	17	4	37	14	23	89	205
13.	Львівська	20	6	43	8	35	1	35	1	1848	729	20	-	43	8	35	35	631

№ пор.	Автономна республіка, область, місто	Райони		Міста				Селища міськ. типу		Сільські населені пункти			Ради					
		сільські	у містах	всього	обл. знач.	рай. знач.	з рай. поділом	всього	міськ. типу	всього	селищ.	сіл	всього	сільські	у містах	всього	Міські міст. обл. знач.	Міські міст. рай. знач.
14.	Миколаївська	19	4	9	5	4	1	17	74	828	332	19	9	5	4	17	287	
15.	Одеська	26	8	19	7	12	1	33	23	1115	516	26	19	7	12	32	439	
16.	Полтавська	25	5	15	5	10	2	21	51	1789	533	25	15	5	10	21	467	
17.	Рівненська	16	-	11	4	7	-	16	3	1000	381	16	-	4	7	16	338	
18.	Сумська	18	2	15	7	8	1	20	57	1436	439	18	2	7	8	20	384	
19.	Тернопільська	17	-	18	1	17	-	17	-	1018	633	17	-	1	17	17	581	
20.	Харківська	27	9	17	7	10	1	61	175	1508	494	27	9	7	10	60	381	
21.	Херсонська	18	3	9	3	6	1	30	88	572	319	18	3	3	6	29	260	
22.	Хмельницька	20	-	13	6	7	-	24	5	1409	623	20	-	6	7	24	566	
23.	Черкаська	20	2	16	6	10	1	15	101	723	578	20	2	6	10	15	525	
24.	Чернівецька	11	3	11	2	9	1	8	-	396	285	11	3	2	9	8	252	
25.	Чернігівська	22	2	15	3	12	1	30	62	1432	593	22	2	3	12	29	525	
26.	м. Київ	-	10	1	-	-	1	-	-	-	11	-	10	-	-	-	-	
27.	м. Севастополь	-	4	2	-	1	1	1	1	28	11	-	4	-	1	1	4	
	Всього по Україні	490	118	453	173	278	26	887	28615	27239	12080	488	82	451	172	277	786	10273

Примітки:

1. Кількість населених пунктів:

Усього населених пунктів	—	29555
у тому числі міських поселень	—	1340

2. Кількість представницьких органів:

Представницький орган Автономної Республіки Крим (Верховна Рада Автономної Республіки Крим)	—	1
Усього місцевих рад: у тому числі обласних рад:	—	12104 24

3. Міста, в яких міські ради не утворені:

Область	Місто
Київська	Прип'ять
Київська	Чернобиль

4. Райони, в яких районні ради не утворені:

Область	Район	Рада, якій підпорядковано район
Донецька	Краснолиманський	Краснолиманська міська рада
Луганська	Свердловський	Свердловська міська рада

5. Міста з районним поділом, в яких районні ради у міста не утворені:

Область	Місто	Районів у місті	Районних рад у місті
Донецька	Горлівка	3	0
Донецька	Макіївка	5	0
Донецька	Маріуполь	4	1
Запорізька	Запоріжжя	7	0
Львівська	Львів	6	0
Миколаївська	Миколаїв	4	0
Одеська	Одеса	8	0

Додаток 2

Міста обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення

Автономна Республіка Крим	Авдіївка	Міраганець	Авдіївка
Сімферополь	Артемівськ	Нікополь	Артемівськ
Алушта	Буглар	Новомосковськ	Буглар
Армянськ	Горлівка	Орджонікідзе	Горлівка
Джанкой	Дебальцеве	Павлоград	Дебальцеве
Євпаторія	Держинськ	Першотравенськ	Держинськ
Керч	Димитров	Синельникове	Димитров
Красноперекопськ	Добропілля	Тернівка	Добропілля
Саки	Докучаєвськ	Донецька область	Докучаєвськ
Судак	Дружківка	Донецьк	Дружківка
	Єнакієве	Донецьк	Єнакієве
	Володимир-Волинський	Волонський	Володимир-Волинський
	Ковель	Новолинськ	Ковель
	Дніпропетровська область	Дніпропетровська область	Дніпропетровська область
	Дніпропетровськ	Вільногірськ	Дніпропетровськ
	Вільногірськ	Дніпродзержинськ	Вільногірськ
	Жовті Води	Кривий Ріг	Жовті Води
	Кривий Ріг		Кривий Ріг

Жданівка	Березань	Стрий	Тернопільська область
Кіровське	Бориспіль	Трускавець	Тернопіль
Костянтинівка	Бровари	Червоноград	Харківська область
Краматорськ	Васильків	Миколаївська область	Харків
Красний Лиман	Ірпінь	Миколаїв	Ізюм
Красноармійськ	Переяслав-Хмельницький	Вознесенськ	Куп'янськ
Макіївка	Прип'ять	Очаків	Лозова
Маріуполь	Ржищів	Первомайськ	Люботин
Новгородівка	Славутич	Южноукраїнськ	Первомайський
Селидове	Фастів	Одеська область	Чугуїв
Слов'янськ	Кіровоградська область	Одеса	Херсонська область
Сніжне	Кіровоград	Білгород-Дністровський	Херсон
Торез	Знам'янка	Ізмаїл	Каховка
Харцизьк	Олександрія	Ілчіківськ	Нова Каховка
Шахтарськ	Світловодськ	Котовськ	Хмельницька область
Ясинувата	Луганська область	Теплодар	Хмельницький
Закарпатська	Луганськ	Южне	Кам'янець-Подільський
область	Алчевськ	Полтавська область	Нетішин
Ужгород	Антрацит	Полтава	Славута
Берегове	Брянка	Комсомольськ	Старокостянтинів
Мукачеве	Кіровськ	Кременчук	Шелетівка
Хуст	Краснодон	Лубни	Черкаська область
Чоп	Красний Луч	Миргород	Черкаси
Запорізька область	Лисичанськ	Рівненська область	Ватутіне
Запоріжжя	Первомайськ	Рівне	Золотоноша
Бердянськ	Ровеньки	Дубно	Канів
Енергодар	Рубіжне	Кузнецовськ	Сміла
Мелітополь	Свердловськ	Острог	Умань
Токмак	Северодонецьк	Сумська область	Чернівецька область
Івано-Франківська область	Стаханов	Суми	Чернівці
Івано-Франківськ	Львівська область	Глухів	Новодністровськ
Болехів	Львів	Конотоп	Чернігівська область
Калуш	Борислав	Лебедин	Чернігів
Коломия	Дрогобич	Охтирка	Ніжин
Яремча	Моршин	Ромни	Прилуки
Київська область	Новий Розділ	Шостка	
Біла Церква	Самбір		

Додаток 3

**Деякі характеристики адміністративно-територіального устрою
Донецької та Харківської областей**

**Міста обласного значення за входженням у смугу міст,
міста районного значення, селищі та сільські ради, селища міського типу, селища та села станом на 01.01.2003 р.**

Міст районного значення	Кількість				Міста обласного значення	Міста районного значення, селищі та сільські ради, селища міського типу, села, які входять до міської смуги
	селищних рад	сільських рад	селищ міського типу	сільських селищ		
Донецька область						
					м. Авдіївка	
					м. Вугледар	
					м. Донецьк	
					м. Кіровське	
					м. Костянтинівка	
					м. Маріуполь	
					м. Новогродівка	
					м. Ясинувата	
				1	м. Докучаєвськ	с-ще Ясне
				1	м. Макіївка	с-ще Новомосковське
				2	м. Горлівка	с-ще П'ятихатки, с-ще Федорівка
			1		м. Дмитров	с. Світле
			3	1	м. Красний Лиман	с. Брусівка, с. Старий Караван, с. Щурове, с-ще Ставки
			1	1	м. Жданівка	смт Вільхівка, с-ще Молодий Шахтар
	2				м. Торез	Пелагіївська селищна рада, Розсишенська селищна рада

Міст районного значення	Кількість				Міста обласного значення	Міста районного значення, селища міського типу, селища та села, які входять до міської смуги
	селищних рад	сільських рад	селищ міського типу	сіл		
	2			1	м. Дружківка	Олексієво-Дружківська селищна рада, Райська селищна рада, с. Червонозоряне
	3			5	м. Шахтарськ	Конгарна селищна рада, Сердитенська селищна рада, Стіжківська селищна рада, с-ще Вікторія, с-ще Гірне, с-ще Дорофійенко, с-ще Зарічне, с-ще Кищенко
	4			1	м. Краматорськ	Біленьківська селищна рада, Красногорська селищна рада, Шабельківська селищна рада, Ясногорська селищна рада, с. Семенівка, с-ще Ашуркове
	5				м. Сніжне	Андріївська селищна рада, Гірицька селищна рада, Залісненська селищна рада, Первомайська селищна рада, Северна селищна рада
1	1				м. Дебальцеве	м. Світлодарськ, Миронівська селищна рада
1	1				м. Красноармійськ	м. Родинське, Шевченківська селищна рада
1	1				м. Слов'янськ	м. Святогірськ, Миколаївська селищна рада
1	3			1	м. Дзержинськ	м. Артемове, Кіровська селищна рада, Новгородська селищна рада, Щербинівська селищна рада, с-ще Кримське
2			1		м. Артемівськ	м. Соледар, м. Часів Яр, смт Красна Гора
2	1				м. Доброшля	м. Білїцьке, м. Білозерське, Новодонецька селищна рада
2	2		1	1	м. Харцизьк	м. Зутрес, м. Іловайськ, Зуївська селищна рада, Троїцько-Харцизька селищна рада, смт Гірне, с-ще Ведмеже
2	2		2		м. Селидове	м. Гірич, м. Українськ, Курахівська селищна рада, Лукуринська селищна рада, смт Вишневе, смт Комишівка
2	4			2	м. Єнакієве	м. Вуглегірськ, м. Юнокомунарівськ, Булавинська селищна рада, Карло-Марквівська селищна рада, Корсунська селищна рада, Ольховатська селищна рада, с. Авіловка, с. Шалошишкове

Кількість					Міста обласного значення	Міста районного значення, селища міського типу, селища та села, які входять до міської смуги
міст районного значення	селищних рад	сільських рад	селищ міського типу	сіл		
Харківська область						
					м. Ізюм, м. Харків	
				1	м. Первомайський	с. Сиваш
				1	м. Люботин	с. Смородське, с-ще Байрак, с-ще Караван, с-ще Коваленки
				2	м. Чугуїв	с. Клугино-Башкирівка, с. Соцзмагання
1			1		м. Куп'янськ	Куп'янськ-Вузлова селищна рада, смт Ківшарівка
1	1			2	м. Лозова	Панютинська селищна рада, Домаська сільська рада, с. Герсеванівське, с. Лісівське

Райони у містах, що мають у складі міста районного значення, селища міського типу, селища та села станом на 01.01.2003 р.

Кількість					Райони у містах	Міста районного значення, селища міського типу, селища та села, які входять до міської смуги
міст районного значення	селищних рад	сільських рад	селищ міського типу	сіл		
Донецька область						
					Ворошиловський район м. Донецьк	
					Жовтневий район м. Маріуполь	
					Калінінський район м. Донецьк	
					Калінінський район м. Горлівка	
					Київський район м. Донецьк	

міст районного значення	Кількість				Райони у місті	Міста районного значення, селища міського типу, селища та села, які входять до міської смуги
	селищних рад	сільських рад	селищ міського типу	сільських рад		
					Кіровський район м. Донецьк Куйбишевський район м. Донецьк Ленінський район м. Донецьк Орджонікідзевський район м. Маріуполь Петровський район м. Донецьк Приморський район м. Маріуполь Центральноміський район м. Макіївка Червоногвардійський район м. Макіївка	
	1				Будьоннівський район м. Донецьк	Ларинська селищна рада
	1				Кіровський район м. Макіївка	Ясинівська селищна рада
	1	1			Центральноміський район м. Горлівка	Пантелеймонівська селищна рада, Озернянська сільська рада
	2				Гірницький район м. Макіївка	Грузько-Зорянська селищна рада, Пролетарська селищна рада
	2				Микитівський район м. Горлівка	Гольмівська селищна рада, Зайцівська селищна рада
	2	1			Советський район м. Макіївка	Криничанська селищна рада, Нижньокринська селищна рада, Верхньокринська сільська рада
	3				Іллічівський район м. Маріуполь	Сартанська селищна рада, Старокримська селищна рада, Талаківська селищна рада
1					Пролетарський район м. Донецьк	м. Моспине

Міста районного значення за входженням у смугу міст, селищ міського типу, сіл та селищ станов на 01.01.2003 р.

Кількість		Міста районного значення	Селища міського типу, селища та села, які входять до міської смуги
селищ міського типу	сіл		
Донецька область			
		м. Амвросіївка, м. Гірник, м. Комсомольське, м. Красногорівка, м. Родинське, м. Світлодарськ, м. Сіверськ, м. Святогірськ, м. Соледар, м. Українськ, м. Часів Яр	
	1	м. Білозерське	с-ще Бокове
	5	м. Вуглегірськ	с-ще Булавине, с-ще Грознє, с-ще Каюгине, с-ще Красний Пахар, с-ще Савелівка
	1	м. Мар'їнка	с. Победа
	1	м. Іловайськ	с. Третьяки, с-ще Виноградне
	3	м. Волноваха	с. Новогригорівка, с. Новопавлівка, с. Трудове
	3	м. Новоазовськ	с. Гусельникове, с. Козлівка, с. Самсонове
1		м. Артемовє	смт Ленінське
1		м. Білицьке	смт Водянське
1		м. Юнокомунарівськ	смт Дружне
1	1	м. Зугрес	смт Миколаївка, с. Цупки, с-ще Водобуд
1	1	м. Курахове	смт Іллінка, с. Степанівка, с-ще Острівське, с-ще Старі Терни
1	7	м. Моспине	смт Горбачево-Михайлівка, с. Бирюки, с. Вербова Балка, с. Гришки, с. Михайлівка, с. Новодвірське, с. Октябрське, с. Темрюк

*Селищні ради за входженням до їх складу
селищ міського типу, сіл та селищ станом на 01.01.2003 р.*

Кількість		Селищна рада	Селища міського типу, селища та села, які входять до селищної ради
селищ міського типу	сіл		
Донецька область			
1		Кутейниківська, Амвросіївський район	смт Кутейникове
1		Новоамвросіївська, Амвросіївський район	смт Новоамвросіївське
1		Володимирівська, Волноваський район	смт Володимирівка
1		Донська, Волноваський район	смт Донське
1		Новотроїцька, Волноваський район	смт Новотроїцьке
1		Новоселівська, Краснолиманський район	смт Новоселівка
1		Зайцівська, м. Горлівка, Микитівський район	смт Зайцеве
1		Миронівська, м. Дебальцеве	смт Миронівський
1		Новодонецька, м. Добропілля	смт Новодонецьке
1		Олексієво-Дружківська, м. Дружківка	смт Олексієво-Дружківка
1		Ясногірська, м. Краматорськ	смт Ясногірка
1		Шевченківська, м. Красноармійськ	смт Шевченко
1		Сарганська, м. Маріуполь, Іллічівський район	смт Саргана
1		Старокримська, м. Маріуполь, Іллічівський район	смт Старий Крим
1		Цукуринська, м. Селидове	смт Цукурине
1		Миколаївська, м. Слов'янськ	смт Миколаївка
1		Андріївська, м. Сніжне	смт Андріївка

Кількість		Селищна рада	Селища міського типу, селища та села, які входять до селищної ради
селищ міського типу	сіл		
1		Залісенська, м. Сніжне	смт Залісне
1		Пелагіївська, м. Торез	смт Пелагіївка
1		Розсипненська, м. Торез	смт Розсипне
1		Зуївська, м. Харцизьк	смт Зуївка
1		Олександрівська, Мар'їнський район	смт Олександрівка
1		Старомихайлівська, Мар'їнський район	смт Старомихайлівка
1		Мангуська, Першотравневий район	смт Мангуш
1		Андріївська, Слов'янський район	смт Андріївка
1		Новосвітська, Старобешівський район	смт Новий Світ
1		Старобешівська, Старобешівський район	смт Старобешево
1		Мирненська, Тельманівський район	смт Мирне
1	1	Войковська, Амвросіївський район	смт Войковський, с-ще Обрізне
	1	Гольмівська, м. Горлівка, Микитівський район	смт Гольмівський, с-ще Гладосове
	1	Ларинська, м. Донецьк, Будионівський район	смт Ларине, с-ще Павлоградське
	1	Біленьківська, м. Краматорськ	смт Біленьке, с-ще Василівська Пустош
	1	Седовська, Новоозовський район	смт Седове, с-ще Обрив
	1	Желаннівська, Ясинуватський район	смт Желанне, с-ще Восход

Кількість		Селищна рада	Селища міського типу, селища та села, які входять до селищної ради
селищ міського типу	сіл селищ		
	2	Ольгинська, Волноваський район	смт Ольгинка, с-ще Лісне, с-ще Пільне
	2	Криничанська, м. Макіївка, Советський район	смт Кринична, с-ще Василівна, с-ще Леб'яже
1	2	Северна, м. Сніжне	смт Северне, с-ще Молчалине, с-ще Сухівське
1	2	Сердитенська, м. Шахтарськ	смт Сердите, с-ще Дубове, с-ще Лобанівка
1	3	Стіжківська, м. Шахтарськ	смт Стіжківське, с-ще Буруцького, с-ще Вінницьке, с-ще Чумаки
1	3	Андріївська, Тельманівський район	смт Андріївка, с-ще Бахчовик, с-ще Дружне, с-ще Обільне
1	4	Оленівська, Волноваський район	смт Оленівка, с-ще Малинове, с-ще Молодіжне, с-ще Новомиколаївка, с-ще Петрівське
1	1	Дробишевська, Краснолиманський район	смт Дробишеве, с. Дериллове
1	1	Кіровська, Краснолиманський район	смт Кіровськ, с. Торське
1	1	Ямпільська, Краснолиманський район	смт Ямпіль, с. Закітне
1	1	Пантелеймонівська, м. Горлівка, Центральноміський район	смт Пантелеймонівка, с. Рясне
1	1	Билбасівська, Слов'янський район	смт Билбасівка, с. Торець
1	1	Тельманівська, Тельманівський район	смт Тельманове, с. Зернове
1	1	Володарська, Володарський район	смт Володарське, с. Новоянсьоль, с-ще Лісне
1	1	Ярівська, Краснолиманський район	смт Ярова, с. Олександрівка, с-ще Соснове
1	1	Карло-Марксівська, м. Єнакієве	смт Карло-Марксове, с. Новоселівка, с-ще Старопетрівське

Кількість		Селищна рада	Селища міського типу, селища та села, які входять до селищної ради
селищ міського типу	сіл		
1	1	Талаківська, м. Маріуполь, Іллічівський район	смт Талаківка, с. Гнутове, с-ще Ломакине
1	1	Ялтинська, Першотравневий район	смт Ялта, с. Юр'ївка, с-ще Азовське
1	1	Ольховатська, м. Єнакієве	смт Ольховатка, с. Весела Долина, с-ще Данилове, с-ще Іллінка, с-ще Кам'янка, с-ще Рідкодуб
1	2	Черкаська, Слов'янський район	смт Черкаське, с. Іванівка, с. Новомиколаївка, с-ще Шнурки
1	2	Верхньоторецька, Ясинуватський район	с-ще Верхньоторецьке, с. Василівка, с. Троїцьке, с-ще Красний Партизан
1	3	Великоновосілівська, Великоновосілівський район	смт Велика Новосілка, с. Времівка, с. Нескучне, с. Новий Комар, с-ще Октябр
1	4	Удаченська, Красноармійський район	смт Удачне, с. Леніне, с. Муравка, с. Новомиколаївка, с. Новосергіївка
1	4	Корсунська, м. Єнакієве	смт Корсунь, с. Верхня Кринка, с. Петрівське, с. Путепровід, с. Шевченко, с-ще Шебенка
1	5	Святогорівська, Добропільський район	смт Святогорівка, с. Вікторівка, с. Вірівка, с. Копані, с. Нововікторівка, с. Новоукраїнка
1	5	Новоєкономічна, Красноармійський район	смт Новоєкономічне, с. Балаган, с. Луначарське, с. Миколаївка, с. Михайлівка, с. Разіне
1	5	Луганська, Артемівський район	смт Луганське, с. Красний Пахар, с. Криничне, с. Лозове, с. Миронівка, с. Розсадки, с-ще Роги
1	6	Гродівська, Красноармійський район	смт Гродівка, с. Журавка, с. Красний Яр, с. Крутий Яр, с. Миколаївка, с. Московське, с. Промінь
1	7	Олександрівська, Олександрівський район	смт Олександрівка, с. Варварівка, с. Дмитро-Дар'ївка, с. Левадне, с. Надеждівка, с. Новополтавка, с. Петрівка Перша, с. Софіївка

Кількість		Селищна рада	Селища міського типу, селища та села, які входять до селищної ради
селищ міського типу	сіл селищ		
2		Благодатненська, Волноваський район	смт Благодатне, смт Комсомольський
2		Щербинівська, м. Дзержинськ	смт Петрівка, смт Щербинівка
2		Ясинівська, м. Макіївка, Кіровський район	смт Землянки, смт Ясинівка
2		Курахівська, м. Селидове	смт Гостре, смт Курахівка
2		Контарна, м. Шахтарськ	смт Контарне, смт Московське
2		Очеретинська, Ясинуватський район	смт Керамік, смт Очеретине
2	5	Кіровська, м. Дзержинськ	смт Кірове, смт Курдюмівка, с-ще Горького, с-ще Диліївка, с-ще Дружба, с-ще Перше Травня, с-ще Шуми
2	2	Райгородська, Слов'янський район	смт Донецьке, смт Райгородок, с. Карпівка, с. Селезнівка
2	2	Новгородська, м. Дзержинськ	смт Неліпівка, смт Новгородське, с. Леонідівка, с. Юр'ївка, с-ще Валентинівка, с-ще Суха Балка
3	1	Первомайська, м. Сніжне	смт Первомайське, смт Первомайський, смт Победа, с-ще Червоний Жовтень
3	1	Красноторська, м. Краматорськ	смт Комишуваха, смт Красноторка, смт Малотаранівка, с. Привілля
3	1	Райська, м. Дружківка	смт Новогригорівка, смт Новомиколаївка, смт Райське, с. Красний Кут, с-ще Старорайське
4		Булавинська, м. Єнакієве	смт Булавинське, смт Олександрівське, смт Оленівка, смт Прибережне
4		Шабельківська, м. Краматорськ	смт Олександрівка, смт Софіївка, смт Шабельківка, смт Ясна Поляна
4		Гірницька, м. Сніжне	смт Бражине, смт Гірницьке, смт Лиманчук, смт Никифорове

Кількість		Селищна рада	Селища міського типу, селища та села, які входять до селищної ради
селищ міського типу	сіл		
4	2	Нижньокринська, м. Макіївка, Советський район	смт Велике Оріхове, смт Красний Октябр, смт Лісне, смт Нижня Кринка, с. Липове, с. Оріхове
5	1	Грузько-Зорянська, м. Макіївка, Гірницький район	смт Високе, смт Грузько-Зорянське, смт Грузько-Ломівка, смт Маяк, смт Межове, с-ще Холмисте
5	1	Троїцько-Харцизька, м. Харцизьк	смт Войкове, смт Покровка, смт Троїцько-Харцизьк, смт Шахтне, смт Широке, с. Півче
5	2	Пролетарська, м. Макіївка, Гірницький район	смт Вугляр, смт Гусельське, смт Колосникове, смт Пролетарське, смт Свердлове, с. Молочарка, с. Шевченко

Сільські ради за входженням до їх складу сіл та селищ станом на 01.01.2003 р.

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
Донецька область			
1		Кіровська, Волноваський район	с-ще Кіровське
1		Привільненська, Волноваський район	с-ще Привільне
1		Хлібодарівська, Волноваський район	с-ще Хлібодарівка
1		Зорянська, Костянтинівський район	с-ще Зоря
1		Миренська, Слов'янський район	с-ще Мирне
2		Металістівська, Амвросіївський район	с-ще Бондаревське, с-ще Металіст
2		Роздольненська, Великоновосілківський район	с-ще Одрадне, с-ще Роздольє

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
	2	Степненська, Волноваський район	с-ще Кропивницьке, с-ще Степне
	3	Лисиченська, Амвросіївський район	с-ще Квашине, с-ще Лисиче, с-ще Харківське
	4	Зорянська, Володарський район	с-ще Водяне, с-ще Гранітне, с-ще Зоря, с-ще Приовражне
	4	Світлівська, Добропільський район	с-ще Красноярьське, с-ще Новий Донбас, с-ще Світле, с-ще Шевченко
	4	Озерянівська, м. Горлівка, Центральноміський район	с-ще Михайлівка, с-ще Озерянівка, с-ще Ставки, с-ще Широка Балка
	4	Луганська, Мар'їнський район	с-ще Кременець, с-ще Луганське, с-ще Сигнальне, с-ще Славне
	5	Степненська, Мар'їнський район	с-ще Березове, с-ще Водяне, с-ще Солодке, с-ще Степне, с-ще Тарамчук
	5	Садівська, Шахтарський район	с-ще Зарощенське, с-ще Захарченко, с-ще Зачатівка, с-ще Молодецьке, с-ще Садове
	6	Кленівська, Амвросіївський район	с-ще Дзеркальне, с-ще Кленівка, с-ще Мережки, с-ще Петренки, с-ще Победа, с-ще Свободне
1		Євгенівська, Великоновосілківський район	с. Євгенівка
1		Краснополянська, Великоновосілківський район	с. Красна Поляна
1		Бугаська, Волноваський район	с. Бугас
1		Вільненська, Волноваський район	с. Вільне
1		Дмитрівська, Волноваський район	с. Дмитрівка
1		Калінінська, Волноваський район	с. Калініне
1		Микільська, Волноваський район	с. Микільське
1		Петрівська, Волноваський район	с. Петрівське

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
1		Свободненська, Волноваський район	с. Свободне
1		Старченківська, Володарський район	с. Старченкове
1		Білокузьминівська, Костянтинівський район	с. Білокузьминівка
1		Миколайпільська, Костянтинівський район	с. Миколайпілья
1		Новоартемівська, Костянтинівський район	с. Артемівка
1		Новополтавська, Костянтинівський район	с. Нова Полтавка
1		Гришинська, Красноармійський район	с. Гришине
1		Коровоярська, Краснолиманський район	с. Коровий Яр
1		Добровільська, Мар'їнський район	с. Добровілья
1		Костянтинівська, Мар'їнський район	с. Костянтинівка
1		Павлівська, Мар'їнський район	с. Павлівка
1		Золотопрудівська, Олександрівський район	с. Золоті Пруди
1		Некременська, Олександрівський район	с. Некременне
1		Дмитрівська, Слов'янський район	с. Дмитрівка
1		Привільська, Слов'янський район	с. Привілья
1		Осиківська, Старобешівський район	с. Осикове
1		Новобахмутівська, Ясинуватський район	с. Новобахмутівка
1	1	Єлизавето-Миколаївська, Амвросіївський район	с. Єлизавето-Миколаївка, с-ще Трєпельне
1	1	Бахмутська, Артемівський район	с. Бахмутське, с-ще Підгородне
1	1	Іскрівська, Великоновосілківський район	с. Іскра, с-ще Зелений Гай
1	1	Андріївська, Волноваський район	с. Андріївка, с-ще Доля

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
1	1	Зачатівська, Волноваський район	с. Зачатівка, с-ще Зачатівка
1	1	Рівнопільська, Волноваський район	с. Рівнопіль, с-ще Передове
1	1	Урзуфська, Першотравневий район	с. Урзуф, с-ще Бабах Тарама
1	2	Октябрська, Великоновосілківський район	с. Новомайорське, с-ще Новодонецьке, с-ще Октябрське
1	2	Шахтарська, Великоновосілківський район	с. Шахтарське, с-ще Золота Нива, с-ще Ясна Поляна
1	2	Малоянисольська, Володарський район	с. Малоянисоль, с-ще Катеринівка, с-ще Грузенка
1	2	Артемівська, Костянтинівський район	с. Степанівка, с-ще Артема, с-ще Розкішне
1	2	Першотравнева, Красноармійський район	с. Троянда, с-ще Димитрове, с-ще Перше Травня
1	2	Новоукраїнська, Мар'їнський район	с. Пречистівка, с-ще Максимівка, с-ще Новоукраїнка
1	2	Самарська, Олександрівський район	с. Весела Гора, с-ще Новоявленка, с-ще Самарське
1	3	Білоярівська, Амвросіївський район	с. Білоярівка, ще Житенко, с-ще Нижньоокринське, с-ще Сергієве Кринка
1	3	Берестівська, Артемівський район	с. Берестове, с-ще Віймка, с-ще Нагірне, с-ще Спірне
1	3	Новолуганська, Артемівський район	с. Семигір'я, с-ще Доломітне, ще Новолуганське, с-ще Травневе
1	3	Опитненська, Артемівський район	с. Іванград, с-ще Зеленопілля, с-ще Опитне, с-ще Ягідне
1	3	Новоселизаветівська, Красноармійський район	с. Новоселизаветівка, с-ще Коглярівка, с-ще Надеждинка, с-ще Пушкіне
1	3	Пісківська, Ясинуватський район	с. Водяне, с-ще Лозове, с-ще Піски, с-ще Северне
1	4	Новодмитрівська, Костянтинівський район	с. Іжевка, с-ще Молочарка, с-ще Новодмитрівка, с-ще Стінки, с-ще Червоне

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
2		Дронівська, Артемівський район	с. Дронівка, с. Платонівка
2		Покровська, Артемівський район	с. Нова Кам'янка, с. Покровське
2		Різниківська, Артемівський район	с. Кірове, с. Різниківка
2		Серебрянська, Артемівський район	с. Григорівка, с. Серебрянка
2		Анадольська, Волноваський район	с. Анадоль, с. Полкове
2		Єгорівська, Волноваський район	с. Єгорівка, с. Шевченко
2		Іванівська, Волноваський район	с. Іванівка, с. Новотатарівка
2		Краснівська, Волноваський район	с. Знаменівка, с. Краснівка
2		Любівська, Волноваський район	с. Любівка, с. Червоне
2		Новоандріївська, Волноваський район	с. Кирилівка, с. Новоандріївка
2		Новолексіївська, Волноваський район	с. Лідине, с. Новолексіївка
2		Октябрська, Добропільський район	с. Октябрське, с. Торецьке
2		Іллічівська, Костянтинівський район	с-ще Бересток, с. Ілліча
2		Миколаївська, Костянтинівський район	с. Миколаївка, с. Подільське
2		Олександр-Калинівська, Костянтинівський район	с. Олександр-Калинове, с. Яблунівка
2		Предтечинська, Костянтинівський район	с. Предтечине, с. Ступочки
2		Миролюбівська, Красноармійський район	с. Єлизаветівка, с. Миролюбівка
2		Михайлівська, Красноармійський район	с. Мемрик, с. Михайлівка
2		Сергіївська, Красноармійський район	с. Калініне, с. Сергіївка
2		Яцьківська, Краснолиманський район	с. Кримки, с. Яцьківка
2		Катеринівська, Мар'їнський район	с. Антонівка, с. Катеринівка

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
2		Максимільнянська, Мар'їнський район	с. Георгіївка, с. Максимільнянська
2		Новомихайлівська, Мар'їнський район	с. Новомихайлівка, с. Парасковівка
2		Широкинська, Новоазовський район	с. Бердянське, с. Широкине
2		Високопільська, Олександрівський район	с. Високопілья, с. Запаро-Мар'ївка
2		Староварварівська, Олександрівський район	с. Староварварівка, с. Яковлівка
2		Стародубівська, Першотравневий район	с. Захарівка, с. Стародубівка
2		Прелесненська, Слов'янський район	с. Майдан, с. Прелесне
2		Сергіївська, Слов'янський район	с. Роганське, с. Сергіївка
2		Роздольненська, Старобешівський район	с. Василівка, с. Роздольне
2		Стильська, Старобешівський район	с. Петрівське, с. Стила
2		Гранітненська, Тельманівський район	с. Гранітне, с. Старомар'ївка
2		Кузнечово-Михайлівська, Тельманівський район	с. Котлярівське, с. Кузнечово-Михайлівка
2		Старогнатівська, Тельманівський район	с. Новогригорівка, с. Старогнатівка
2		Мануйлівська, Шахтарський район	с. Мануйлівка, с. Петрівське
2		Розівська, Шахтарський район	с. Розівка, с. Шевченко
2	1	Калінінська, Артемівський район	с. Богданівка, с. Григорівка, с-ще Калініна
2	1	Костянтинопільська, Великоновосілківський район	с. Костянтинопіль, с. Улакли, с-ще Розлив
2	1	Катеринівська, Костянтинівський район	с. Катеринівка, с. Плещівка, с-ще Клебан-Бик
2	1	Лебединська, Новоазовський район	с. Лебединське, с. Сопине, с-ще Калінівка
2	1	Комишуватська, Першотравневий район	с. Комишувате, с. Червона Україна, с-ще Дем'янівка
2	1	Грабівська, Шахтарський район	с. Грабове, с. Рівне, с-ще Балочне

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
2	1	Орлово-Іванівська, Шахтарський район	с. Михайлівка, с. Орлово-Іванівка
2	1	Первомайська, Ясинуватський район	с. Негайлове, с. Первомайське, с-ще Невельське
2	2	Володимирівська, Артемівський район	с. Пилипчатине, с. Трипілля, с-ще Володимирівка, с-ще Стряпівка
2	3	Петрівська, Старобешівський район	с. Петрівське, с. Підгірне, с-ще зернове, с-ще Кипуча Криниця, с-ще Родникове
3		Степано-Кринська, Амвросіївський район	с. Покровка, с. Русько-Орлівка, с. Степано-Кринка
3		Верхньокам'янська, Артемівський район	с. Верхньокам'янське, с. Івано-Дар'ївка, с. Новоселівка
3		Зайцівська, Артемівський район	с. Вершина, с. Весела Долина, с. Зайцеве
3		Званівська, Артемівський район	с. Званівка, с. Кузьминівка, с. Переїзне
3		Клинівська, Артемівський район	с. Відродження, с. Клинове, с. Мідна Руда
3		Комунівська, Артемівський район	с. Калинівка, с. Комуна, с. Логвинове
3		Новогригорівська, Артемівський район	с. Нижнє Лозове, с. Новогригорівка, с. Санжарівка
3		Парасковіївська, Артемівський район	с. Благодатне, с. Залізнянське, с. Парасковіївка
3		Роздолівська, Артемівський район	с. Краснопілля, с. Миколаївка, с. Роздолівка
3		Зеленопільська, Великоновосілківський район	с. Зелене Поле, с. Новошпіль, с. Новосілка
3		Валер'янівська, Волноваський район	с. Благовіщенка, с. Валер'янівка, с. Зелений Гай
3		Кальчицька, Володарський район	с. Кальчик, с. Кирилівка, с. Кірове
3		Ганнівська, Добропільський район	с. Ганнівка, с. Кутузовка, с. Рубіжне
3		Кіндрагівська, Костянтинівський район	с. Кіндрагівка, с. Куртівка, с. Осикове
3		Полтавська, Костянтинівський район	с. Полтавка, с. Попів Яр, с. Русин Яр

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
3		Рівненська, Красноармійський район	с. Красний Лиман, с. Рівне, с. Сухецьке
3		Улянцівська, Красноармійський район	с. Мирне, с. Улянівка, с. Шевченко Перше
3		Рубцівська, Краснолиманський район	с. Вовчий Яр, с. Лозове, с. Рубці
3		Шандриголівська, Краснолиманський район	с. Зелена Долина, с. Середне, с. Шандриголове
3		Слизаветівська, Мар'їнський район	с. Слизаветівка, с. Іллінка, с. Романівка
3		Виноградненська, Новоозовський район	с. Виноградне, с. Піонерське, с. Приморське
3		Козацька, Новоозовський район	с. Козацьке, с. Порохня, с. Шевченко
3		Комінтернівська, Новоозовський район	с. Водяне, с. Заїченко, с. Комінтернове
3		Красноармійська, Новоозовський район	с. Красноармійське, с. Куликіве, с. Октябр
3		Павлопільська, Новоозовський район	с. Павлопіль, с. Пищевик, с. Черненко
3		Саханська, Новоозовський район	с. Дзержинське, с. Ленінське, с. Саханка
3		Іверська, Олександрівський район	с. Іверське, с. Новосамарське, с. Шостаківка
3		Криничанська, Олександрівський район	с. Криниці, с. Куроїдівка, с. Федорівка
3		Михайлівська, Олександрівський район	с. Львівка, с. Михайлівка, с. Шаврове
3		Очеретинська, Олександрівський район	с. Голубівка, с. Громова Балка, с. Очеретине
3		Андріївська, Слов'янський район	с. Андріївка, с. Варварівка, с. Новоандріївка
3		Рай-Олександрівська, Слов'янський район	с. Пискунівка, с. Рай-Олександрівка, с. Стародубівка
3		Комунарівська, Старобешівський район	с. Кам'янка, с. Комунарівка, с. Піщане
3		Чермаликська, Тельманівський район	с. Орлівське, с. Федорівка, с. Чермалик
3		Первомайська, Тельманівський район	с. Воля, с. Первомайське, с. Черевківське
3		Свободненська, Тельманівський район	с. Дерсове, с. Свободне, с. Чумак

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
3		Старолашківська, Тельманівський район	с. Біла Кам'янка, с. Новоласпа, с. Староласпа
3		Великопишівська, Шахтарський район	с. Велика Шишівка, с. Тернове, с. Шапошникове
3		Розівська, Ясинуватський район	с. Новоселівка, с. Пантелеймонівка, с. Розівка
3	1	Рибинська, Волноваський район	с. Василівка, с. Рибинське, с. Трулівське, с-ще Ближнє
3	1	Віролюбівська, Костянтинівський район	с. Віролюбівка, с. Клинове, с. Попасне, с-ще Безім'яне
3	1	Новоолександрівська, Красноармійський район	с. Баранівка, с. Воздвиженка, с. Тимофіївка, с-ще Новоолександрівка
3	1	Піщанська, Красноармійський район	с. Вовкове, с. Звірове, с. Піщане, с-ще Солоне
3	1	Зорянська, Мар'їнський район	с. Желанне Друге, с. Желанне Перше, с. Зоряне, с-ще Олександропіль
3	1	Іллічівська, Першотравневий район	с. Іллічівське, с. Червоне, с. Широка Балка, с-ще Рибачьке
3	1	Петропавлівська, Шахтарський район	с. Красний Луч, с. Петропавлівка, с. Стіжкове, с-ще Польове, с-ще Степне
3	1	Красногорівська, Ясинуватський район	с. Веселе, с. Красногорівка, с. Новоселівка Друга, с-ще Кам'янка
3	2	Бердянська, Першотравневий район	с. Бердянське, с. Радянська Україна, с. Шевченко, с-ще Агробаза, с-ще Приазовське
3	2	Нікішинська, Шахтарський район	с. Веселе, с. Круглик, с. Нікішине, с-ще Кумпачьке, с-ще Рідкодуб
3	3	Артемівська, Амвросіївський район	с. Артемівка, с. Карпово-Надеждинка, с. Красний Луч, с-ще Кринички, с-ще Овочево, с-ще Рубашкине
3	3	Успенська, Амвросіївський район	с. Калинове, с. Манич, с. Успенка, с-ще Виселки, с-ще Катеринівка, с-ще Степне

Кількість сіл	Кількість селищ	Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
3	4	Дачненська, Мар'їнський район	с. Гігант, с. Островського, с. Сухі Яли, с-ще Дальне, с-ще Дачне, с-ще Зеленівка, с-ще Янтарне
3	4	Спартаківська, Ясинуватський район	с. Веселе, с. Спартак, с. Яковлівка, с-ще Каштанове, с-ще Крута Балка, с-ще Мінеральне, с-ще Опитне
4		Никифорівська, Артемівський район	с. Діброва, с. Липівка, с. Никифорівка, с. Федорівка Друга
4		Андріївська, Великоновосілківський район	с. Андріївка, с. Петропавлівка, с. Слов'янка, с. Шевченко
4		Багатирська, Великоновосілківський район	с. Багатири, с. Зелений Кут, с. Новоукраїнка, с. Олексіївка
4		Новопетриківська, Великоновосілківський район	с. Георгіївка, с. Малий Керменчик, с. Новопетриківка, с. Ялинське
4		Миколаївська, Волноваський район	с. Богданівка, с. Вікторівка, с. Миколаївка, с. Новогнатівка
4		Октябрська, Волноваський район	с. Лазарівка, с. Октябрське, с. Петрівське, с. Шевченко
4		Прохорівська, Волноваський район	с. Малогнатівка, с. Прохорівка, с. Тарасівка, с. Чичеріне
4		Новокраснівська, Володарський район	с. Кальчинівка, с. Назарівка, с. Новокраснівка, с. Українка
4		Республіканська, Володарський район	с. Ксенівка, с. Новороманівка, с. Республіка, с. Сергіївка
4		Добропільська, Добропільський район	с. Добропілля, с. Красноподілля, с. Магяшеве, с. Новогришине
4		Новоторецька, Добропільський район	с. Володимирівка, с. Коптеве, с. Новоторецьке, с. Панківка
4		Марківська, Костянтинівський район	с. Майське, с. Маркове, с. Новомаркове, с. Федорівка
4		Правдівська, Костянтинівський район	с. Ігнатівка, с. Калинове, с. Правдівка, с. Романівка
4		Красненська, Красноармійський район	с. Берестки, с. Зоря, с. Красне, с. Новодмитрівка

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
4		Криволуцька, Краснолиманський район	с. Діброва, с. Іллічівка, с. Каленики, с. Крива Лука
4		Галичинівська, Мар'їнський район	с. Галичинівка, с. Долинівка, с. Карлівка, с. Лісівка
4		Успенівська, Мар'їнський район	с. Веселий Гай, с. Ганнівка, с. Трудове, с. Успенівка
4		Хомутівська, Новоазовський район	с. Бессарабка, с. Вітава, с. Сєдово-Василівка, с. Хомутове
4		Мирнодолинська, Олександрівський район	с. Бузинівка, с. Мар'ївка, с. Мирна Долина, с. Новознаменівка
4		Степанівська, Олександрівський район	с. Новоіверське, с. Новопавлівка, с. Самійлівка, с. Степанівка
4		Долинська, Слов'янський район	с. Богородичне, с. Долина, с. Краснопілля, с. Мазанівка
4		Маяківська, Слов'янський район	с. Маяки, с. Пришиб, с. Сидорове, с. Тетянівка
4		Олександрівська, Слов'янський район	с. Красноармійське, с. Октябрське, с. Олександрівка, с. Троїцьке
4		Хрестищенська, Слов'янський район	с. Адамівка, с. Глибока Макатиха, с. Микільське, с. Хрестище
4		Золотарівська, Шахтарський район	с. Дубівка, с. Золотарівка, с. Новомиколаївка, с. Новопелагівка
4		Розсипиенська, Шахтарський район	с. Димитрова, с. Розсишне, с. Стрюкове, с. Тимофіївка
4		Новоселівська Перша, Ясинуватський район	с. Межове, с. Новопокровське, с. Новоселівка Перша, с. Скучне
4	1	Красненська, Артемівський район	с. Андріївка, с. Берхівка, с. Клищіївка, с. Красне, с-ще Артемівське
4	1	Старомайорська, Великоновосілківський район	с. Макарівка, с. Рівнопіль, с. Старомайорське, с. Сторожеве, с-ще Урожайне

Кількість сел		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіль	селищ		
4	1	Старомлинівська, Великоновосілківський район	с. Володине, с. Завітне Бажання, с. Орлинське, с. Старомлинівка, с-ще Ключове
4	1	Бойвська, Володарський район	с. Бойове, с. Новогригорівка, с. Паннівка, с. Суженка, с-ще Малинівка
4	1	Малоорлівська, Шахтарський район	с. Комишатка, с. Малоорлівка, с. Новоорлівка, с. Шевченко, с-ще Славне
4	2	Касянівська, Володарський район	с. Касянівка, с. Кременівка, с. Македонівка, с. Херсонес, с-ще Асланове, с-ще Ключове
4	2	Мелекинська, Першотравневий район	с. Білосарайська Коса, с. Бурякова Балка, с. Мелекине, с. Огородне, с-ще Глибоке, с-ще Портівське
4	3	Шевченківська, Великоновосілківський район	с. Вільне Поле, с. Воскресенка, с. Олександроград, с. Привільне, с-ще Бурлацьке, с-ще Комишуваха, с-ще Шевченко
5	.	Василівська, Амвросіївський район	с. Василівка, с. Кошарне, с. Мар'їнське, с. Мокроєланчик, с. Петропавлівка
5		Зеленівська, Амвросіївський район	с. Вербівка, с. Греково-Зайцеве, с. Зелене, с. Садове, с. Федорівка
5		Кодемська, Артемівський район	с. Дача, с. Кодема, с. Миколаївка, с. Миколаївка Друга, с. Одрадівка
5		Міньківська, Артемівський район	с. Голубівка, с. Дубово-Василівка, с. Міньківка, с. Оріхово-Василівка, с. Привілля
5		Яковлівська, Артемівський район	с. Білогорівка, с. Василівка, с. Веселе, с. Липове, с. Яковлівка
5		Зеленоярська, Володарський район	с. Веселе, с. Зелений Яр, с. Лугове, с. Садове, с. Федорівка
5		Тополинська, Володарський район	с. Октябрське, с. Первомайське, с. Перемога, с. Тополине, с. Шевченко

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
5		Нововодянська, Добропільський район	с. Благодать, с. Веселе Поле, с. Нововодяне, с. Первомайське, с. Урицьке
5		Івано-Пільська, Костянтинівський район	с. Біла Гора, с. Дилівка, с. Івано-Пілля, с. Нелпівка, с. Олександро-Шульгине
5		Петрівська, Красноармійський район	с. Воровське, с. Ленінське, с. Новоолексіївка, с. Петрівка, с. Пустинка
5		Новоселівська, Мар'їнський район	с. Вовченка, с. Вознесенка, с. Ізмайлівка, с. Кременна Балка, с. Новоселівка
5		Везіменська, Новоазовський район	с. Безіменне, с. Веденське, с. Качкарське, с. Митьково-Качкарі, с. Роза
5		Приморська, Новоазовський район	с. Набережне, с. Первомайське, с. Приморське, с. Соснівське, с. Українське
5		Самійлівська, Новоазовський район	с. Ванюшкине, с. Клинке, с. Ковське, с. Самійлове, с. Шербак
5		Микільська, Олександрівський район	с. Зелений Брід, с. Знаменівка, с. Микільське, с. Пасічне, с. Петрівка Друга
5		Коньківська, Тельманівський район	с. Іванівка, с. Калініне, с. Конькове, с. Октябрське, с. Самсонове
5		Степанівська, Шахтарський район	с. Маринівка, с. Саурівка, с. Степанівка, с. Тарани, с. Червона Зоря
5		Соловійовська, Ясинуватський район	с. Архангельське, с. Новобахмутівка, с. Новокалінове, с. Сокіл, с. Соловійове
5	1	Піддубненська, Великоновосілківський район	с. Грушівське, с. Карла Маркса, с. Новогахтське, с. Піддубне, с. Толстой, с-ще Перебудова

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
5	1	Рідкодубівська, Краснолиманський район	с. Карпівка, с. Катеринівка, с. Липове, с. Новомихайлівка, с. Рідкодуб, с-ще Нове
5	1	Новоселівська, Тельманівський район	с. Запорізьке, с. Кам'янка, с. Новоселівка, с. Новоселівка Друга, с. Степанівка, с-ще Маловодне
5	2	Новозар'ївська, Старобешівський район	с. Андріївка, с. Веселе, с. Войкове, с. Зелене, с. Новозар'ївка, с-ще Бурне, с-ще Колоски
5	5	Многопільська, Амвросіївський район	с. Агрономічне, с. Григорівка, с. Многопільля, с. Полтавське, с. Червоносільське, с-ще Володарського, с-ще Грабське, с-ще Кобзарі, с-ще Левшинове, с-ще Придорожне
6		Олексіївська, Амвросіївський район	с. Григорівка, с. Комишуваха, с. Новопетрівське, с. Новоукраїнське, с. Олексіївське, с. Семенівське
6		Васюківська, Артємівський район	с. Бондарне, с. Васюківка, с. Петрівське, с. Сакко і Ванцетті, с. Федорівка, с. Хромівка
6		Златоустівська, Волноваський район	с. Веселе, с. Голубицьке, с. Затишне, с. Златоустівка, с. Малинівка, с. Новомиколаївка
6		Тарасівська, Костянтинівський район	с. Березівка, с. Водяне Друге, с. Зелене Поле, с. Новооленівка, с. Олександропіль, с. Тарасівка
6		Розівська, Новоозовський район	с. Веселе, с. Кузнеці, с. Маркине, с. Патріотичне, с. Рози Люксембург, с. Холодне
6		Беззаботівська, Олександрівський район	с. Беззаботівка, с. Дмитроколине, с. Новоандріївка, с. Новостепанівка, с. Роздолля, с. Софійно-Лиман
6		Спаськомихайлівська, Олександрівський район	с. Катеринівка, с. Курицине, с. Новопетрівка, с. Новосергіївка, с. Спасько-Михайлівка, с. Шевченко
6		Олександрівська, Старобешівський район	с. Андріївка, с. Вознесенка, с. Горбатенко, с. Олександрівка, с. Світле, с. Чумаки

Кількість сіл	Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
6	Сонцевська, Старобешівський район	с. Вороське, с. Кам'янка, с. Краснопілля, с. Новомихайлівка, с. Сонцеве, с. Широке
6	Новоіванівська, Амвросіївський район	с. Киселівка, с. Ленінське, с. Новоєланчик, с. Новоіванівка, с. Ольгинське, с. Павлівське, с-ще Улянівське
6	Торська, Костянтинівський район	с. Новоіванівка, с. Павлівка, с. Петрівка, с. Раяцьке, с. Торецьке, с. Торське, с-ще Приют
6	Миколаївська, Красноармійський район	с. Зайтне, с. Калинове, с. Маринівка, с. Миколаївка, с. Новожеланне, с. Орлівка, с-ще Птиче
6	Новотроїцька, Красноармійський район	с. Жовте, с. Нововасилівка, с. Новоолександрівка, с. Новооленивка, с. Новотроїцьке, с. Успенівка, с-ще Новоцустинка
6	Тернівська, Краснолиманський район	с. Білогорівка, с. Іванівка, с. Колодязі, с. Новосадове, с. Терни, с. Ямполівка, с-ще Держинське
6	Никанорівська, Добропільський район	с. Бойківка, с. Вільне, с. Іванівка, с. Никанорівка, с. Рози Люксембург, с. Суворове, с-ще Дорожнє, с-ще Маяк
6	Орлівська, Ясинуватський район	с. Бердичі, с. Орлівка, с. Семенівка, с. Тоненьке, с. Уманське, с. Ясногородівка, с-ще Ласточкине, с-ще Петрівське
6	Мар'янівська, Старобешівський район	с. Мар'янівка, с. Новобешеве, с. Новоселівка, с. Обільне, с. Олександрівка, с. Придорожнє, с-ще Калініна, с-ще Кірове, с-ще Менчугове
7	Новоолександрівська, Олександрівський район	с. Єлизаветівка, с. Зелене, с. Карпівка, с. Новий Кавказ, с. Новобахметьєве, с. Новоолександрівка, с. Новопригоже

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
7		Малинівська, Слов'янський район	с. Васютинське, с. Малинівка, с. Никонорівка, с. Оріхуватка, с. Першомар'ївка, с. Тихонівка, с. Юрківка
7	1	Новокатеринівська, Старобешівський район	с. Берегове, с. Ленінське, с. Новокатеринівка, с. Прохорівське, с. Ребрикове, с. Шевченко, с. Шмідта, с-ще Строїтель
7	3	Благодатнівська, Амвросіївський район	с. Благодатне, с. Велике Мішкове, с. Мала Шишівка, с. Новоکلінівка, с. Новопетрівське, с. Свистуни, с. Сіятель, с-ще Жукова Балка, с-ще Котовського, с-ще Родники
8		Золотоколодязька, Добропільський район	с. Веселе, с. Грузьке, с. Золотий Колодязь, с. Кучерів Яр, с. Лідине, с. Мар'ївка, с. Новотроїцьке, с. Петрівське
8		Луківська, Тельманівський район	с. Григорівка, с. Запорожець, с. Каплани, с. Лукове, с. Миколаївка, с. Петрівське, с. Тавричеське, с. Шевченко
8		Михайлівська, Тельманівський район	с. Греково-Олександрівка, с. Зелений Гай, с. Зорі, с. Михайлівка, с. Новоолександрівка, с. Радянське, с. Садки, с. Тернівка
8		Мічурінська, Тельманівський район	с. Богданівна, с. Вершинівка, с. Красний Октябр, с. Мічуріне, с. Нова Мар'ївка, с. Октябрське, с. Первомайське, с. Розівка
8	1	Дмитрівська, Шахтарський район	с. Верхній Кут, с. Дібрівка, с. Дмитрівка, с. Зрубне, с. Лагишеве, с. Передерієве, с. Розсіпне, с. Чугуно-Крепінка, с-ще Кожевня
9		Комарська, Великоновосілківський район	с. Веселе, с. Дніпроенергія, с. Запоріжжя, с. Комар, с. Новоочеретувате, с. Скудне, с. Федорівка, с. Червона Зірка, с. Ялта

Кількість		Сільська рада	Селища та села, які входять до сільської ради
сіл	селищ		
9		Криворізька, Добропільський район	с. Артема, с. Завидо-Борзенка, с. Завидо-Кудашеве, с. Зелене, с. Криворіжжя, с. Новокриворіжжя, с. Новомар'ївка, с. Новофедорівка, с. Ракша
9		Шилівська, Добропільський район	с. Василівка, с. Гуліве, с. Кам'янка, с. Леніна, с. Лиман, с. Новоолександрівка, с. Петрівське, с. Шилівка, с. Юр'ївка
9		Срібненська, Красноармійський район	с. Богданівка, с. Запоріжжя, с. Новоандріївка, с. Петровського, с. Преображенка, с. Срібне, с. Троїцьке, с. Українка, с. Ясенове
9		Кумачівська, Старобешівський район	с. Берестове, с. Вишневе, с. Глинка, с. Культура, с. Кумачове, с. Лужки, с. Победа, с. Світлий Луч, с. Шевченко
9	1	Іванівська, Красноармійський район	с. Веселе, с. Вовче, с. Євгенівка, с. Іванівка, с. Лисичне, с. Новогоріцьке, с. Прогрес, с. Свиридонівка, с. Сергіївка, с-ще Лозуватське
9	1	Лисівська, Красноармійський район	с. Гнатівка, с. Даценське, с. Зелене, с. Лисівка, с. Новий Труд, с. Новопавлівка, с. Новоукраїнка, с. Ріг, с. Сухий Яр, с-ще Чунішине

Основні зміни в адміністративно-територіальному устрої за 2001-2003 роки

Характер зміни	Постанова Верховної Ради України
2001 рік	
Включити в межі міста Городня Городнянського району Чернігівської області 290,9 гектара земель Городнянської міськради, 11,4 гектара земель Хрипівської сільради та затвердити межі міста загальною площею 1220,1 гектара.	17 травня 2001 року №2425-III
Включити у межі міста Новгород-Сіверський Новгород-Сіверського району Чернігівської області села Домотканів і Щурівка Новгород-Сіверської міськради та землі, що знаходяться у віданні цієї ради, загальною площею 386 гектарів і затвердити межі міста загальною площею 2156 гектарів.	17 травня 2001 року №2426-III
Віднести місто Берегове Берегівського району Закарпатської області до категорії міст обласного значення.	17 травня 2001 року №2427-III
Віднести селище міського типу Ланівці Лановецького району Тернопільської області до категорії міст районного значення.	17 травня 2001 року №2428-III
Віднести селище міського типу Баранівка Баранівського району Житомирської області до категорії міст районного значення.	17 травня 2001 року №2429-III
Включити в межі міста Буськ Буського району Львівської області 845,6 гектара земель Буської міськради.	7 червня 2001 року №2522-III
Включити у межі міста Яворів Яворівського району Львівської області 499,8 гектара земель Яворівської міськради та 92,7 гектара земель Залузької сільради.	7 червня 2001 року №2523-III
Включити в межі міста Лебедин Сумської області 595,4 гектара земель Лебединської міськради і затвердити межі міста загальною площею 2703,4 гектара.	7 червня 2001 року №2524-III
Включити в межі міста Нова Одеса Новоодеського району Миколаївської області 361,1 гектара земель Новоодеської міськради та затвердити межі міста загальною площею 1465,7 гектара.	11 липня 2001 року №2640-III
Включити у межі міста Дніпропетровська Дніпропетровської області 14,0 гектара земель Горківської сільради, 427,7 гектара земель Новоолексіївської сільради, 57,1 гектара земель Олександрівської сільради, 107,8 гектара земель Ювілейної селищної ради Дніпропетровського району, 2048,1 гектара земель, які безпосередньо знаходяться в підпорядкуванні Дніпропетровської районної ради (в тому числі 1386,9 гектара земель, що знаходяться в межах міста Дніпропетровська), та затвердити межі міста Дніпропетровська загальною площею 40507,7 гектара.	11 липня 2001 року №2641-III

Характер зміни	Постанова Верховної Ради України
Включити в межі міста Добромиль Старосамбірського району Львівської області 419,5 гектара земель Добромільської міськради і 4,2 гектара земель Солянுவатської сільради Старосамбірського району та затвердити межі міста загальною площею 736,5 гектара.	11 липня 2001 року №2642-III
Включити у межі міста Ківерці Ківерцівського району Волинської області 159,7 гектара земель Ківерцівської міськради, 5,7 гектара земель Прилуцької сільради Ківерцівського району та затвердити межі міста загальною площею 848,2 гектара.	11 липня 2001 року №2643-III
Включити у межі міста Мена Менського району Чернігівської області 533,4 гектара земель Менської міськради та затвердити межі міста загальною площею 1568,4 гектара.	11 липня 2001 року №2644-III
Включити у межі міста Судова Вишня Мостиського району Львівської області 967,3 гектара земель Судовишнівської міськради та затвердити межі міста загальною площею 1293,5 гектара.	11 липня 2001 року №2645-III
2002 рік	
Встановити межі Кілійського району Одеської області загальною площею 135 869,5 гектара, що включає територію острова Зміїний загальною площею 20,5 гектара.	17 січня 2002 року №3002-III
Включити в межі міста Одеси Одеської області 46,0 гектара земель Усатівської сільради Біляївського району, 526,0 гектара земель Красносільської сільради, 361,0 гектара земель Крижанівської сільради Комінтернівського району, 329,0 гектара земель Авангардівської селищної ради, 1078,0 гектара Таїровської селищної ради Овідіопольського району, передати до відання Таїровської селищної ради Овідіопольського району 43,0 гектара земель міста Одеси і затвердити межі міста загальною площею 16242,0 гектара.	7 лютого 2002 року №3064-III
Включити в межі міста Бориспіль Київської області села Лозівка, Несторівка Бориспільської міськради з прилеглими землями загальною площею 619,1 гектара, 166,4 гектара Глибоцької сільради, 506,6 гектара Іванківської сільради, 452,1 гектара земель Сеньківської сільради Бориспільського району та затвердити межі міста Бориспіль загальною площею 3701,4 гектара.	7 березня 2002 року №3094-III
Включити в межі міста Кривого Рогу Дніпропетровської області населені пункти – місто Інгулець та селище міського типу Зелене, прилеглі до міста землі площею 520,1 гектара, які знаходяться у юрисдикції Криворізької міської ради, 548,6 гектара земель Зеленобалківської сільради, 1802,1 гектара земель Миколаївської селищної ради, 29,4 гектара земель Новоселівської сільради, 30,1 гектара земель Червоненської сільради Широківського району і затвердити межі міста Кривого Рогу загальною площею 43000,2 гектара.	24 жовтня 2002 року №217-IV

Характер зміни	Постанова Верховної Ради України
Віднести місто Моршин Стрийського району Львівської області до категорії міст обласного значення	22 листопада 2002 року № 246 -IV
Відновити селу Іванівка Коломийського району Івано-Франківської області колишнє найменування – село Іванівці.	28 листопада 2002 року №337- IV
Відновити селу Федорівка Гусятинського району Тернопільської області колишнє найменування – село Тудорів.	28 листопада 2002 року №338- IV
Включити у межі міста Артемівська Донецької області 0,34 гектара земель Зайцівської сільради, 6,9 гектара земель Красненської сільради, 0,57 гектара земель Опитненської сільради, 0,24 гектара земель Покровської сільради Артемівського району, передати до відання Зайцівської сільської ради 2,4 гектара і до відання Красненської сільської ради 0,7 гектара земель Артемівської міськради та затвердити межі міста загальною площею 3996,0 гектара.	26 грудня 2002 року №376- IV
Включити у межі міста Радомишль Радомишльського району Житомирської області село Соснова Поляна Радомишльської міської ради площею 13,2 гектара та 318,6 гектара земель, що знаходяться у віданні Радомишльської міської ради, і затвердити межі міста загальною площею 1208,8 гектара.	26 грудня 2002 року №377- IV
Віднести місто Новий Розділ Миколаївського району Львівської області до категорії міст обласного значення.	26 грудня 2002 року №378- IV
Уточнити найменування окремих населених пунктів Камінь-Каширського району Волинської області: село Винішок – село Винімок, село Катущ – село Котущ.	26 грудня 2002 року №379- IV
2003 рік	
Включити у межі міста Нетішин Хмельницької області 844,03 гектара земель, які знаходяться у віданні Нетішинської міської ради, і затвердити межі міста загальною площею 2466,93 гектара.	16 січня 2003 року №466- IV
Віднести місто Чоп Ужгородського району Закарпатської області до категорії міст обласного значення.	15 травня 2003 року № 810-IV
Включити у межі міста Герца Герцаївського району Чернівецької області 56,5 гектара земель Тернавської сільради, 8,3 гектара земель Молницької сільради Герцаївського району та затвердити межі міста загальною площею 322,3 гектара.	15 травня 2003 року № 812-IV
Присвоїти населеному пункту Золотоніського району Черкаської області найменування – селище Пальміра.	15 травня 2003 року № 813-IV
Присвоїти населеному пункту Прилуцького району Чернігівської області найменування – село Тихе.	15 травня 2003 року № 814-IV
Переіменувати місто Слов'яногірськ Слов'янської міськради Донецької області на місто Святогірськ.	15 травня 2003 року

Характер зміни	Постанова Верховної Ради України
Передати до складу Вінницького району Вінницької області Пултівецьку сільраду з селами Пултівці, Красне, Лисянка Жмеринського району і прилеглими землями загальною площею 4352,51 гектара та затвердити межі Вінницького району загальною площею 96230, 51 гектара і Жмеринського району загальною площею 112 740,49 гектара.	15 травня 2003 року № 816-IV
Відновити село Міжгір'я Перемишлянського району Львівської області колишнє найменування – село Унів.	15 травня 2003 року № 817-IV

Додаток 5

Малі міста України

(за результатами Всеукраїнського перепису населення, тис. чоловік)

Місто	Кількість населення	Місто	Кількість населення
Автономна Республіка Крим		252,9	
Алушка	9,0	Красноперекопськ	31,0
Алушта	31,4	Саки	29,4
Армянськ	26,2	Старий Крим	10,1
Бахчисарай	27,5	Судак	14,5
Білогірськ	18,8	Щолкіне	11,7
Джанкой	43,3		
Вінницька область		304,2	
Бар	17,3	Ладижин	22,2
Бершадь	13,3	Могилів-Подільський	32,8
Гайсин	25,6	Немирів	12,1
Гнівань	12,8	Погребище	10,7
Жмеринка	37,3	Тульчин	16,1
Іллінці	11,2	Хмільник	27,9
Калинівка	20,0	Шаргород	7,2
Козятин	26,6	Ямпіль	11,8
Волинська область		103,0	
Берестечко	1,9	Ківерці	16,7
Володимир-Волинський	38,3	Любомль	10,4
Горохів	9,0	Рожище	13,6
Камінь-Каширський	10,8	Устилуг	2,3
Дніпропетровська область		294,9	
Апостолове	16,4	Орджонікідзе	44,8
Верхівцеве	10,1	П'ятихатки	10,6
Верхньодніпровськ	17,0	Першотравенськ	29,1
Вільногірськ	23,8	Підгородне	17,8

Місто	Кількість населення	Місто	Кількість населення
Зеленодольськ	14,8	Синельникове	32,3
Інгулець	39,0	Тернівка	29,2
Перещепине	10,0		
Донецька область	679,7		
Авдіївка	37,2	Красний Лиман	28,2
Амвросіївка	22,1	Красногорівка	16,7
Артемове	6,7	Курахове	21,5
Білицьке	10,1	Мар'їнка	10,7
Білозерське	17,9	Моспине	11,7
Волноваха	24,6	Новоазовськ	12,7
Вуглегірськ	10,3	Новоградівка	17,5
Вугледар	17,4	Родинське	12,0
Гірник	14,2	Світлодарськ	13,2
Дебальцеве	30,2	Селидове	26,8
Дзержинськ	43,4	Сіверськ	14,4
Добропілля	35,6	Святогірськ	5,1
Докучаєвськ	24,4	Соледар	13,1
Жданівка	13,7	Українськ	13,2
Зугрес	19,9	Часів Яр	16,6
Гловайськ	19,6	Юнокомунарівськ	17,8
Кіровське	30,9	Ясинувата	37,5
Комсомольське	12,8		
Житомирська область	96,3		
Андрушівка	9,9	Овруч	17,0
Коростишів	26,0	Радомишль	15,3
Малин	28,1		
Закарпатська область	142,0		
Берегове	26,7	Свалява	17,1
Виноградів	25,7	Тячів	9,8
Іршава	9,5	Хуст	29,1
Рахів	15,2	Чоп	8,9
Запорізька область	183,0		
Василівка	15,6	Молочанськ	7,9
Вільнянськ	16,5	Оріхів	17,9
Гуляйполе	17,1	Пологи	22,2
Дніпрорудне	21,0	Приморськ	13,0
Кам'янка-Дніпровська	15,5	Токмак	36,3
Івано-Франківська область	137,8		
Болехів	10,6	Надвірна	20,9
Бурштин	15,3	Рогатин	8,6
Галич	6,5	Снятин	10,5
Городенка	9,8	Тисмениця	9,8

Місто	Кількість населення	Місто	Кількість населення
Долина	20,9	Тлумач	8,8
Косів	8,3	Яремча	7,8
Київська область		429,6	
Березань	17,4	Переяслав-Хмельницький	31,6
Богуслав	17,1	Ржищів	8,4
Боярка	36,0	Сквира	18,1
Васильків	39,7	Славутич	24,4
Вишгород	22,9	Тараща	13,4
Вишневе	34,4	Тетіїв	14,9
Ірпінь	40,6	Узин	13,2
Кагарлик	13,7	Українка	14,1
Миронівка	13,4	Яготин	23,6
Обухів	32,7		
Кіровоградська область		140,6	
Бобринець	12,3	Новомиргород	13,2
Гайворон	16,1	Новоукраїнка	19,3
Долинська	18,8	Помічна	10,9
Знам'янка	29,4	Ульяновка	7,5
Мала Виска	13,1		
Луганська область		488,6	
Алмазна	5,1	Новодружеськ	9,0
Артемівськ	9,1	Олександрівськ	7,0
Вахрушеве	14,7	Первомайськ	46,1
Гірське	11,4	Перевальськ	27,0
Зимогір'я	11,3	Петровське	15,5
Золоте	17,8	Попасна	25,9
Зоринськ	8,8	Привілля	9,0
Кіровськ	35,2	Сватове	19,5
Краснодон	50,5	Старобільськ	22,9
Кремінна	24,5	Суходільськ	23,6
Лутугине	18,8	Теплогірськ	13,0
Міусинськ	6,0	Червонопартизанськ	17,7
Молодогвардійськ	25,5	Щастя	13,7
Львівська область		496,4	
Белз	2,5	Новояворівськ	26,5
Бібрка	4,0	Перемишляни	7,5
Борислав	38,1	Пустомити	9,8
Броди	23,2	Рава-Руська	8,1
Буськ	8,7	Радехів	9,2
Великі Мости	5,9	Рудки	4,9
Винники	13,6	Самбір	36,5
Глиняни	3,4	Сколе	6,7
Городок	16,1	Сокаль	21,7
Доброміль	5,0	Соснівка	11,9

Місто	Кількість населення	Місто	Кількість населення
Дубляни	8,5	Старий Самбір	5,7
Жидачів	11,8	Стебник	20,8
Жовква	13,5	Судова Вишня	6,7
Золочів	23,5	Трускавець	31,0
Кам'янка-Бузька	11,7	Турка	7,7
Комарно	4,0	Угнів	1,0
Миколаїв	14,8	Хирів	4,6
Моршин	6,5	Ходорів	10,5
Мостиська	9,1	Яворів	13,5
Новий Розділ	28,2		
Миколаївська область		156,5	
Баштанка	13,1	Очаків	16,9
Вознесенськ	42,6	Снігурівка	15,4
Нова Одеса	14,1	Южноукраїнськ	38,2
Новий Буг	16,2		
Одеська область		260,7	
Ананьїв	9,5	Кілія	22,6
Арциз	16,3	Кодима	19,6
Балта	19,9	Котовськ	40,7
Березівка	9,5	Роздільна	17,7
Біляївка	14,3	Татарбунари	10,8
Болград	17,3	Теплодар	8,8
Вилкове	9,2	Южне	24,0
Рені	20,5		
Полтавська область		183,5	
Гадяч	22,7	Лохвиця	12,4
Глобине	12,9	Миргород	42,9
Гребінка	11,6	Пирятин	16,7
Зіньків	10,5	Хорол	14,7
Карлівка	18,0	Червонозаводське	9,0
Кобеляки	12,1		
Рівненська область		217,9	
Дубно	39,1	Кузнецовськ	38,8
Дубровиця	9,6	Острог	14,8
Здолбунів	24,6	Радивилів	10,3
Корець	8,6	Сарни	28,1
Костопіль	30,4	Березне	13,6
Сумська область		182,0	
Білопілья	18,4	Кролевець	25,2
Буринь	11,7	Лебедин	28,9
Ворожба	8,3	Путивль	17,3
Глухів	35,7	Середина-Буда	7,5
Дружба	5,7	Тростянець	23,3

Місто	Кількість населення	Місто	Кількість населення
Тернопільська область		177,9	
Бережани	17,6	Монастирська	6,3
Борщів	11,3	Підгайці	3,3
Бучач	12,5	Почаїв	8,2
Заліщики	10,1	Скалат	4,0
Збараж	13,2	Теребовля	13,6
Зборів	7,4	Хоростків	7,3
Копичинці	7,0	Чортків	29,0
Кременець	22,0	Шумськ	5,1
Харківська область		317,7	
Балаклія	32,4	Красноград	22,6
Барвінкове	13,0	Куп'янськ	32,4
Богодухів	18,2	Люботин	24,1
Валки	10,4	Мерефа	25,0
Вовчанськ	20,7	Первомайський	32,5
Дергачі	20,2	Південне	8,5
Зміїв	17,0	Чугуїв	36,7
Херсонська область		146,5	
Берислав	15,4	Скадовськ	19,6
Генічеськ	21,8	Таврійськ	11,4
Гола Пристань	16,0	Цюрупинськ	24,1
Каховка	38,2		
Хмельницька область		231,3	
Волочиськ	20,9	Красилів	20,5
Городок	17,7	Нетішин	34,3
Деражня	10,4	Полонне	23,2
Дунаївці	16,4	Славута	34,3
Ізяслав	18,4	Старокостянтинів	35,2
Черкаська область		229,9	
Ватутіне	20,1	Корсунь-Шевченківський	19,3
Городище	15,6	Монастирище	9,4
Жашків	15,8	Тальне	16,4
Звенигородка	19,9	Христинівка	11,6
Золотоноша	28,8	Чигирин	11,9
Кам'янка	15,1	Шпола	19,4
Канів	26,6		
Чернівецька область		84,1	
Вашківці	5,9	Новодністровськ	10,3
Вижниця	5,0	Новоселиця	8,4

Місто	Кількість населення	Місто	Кількість населення
Герца	2,0	Сокиряни	10,2
Заставна	8,8	Сторожинець	14,7
Кіцмань	7,6	Хотин	11,2
Чернігівська область		158,1	
Бахмач	20,3	Мена	12,9
Бобровиця	11,9	Новгород-Сіверський	15,2
Борзна	11,7	Носівка	15,9
Городня	14,0	Остер	7,2
Ічня	12,8	Семенівка	9,6
Корюківка	14,3	Щорс	12,3
Севастополь (міська рада)		10,6	
Інкерман	10,6		

Додаток 6

Варіанти моделювання деяких адміністративно-територіальних одиниць

Райони:

Існуюча кількість районів – 490

Критерій відбору – чисельність населення в районі 70 тис. жителів

Пропонована кількість районів – 328

Критерій відбору – чисельність населення в районі 60 тис. жителів

Пропонована кількість районів – 383

Критерій відбору – чисельність населення в районі 50 тис. жителів

Пропонована кількість районів – 459

Критерій відбору – чисельність населення в районі 40 тис. жителів

Пропонована кількість районів – 574

Міста обласного значення:

Існуюча кількість міст обласного значення – 173

Критерій відбору – 60 тис. жителів

Не відповідають зазначеному критерію 75 міст обласного значення

Критерій відбору – 50 тис. жителів

Не відповідають зазначеному критерію 58 міст обласного значення

Міста районного значення:

Існуюча кількість міст районного значення – 278

Критерій відбору – 20 тис. жителів

Не відповідають зазначеному критерію 186 міст районного значення

Критерій відбору – 15 тис. жителів

Не відповідають зазначеному критерію 128 міст районного значення

Критерій відбору – 10 тис. жителів

Не відповідають зазначеному критерію 53 міста районного значення

Критерій відбору – 8 тис. жителів

Не відповідають зазначеному критерію 26 міст районного значення

Селища міського типу:

Існуюча кількість селищ міського типу – 887

у тому числі:

з чисельністю жителів понад 10 тис. – 81;

менше 10 тис. – 806; "

менше 7 тис. – 605;

менше 5 тис. – 450;

менше 4 тис. – 401.

Села:

Існуюча кількість сіл – 27 239

Існуюча кількість сіл з населенням до 500 жителів – орієнтовно 15 800

Додаток 7

Зведена інформація про чисельність та густоту населення, площу адміністративних районів та міст республіканського (обласного) значення (дані республіканського та обласних управлінь статистики)

АВТНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Республіка усього	2033,7	1274,3	759,4	26,081	100	77,87	956	243	793	3119
<i>Міста республіканського значення</i>										
Сімферополь	364,0	364,0	0,107	0,41	3401,97	1	1	1	3200	
Алушта	53,7	37,7	16,0	2,3	90,0	24	24	5	666,6	
Армянськ	26,2	23,9	2,3	0,62	160,49					
Джанкой	43,3	43,3	0,026	0,10	1653,85					
Євпаторія	120,6	120,6	0,026	0,10	1653,85					
Керч	157,0	157,0	0,108	0,41	1453,7					
Красноперекопськ	31,0	31,0	0,022	0,08	1409,09					
Саки	29,4	29,4	0,029	0,11	1000,0					
Феодосія	108,5	98,0	10,5	1,34	308,57	11	11	2	1000	5500
Ялта	144,4	143,0	1,4	1,09	508,83	9	9		111,1	

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Бахчисарайський	92,6	33,8	58,8	1,589	6,09	58,53	81	15	728,4	39,33
Білогірський	66,4	25,7	40,7	1,894	7,26	34,85	79	17	519	2412
Джанкойський	82,0	6,1	75,9	2,667	10,23	30,75	111	26	684,7	2923,1
Кіровський	57,7	17,6	40,1	1,208	4,63	48,01	39	11	1025,6	3636,4
Красногвардійський	93,7	22,0	71,7	1,766	6,77	52,66	83	18	855,4	3944,4
Красноперекопський	31,5		31,5	1,231	4,72	26,0	38	12	842,1	2666,7
Ленінський	69,6	24,8	44,8	2,919	11,19	23,98	68	24	661,8	1875
Нижньогірський	55,8	10,4	45,4	1,212	4,65	45,38	58	18	775,9	2500
Первомайський	40,3	9,4	30,9	1,474	5,65	27,14	41	16	756,1	1937,5
Роздольненський	37,4	11,4	26,0	1,231	4,72	30,06	39	10	666,7	2600
Сакський	80,3	5,6	74,7	2,257	8,65	35,45	81	23	913,6	3217,4
Сімферопольський	148,9	21,6	127,3	1,753	6,72	85,0	104	18	1221,1	11545
Советський	37,0	10,9	26,1	1,08	4,14	34,26	39	11	666,7	2363,6
Чорноморський	34,0	11,7	22,3	1,509	5,8	22,53	33	10	666,7	2200

Адміністративні райони

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1772,4	818,9	953,5	26,5	100	67	1466	662	650,5	1440,6
<i>Міста обласного значення</i>										
Вінниця	356,6	356,6		0,1	0,4	3566				
Жмеринка	37,3	37,3		0,01	0,04	3720				
Козятин	27,6	27,6		0,1	0,4	276			533,3	
Ладизин	23,4	22,2	1,2	0,1	0,4	238	3		150	
Могилів-Подільський	33,2	32,9	0,3	0,02	0,08	1660	2			
Хмільник	27,9	27,9		0,01	0,04	2790				
<i>Адміністративні райони</i>										
Барський	62,5	18,8	43,7	1,1	4,1	57	92	27	475	1618
Бершадський	71,3	13,3	58,0	1,3	4,9	55	44	28	1318	2071
Вінницький	74,3	16,8	57,5	0,9	3,4	83	48	29	1200	1986
Гайсинський	64,8	25,6	39,2	1,1	4,1	59	62	26	632	1508
Жмеринський	44,2	5,2	39,0	1,2	4,5	37	71	28	549	1393

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису,			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	тис. осіб	міське	сільське							
Іллінський	42,5	15,4	27,1	0,9	3,4	47	52	22	521	1232
Калинівський	65,0	20,1	44,9	1,1	4,1	59	57	28	788	1604
Козятинський	47,7	6,3	41,4	1,0	3,8	48	71	32	583	1294
Крижопільський	40,9	9,6	31,3	0,9	3,4	45	44	19	707	1637
Липовецький	44,3	16,4	27,9	1,0	3,8	44	57	25	489	1116
Літинський	42,2	7,0	35,2	1,0	3,8	42	61	22	577	1600
Могилів-Подільський	40,1	4,3	35,8	0,9	3,4	45	53	27	675	1326
Мурованокуриловецький	32,7	6,2	26,5	0,9	3,4	36	59	24	451	1108
Немирівський	59,4	20,9	38,5	1,3	4,9	46	92	40	418	962
Оратівський	27,3	3,3	24,0	0,8	3,0	34	54	27	444	889
Піщанський	25,1	7,0	18,1	0,6	2,3	42	27	13	670	1332
Погребищенський	37,7	10,7	27,0	1,2	4,5	31	62	26	435	1038
Теллицький	35,3	6,9	28,4	0,8	3,0	44	47	25	604	1136
Тиврівський	47,8	24,0	23,8	1,1	4,1	43	53	25	449	952
Томашпільський	40,8	14,8	26,0	0,9	3,4	45	32	22	812	1182
Тростянецький	42,6	8,3	34,3	0,7	2,6	60	36	17	944	2000
Тульчинський	65,1	25,4	39,7	0,9	3,4	72	48	23	827	1726
Хмільницький	44,1		44,1	1,3	4,9	34	80	30	551	1470
Чернівецький	28,7	3,2	25,5	0,6	2,3	48	39	13	654	1961
Чечельницький	27,2	5,7	21,5	0,8	3,0	34	21	15	1024	1433
Шаргородський	65,0	7,2	57,8	1,1	4,1	59	61	31	947	1864
Ямпільський	47,6	11,7	35,9	0,8	3,0	59	38	18	945	1994

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1060,7	533,2	527,5	20,2	3,3	53	1053	379	501	1392
<i>Міста обласного значення</i>										
Луцьк	208,6	208,6		0,042	0,2	4967				
Володимир-Волинський	38,3	38,3		0,017	0,1	2253				
Ковель	66,4	66,4		0,047	0,2	1413				
Нововолинськ	58,7	58,7		0,017	0,1	3453				
<i>Адміністративні райони</i>										
Володимир-Волинський	28,3	2,3	26,0	1,0	5	28	76	20	342	1300
Горохівський	57,1	15,1	42,0	1,1	5	52	90	36	467	1167
Іваничівський	36,1	7,1	29,0	0,6	3	60	58	24	500	1208
Ківерцівський	66,4	25,7	40,7	1,4	7	47	72	24	565	1696
Ковельський	43,0	8,3	34,7	1,7	8	25	91	28	381	1239
Камінь-Каширський	62,0	10,9	51,1	1,7	8	36	64	31	798	1648
Локачинський	25,4	4,1	21,3	0,7	3	36	54	19	394	1121
Луцький	56,1	5,7	50,4	1,0	5	56	82	29	615	1738
Любешівський	36,8	5,6	31,2	1,5	7	25	46	20	678	1560

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Любомльський	43,3	13,6	29,7	1,5	7	29	68	22	437	1350
Маневицький	57,3	14,2	43,1	2,3	11	25	69	30	625	1437
Ратнівський	52,6	13,1	39,5	1,4	7	38	67	22	590	1795
Рожищенський	42,8	15,4	27,4	0,9	4	48	66	28	415	979
Старовижівський	34,2	5,3	28,9	1,1	5	31	46	19	628	1521
Турійський	29,1	9,1	20,0	1,2	6	24	74	20	270	1000
Шацький	18,2	5,7	12,5	0,8	4	23	30	8	417	1563

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	3567,5	2960,2	607,3	31,93	100	115	1440	288	419,4	2097,2
Дніпропетровськ	1080,8	1080,8		0,40	1,2	2925				
Вільногірськ	23,7	23,7		0,01	0,031	2480				
Дніпродзержинськ	262,7	262,3	0,4	0,14	0,4	1983	1		400	
Жовті Води	54,3	53,5	0,8	0,03	0,1	1733	1		900	

Міста обласного значення

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису,		Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіль, сільських одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	сільське							
Кривий Ріг	712,5	709,0	0,43	1,3	1759	6	-	633,3	-
Марганець	50,5	49,9	0,04	0,1	1449	1	-	700	-
Нікополь	136,2	136,2	0,05	0,2	2952				
Новомосковськ	74,2	74,2	0,04	0,1	2031				
Орджонікідзе	46,5	46,5	0,03	0,1	1800				
Павлоград	118,8	118,8	0,06	0,2	2112				
Першотравенськ	29,1	29,1	0,004	0,009	9667				
Синельникове	32,3	32,3	0,02	0,1	1548	1		31,0	
Тернівка	29,2	29,2	0,02	0,1	1822				
<i>Адміністративні райони</i>									
Апостолівський	63,9	31,2	1,38	4,3	49	37	10	937,8	3470
Васильківський	37,1	17,5	1,33	4,2	28	80	10	248,8	1990,0
Верхньодніпровський	57,0	36,9	1,29	4,0	45	65	11	298,5	1763,6
Дніпропетровський	77,8	37,1	1,44	4,5	57	39	14	1038,5	2892,9
Криворізький	44,0	4,9	1,33	4,2	33	87	17	452,9	2317,6
Криничанський	40,3	12,1	1,68	5,2	24	110	18	249,1	1522,2
Магдалинівський	38,0	6,8	1,6	5,0	23	58	21	519	1433,3
Межівський	28,4	9,4	1,25	3,9	23	50	9	388	2155,6

Продовження додатка 7

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису,			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Нікопольський	44,5	6,7	37,8	1,94	6,1	23	67	15	577,6	2580
Новомосковський	75,1	28,9	46,2	1,99	6,2	37	54	14	805,6	3107,1
Павлоградський	32,6		32,6	1,45	4,6	23	39	13	851,3	2553,8
Петриківський	26,0	8,9	17,1	0,93	2,9	27	17	6	958,8	2716,7
Петропавлівський	35,3	9,9	25,4	1,25	3,9	29	49	12	536,7	2191,7
Покровський	41,8	17,4	24,4	1,21	3,8	36	69	9	353,6	2711,1
П'ятихатський	53,1	25,5	27,6	1,65	5,2	31	85	16	316,5	1681,3
Синельниківський	41,4	13,3	28,1	1,65	5,2	25	118	20	238,1	1405
Солонянський	42,4	9,7	32,7	1,73	5,4	25	106	18	310,4	1827,8
Софіївський	28,5	8,3	20,2	1,36	4,3	20	80	11	241,3	1754,5
Томаківський	31,7	8,3	23,4	1,19	3,7	27	54	12	437	1966,7
Царичанський	30,7	7,9	22,8	0,9	2,8	32	48	12	435,4	1741,7
Широківський	31,3	12,2	19,1	1,24	3,9	26	66	9	298,5	2188,9
Юр'ївський	15,7	2,5	13,2	0,9	2,8	18	52	11	261,5	1236,4

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	4841,0	4363,5	477,5	26,52	100	183	1124	253	424,5	1886
<i>Міста обласного значення</i>										
Донецьк	1033,4	1031,7	1,7	0,57	2,15	1810	8	-	212,5	-
Авдіївка	37,2	37,2		0,03	0,11	1273				
Артемівськ	113,4	113,4		0,04	0,20	2838				
Вугледар	17,4	17,4		0,005	0,02	3302				
Горлівка	314,6	312,0	2,6	0,42	1,59	745	8		325	2600
Дебальцеве	52,2	52,2		0,037	0,14	1392				
Дзержинськ	87,0	83,4	3,6	0,062	0,23	1407	10		360	
Димитров	55,8	54,8	1,0	0,023	0,09	2434	1		1000	
Добропілля	71,6	71,5	0,1	0,02	0,07	3626	1		100	
Докучаєвськ	25,2	24,3	0,9	0,119	0,45	212	1		900	
Дружківка	74,9	74,0	0,9	0,046	0,18	1611	3		300	
Єнакієве	161,5	157,7	3,8	0,425	1,6	381	19		200	

Продовження додатка 7

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Частка району, міста за площею, %	Площа району, міста, тис. км ²	Густота населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одинокі	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Жданівка	14,8	14,6	0,2	0,01	0,002	7400	1		200	
Кіровське	30,9	30,9		0,03	0,007	4414				
Костянтинівка	95,1	95,1		0,25	0,066	1442				
Краматорськ	216,1	215,2	0,9	1,34	0,356	608	4		225	
Красноармійськ	83,2	83,2		0,15	0,039	2120				
Красний Лиман	29,6	28,1	1,5	4,57	1,21	1501	35	7	397	1986
Маківка	432,8	430,2	2,6	1,61	0,426	1018	15	1	173	2600
Маріуполь	514,5	513,4	1,1	0,92	0,244	2111	2		500	
Новоградівка	17,5	17,5		0,002	0,006	3182				
Селидове	62,5	62,5		0,41	0,108	579				
Слов'янськ	146,5	146,5		0,28	0,074	1978				
Сніжне	82,6	81,7	0,9	0,71	0,189	438				
Торез	95,6	95,6		0,4	0,105	915				
Харцизьк	114,1	112,9	1,2	0,78	0,207	552				
Шахтарськ	71,6	69,1	2,5	0,19	0,051	1404	10		250	
Ясинувата	37,5	37,5	-	0,07	0,019	1958	-		-	-
<i>Адміністративні райони</i>										
Амвросіївський	55,1	28,4	26,7	5,49	1,46	38	76	14	351	1907
Артемівський	53,9	17,0	36,9	6,36	1,69	32	89	24	415	1537,5
Великоновосілівський	49,2	7,5	41,7	7,17	1,9	26	66	16	632	2505

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одинок	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Волноваський	92,6	55,2	37,4	1,85	6,97	50	66	27	561	1370
Волдарський	31,2	8,8	22,4	1,22	4,61	26	42	10	533	2240
Добропільський	20,5	2,1	18,4	0,95	3,58	22	61	10	302	1840
Костянтинівський	21,0		21,0	1,17	4,42	18	60	20	352	1055
Красноармійський	37,4	8,4	29,0	1,32	4,96	28	95	17	305	1706
Краснолиманський	24,7	12,4	12,3							
Мар'їнський	90,5	58,9	31,6	1,35	5,09	67	52	15	608	2107
Новозовський	38,8	15,4	23,4	1,0	3,77	39	52	13	450	1800
Олександрівський	22,9	4,2	18,7	1,01	3,81	23	60	15	312	1247
Першотравневий	29,2	14,2	15,0	0,79	2,99	37	24	6	625	2500
Слов'янський	39,2	16,6	22,6	1,27	4,8	31	42	12	538	1883
Старобешівський	56,1	29,9	26,2	1,25	4,73	45	58	11	452	2382
Тельманівський	35,0	10,8	24,2	1,34	5,05	26	57	12	425	2017
Шахтарський	23,5		23,5	1,19	4,5	20	54	13	435	1808
Ясинуватський	30,2	9,3	20,9	0,81	3,05	38	43	9	481	2344

Продовження додатка 7

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису,			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1389,4	775,3	614,1	29,8	100	47	1627	631	827	2202
<i>Міста обласного значення</i>										
Житомир	284,3	284,3	-	0,06	0,2	4661	-	-	-	-
Бердичів	87,7	87,7	-	0,04	0,15	2506	-	-	-	-
Коростень	66,6	66,6	-	0,03	0,1	1959	-	-	-	-
Новоград-Волинський	56,2	56,2	-	0,03	0,1	2070	-	-	-	-
<i>Адміністративні райони</i>										
Андрушівський	38,8	12,8	26,0	1,0	3,4	41	39	26	667	1000
Баранівський	46,0	27,0	19,0	1,0	3,4	46	57	15	333	1267
Бердичівський	34,3	4,6	29,7	0,9	3,0	40	61	29	487	1024
Брусилівський	18,2	5,5	12,7	0,6	2,0	29	36	18	353	705,5
Волдарсько-Волинський	38,4	20,0	18,4	0,9	3,0	44	78	18	236	1022
Держинський	33,3	15,7	17,6	0,9	3,0	36	61	22	288	800
Ємільчинський	41,7	8,8	32,9	2,1	7,0	20	117	35	281	940

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Житомирський	68,4	12,3	56,1	1,4	4,7	47	87	30	645	1870
Коростенський	34,0		34,0	1,7	5,7	20	108	37	315	919
Коростишівський	43,4	26,0	17,4	1,0	3,4	45	63	22	276	791
Лугинський	20,8	5,3	15,5	1,0	3,4	21	48	16	323	969
Любарський	31,0	2,4	28,6	0,8	2,7	41	47	24	608,5	1192
Малинський	52,0	32,0	20,0	1,5	5,0	35	101	25	198	800 [*]
Народицький	11,4	2,6	8,8	1,3	4,4	9	65	17	135	518
Новоград-Волинський	52,1	5,4	46,7	2,1	7,0	25	109	39	428	1197
Овруцький	67,8	19,6	48,2	3,2	10,7	21	144	31	335	1355
Олевський	46,9	16,5	30,4	2,2	7,4	21	55	20	553	1320
Попільнянський	37,0	9,0	28,0	1,0	3,4	36	46	30	609	933
Радомишльський	42,3	16,4	25,9	1,3	4,4	33	81	28	320	925
Ружинський	34,3	5,2	29,1	1,0	3,4	34	49	30	594	970
Червоноармійський	25,9	5,4	20,5	0,9	3,0	30	66	19	311	1079
Черняхівський	33,6	12,5	21,1	0,9	3,0	40	54	23	391	917
Чуднівський	43,0	15,5	27,5	1,0	3,4	41	55	25	500	1100

Продовження додатка 7

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису,		Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське							
Область усього	1258,3	466,0	792,3	100	98,3	579	300	1367	2639
<i>Міста обласного значення</i>									
Ужгород	117,3	117,3	-	0,04	2940,0	-	-	-	-
Берегове	27,2	26,7	0,5	0,02	1360,0	1	-	500	-
Мукачеве	82,3	82,3	3	0,03	2740,0	-	-	-	-
Хуст	31,9	28,6	3	0,02	1620,0	3	-	1100	-
Цоп	8,9	8,9	-	0,02	1620,0	3	-	1100	-
<i>Адміністративні райони</i>									
Берегівський	53,8	3,0	50,8	0,7	76,9	42	29	1210	1752
Великобerezнянський	28,0	6,8	21,2	0,8	34,9	31	18	681	1172
Виноградівський	117,8	37,3	80,5	0,7	168,0	47	27	1711	2978
Воловецький	25,3	6,3	19,0	0,5	50,8	24	13	796	1469
Іршавський	100,9	9,5	91,4	0,9	112,1	46	25	1987	3656
Міжгірський	50,0	9,6	40,4	1,2	41,7	43	22	937	1832
Мукачівський	101,6	11,2	90,4	1,1	92,4	86	37	1051	2443
Перечинський	31,8	7,1	24,7	0,6	53,0	24	14	1029	1764

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Рахівський	90,8	36,1	54,7	1,9	14,8	47,8	28	17	1954	3218
Свялявський	55,4	17,1	38,3	0,7	5,4	79,1	28	13	1364	2939
Тячівський	172,4	45,8	126,6	1,8	14,0	95,8	56	31	2261	4084
Ужгородський	74,4	12,4	62,0	0,9	7,0	82,3	64	29	964	2128
Хустський	96,5	8,1	88,4	1,0	7,8	96,5	56	25	1579	3536

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1929,2	1458,2	471,0	27,2	100,0	71	920	263	512	1791
Запорізька	817,8	817,8	-	0,24	0,9	3403	-	-	-	-
Бердянськ	124,9	121,6	3,3	0,08	0,3	1556	3	1	1100	3300
Енергодар	56,2	56,2	-	0,01	0,04	5580	-	-	-	-

Міста обласного значення

Продовження додатка 7

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Мелітополь	160,6	160,6	-	0,04	0,15	4010	-	-	-	-
Токмак	36,2	36,2	-	0,03	0,11	1206	-	-	-	-
<i>Адміністративні райони</i>										
Бердянський	31,6	3,4	28,2	1,78	6,5	18	36	11	786	2573
Василівський	74,4	41,4	33,0	1,62	6,0	46	35	11	943	3000
Великобілозерський	9,3		9,3	0,47	1,7	20	5	5	1860	1860
Веселівський	25,5	11,1	14,4	1,13	4,2	23	29	12	497	1200
Вільнянський	50,5	17,8	32,7	1,29	4,7	39	106	19	309	1726
Гуляйпільський	34,5	18,3	16,2	1,30	4,8	27	58	18	279	900
Запорізький	54,7	16,7	38,0	1,46	5,4	38	67	16	570	2388
Кам'янсько-Дніпровський	45,8	15,6	30,2	1,23	4,5	37	17	8	1777	3775
Куйбишевський	27,5	10,5	17,0	1,34	4,9	21	38	13	450	1315
Мелітопольський	56,1	3,1	53,0	1,79	6,6	31	66	15	803	3533
Михайлівський	33,0	17,2	15,8	1,07	3,9	31	46	8	343,5	1975
Новомиkolaївський	19,6	7,4	12,2	0,92	3,4	21	68	12	179	1017
Оріхівський	54,2	23,4	30,8	1,6	5,9	34	59	22	522	1400
Пологівський	48,0	22,2	25,8	1,34	4,9	36	38	12	679	2150
Приазовський	32,9	10,2	22,7	1,95	7,2	17	50	23	454	987

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одинок	Кількість сільських рад, одинок	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Приморський	35,2	12,9	22,3	1,4	5,2	25	30	15	743	1487
Розівський	12,0	4,4	7,6	0,61	2,2	20	27	7	282	1086
Токмацький	27,8	8,0	19,8	1,44	5,3	19	56	12	354	1650
Чернігівський	22,2	7,6	14,6	1,2	4,4	18	41	11	354	1318
Якимівський	38,0	14,3	23,7	1,86	6,8	20	45	12	527	1975

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одинок	Кількість сільських рад, одинок	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1409,7	593,0	816,7	13,9	100	101	765	476	1069	1718
Івано-Франківськ	233,4	218,4	15,0	0,08	0,6	2920	5	5	3020	3020
Болехів	21,2	10,6	10,6	0,3	2,2	71	11	6	964	1767

Міста обласного значення

Продовження додатка 7

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Калуш	67,9	67,9	-	0,06	0,4	1131	-	-	-	-
Коломия	61,9	61,9	-	0,04	0,3	1520	-	-	-	-
Яремча	21,4	11,8	9,6	0,66	4,7	32	5	4	1920	2400
<i>Адміністративні райони</i>										
Богородчанський	70,1	11,6	58,5	0,8	5,8	87	39	30	1497	1947
Верховинський	30,0	5,5	24,5	1,25	9,0	24	42	21	583	1167
Галицький	65,7	24,0	41,7	0,72	5,2	91	68	38	613	1097
Городенківський	60,8	11,7	49,1	0,75	5,4	81	48	31	1023	1584
Долинський	71,0	23,1	47,9	1,25	9,0	57	42	29	1138	1648
Калузький	62,7	2,8	59,9	0,65	4,7	96	53	26	1128	2300
Коломийський	105,7	12,6	93,1	1,0	7,2	107	80	47	1182,5	2013
Косівський	90,4	14,5	75,9	0,9	6,5	100	42	37	1807	2051
Надвірнянський	113,6	41,5	72,1	1,3	9,4	87	43	27	1677	2670
Рогатинський	51,0	10,1	40,9	0,82	5,9	62	87	43	470	951
Рожнятівський	75,5	22,2	53,3	1,3	9,4	58	48	28	1108	1900
Снятинський	69,0	14,7	54,3	0,6	4,3	115	47	31	1155	1762
Тисменицький	85,3	15,7	69,6	0,74	5,3	115	48	41	1450	1698
Тлумачький	52,7	12,2	40,5	0,68	4,9	77	57	32	709	1262,5

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб		Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиноць	Кількість сільських рад, одиноць	Середня чисельність населення в одному селі, % осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	сільське							
Область усього	1827,8	1053,4	28,4	100	643,5	1134	607	683,5	1277
<i>Міста обласного значення</i>									
Біла Церква	200,1	200,1	0,034	0,12	5885,3	-	-	-	-
Березань	17,4	17,4	0,033	0,12	486,3	-	-	-	-
Бориспіль	54,6	54,0	0,02	0,07	2685	0,6	-	500	-
Бровари	86,8	86,8	0,034	0,12	2556	-	2	-	-
Васильків	39,7	39,7	0,021	0,07	1890,5	-	-	-	-
Ірпінь	101,8	101,8	0,038	0,15	269	-	-	-	-
Переяслав-Хмельницький	31,6	31,6	0,032	0,11	984,4	-	-	-	-
Прип'ять	8,4	8,4	0,036	0,13	233,3	-	-	-	-
Ржищів	24,4	24,4	0,021	0,07	1186,7	-	-	-	-
Славутич	51,9	51,9	0,043	0,15	1207	-	-	-	-
Фастів									

Продовження додатка 7

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
<i>Адміністративні райони</i>										
Барішівський	41,2	11,1	30,1	0,958	3,315	43,35	38	25	805,6	1224,4
Білоцерківський	55,5	14,7	40,8	1,28	4,6	43,7	58	34	709,2	1209,8
Богуславський	40,6	17,1	23,5	0,84	2,4	50	40	21	587,5	1119,1
Бориспільський	54,6		54,6	1,485	5,27	36,8	43	19	1271,3	2877,3
Борodianський	57,8	33,5	24,3	0,933	3,53	62,0	42	19	579	1279
Броварський	77,5	15,0	62,5	1,188	4,23	65,3	43	25	1453,5	2500
Васильківський	70,7	24,4	46,3	1,184	4,21	59,1	67	39	683,6	1174,4
Володарський	23,4	7,6	15,8	0,646	2,3	36,2	36	22	438,99	718,2
Вишгородський	72,4	28,8	43,6	2,031	7,23	35,5	55	28	898,2	1764,3
Згурівський	22,7	6,6	16,1	0,763	2,7	29,8	40	20	402,5	805
Іванківський	35,4	10,5	24,9	3,616	12,87	9,79	80	26	311	958
Кагарлицький	37,8	13,8	24,0	0,926	3,3	40,8	49	30	490	800
Києво-Святошинський	156,1	74,1	82,0	0,725	2,58	215,3	49	22	1673,5	3727,3
Макарівський	47,9	13,8	34,1	1,369	4,87	35	67	36	507,5	944,4
Миронівський	40,5	13,4	27,1	0,904	3,22	44,8	45	23	602	1178
Обухівський	71,6	50,4	21,2	0,773	2,75	92,6	43	25	493	848
Переяслав-Хмельницький	36,9		36,9	1,456	5,18	24,3	52	31	673	1129

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Поліський	7,6	-	7,6	1,288	4,58	5,9	31	14	254	544,2
Рокитнянський	36,4	13,8	22,6	0,662	2,2	53	22	14	1019	1601,5
Сквирський	44,3	18,1	26,2	0,98	3,49	45,3	49	27	536,7	974,1
Ставищенський	28,3	7,9	20,4	0,674	2,4	42,7	29	22	723	953
Таращанський	36,4	13,5	22,9	0,758	2,7	48	34	23	673,5	996
Тетіївський	37,2	15,0	22,2	0,758	2,7	50,1	32	22	720	1047
Фастівський	37,6	10,3	27,3	0,897	3,19	41,9	46	23	593,5	1187
Яготинський	40,8	23,6	17,2	0,793	2,63	51,5	41	18	420	955,5

Продовження додатка 7

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1133,1	682,0	451,1	24,6	100	46	1019	376	441	1196
<i>Міста обласного значення</i>										
Кіровоград	262,5	262,5	-	0,1	0,4	2616	-	-	-	-
Знам'янка	35,5	35,2	0,3	0,04	0,2	858	1	-	300	-
Олександрія	104,5	102,0	2,5	0,04	0,2	2620	4	1	600	2400
Світловодськ	57,6	57,6	-	0,04	0,2	1435	-	-	-	-
<i>Адміністративні райони</i>										
Бобринецький	31,5	12,3	19,2	1,5	6,1	21	81	25	237	768
Вільшанський	16,4	5,7	10,7	0,6	2,4	27	24	14	446	764
Гайворонський	43,5	23,3	20,2	0,7	2,8	62	26	16	781	1269
Голованівський	36,8	12,7	24,1	1,0	4,1	37	48	22	500	1091
Добровеличківський	43,0	17,9	25,1	1,3	5,3	33	61	21	410	1190
Долинський	38,2	20,4	17,8	1,3	5,3	29	51	17	349	1047

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Знам'янський	30,1	-	30,1	1,3	5,3	23	47	13	647	2338
Кіровоградський	37,7		37,7	1,6	6,5	24	75	30	501	1253
Компаніївський	18,3	5,1	13,2	1,0	4,1	18	52	16	254	825
Маловисківський	51,5	22,6	28,9	1,2	4,9	43	56	18	516	1605,5
Новгородківський	19,0	6,6	12,4	1,0	4,1	19	26	10	481	1250
Новоархангельський	31,5	7,6	23,9	1,2	4,9	26	56	21	425	1133
Новомиргородський	35,8	16,3	19,5	1,0	4,1	36	48	20	406	975
Новоукраїнський	48,8	19,3	29,4	1,6	6,5	30	76	21	384	1390,5
Олександрівський	36,1	12,8	23,3	1,2	4,9	30	50	20	460	1150
Олександрійський	41,1	11,1	30,0	1,9	7,7	21	77	24	379	1217
Онуфріївський	21,9	9,4	12,5	0,9	3,6	24	27	11	463	1136
Петрівський	28,9	9,5	19,4	1,2	4,9	24	37	13	530	1508
Світловодський	16,6		16,6	1,2	4,9	14	33	12	503	1383
Ульяновський	28,8	7,5	21,3	0,7	2,8	41	26	17	819	1253
Устинівський	16,8	4,2	12,6	1,0	4,1	17	37	14	340,5	900

Продовження додатка 7

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб		Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	сільське							
Область усього	2546,2	2190,7	355,5	100	95	792	205	449	1734
<i>Міста обласного значення</i>									
Луганськ	503,2	499,8	3,4	1,06	1784	2	-	1700	
Антрацит	90,8	88,8	2,0	0,23	1488	1		2000	
Брянка	61,4	61,4		0,24	959,0				
Кіровськ	45,0	44,5	0,5	0,11	1552	2		250	
Краснодон	118,1	116,6	1,5	0,3	1535	4		375	
Красний Луч	145,2	144,2	1,0	0,57	947	11		91	
Лисичанськ	133,3	133,3		0,3	1754				
Первомайськ	80,6	80,6		0,3	916				
Ровеньки	91,7	88,1	3,6	0,8	422,6	14	1	257	3600
Рубіжне	65,3	65,3		0,1	1920				
Свердловськ	110,2	108,2	2,0	4,6	1026	28	6	432	2017
Северодонецьк	129,7	128,4	1,3	0,2	2494	6		217	-

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Стаханов	108,3	108,3	-	0,092	0,34	1180,0	-	-	-	-
<i>Адміністративні райони</i>										
Антрацитівський	36,9	19,7	17,2	1,7	6,4	22,0	29	8	593	2150
Біловодський	27,6	8,8	18,8	1,597	6,0	17,0	32	13	588	1446
Білокуракинський	23,8	9,2	14,6	1,44	5,4	16,0	52	15	280,8	973
Краснодонський	32,8	10,6	22,2	1,386	5,2	24	58	15	383	1480
Кременський	51,9	29,8	22,1	1,627	6,1	32,0	30	16	737	1381
Лутугинський	73,9	53,8	20,1	1,058	4,0	70,0	37	8	543	2512
Марківський	19,0	7,4	11,6	1,166	4,0	16,0	33	8	351,5	1450
Міловський	17,4	5,6	11,8	1,0	3,7	17,0	28	7	421	1686
Новоайдарський	28,5	9,1	19,4	1,536	5,75	18,5	37	14	524	1386
Новолосківський	38,3	14,4	23,9	1,623	6,1	23,5	38	15	629	1593
Перевальський	87,4	81,0	6,4	0,807	3,0	108,0	26	4	250	1625
Попаснянський	50,6	37,7	12,9	1,324	4,9	38,0	27	3	478	4300
Сватівський	43,0	21,9	21,1	1,739	6,5	25,0	58	18	364	1172
Свердловський	14,5	4,4	10,1							
Слов'яносербський	62,1	39,8	22,3	1,092	4,1	57,0	48	8	465	2787,5
Станично-Луганський	52,8	19,9	32,9	1,9	7,1	28,0	47	16	700	2056
Старобільський	57,8	22,4	35,4	1,584	5,9	36,5	58	21	610	1686
Троїцький	25,7	8,5	17,2	1,63	6,1	15,8	60	17	287	1012

Продовження додатка 7

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб		Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	сільське							
Область усього	2626,5	1558,7	21,8	100	120	1852	631	577	1692
<i>Міста обласного значення</i>									
Львів	758,5	758,5	0,16	0,7	4734	-	-	-	-
Борислав	40,4	40,4	0,037	0,2	1089	-	-	-	-
Дрогобич	100,0	100,0	0,041	0,2	2439	-	-	-	-
Моршин	5,0	5,0							
Новий Розділ	28,2	28,2							
Самбір	36,6	36,6	0,013	0,1	2823				
Стрий	62,5	62,5	0,015	0,1	4167				
Трускавець	31,0	31,0	0,007	0,005	4443				
Червоноград	85,4	85,4	0,017	0,1	5023				
<i>Адміністративні райони</i>									
Бродівський	63,6	25,5	38,1	5,3	55	101	23	377	1656,5
Буський	50,8	17,0	33,8	3,9	59	80	24	422,5	1408
Городоцький	74,2	24,7	49,5	3,3	102	77	29	643	1707
Дрогобицький	76,3	6,2	70,1	5,6	63	74	45	947	1558
Жидачівський	80,5	31,3	49,2	4,6	81	113	28	435	1757

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сільських рад, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Жовківський	108,8	35,9	72,9	1,295	5,9	84	39	160	456	1869
Золочівський	74,5	28,4	46,1	1,097	5,0	68	32	107	431	1441
Кам'янка-Бузький	61,9	24,1	37,8	0,867	4,0	71	20	74	511	1890
Миколаївський	94,5	46,1	48,4	0,697	3,2	136	25	57	849	1936
Мостиський	61,9	15,8	46,1	0,845	3,9	73	31	110	419	1487
Перемишлянський	47,7	11,6	36,1	0,918	4,2	52	27	87	415	1337
Пустомитівський	111,9	15,3	96,6	0,953	4,4	117	39	105	920	2477
Радехівський	52,5	12,8	39,7	1,144	5,2	46	31	69	575	1281
Самбірський	74,6	10,7	63,9	0,934	4,3	80	35	107	597	1826
Скопівський	50,2	13,5	36,7	1,471	6,7	34	31	53	692	1184
Сокальський	98,1	34,8	63,3	1,573	7,2	62	32	101	627	1978
Старосамбірський	82,2	18,4	63,8	1,245	5,7	66	39	110	581	1638
Стрийський	69,8	8,8	61,0	0,811	3,7	86	39	70	871	1564
Турківський	54,8	9,3	45,5	1,193	5,5	46	31	65	700	1468
Яворівський	123,5	54,4	69,1	1,548	7,1	80	31	132	523,5	2229

Продовження додатка 7

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1264,7	838,8	425,9	24,6	100	51	900	287	473	1483
<i>Міста обласного значення</i>										
Миколаїв	514,1	514,1	-	0,259	1,05	1928	-	-	-	-
Вознесенськ	42,6	42,6		0,023	0,1	1848				
Очаків	16,9	16,9		0,012	0,08	1396				
Первомайськ	70,1	70,1		0,025	0,1	3100				
Южноукраїнськ	38,2	38,2		0,024	0,1	1697				
<i>Адміністративні райони</i>										
Арбузинський	24,7	10,2	14,5	1,011	4,1	24,8	30	14	520	1213
Баштанський	41,4	13,1	28,3	1,706	6,9	25,08	59	19	489,8	1521
Березанський	25,0	4,3	20,7	1,434	5,7	18	50	16	500	1562
Березнегуватський	23,0	7,8	15,2	1,2	5,1	18	44	14	347	1089
Братський	21,2	6,2	15,0	1,1	5,2	19	60	16	353,0	1325,0

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Веселинівський	27,04	9,4	17,6	1,2	5,0	22	52	14	339,0	1258,0
Вознесенський	35,9	5,9	30,0	1,4	6,0	26	48	17	752,5	2257,5
Врадіївський	20,9	9,9	11,0	0,801	3	26	36	11	305	1900
Доманівський	29	6,8	22,2	1,5	6,1	5	62	13	358,0	1708,0
Сланецький	18,4	5,7	12,7	1,017	4,1	18	36	12	511	1533
Жовтневий	54,6	8,1	46,5	1,4	6,5	37	44	21	1230	2600
Казанківський	24,7	8,3	16,4	1,349	5,2	0,18	71	17	231	965
Кривоозерський	28,5	8,5	19,9	0,8	9,2	35	27	16	1055	1811
Миколаївський	35,0	4,0	31,0	1,429	5,8	25	51	17	623	1869
Новобузький	34,1	16,2	17,9	1,243	5,1	28	57	12	315	1286
Новоодеський	37,4	14,1	23,3	1,4	5,7	27,1	41	17	570,0	1376,0
Очаківський	16,9		16,9	1,5	6,0	11,5	30	11	571,0	1558,0
Первомайський	37,0	2,5	34,5	1,3	5,4	28	50	21	689,0	1640,0
Снігурівський	47,5	15,4	32,1	1,4	5,5	34	58	19	553,4	1689,4

Продовження додатка 7

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису,			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	2469,0	1624,6	844,4	33,3	100	74,1	1136	438	744	1929
<i>Міста обласного значення</i>										
Одеса	1029,0	1029,0	-	0,16	0,48	6431,9	-	-	-	-
Білгород-Дністровський	58,4	58,4	-	0,016	0,05	3237,5	-	-	-	-
Ізмаїл	84,8	84,8	-	0,053	0,16	1588,7	-	-	-	-
Іллічівськ	63,7	59,3	4,3	0,025	0,08	2168,0	-	-	-	-
Котовськ	40,7	40,7	-	0,014	0,04	2914,3	-	-	-	-
Южне	23,9	23,9	-	0,012	0,04	1991,7	-	-	-	-
Теплодар	8,9	8,9	-	0,008	0,02	1112,3	-	-	-	-
<i>Адміністративні райони</i>										
Ананьівський	32,6	9,5	23,1	1,0	3,0	32,6	32	14	750	1714
Арцизький	51,2	16,4	34,9	1,4	4,2	36,6	26	17	1342	2053
Балтський	48,7	20,0	28,7	1,3	4,0	37,5	42	24	686	1200
Березівський	36,1	11,7	24,4	1,6	4,8	22,6	64	18	381	1356

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб		Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	сільське							
Білгород-Дністровський	62,2	62,2	1,8	5,4	67,0	57	27	1091	2304
Біляївський	103,9	87,1	1,5	4,5	69,0	48	20	1806	4335
Болградський	74,0	56,6	1,4	4,2	52,9	21	18	2695	3144
Великомихайлівський	32,7	23,8	1,4	4,2	23,4	80	22	298	1082
Іванівський	29,1	19,5	1,2	3,6	24,3	43	10	445	1915
Ізмалівський	54,5	49,8	1,2	3,6	115,7	22	18	2264	2767
Кілійський	58,7	26,8	1,4	4,2	41,3	17	13	1576	2062
Кодимський	34,5	12,3	0,8	2,4	43,1	24	17	925	1306
Комінтернівський	67,2	53,8	1,5	4,5	44,7	64	20	839	2685
Котовський	30,6	30,6	1,0	3,0	71,4	62	18	494	1700
Красноокнянський	22,9	17,2	1,0	3,0	22,9	54	14	319	1229
Льобашівський	33,5	22,0	1,1	3,3	30,3	56	14	391	1564
Миколаївський	20,1	16,4	1,1	3,3	18,3	47	12	349	1367
Овідіопольський	60,3	32,4	0,8	2,4	75,4	21	15	1543	2160
Ренійський	39,9	19,4	0,9	2,7	44,3	7	7	2771	2771
Роздільнянський	56,7	31,7	1,4	4,2	40,5	84	18	379	1767
Савранський	22,2	15,3	0,6	1,8	37,0	20	10	765	1530
Саратський	49,9	44,7	1,5	4,5	33,3	37	22	1211	2036
Тарутинський	45,2	31,5	1,9	5,7	23,8	48	23	658	1374
Татарбунарський	41,6	30,8	1,7	5,1	26,8	35	18	877	1706
Фрунзівський	21,0	12,3	1,0	3,0	21,1	52	11	238	1127
Ширяївський	29,7	22,4	1,5	4,5	19,8	73	18	310	1256

Продовження додатка 7

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1630,1	956,7	673,4	28,8	100	57	1840	467	365,9	1441,9
<i>Міста обласного значення</i>										
Полтава	318,0	318,0	-	0,1	0,34	3180	-	-	-	-
Комсомольськ	54,3	51,7	2,6	0,01	0,03	5430	7	-	371,4	2600
Кременчук	234,0	234,0		0,09	0,31	2600				
Лубни	52,6	52,6		0,02	0,06	2630				
Миргород	42,9	42,9		0,02	0,06	2145				
<i>Адміністративні райони</i>										
Великобагачанський	30,1	8,5	21,6	1,0	3,47	30	74	16	291,8	1350
Гадяцький	64,0	22,7	41,3	1,59	5,52	40	94	27	439,3	1529,6
Глобінський	58,7	20,9	37,8	2,47	8,75	24	93	25	406,4	1512
Гребінківський	26,3	11,7	14,6	0,6	2,08	44	42	16	347,6	912,5

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одинок.	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	сільське	тис. осіб							
Диканський	21,9	13,4	8,5	0,7	2,43	31	58	12	231	1116,6
Зінківський	42,3	25,6	16,7	1,4	4,86	30	113	22	226,5	1163,6
Карлівський	41,6	23,6	18,0	0,9	3,12	46	36	12	655,5	1966,6
Кобеляцький	54,1	36,2	17,9	1,88	6,52	30	99	26	365,6	1392,3
Козельщинський	24,8	17,7	7,1	0,9	3,12	28	78	16	226,9	1106,2
Котелевський	21,6	8,9	12,7	0,8	2,77	27	38	9	234,2	988,8
Кременчуцький	43,3	43,3		1,19	4,13	36	73	19	593,1	2278,9
Лохвицький	51,4	30,0	21,4	1,3	4,51	40	84	19	357,1	1578,9
Лубенський	40,0	40,0		1,4	4,86	29	82	26	487,8	1538,5
Машівський	22,9	18,8	4,1	0,9	3,12	25	39	15	482	1253,3
Миргородський	41,2	35,3	5,9	1,55	5,38	27	104	23	339,4	1534,7
Новосанжарський	40,0	31,7	8,3	1,27	4,40	31	78	28	406,4	1132,1
Оржицький	29,5	23,5	6,0	1,0	3,47	30	51	19	460,7	1236,8
Пирятинський	36,5	19,8	16,7	0,8	2,77	46	42	14	471,4	1414,2
Полтавський	66,4	66,4		1,28	4,44	52	149	26	445,6	2553,8
Решетилівський	29,8	20,3	9,5	1,0	3,47	30	82	18	247,5	1127,7
Семенівський	32,6	25,0	7,6	1,3	4,51	25	65	20	384,6	1250,0
Хорольський	42,2	27,4	14,8	1,0	3,47	42	92	19	297,8	1442,1
Чорнухинський	16,2	13,0	3,2	0,7	2,43	23	41	12	317	1083,3
Чутівський	26,8	16,8	10,0	0,9	3,12	30	50	13	336	1292,3
Шиньківський	24,1	18,8	5,3	0,8	2,77	30	76	14	247,4	1342,8

Продовження додатка 7

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, рад, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1173,3	549,7	623,7	20,1	100	58,36	1003	338	622	1845
<i>Міста обласного значення</i>										
Рівне	248,8	248,8	-	0,058	0,28	4289	-	-	-	-
Дубно	39,1	39,1	-	0,019	0,094	2057	-	-	-	-
Кузнецовськ	38,8	38,8	-	0,004	0,019	9700	-	-	-	-
Острог	14,8	14,8	-	0,008	0,039	1850	-	-	-	-
<i>Адміністративні райони</i>										
Березнівський	63,7	15,7	48,0	1,7	8,45	37	54	23	889	2087
Володимирецький	61,7	12,3	49,4	1,9	9,45	32	65	30	760	1647
Гошанський	38,8	5,3	33,5	0,7	3,48	57	63	24	532	1396
Демидівський	16,5	2,8	13,7	0,4	1,99	44	30	11	457	1245
Дубенський	48,6	2,8	45,8	1,2	5,97	40	102	23	449	1991
Дубровицький	51,0	9,7	41,3	1,8	8,95	28	58	23	712	1796
Заріченський	36,1	6,9	29,2	1,4	6,96	26	51	16	572,5	1825
Здолбунівський	58,8	28,3	30,5	0,7	3,48	89	54	20	565	1525

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість с/л, одиниць	Кількість сільських одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Корецький	39,3	8,6	30,7	0,7	3,48	18	49	25	626	1228
Костопільський	65,6	30,5	35,1	1,5	7,46	45	61	19	575	1847
Млинівський	41,6	8,5	33,1	1,3	6,46	45	92	28	360	1182
Острозький	31,2		31,2	0,7	3,48	45	55	21	567	1486
Радивилівський	40,0	10,3	29,7	0,7	3,48	54	73	20	407	1485
Рівненський	88,0	19,8	68,2	1,2	5,97	14	94	22	725,5	3100
Рокитнівський	51,9	9,8	42,1	2,4	11,94	23	38	14	1108	3007
Сарненський	98,8	36,8	62,0	2,0	9,95	49	64	19	969	3263

Продовження додатка 7

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1299,7	842,9	456,8	23,8	100	55	1493	384	306	1190
<i>Міста обласного значення</i>										
Суми	295,8	293,1	2,7	0,1	0,42	2958	6	1	450	2700
Глухів	36,1	35,8	0,3	0,1	0,42	361	1		300	
Конотоп	97,3	92,7	4,6	0,1	0,42	973	3	1	1533	4600
Лебедин	29,7	28,9	0,8	0,2	0,84	149	3		267	
Охтирка	50,7	50,4	0,3	0,03	0,13	1690	4		75	
Ромни	50,9	50,4	0,5	0,03	0,13	1697	3		167	
Шостка	87,1	87,1	-	0,04	0,17	2178	-	-	-	-
<i>Адміністративні райони</i>										
Білопільський	61,3	34,0	27,3	1,4	5,88	44	124	24	220	1137,5
Буринський	37,0	11,7	25,3	1,1	4,62	34	62	22	408	1150
Великописарівський	27,0	8,8	18,2	0,8	3,36	34	40	14	455	1300
Глухівський	31,9	5,0	26,9	1,7	7,15	19	85	31	316,5	868

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Когоніопольський	39,4	3,0	36,4	1,7	7,15	23	83	29	438,5	1255
Краснопільський	34,0	11,3	22,7	1,4	5,88	24	57	16	398	1419
Кролевецький	46,8	25,2	21,6	1,3	5,46	36	74	21	292	1029
Лебединський	27,7		27,7	1,5	6,3	18	132	23	210	1204
Липоводолінський	23,3	5,4	17,9	0,9	3,78	26	68	18	263	994
Недригайлівський	31,3	10,1	21,2	1,0	4,2	31	98	17	216	1247
Охтирський	31,5	2,7	28,8	1,3	5,46	24	91	22	316,5	1309
Путівський	34,4	17,4	17,0	1,1	4,62	31	94	23	181	739
Роменський	46,3		46,3	1,9	7,98	24	134	32	345,5	1447
Середино-Будський	20,8	9,7	11,1	1,1	4,62	19	65	16	171	694
Сумський	62,7	10,8	51,9	1,9	7,99	33	123	29	422	1790
Тростянецький	42,0	23,3	18,7	1,0	4,2	42	48	16	390	1169
Шосткинський	24,5	7,5	17,0	1,2	5,04	20	37	16	459,5	1062,5
Ямпільський	30,2	18,6	11,6	0,9	3,78	34	58	13	200	892

Продовження додатка 7

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1142,4	485,6	656,8	13,8	100	83	1018	581	645	1130,5
<i>Міста обласного значення</i>										
Тернопіль	227,7	227,7	-	0,1	0,4	3856	-	-	-	-
<i>Адміністративні райони</i>										
Бережанський	44,8	17,6	27,2	0,7	4,8	68	56	25	486	1088
Борщівський	75,3	19,7	55,6	1,0	7,3	75	69	42	806	1324
Бучацький	65,0	15,0	50,0	0,8	5,8	81	57	37	877	1351
Гусятинський	67,0	23,2	43,8	1,0	7,3	66	61	39	718	1123
Заліщицький	53,5	13,6	39,9	0,7	4,9	78	53	35	753	1140
Збаразький	60,3	16,7	43,6	0,9	6,5	70	73	36	597	1211
Зборівський	47,1	10,1	37,0	1,0	7,1	48	89	42	416	881
Козівський	41,8	11,3	30,5	0,7	5,0	60	53	31	575,5	984
Кременецький	73,4	30,3	43,1	0,9	6,6	80	68	28	634	1539
Лановецький	33,2	8,7	24,5	0,6	4,5	53	52	26	471	942

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одній сільській раді, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Монастирський	34,5	10,1	24,4	0,6	4,0	62	46	30	530	813
Підволочиський	46,2	12,0	34,2	0,8	6,0	55	60	34	570	1006
Підгаєцький	23,0	3,3	19,7	0,5	3,6	46	36	21	547	938
Теребовлянський	70,9	19,0	51,9	1,1	8,2	63	75	42	692	1236
Тернопільський	61,0	9,8	51,2	0,7	5,4	81	55	38	931	1347
Чортківський	81,0	32,2	48,8	0,9	6,5	90	55	43	887	1135
Шумський	36,6	5,2	31,4	0,8	6,1	44	60	32	523	981

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	2914,2	2288,7	625,5	31,419	100	93	1683	381	372	1642,5
<i>Міста обласного значення</i>										
Харків	1470,9	1470,9	-	0,306	1,0	4804	-	-	-	-
Ізюм	56,2	56,2	-	0,341	0,1	1377	-	-	-	-

Продовження додатка 7

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста за тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Куп'янськ	62,6	62,6	1,7	0,033	0,1	1856	-	-	-	-
Лозова	73,1	71,4	1,7	0,018	0,06	3989	5	1	340	1700
Люботин	26,9	24,1	2,8	0,031	0,1	862	4		700	
Первомайський	33,0	32,5	0,5	0,031	0,1	1032	1		500	
Чугуїв	37,8	36,8	1,0	0,013	0,04	2953	2		500	
<i>Адміністративні райони</i>										
Балаклійський	92,6	57,3	35,3	1,987	6,3	47	65	20	543	1765
Барвінківський	31,5	13,0	18,5	1,365	4,3	23	59	12	312	1533
Близнюківський	25,7	5,0	20,7	1,38	4,4	19	97	19	213	1089
Богодухівський	47,4	22,2	25,2	1,16	3,7	41	75	20	336	1260
Борівський	21,1	6,8	14,3	0,875	2,8	24	38	9	376	1589
Валківський	36,5	15,7	20,8	1,011	3,2	36	99	17	210	1223,5
Великобурлуцький	28,1	7,6	20,5	1,221	3,9	23	82	16	250	1281
Вовчанський	55,0	31,0	24,0	1,889	6,0	29	91	23	264	1043
Дворічанський	22,3	4,5	17,8	1,112	3,5	20	54	13	330	1369
Дерагачівський	98,6	69,7	28,9	0,9	2,9	109	55	7	525	4129
Зачепилівський	18,9	4,4	14,5	0,794	2,5	24	37	9	392	1611

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сел, сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього		сільське							
Зміївський	81,5	37,1	44,4	1,365	4,3	60	74	13	600	3415
Золочівський	34,1	11,6	22,5	0,969	3,7	35	72	13	313	1731
Ізюмський	22,0		22,0	1,554	4,9	14	60	17	368	1300
Краснокутський	33,1	10,1	23,0	1,041	3,3	32	64	11	359	2091
Куп'янський	29,6		29,6	1,28	4,1	23	70	19	423	1558
Лозівський	34,3	11,6	22,7	1,404	4,5	24	82	19	277	1195
Нововодолазький	40,8	14,3	26,5	1,183	3,8	35	56	13	477	2054
Первомайський	19,9		19,9	1,195	3,8	17	58	18	343	1106
Печенізький	11,8	6,0	5,8	0,468	1,5	25	11	4	527	1450
Сахновщинський	26,1	8,5	17,6	1,17	3,7	22	63	15	278	1167
Харківський	187,1	125,5	61,6	1,403	4,5	133	90	14	682	4386
Чугуївський	50,9	28,8	22,1	1,149	3,7	44	34	13	650	1700
Шевченківський	23,2	7,3	15,9	0,977	3,1	24	59	15	269,5	1060

Продовження додатка 7

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1175,1	706,2	468,9	28,5	100	41	658	260	713	1803,5
<i>Міста обласного значення</i>										
Херсон	367,2	355,4	11,8	0,3	1,0	1222	9	1	1322	11900
Каховка	38,3	38,3								
Нова Каховка	74,6	68,3	6,3	0,2	0,7	370	8	1	787,5	6300
<i>Адміністративні райони</i>										
Бериславський	55,9	19,3	36,6	1,7	6,0	33	42	21	869	1738
Білозерський	68,4	9,7	58,7	1,7	6,0	40	54	21	1085	2790,5
Великопетирський	20,7	9,9	10,8	1,1	3,8	19	12	6	900	1800
Великоолександрівський	31,2	11,2	20,0	1,5	5,3	21	54	16	370	1250
Верхньорогачицький	14,3	6,8	7,5	1,0	3,5	14	20	6	375	1250
Високопільський	17,9	7,0	10,9	0,7	2,5	26	34	10	321	1090
Генічеський	66,3	35,9	30,4	3,0	10,5	22	65	17	468	1788
Голопристанський	64,8	16,0	48,8	3,6	12,6	18	52	21	938,5	2324

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Горностаївський	22,0	7,0	15,0	1,0	3,5	22	28	12	536	1250
Іванівський	17,9	5,2	12,7	1,1	3,8	16	27	14	470	907
Калачацький	25,7	13,2	12,5	0,9	3,1	28	20	10	620	1240
Каховський	40,1		40,1	1,5	5,3	27	44	19	911	2110,5
Нижньосірогородський	19,7	6,0	13,7	1,2	4,2	16	24	13	571	1054
Нововоронцовський	24,6	7,1	17,5	0,9	3,2	27	19	12	926	1467
Новотроїцький	43,0	16,8	26,2	2,1	7,4	20	42	17	624	1541
Скадовський	50,1	22,9	27,2	1,5	5,3	33	37	13	735	2092
Цюрупинський	72,3	36,1	36,2	1,8	6,3	40	28	12	1293	3017
Чаплинський	40,2	14,1	26,1	1,7	6,0	24	39	18	669	1450

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1430,8	729,6	701,2	20,63	100	69,5	1419	576	495	1220
Хмельницький	254,0	254,0	-	0,08	0,4	2945	-	-	-	-

Міста обласного значення

Продовження додатка 7

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Кам'янець-Подільський	99,6	99,6	-	0,03	0,14	3015	-	-	-	-
Нетшин	34,4	34,4		0,025	0,12	1395				
Славути	34,4	34,4		0,02	0,09	1720				
Шепетівка	48,2	48,2		0,03	0,14	1283				
Старокостянтинів	35,2	35,2	-	0,03	0,14	900	-	-	-	-
<i>Адміністративні райони</i>										
Білогірський	31,7	7,8	23,9	0,78	3,8	40,6	72	25	332	956
Вінковецький	31,1	7,0	24,1	0,7	3,4	44,4	36	18	669	1339
Волоцький	60,8	23,6	37,2	1,1	5,3	61	84	38	443	979
Городоцький	58,7	20,4	38,3	1,11	5,3	53	72	29	532	1321
Деражнянський	38,2	15,0	23,2	0,9	4,4	42	59	27	395	863
Дунаєвський	73,1	21,3	51,8	1,18	5,7	62	83	43	624	1205
Ізяславський	54,2	18,5	35,7	1,25	6,06	43,2	91	29	392	1231
Кам'янець-Подільський	75,7	2,6	73,1	1,54	7,5	49,2	122	43	596	1691
Красилівський	61,3	23,3	38,0	1,18	5,72	50	93	35	363	966
Летичівський	34,4	12,8	21,6	0,95	4,6	36	56	21	386	1029
Новоушицький	36,5	4,7	31,8	0,85	4,14	42	58	21	548	1514
Полонський	51,2	31,1	20,1	0,87	4,2	59,1	44	17	457	1182
Славутський	37,4	-	37,4	1,16	5,6	32,3	79	36	476	1044

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Старокостянтинівський	37,2		37,2	1,25	6,06	58	97	30	384	1240
Старосинявський	25,0	6,0	19,0	0,66	3,2	39	45	17	429	1135
Теофіпольський	32,3	9,3	23,0	0,72	3,5	45,1	55	24	418	958
Хмельницький	54,9	0,9	54,0	1,22	5,9	44	78	39	692	1385
Чемаровецький	51,0	6,9	44,1	0,93	4,5	549,6	68	33	648,5	1336,4
Шепетівський	40,6	3,9	36,7	1,16	5,62	34,9	68	22	596	1841
Ярмолинський	40,0	8,9	31,1	0,9	4,5	44,5	59	29	527	1072

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Область усього	1402,9	753,6	649,3	20,91	100	67	824	525	787,5	1236
Черкаси	296,2	295,4	0,8	0,07	0,3	4226	1	-	800	-

Міста обласного значення

Продовження додатка 7

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	сільське	всього							
Ваугіне	21,0	20,2	0,8	0,01	0,1	2100	1	-	800	-
Золотоноша	29,9	28,8	1,1	0,02	0,1	1495	3	-	367	-
Канів	26,6	26,6		0,02	0,1	1330				
Сміла	69,8	69,8		0,05	0,2	1396	1			
Умань	88,7	88,7		0,04	0,2	2218				
<i>Адміністративні райони</i>										
Городищенський	49,3	20,6	28,7	0,9	4,3	55	29	17	990	1688
Драбівський	42,6	10,5	32,1	1,2	5,7	36	49	31	655	1035,5
Жашківський	45,6	15,8	29,8	1,0	4,8	46	37	32	805	931
Звенигородський	53,7	19,9	33,8	1,0	4,8	54	39	27	867	1252
Золотоніський	48,5		48,5	1,5	7,2	32	60	34	808	1426,5
Кам'янський	35,4	15,1	20,3	0,7	3,3	51	29	18	700	1128
Канівський	24,7		24,7	1,3	6,2	19	60	29	410	848
Катеринопільський	28,9	10,7	18,2	0,7	3,3	41	31	22	587	827

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису,			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Корсунь-	49,9	23,3	26,6	0,9	4,3	55	52	23	511,5	1156,5
Шевченківський	28,7	8,2	20,5	0,7	3,3	41	38	27	539,5	759
Лисянський	33,1	10,9	22,2	0,8	3,8	41	29	21	765,5	1057
Маньківський	40,6	13,4	27,2	0,7	3,3	58	39	28	697	971
Монастирищенський	38,2		38,2	0,9	4,3	42	37	23	1032	1661
Смілянський	43,6	16,4	27,2	0,9	4,3	48	42	27	648	1007
Тальнівський	51,5	2,5	49,0	1,4	6,7	37	52	49	942	1000
Уманський	39,2	15,9	23,3	0,6	2,9	65	33	21	703	1105
Христинівський	79,0	1,0	78,0	1,6	7,7	49	38	22	2053	3545
Черкаський	36,1	12,0	24,1	1,2	5,8	30	36	18	672	1344
Цигиринський	49,7	8,4	41,3	1,6	7,7	31	52	29	794	1424
Чорнобаївський	52,0	19,4	32,6	1,1	5,3	47	36	27	905,5	1207

Продовження додатка 7

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб		Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сел, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське							
Область усього	922,8	373,5	8,1	100	114	398	252	1380	2180
<i>Міста обласного значення</i>									
Чернівці	240,0	240,0	0,15	1,9	1600	-	-	-	-
Новодністровськ	10,4	10,4	0,01	0,12	1140	-	-	-	-
<i>Адміністративні райони</i>									
Вижницький	60,0	19,5	0,9	11,1	64,8	31	14	1306,5	2893
Герцаївський	32,3	2,1	0,31	3,8	104,2	23	13	1356,5	2400
Глибоцький	72,7	9,3	0,7	8,6	108	37	24	1713,5	2642
Заставнівський	56,3	11,7	0,62	7,7	90,8	37	32	1203	1397
Кельменецький	48,4	8,1	0,67	80,3	66	32	24	1212,5	1617
Кіцманський	73,0	14,8	0,61	7,5	118,5	45	26	1293	2238,5
Новоселицький	87,4	8,4	0,74	8,25	119	42	30	1898	2657
Путильський	25,3	3,3	0,9	11,1	29	50	13	440	1692
Сокірянський	48,9	10,3	0,67	8,6	73,0	28	21	1379	1638

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб		Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське							
Сторожинецький	95,3	23,8	1,16	14,3	82,2	38	24	1642	2600
Хотинський	72,3	11,2	0,716	8,8	101	38	31	1605	1968

ЧЕРНІВЦЬКА ОБЛАСТЬ

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб		Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське							
Область усього	1245,2	727,2	31,9	100	38,7	1494	525	345	981
<i>Міста обласного значення</i>									
Чернівці	304,9	304,9	0,071		4275				
Ніжин	76,6	76,6	0,042		1802				
Прилуки	64,8	64,8	0,026	-	2500	-	-	-	-
<i>Адміністративні райони</i>									
Бахмацький	56,5	26,2	30,3	4,7	37,7	80	20	375	1500
Бобровицький	41,2	11,9	29,2	4,44	28,8	53	24	547	1208

Продовження додатка 7

Район, місто обласного значення	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису, тис. осіб			Площа району, міста, тис. км ²	Частка району, міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	міське	сільське							
Борзнянський	43,7	11,7	32,0	1,6	5,0	27,2	62	26	514,5	1227
Варвинський	20,0	8,9	11,1	0,6	1,88	33,3	29	14	383	793
Городнянський	36,3	14,0	22,3	1,556	4,91	23,2	78	30	282	733
Ічнянський	41,1	16,3	24,8	4,576	4,94	25,9	74	27	332	911
Козелецький	61,7	23,3	38,4	2,66	8,34	23,0	108	40	355,5	960
Коропський	32,1	8,5	23,6	1,312	4,1	24,4	65	25	363	944
Корюківський	33,7	17,6	16,1	1,4	4,39	24,0	77	20	208	800
Куликівський	22,5	6,0	16,5	0,944	2,96	24,6	24	16	683	1025
Менський	45,6	21,0	24,6	1,376	4,3	33,1	53	23	464	1070
Ніжинський	36,5	4,5	32,0	1,515	4,7	24,0	72	29	443	1100
Новгород-Сіверський	36,1	15,2	20,9	1,8	5,64	19,8	92	25	225	828
Носівський	37,5	16,0	21,5	1,15	3,6	32,5	47	16	455	1357,5
Прилуцький	45,0	12,3	32,7	1,8	5,64	24,7	96	38	336	850
Ріпкинський	37,6	16,8	20,8	2,105	6,6	17,8	113	27	183	767
Семенівський	23,5	9,7	13,8	1,5	4,7	15,5	80	17	171	806
Сосницький	24,9	8,1	16,8	0,916	2,82	27,0	42	18	395	922
Срібнянський	14,5	5,0	9,5	0,579	1,8	25,0	28	11	339	861
Талалаївський	16,8	5,2	11,5	0,6	1,88	27,7	44	13	259	877
Чернігівський	61,3	10,2	51,1	2,548	7,8	23,9	120	42	423	1209,5
Щорський	30,6	12,3	18,3	1,283	4,6	23,8	57	24	319	758

МІСТА КИЇВ та СЕВАСТОПОЛЬ

Місто	Чисельність населення за результатами Всеукраїнського перепису,		Площа, міста, тис. км ²	Частка міста за площею, %	Густина населення, чол. на 1 км ²	Кількість сіл, одиниць	Кількість сільських рад, одиниць	Середня чисельність населення в одному селі, осіб	Середня кількість населення в одній сільській раді, осіб
	всього	сільське							
Київ	2611,3	2611,3	0,836	0,14	3154		4	724	5250
Севастополь	379,5	21,4	0,9	-	420		4	724	5250

**Чисельність наявного населення в регіонах на час
Всеукраїнського перепису 2001 року
АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ
010000000**

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення республіки	2033736	937608	1096128
Міське населення	1274292	577955	696337
Сільське населення	759444	359653	399791
СІМФЕРОПОЛЬ (міськрада)	363597	162482	201115
Міське населення	363376	162375	201001
м. СІМФЕРОПОЛЬ	343644	153402	190242
ЗАЛІЗНИЧНИЙ район	82905	37973	44932
КИЇВСЬКИЙ район	153998	68016	85982
ЦЕНТРАЛЬНИЙ район	106741	47413	59328
смт АГРАНЕ	3454	1628	1826
смт АЕРОФЛОТСЬКИЙ	1970	885	1085
смт ГРЕСІВСЬКИЙ	10037	4511	5526
смт КОМСОМОЛЬСЬКЕ	4271	1949	2322
Сільське населення	221	107	114
АЛУШТА (міськрада)	53727	24899	28828
Міське населення	37694	17205	20489
м. АЛУШТА	31440	14493	16947
смт ПАРТЕНІТ	6254	2712	3542
Сільське населення	16033	7694	8339
м. ДЖАНКОЙ	43343	19534	23809
ЄВПАТОРІЯ (міськрада)	120638	54136	66502
Міське населення	120638	54136	66502
м. ЄВПАТОРІЯ	105915	47338	58577
смт ЗАОЗЕРНЕ	4566	2147	2419
смт МИРНИЙ	4052	1734	2318
смт НОВООЗЕРНЕ	6105	2917	3188
Сільське населення	=		
м. КЕРЧ	157007	71085	85922
м. КРАСНОПЕРЕКОПСЬК	31023	14169	16854
м. САКИ	29416	13117	16299
АРМЯНСЬК (міськрада)	26187	11998	14189
Міське населення	23869	10916	12953
м. АРМЯНСЬК	23869	10916	12953
Сільське населення	2318	1082	1236
ФЕОДОСІЯ (міськрада)	108571	49696	58875
Міське населення	98065	44720	53345
м. ФЕОДОСІЯ	74669	33852	40817
смт КОКТЕБЕЛЬ	2778	1283	1495

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
сmt КУРОРТНЕ	316	149	167
сmt ОРДЖОНІКІДЗЕ	2880	1264	1616
сmt ПРИМОРСЬКИЙ	14085	6657	7428
сmt ЩЕБЕТОВКА	3337	1515	1822
Сільське населення	10506	4976	5530
СУДАК (міськрада)	28319	13458	14861
Міське населення	15551	7473	8078
м. СУДАК	14495	6991	7504
сmt НОВИЙ СВІТ	1056	482	574
Сільське населення	12768	5985	6783
ЯЛТА (міськрада)	144434	65363	79071
Міське населення	143013	64676	78337
м. ЯЛТА	81654	36952	44702
м. АЛУПКА	9018	3995	5023
сmt БЕРЕГОВЕ	519	234	285
сmt ВІНОГРАДНЕ	1268	579	689
сmt ВІДРАДНЕ	585	270	315
сmt ВОСХОД	480	228	252
сmt ГАСПРА	11027	5080	5947
сmt ГОЛУБА ЗАТОКА	419	205	214
сmt ГУРЗУФ	9150	4064	5086
сmt КАШВЕЛІ	655	301	354
сmt КОРЕЇЗ	6529	2908	3621
сmt КРАСНОКАМ'ЯНКА	1058	473	585
сmt КУРПАТИ	414	214	200
сmt ЛІВАДІЯ	1620	793	827
сmt МАСАНДРА	7235	3242	3993
сmt НІКІТА	2379	1058	1321
сmt ОРЕАНДА	891	431	460
сmt ПАРКОВЕ	481	226	255
сmt ПОНІЗІВКА	361	174	187
сmt САНАТОРНЕ	537	249	288
сmt СІМЕЇЗ	4025	1753	2272
сmt СОВЕТСЬКЕ	542	250	292
сmt ФОРОС	2166	997	1169
Сільське населення	1421	687	734
БАХЧИСАРАЙСЬКИЙ РАЙОН	92617	43697	48920
Міське населення	33841	15880	17961
м. БАХЧИСАРАЙ	27549	13042	14507
сmt НАУЧНИЙ	864	392	472
сmt КУЙБИШЕВЕ	2435	1077	1358
сmt ПОШТОВЕ	2993	1369	1624
Сільське населення	58776	27817	30959
с. ВІЛІНЕ	6906	3270	3636
с. УГЛОВЕ	3410	1612	1798
інші сільські населені пункти	48460	22935	25525
БІЛОПРСЬКИЙ РАЙОН	66396	31572	34824
Міське населення	25725	12334	13391

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
м. БЛОПРСЬК	18790	9005	9785
смт ЗУЯ	6935	3329	3606
Сільське населення	40671	19238	21433
ДЖАНКОЙСЬКИЙ РАЙОН	81990	38697	43293
Міське населення	6148	2750	3398
смт АЗОВСЬКЕ	4315	1941	2374
смт ВІЛЬНЕ	1833	809	1024
Сільське населення	75842	35947	39895
с.ПОБЕДНЕ	3545	1691	1854
інші сільські населені пункти	72297	34256	38041
КІРОВСЬКИЙ РАЙОН	57686	27201	30485
Міське населення	17566	8064	9502
м. СТАРИЙ КРИМ	10101	4627	5474
смт КІРОВСЬКЕ	7465	3437	4028
Сільське населення	40120	19137	20983
с.ВЛАДИСЛАВІВКА	3454	1660	1794
с.ЖУРАВКИ	3187	1534	1653
с.ЗОЛОТЕ ПОЛЕ	3214	1514	1700
с.ПЕРВОМАЙСЬКЕ	3458	1684	1774
с.ПРИВІТНЕ	3059	1541	1518
с.ЯРКЕ ПОЛЕ	4922	2236	2686
інші сільські населені пункти	18826	8968	9858
КРАСНОГВАРДІЙСЬКИЙ РАЙОН	93686	43570	50116
Міське населення	22016	10000	12016
смт КРАСНОГВАРДІЙСЬКЕ	11112	5037	6075
смт ОКТЯБРСЬКЕ	10904	4963	5941
Сільське населення	71670	33570	38100
с.ВОСХОД	6810	3136	3674
с.ПЕТРІВКА	6717	3087	3630
інші сільські населені пункти	58143	27347	30796
КРАСНОПЕРЕКОПСЬКИЙ РАЙОН	31516	15125	16391
Міське населення			
Сільське населення	31516	15125	16391
с.ВОІНКА	4384	2086	2298
с.ШУНЬ	3440	1666	1774
інші сільські населені пункти	23692	11373	12319
ЛЕНІНСЬКИЙ РАЙОН	69653	32722	36931
Міське населення	24867	11793	13074
м. ЩОЛКІНЕ	11699	5633	6066
смт БАГЕРОВЕ	4551	2112	2439
смт ЛЕНІНЕ	8617	4048	4569
Сільське населення	44786	20929	23857
с.ВОЙКОВЕ	4258	2006	2252
с.ПРИОЗЕРНЕ	3129	1490	1639
інші сільські населені пункти	37399	17433	19966
НИЖНЬОПРСЬКИЙ РАЙОН	55863	26423	29440

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Міське населення	10466	4817	5649
смт НИЖНЬОГРСЬКИЙ	10466	4817	5649
Сільське населення	45397	21606	23791
с.ЖЕЛЯБОВКА	3043	1438	1605
с.САДОВЕ	3224	1532	1692
інші сільські населені пункти	39130	18636	20494
ПЕРВОМАЙСЬКИЙ РАЙОН	40349	19195	21154
Міське населення	9362	4423	4939
смт ПЕРВОМАЙСЬКЕ	9362	4423	4939
Сільське населення	30987	14772	16215
РОЗДОЛЬНЕНСЬКИЙ РАЙОН	37384	17638	19746
Міське населення	11442	5361	6081
смт НОВОСЕЛІВСЬКЕ	3267	1580	1687
смт РОЗДОЛЬНЕ	8175	3781	4394
Сільське населення	25942	12277	13665
САКСЬКИЙ РАЙОН	80302	37791	42511
Міське населення	5570	2714	2856
смт НОВОФЕДОРІВКА	5570	2714	2856
Сільське населення	74732	35077	39655
с.МИХАЙЛІВКА	3481	1628	1853
с.ОРИХОВЕ	3116	1406	1710
с.УЮТНЕ	3853	1768	2085
с.ФРУНЗЕ	3072	1421	1651
інші сільські населені пункти	61210	28854	32356
СІМФЕРОПОЛЬСЬКИЙ РАЙОН	148930	70245	78685
Міське населення	21652	9832	11820
смт ГВАРДІЙСЬКЕ	12795	5842	6953
смт МОЛОДІЖНЕ	6185	2761	3424
смт МИКОЛАІВКА	2672	1229	1443
Сільське населення	127278	60413	66865
с.ДОБРЕ	3455	1776	1679
с.КОЛЬЧУГИНЕ	4289	2010	2279
с.МИРНЕ	8391	3823	4568
с.ПЕРЕВАЛЬНЕ	3583	1770	1813
с.ПЕРОВЕ	3891	1722	2169
с.ПІОНЕРСЬКЕ	7265	3723	3542
с.РОДНИКОВЕ	3176	1529	1647
с.СОФІІВКА	3277	1555	1722
с.СТРОГОНІВКА	3580	1780	1800
с.УКРОМНЕ	4758	2198	2560
с.УРОЖАЙНЕ	3535	1632	1903
с.ЧИСТЕНЬКЕ	4066	1872	2194
інші сільські населені пункти	74012	35023	38989
СОВЕТСЬКИЙ РАЙОН	37090	17803	19287
Міське населення	10933	5095	5838
смт СОВЕТСЬКИЙ	10933	5095	5838
Сільське населення	26157	12708	13449

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ЧОРНОМОРСЬКИЙ РАЙОН	34012	15992	18020
Міське населення	11709	5486	6223
смт ЧОРНОМОРСЬКЕ	11709	5486	6223
Сільське населення	22303	10506	11797

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ
050000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1772371	809578	962793
Міське населення	818910	380762	438148
Сільське населення	953461	428816	524645
м. ВІННИЦЯ	356665	166331	190334
ЗАМОСТЯНСЬКИЙ район	113458	53305	60153
ЛЕНІНСЬКИЙ район	183623	84578	99045
СТАРОМІСЬКИЙ район	59584	28448	31136
м. ЖМЕРИНКА	37349	17139	20210
КОЗЯТИН (міськрада)	27643	12718	14925
Міське населення	27643	12718	14925
м. КОЗЯТИН	26635	12251	14384
смт ЗАЛІЗНИЧНЕ	1008	467	541
Сільське населення			
ЛАДИЖИН (міськрада)	23456	11262	12194
Міське населення	22219	10650	11569
м. ЛАДИЖИН	22219	10650	11569
Сільське населення	1237	612	625
МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ (міськрада)	33138	15282	17856
Міське населення	32853	15146	17707
м. МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ	32853	15146	17707
Сільське населення	285	136	149
м. ХМЛІВНИК	27898	12761	15137
БАРСЬКИЙ РАЙОН	62464	28174	34290
Міське населення	18777	8714	10063
м. БАР	17284	8026	9258
смт КОПАЙГОРОД	1493	688	805
Сільське населення	43687	19460	24227
БЕРШАДСЬКИЙ РАЙОН	71312	31909	39403
Міське населення	13336	6092	7244
м. БЕРШАДЬ	13336	6092	7244
Сільське населення	57976	25817	32159
с. БАЛАНІВКА	3597	1561	2036
с. ВІЙТІВКА	4409	2000	2409

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
с.ДЖУЛИНКА	3959	1790	2169
с.ФЛОРИНЕ	4564	2062	2502
інші сільські населені пункти	41447	18404	23043
ВІННИЦЬКИЙ РАЙОН	74250	34456	39794
Міське населення	16795	7864	8931
смт ВОРОНОВИЦЯ	6636	2982	3654
смт ДЕСНА	1234	603	631
смт СТРИЖАВКА	8925	4279	4646
Сільське населення	57455	26592	30863
с.АГРОНОМІЧНЕ	3858	1914	1944
с.ВІННИЦЬКІ ХУТОРИ	6762	3176	3586
с.ЗАРВАНЦІ	3762	1746	2016
с.ЛУКА-МЕЛЕШКІВСЬКА	3613	1654	1959
інші сільські населені пункти	39460	18102	21358
ГАЙСИНСЬКИЙ РАЙОН	64855	29724	35131
Міське населення	25640	12152	13488
м. ГАЙСИН	25640	12152	13488
Сільське населення	39215	17572	21643
ЖМЕРИНСЬКИЙ РАЙОН	44134	19919	24215
Міське населення	5156	2357	2799
смт БРАЇЛІВ	5156	2357	2799
Сільське населення	38978	17562	21416
ІЛЛІНЕЦЬКИЙ РАЙОН	42519	19587	22932
Міське населення	15426	7264	8162
м. ІЛЛІНЦІ	11186	5278	5908
смт ДАШІВ	4240	1986	2254
Сільське населення	27093	12323	14770
КОЗЯТИНСЬКИЙ РАЙОН	47656	21630	26026
Міське населення	6295	2882	3413
смт БРОДЕЦЬКЕ	2462	1116	1346
смт ГЛУХІВЦІ	3833	1766	2067
Сільське населення	41361	18748	22613
с.КОЗЯТИН	3516	1603	1913
с.КОМСОМОЛЬСЬКЕ	3487	1624	1863
інші сільські населені пункти	34358	15521	18837
КАЛІНІВСЬКИЙ РАЙОН	65031	29677	35354
Міське населення	20061	9337	10724
м. КАЛІНІВКА	20061	9337	10724
Сільське населення	44970	20340	24630
с.ІВАНІВ	4623	2135	2488
с.ПАВЛІВКА	3775	1726	2049
інші сільські населені пункти	36572	16479	20093
КРИЖОПЛЬСЬКИЙ РАЙОН	40907	18449	22458
Міське населення	9592	4555	5037
смт КРИЖОПЛЬ	9592	4555	5037

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Сільське населення	31315	13894	17421
с.ГОРОДКІВКА	6427	3009	3418
інші сільські населені пункти	24888	10885	14003
ЛИПОВЕЦЬКИЙ РАЙОН	44273	20193	24080
Міське населення	16406	7501	8905
м. ЛИПОВЕЦЬ	9406	4300	5106
смт ТУРБІВ	7000	3201	3799
Сільське населення	27867	12692	15175
ЛІТИНСЬКИЙ РАЙОН	42269	18966	23303
Міське населення	7067	3350	3717
смт ЛІТИН	7067	3350	3717
Сільське населення	35202	15616	19586
МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	40095	18340	21755
Міське населення	4343	1972	2371
смт ВЕНДИЧАНИ	4343	1972	2371
Сільське населення	35752	16368	19384
с.СЕРЕБРІЯ	3018	1412	1606
інші сільські населені пункти	32734	14956	17778
МУРОВАНОКУРИЛОВЕЦЬКИЙ РАЙОН	32768	14513	18255
Міське населення	6225	2874	3351
смт МУРОВАНІ КУРИЛІВЦІ	6225	2874	3351
Сільське населення	26543	11639	14904
НЕМИРІВСЬКИЙ РАЙОН	59469	26883	32586
Міське населення	20972	9837	11135
м. НЕМИРІВ	12082	5962	6120
смт БРАЦЛАВ	6044	2567	3477
смт СИТКІВЦІ	2846	1308	1538
Сільське населення	38497	17046	21451
с.КОВАЛІВКА	3796	1718	2078
інші сільські населені пункти	34701	15328	19373
ОРАТІВСЬКИЙ РАЙОН	27345	12244	15101
Міське населення	3292	1560	1732
смт ОРАТІВ	3292	1560	1732
Сільське населення	24053	10684	13369
ПІЩАНСЬКИЙ РАЙОН	25102	11789	13313
Міське населення	6971	3213	3758
смт ПІЩАНКА	5696	2628	3068
смт РУДНИЦЯ	1275	585	690
Сільське населення	18131	8576	9555
ПОГРЕБИЩЕНСЬКИЙ РАЙОН	37721	16657	21064
Міське населення	10754	4768	5986
м. ПОГРЕБИЩЕ	10754	4768	5986
Сільське населення	26967	11889	15078

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ТЕПЛИЦЬКИЙ РАЙОН	35267	16057	19210
Міське населення	6859	3207	3652
смт ТЕПЛИК	6859	3207	3652
Сільське населення	28408	12850	15558
с.СОБОЛІВКА	3744	1722	2022
інші сільські населені пункти	24664	11128	13536
ТОМАШПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	40773	18456	22317
Міське населення	14837	6901	7936
смт ВАПНЯРКА	8769	4103	4666
смт ТОМАШПІЛЬ	6068	2798	3270
Сільське населення	25936	11555	14381
ТРОСТЯНЕЦЬКИЙ РАЙОН	42631	19684	22947
Міське населення	8331	3871	4460
смт ТРОСТЯНЕЦЬ	8331	3871	4460
Сільське населення	34300	15813	18487
с.ОБОДІВКА	3508	1642	1866
інші сільські населені пункти	30792	14171	16621
ТУЛЬЧИНСЬКИЙ РАЙОН	65060	29396	35664
Міське населення	25442	11777	13665
м. ТУЛЬЧИН	16136	7552	8584
смт КИРНАСІВКА	5528	2522	3006
смт ШПИКІВ	3778	1703	2075
Сільське населення	39618	17619	21999
с.КИНАШІВ	3104	1426	1678
інші сільські населені пункти	36514	16193	20321
ТИВРІВСЬКИЙ РАЙОН	47761	21773	25988
Міське населення	23926	11081	12845
м. ГНІВАНЬ	12832	6009	6823
смт СУТИСКИ	6347	2918	3429
смт ТИВРІВ	4747	2154	2593
Сільське населення	23835	10692	13143
ХМІЛЬНИЦЬКИЙ РАЙОН	44084	19567	24517
Міське населення			
Сільське населення	44084	19567	24517
с.УЛАНІВ	3095	1390	1705
інші сільські населені пункти	40989	18177	22812
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ РАЙОН	28661	12734	15927
Міське населення	3183	1462	1721
смт ЧЕРНІВЦІ	3183	1462	1721
Сільське населення	25478	11272	14206
с.БОРІВКА	3617	1600	2017
с.МАЗУРІВКА	3385	1590	1795
інші сільські населені пункти	18476	8082	10394
ЧЕЧЕЛЬНИЦЬКИЙ РАЙОН	27189	12096	15093
Міське населення	5649	2621	3028

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
смт ЧЕЧЕЛЬНИК	5649	2621	3028
Сільське населення	21540	9475	12065
с.ОЛЬГОПІЛЬ	3885	1764	2121
інші сільські населені пункти	17655	7711	9944
ШАРГОРОДСЬКИЙ РАЙОН	64943	29612	35331
Міське населення	7161	3328	3833
м. ШАРГОРОД	7161	3328	3833
Сільське населення	57782	26284	31498
с.ДЖУРИН	3789	1707	2082
с.КЛЕКОТИНА	3843	1821	2022
с.РАХНИ-ЛІСОВІ	5102	2347	2755
інші сільські населені пункти	45048	20409	24639
ЯМПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	47683	21600	26083
Міське населення	11787	5477	6310
м. ЯМПІЛЬ	11787	5477	6310
Сільське населення	35896	16123	19773
с.ВЕЛИКА КІСНИЦЯ	3207	1418	1789
с.ДЗИГІВКА	4126	1918	2208
с.КЛЕМБІВКА	3835	1737	2098
інші сільські населені пункти	24728	11050	13678

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ
0700000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1060694	500050	560644
Міське населення	533171	249155	284016
Сільське населення	527523	250895	276628
м. ЛУЦЬК	208816	95968	112848
м. ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ	38256	17965	20291
м. КОВЕЛЬ	66401	31315	35086
НОВОВОЛИНСЬК (міськрада)	58688	27325	31363
Міське населення	58688	27325	31363
м. НОВОВОЛИНСЬК	53838	25109	28729
смт ЖОВТНЕВЕ	4850	2216	2634
Сільське населення			
ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ РАЙОН	28241	13235	15006
Міське населення	2283	1058	1225
м. УСТИЛУГ	2283	1058	1225
Сільське населення	25958	12177	13781
ГОРОХІВСЬКИЙ РАЙОН	57098	26375	30723
Міське населення	15100	6914	8186

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
м. БЕРЕСТЕЧКО	1904	4143	4872
м. ГОРОХІВ	9015	804	1100
смт МАР'ЯНІВКА	2799	1328	1471
смт СЕНКЕВИЧІВКА	1382	639	743
Сільське населення	41998	19461	22537
ІВАНИЧІВСЬКИЙ РАЙОН	36050	16899	19151
Міське населення	7007	3257	3750
смт ІВАНИЧІ	7007	3257	3750
Сільське населення	29043	13642	15401
КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ РАЙОН	61939	30072	31867
Міське населення	10818	5211	5607
м. КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	10818	5211	5607
Сільське населення	51121	24861	26260
с.РАКІВ ЛІС	3072	1497	1575
інші сільські населені пункти	48049	23364	24685
КІВЕРЦЬСЬКИЙ РАЙОН	66412	31515	34897
Міське населення	25704	12306	13398
м. КІВЕРЦІ	16678	7723	8955
смт ОЛИКА	3255	1710	1545
смт ЦУМАНЬ	5771	2873	2898
Сільське населення	40708	19209	21499
КОВЕЛЬСЬКИЙ РАЙОН	43000	20196	22804
Міське населення	8250	3900	4350
смт ГОЛОБИ	4256	1992	2264
смт ЛЮБЛИНЕЦЬ	3994	1908	2086
Сільське населення	34750	16296	18454
ЛОКАЧІНСЬКИЙ РАЙОН	25346	11929	13417
Міське населення	4101	1912	2189
смт ЛОКАЧІ	4101	1912	2189
Сільське населення	21245	10017	11228
ЛУЦЬКИЙ РАЙОН	56137	26408	29729
Міське населення	5747	2697	3050
смт РОКИНІ	1371	659	712
смт ТОРЧИН	4376	2038	2338
Сільське населення	50390	23711	26679
с.ПІДГАЙЦІ	3085	1476	1609
інші сільські населені пункти	47305	22235	25070
ЛЮБЕШІВСЬКИЙ РАЙОН	36829	18106	18723
Міське населення	5646	2732	2914
смт ЛЮБЕШІВ	5646	2732	2914
Сільське населення	31183	15374	15809
ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ РАЙОН	43267	20667	22600
Міське населення	13585	6476	7109
м. ЛЮБОМЛЬ	10395	4895	5500

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
смт ГОЛОВНЕ	3190	1581	1609
Сільське населення	29682	14191	15491
МАНЕВИЦЬКИЙ РАЙОН	57341	27718	29623
Міське населення	14249	7038	7211
смт КОЛКИ	3989	1947	2042
смт МАНЕВИЧІ	10260	5091	5169
Сільське населення	43092	20680	22412
РАТНІВСЬКИЙ РАЙОН	52555	25456	27099
Міське населення	13046	6223	6823
смт ЗАБОЛОТТЯ	4353	2074	2279
смт РАТНЕ	8693	4149	4544
Сільське населення	39509	19233	20276
РОЖИЩЕНСЬКИЙ РАЙОН	42945	20122	22823
Міське населення	15385	7133	8252
м. РОЖИЩЕ	13636	6333	7303
смт ДУБИЩЕ	1749	800	949
Сільське населення	27560	12989	14571
СТАРОВИЖІВСЬКИЙ РАЙОН	34135	16219	17916
Міське населення	5289	2502	2787
смт СТАРА ВИЖІВКА	5289	2502	2787
Сільське населення	28846	13717	15129
ТУРІЙСЬКИЙ РАЙОН	29066	13723	15343
Міське населення	9092	4358	4734
смт ЛУКІВ	3147	1581	1566
смт ТУРІЙСЬК	5945	2777	3168
Сільське населення	19974	9365	10609
ШАЦЬКИЙ РАЙОН	18172	8837	9335
Міське населення	5708	2865	2843
смт ШАЦЬК	5708	2865	2843
Сільське населення	12464	5972	6492

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

120000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	3567567	1643304	1924263
Міське населення	2960251	1360744	1599507
Сільське населення	607316	282560	324756
ДНІПРОПЕТРОВСЬК (міськрада)	1080846	496277	584569
Міське населення	1080846	496277	584569
м. ДНІПРОПЕТРОВСЬК	1065008	488998	576010
АМУР-НИЖНЬОДНІПРОВСЬКИЙ район	160572	72506	88066
БАБУШКІНСЬКИЙ район	159867	72546	87321

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ЖОВТНЕВИЙ район	172002	79774	92228
ІНДУСТРІАЛЬНИЙ район	134924	60186	74738
КІРОВСЬКИЙ район	72013	31933	40080
КРАСНОГВАРДІЙСЬКИЙ район	123022	60095	62927
ЛЕНІНСЬКИЙ район	162451	74816	87635
САМАРСЬКИЙ район	80157	37142	43015
смт ТАРОМСЬКЕ	15838	7279	8559
Сільське населення			
м. ВІЛЬНОПРСЬК	23782	11102	12680
ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬК (міськрада)	262704	119094	143610
Міське населення	262309	118911	143398
м. ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬК	255841	115998	139843
БАГЛІЙСЬКИЙ район	75158	34290	40868
ДНІПРОВСЬКИЙ район	90233	41629	48604
ЗАВОДСЬКИЙ район	90450	40079	50371
смт КАРНАУХІВКА	6468	2913	3555
Сільське населення	395	183	212
ЖОВТІ ВОДИ (міськрада)	54370	25344	29026
Міське населення	53582	24984	28598
м. ЖОВТІ ВОДИ	53582	24984	28598
Сільське населення	788	360	428
КРИВИЙ РІГ (міськрада)	712507	326659	385848
Міське населення	709014	324921	384093
м. КРИВИЙ РІГ	668980	306344	362636
ДЗЕРЖИНСЬКИЙ район	70705	32865	37840
ДОВГІНЦІВСЬКИЙ район	102217	46930	55287
ЖОВТНЕВИЙ район	142955	64856	78099
ІНГУЛЕЦЬКИЙ район	23447	10722	12725
САКСАГАНСЬКИЙ район	149181	67572	81609
ТЕРНІВСЬКИЙ район	89600	41459	48141
ЦЕНТРАЛЬНОМІСЬКИЙ район	90875	41940	48935
м. ІНГУЛЕЦЬ	38986	18106	20880
смт ЗЕЛЕНЕ	1048	471	577
Сільське населення	3493	1738	1755
МАРГАНЕЦЬ (міськрада)	50591	23224	27367
Міське населення	49947	22942	27005
м. МАРГАНЕЦЬ	49592	22774	26818
смт МАР'ІВКА	355	168	187
Сільське населення	644	282	362
м. НІКОПОЛЬ	136280	61626	74654
м. НОВОМОСКОВСЬК	72439	33152	39287
ОРДЖОНІКІДЗЕ (міськрада)	46532	21355	25177
Міське населення	46532	21355	25177
м. ОРДЖОНІКІДЗЕ	44834	20556	24278

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
смт ПРНИЦЬКЕ	374	182	192
смт ЧОРТОМЛИК	1324	617	707
Сільське населення			
м. ПАВЛОГРАД	118816	55708	63108
м. ПЕРШОТРАВЕНСЬК	29140	13799	15341
м. СИНЕЛЬНИКОВЕ	32302	14574	17728
ТЕРНІВКА (міськрада)	29253	13885	15368
Міське населення	29226	13870	15356
м. ТЕРНІВКА	29226	13870	15356
Сільське населення	27	15	12
АПОСТОЛІВСЬКИЙ РАЙОН	63981	29944	34037
Міське населення	31231	14520	16711
м. АПОСТОЛОВЕ	16439	7641	8798
м. ЗЕЛЕНДОЛЬСЬК	14792	6879	7913
Сільське населення	32750	15424	17326
с.ЛЕНІНСЬКЕ	3983	1831	2152
с.МАР'ЯНСЬКЕ	4172	2017	2155
с.НИВА ТРУДОВА	3981	1878	2103
інші сільські населені пункти	20614	9698	10916
ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ РАЙОН	37149	17127	20022
Міське населення	17510	8032	9478
смт ВАСИЛЬКІВКА	12111	5558	6553
смт ПИСЬМЕННЕ	1296	602	694
смт ЧАПЛИНЕ	4103	1872	2231
Сільське населення	19639	9095	10544
ВЕРХНЬОДНІПРОВСЬКИЙ РАЙОН	57078	26157	30921
Міське населення	36937	17019	19918
м. ВЕРХНЬОДНІПРОВСЬК	16976	7913	9063
м. ВЕРХІВЦЕВЕ	10142	4630	5512
смт ДНІПРОВСЬКЕ	5810	2664	3146
смт НОВОМИКОЛАЇВКА	4009	1812	2197
Сільське населення	20141	9138	11003
с.ПУШКАРІВКА	3369	1516	1853
інші сільські населені пункти	16772	7622	9150
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ РАЙОН	77868	36171	41697
Міське населення	37173	17309	19864
м. ПІДГОРОДНЕ	17763	8332	9431
смт КІРОВСЬКЕ	8249	3828	4421
смт ЮВЛЕЙНЕ	11161	5149	6012
Сільське населення	40695	18862	21833
с.НОВОЛЕКСАНДРІВКА	4478	2024	2454
с.СУРСЬКО-ЛИТОВСЬКЕ	4257	1984	2273
інші сільські населені пункти	31960	14854	17106

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
КРИВОРІЗЬКИЙ РАЙОН	44030	20340	23690
Міське населення	4952	2283	2669
смт РАДУШНЕ	3369	1568	1801
смт ХРИСТОФОРІВКА	1583	715	868
Сільське населення	39078	18057	21021
с.ЛОЗУВАТКА	6660	3145	3515
інші сільські населені пункти	32418	14912	17506
КРИНИЧАНСЬКИЙ РАЙОН	40372	18892	21480
Міське населення	12155	5684	6471
смт АУЛИ	4328	2070	2258
смт КРИНИЧКИ	4733	2168	2565
смт ЩОРСЬК	3094	1446	1648
Сільське населення	28217	13208	15009
МАГДАЛИНІВСЬКИЙ РАЙОН	38050	17550	20500
Міське населення	6821	3125	3696
смт МАГДАЛИНІВКА	6821	3125	3696
Сільське населення	31229	14425	16804
МЕЖІВСЬКИЙ РАЙОН	28499	13167	15332
Міське населення	9424	4320	5104
смт ДЕМУРИНЕ	1305	584	721
смт МЕЖОВА	8119	3736	4383
Сільське населення	19075	8847	10228
с.НОВОПАВЛІВКА	3425	1563	1862
інші сільські населені пункти	15650	7284	8366
НІКОПОЛЬСЬКИЙ РАЙОН	44518	20864	23654
Міське населення	6693	3132	3561
смт ЧЕРВОНОГРИГОРІВКА	6693	3132	3561
Сільське населення	37825	17732	20093
с.ОЛЕКСІЇВКА	3589	1726	1863
с.ШОЛОХОВЕ	3217	1470	1747
інші сільські населені пункти	31019	14536	16483
НОВОМОСКОВСЬКИЙ РАЙОН	75185	35226	39959
Міське населення	28900	13919	14981
м. ПЕРЕЩЕПИНЕ	10041	4843	5198
смт ГВАРДІЙСЬКЕ	4703	2322	2381
смт ГУБІНИХА	5967	2788	3179
смт МЕЛІОРАТИВНЕ	4519	2087	2432
смт ЧЕРКАСЬКЕ	3670	1879	1791
Сільське населення	46285	21307	24978
с.ГОЛУБІВКА	3769	1719	2050
с.ЗНАМЕНІВКА	4393	2012	2381
с.МИКОЛАЇВКА	3324	1532	1792
с.ОРЛІВЩИНА	4899	2273	2626
с.ПІЩАНКА	4228	1958	2270
с.СПАСЬКЕ	3133	1426	1707
інші сільські населені пункти	22539	10387	12152

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ПАВЛОГРАДСЬКИЙ РАЙОН	32672	15527	17145
Міське населення			
Сільське населення	32672	15527	17145
с.БОГДАНІВКА	5002	2424	2578
с.БОГУСЛАВ	3877	1841	2036
с.ВЕРБКИ	3802	1858	1944
с.МЕЖИРІЧ	4105	1916	2189
інші сільські населені пункти	15886	7488	8398
ПЕТРИКІВСЬКИЙ РАЙОН	26081	12130	13951
Міське населення	8912	4130	4782
смт КУРИЛІВКА	2546	1170	1376
смт МИКОЛАЇВКА	1281	599	682
смт ПЕТРИКІВКА	5085	2361	2724
Сільське населення	17169	8000	9169
с.ЛОБОЙКІВКА	3042	1463	1579
інші сільські населені пункти	14127	6537	7590
ПЕТРОПАВЛІВСЬКИЙ РАЙОН	35327	16665	18662
Міське населення	9929	4620	5309
смт БРАГІНІВКА	673	309	364
смт ПЕТРОПАВЛІВКА	9256	4311	4945
Сільське населення	25398	12045	13353
с.ДМИТРІВКА	3777	1795	1982
с.МИКОЛАЇВКА	5312	2520	2792
інші сільські населені пункти	16309	7730	8579
ПОКРОВСЬКИЙ РАЙОН	41838	19435	22403
Міське населення	17343	7981	9362
смт ПОКРОВСЬКЕ	11701	5399	6302
смт ПРОСЯНА	5642	2582	3060
Сільське населення	24495	11454	13041
с.МАЛОМИХАЙЛІВКА	3000	1366	1634
інші сільські населені пункти	21495	10088	11407
П'ЯТИХАТСЬКИЙ РАЙОН	53185	24820	28365
Міське населення	25599	12001	13598
м. П'ЯТИХАТКИ	20563	9648	10915
смт ВИШНЕВЕ	2562	1205	1357
смт ЛИХІВКА	2474	1148	1326
Сільське населення	27586	12819	14767
СИНЕЛЬНИКІВСЬКИЙ РАЙОН	41467	19356	22111
Міське населення	13334	6326	7008
смт ІЛАРІОНОВЕ	8459	4013	4446
смт РОЗДОРИ	1851	896	955
смт САД	479	216	263
смт СЛАВГОРОД	2545	1201	1344
Сільське населення	28133	13030	15103
СОЛОНЯНСЬКИЙ РАЙОН	42461	19823	22638
Міське населення	9759	4684	5075

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
смт НОВОПОКРОВКА	2173	1043	1130
смт СОЛОНЕ	7586	3641	3945
Сільське населення	32702	15139	17563
СОФІЇВСЬКИЙ РАЙОН	28526	13338	15188
Міське населення	8327	3982	4345
смт СОФІЇВКА	8327	3982	4345
Сільське населення	20199	9356	10843
ТОМАКІВСЬКИЙ РАЙОН	31795	14505	17290
Міське населення	8315	3836	4479
смт ТОМАКІВКА	8315	3836	4479
Сільське населення	23480	10669	12811
с.ВИЩЕТАРАСІВКА	3792	1795	1997
інші сільські населені пункти	19688	8874	10814
ЦАРИЧАНСЬКИЙ РАЙОН	30774	14181	16593
Міське населення	7933	3639	4294
смт ЦАРИЧАНКА	7933	3639	4294
Сільське населення	22841	10542	12299
с.МОГИЛІВ	4074	1872	2202
інші сільські населені пункти	18767	8670	10097
ШИРОКІВСЬКИЙ РАЙОН	31389	14793	16596
Міське населення	12242	5748	6494
смт МИКОЛАЇВКА	900	407	493
смт ШИРОКЕ	11342	5341	6001
Сільське населення	19147	9045	10102
ЮР'ІВСЬКИЙ РАЙОН	15760	7494	8266
Міське населення	2547	1233	1314
смт ЮР'ІВКА	2547	1233	1314
Сільське населення	13213	6261	6952

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

140000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	4841074	2219881	2621193
Міське населення	4363555	1997106	2366449
Сільське населення	477519	222775	254744
ДОНЕЦЬК (міськрада)	1033424	464865	568559
Міське населення	1031722	464085	567637
м. ДОНЕЦЬК	1016194	456983	559211
БУДЬОННІВСЬКИЙ район	94875	42816	52059
ВОРОШИЛОВСЬКИЙ район	94168	41696	52472
КАЛІНІНСЬКИЙ район	107098	47525	59573
КІЇВСЬКИЙ район	139177	61878	77299
КІРОВСЬКИЙ район	168046	75006	93040

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
КУЙБИШЕВСЬКИЙ район	118157	53245	64912
ЛЕНІНСЬКИЙ район	106269	48748	57521
ПЕТРОВСЬКИЙ район	85399	39042	46357
ПРОЛЕТАРСЬКИЙ район	103005	47027	55978
м. МОСПИНЕ	11736	5375	6361
смт ГОРБАЧЕВО-МИХАЙЛІВКА	828	373	455
смт ЛАРИНЕ	2964	1354	1610
Сільське населення	1702	780	922
м. АВДІЇВКА	37210	17027	20183
АРТЕМІВСЬК (міськрада)	113360	51292	62068
Міське населення	113360	51292	62068
м. АРТЕМІВСЬК	82916	37421	45495
м. СОЛЕДАР	13151	5959	7192
м. ЧАСІВ ЯР	16612	7606	9006
смт КРАСНА ГОРА	681	306	375
Сільське населення			
м. ВУГЛЕДАР	17440	8143	9297
ГОРЛІВКА (міськрада)	314660	143246	171414
Міське населення	312033	142033	170000
м. ГОРЛІВКА	292250	133042	159208
КАЛІНІНСЬКИЙ район	101565	46493	55072
МИКИТІВСЬКИЙ район	70336	32345	37991
ЦЕНТРАЛЬНОМІСЬКИЙ район	120349	54204	66145
смт ГОЛЬМІВСЬКИЙ	7757	3552	4205
смт ЗАЙЦЕВЕ	4017	1886	2131
смт ПАНТЕЛЕЙМОНІВКА	8009	3553	4456
Сільське населення	2627	1213	1414
ДЕБАЛЬЦЕВЕ (міськрада)	52214	24632	27582
Міське населення	52214	24632	27582
м. ДЕБАЛЬЦЕВЕ	30246	14082	16164
м. СВІТЛОДАРСЬКЕ	13184	6350	6834
смт МИРОНІВСЬКИЙ	8784	4200	4584
Сільське населення			
ДЗЕРЖИНСЬК (міськрада)	87024	40667	46357
Міське населення	83424	39009	44415
м. ДЗЕРЖИНСЬК	43371	20368	23003
м. АРТЕМОВЕ	6725	3061	3664
смт КІРОВЕ	11747	5504	6243
смт КУРДЮМІВКА	1161	557	604
смт ЛЕНІНСЬКЕ	1951	951	1000
смт НЕЛПІВКА	1288	607	681
смт НОВГОРОДСЬКЕ	11927	5484	6443
смт ПЕТРІВКА	1237	595	642
смт ЩЕРБІНІВКА	4017	1882	2135
Сільське населення	3600	1658	1942
ДИМИТРОВ (міськрада)	55815	26912	28903

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Міське населення	54787	26442	28345
м. ДИМИТРОВ	54787	26442	28345
Сільське населення	1028	470	558
ДОБРОПІЛЛЯ (міськрада)	71695	34151	37544
Міське населення	71571	34094	37477
м. ДОБРОПІЛЛЯ	35638	16798	18840
м. БІЛИЦЬКЕ	10093	4806	5287
м. БІЛОЗЕРСЬКЕ	17868	8680	9188
смт ВОДЯНСЬКЕ	1717	790	927
смт НОВОДОНЕЦЬКЕ	6255	3020	3235
Сільське населення	124	57	67
ДОКУЧАЄВСЬК (міськрада)	25265	11683	13582
Міське населення	24383	11274	13109
м. ДОКУЧАЄВСЬК	24383	11274	13109
Сільське населення	882	409	473
ДРУЖКІВКА (міськрада)	74901	35048	39853
Міське населення	74066	34634	39432
м. ДРУЖКІВКА	64557	30220	34337
смт НОВОГРИГОРІВКА	405	178	227
смт НОВОМИКОЛАЇВКА	118	49	69
смт ОЛЕКСІЄВО-ДРУЖКІВКА	7943	3722	4221
смт РАЙСЬКЕ	1043	465	578
Сільське населення	835	414	421
ЄНАКІЄВЕ (міськрада)	161535	73614	87921
Міське населення	157729	71826	85903
м. ЄНАКІЄВЕ	103997	46772	57225
м. ВУГЛЕПРСЬК	10309	4931	5378
м. ЮНОКОМУНАРІВСЬК	17813	8022	9791
смт БУЛАВИНСЬКЕ	3681	1766	1915
смт ДРУЖНЕ	697	302	395
смт КАРЛО-МАРКСОВЕ	11329	5365	5964
смт КОРСУНЬ	3124	1439	1685
смт ОЛЕКСАНДРІВСЬКЕ	1975	924	1051
смт ОЛЕНІВКА	948	449	499
смт ОЛЬХОВАТКА	3688	1771	1917
смт ПРИБЕРЕЖНЕ	168	85	83
Сільське населення	3806	1788	2018
ЖДАНІВКА (міськрада)	14793	7090	7703
Міське населення	14629	7015	7614
м. ЖДАНІВКА	13688	6559	7129
смт ВІЛЬХІВКА	941	456	485
Сільське населення	164	75	89
МАРІУПОЛЬ (міськрада)	514548	236748	277800
Міське населення	513494	236260	277234
м. МАРІУПОЛЬ	492176	226163	266013
ЖОВТНЕВИЙ район	188325	85493	102832
ІЛЛІЧІВСЬКИЙ район	103721	48359	55362

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ОРДЖОНІДЗЕВСЬКИЙ район	128139	59412	68727
ПРИМОРСЬКИЙ район	71991	32899	39092
смт САРТАНА	10950	5232	5718
смт СТАРИЙ КРИМ	6208	2887	3321
смт ТАЛАКІВКА	4160	1978	2182
Сільське населення	1054	488	566
м. КІРОВСЬКЕ	30910	14465	16445
м. КОСТЯНТИНІВКА	95111	41991	53120
КРАМАТОРСЬК (міськрада)	216162	97549	118613
Міське населення	215269	97106	118163
м. КРАМАТОРСЬК	181025	81222	99803
смт БІЛЕНЬКЕ	10137	4708	5429
смт КОМИШУВАХА	529	255	274
смт КРАСНОТОРКА	3179	1475	1704
смт МАЛОТАРАНІВКА	3873	1807	2066
смт ОЛЕКСАНДРІВКА	431	210	221
смт СОФІВКА	912	398	514
смт ШАБЕЛЬКІВКА	4353	2064	2289
смт ЯСНА ПОЛЯНА	2254	1097	1157
смт ЯСНОПРКА	8576	3870	4706
Сільське населення	893	443	450
КРАСНОАРМІЙСЬК (міськрада)	83251	38292	44959
Міське населення	83251	38292	44959
м. КРАСНОАРМІЙСЬК	69154	31699	37455
м. РОДИНСЬКЕ	11996	5659	6337
смт ШЕВЧЕНКО	2101	934	1167
Сільське населення			
КРАСНИЙ ЛИМАН (міськрада)	29610	13432	16178
Міське населення	28172	12789	15383
м. КРАСНИЙ ЛИМАН	28172	12789	15383
Сільське населення	1438	643	795
МАКІВКА (міськрада)	432830	198701	234129
Міське населення	430204	197496	232708
м. МАКІВКА	389589	178475	211114
ГРНИЦЬКИЙ район	107835	49853	57982
КІРОВСЬКИЙ район	52768	24240	28528
СОВЕТСЬКИЙ район	53007	24297	28710
ЦЕНТРАЛЬНОМІСЬКИЙ район	94937	42916	52021
ЧЕРВОНОГВАРДІЙСЬКИЙ район	81042	37169	43873
смт ВЕЛИКЕ ОРИХОВЕ	764	353	411
смт ВИСОКЕ	574	270	304
смт ВУГЛЯР	1242	579	663
смт ГРУЗЬКО-ЗОРЯНСЬКЕ	1488	721	767
смт ГРУЗЬКО-ЛОМІВКА	711	303	408
смт ГУСЕЛЬСЬКЕ	497	225	272
смт ЗЕМЛЯНКИ	2212	1025	1187

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Найвнє населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
сmt КОЛОСНИКОВЕ	594	272	322
сmt КРАСНИЙ ОКТЯБР	1017	512	505
сmt КРИНИЧНА	4705	2157	2548
сmt МАЯК	1218	575	643
сmt МЕЖОВЕ	1291	598	693
сmt НИЖНЯ КРИНКА	14803	6980	7823
сmt ЛІСНЕ	172	75	97
сmt ПРОЛЕТАРСЬКЕ	3585	1645	1940
сmt СВЕРДЛОВЕ	1582	759	823
сmt ЯСИНІВКА	4160	1972	2188
Сільське населення	2626	1205	1421
м. НОВОГРОДІВКА	17473	8345	9128
СЕЛИДОВЕ (міськрада)	62589	29682	32907
Міське населення	62589	29682	32907
м. СЕЛИДОВЕ	26793	12941	13852
м. ПРНИК	14207	6796	7411
м. УКРАЇНСЬК	13236	6099	7137
сmt ВИШНЕВЕ	281	135	146
сmt КОМИШІВКА	560	166	394
сmt КУРАХІВКА	4167	1965	2202
сmt ГОСТРЕ	943	439	504
сmt ЦУКУРИНЕ	2402	1141	1261
Сільське населення			
СЛОВ'ЯНСЬК (міськрада)	146585	65282	81303
Міське населення	146585	65282	81303
м. СЛОВ'ЯНСЬК	124829	55144	69685
м. СВЯТОПРСЬК	5136	2417	2719
сmt МИКОЛАЇВКА	16620	7721	8899
Сільське населення			
СНІЖНЕ (міськрада)	82609	38224	44385
Міське населення	81737	37821	43916
м. СНІЖНЕ	58496	27026	31470
сmt АНДРІВКА	2331	1003	1328
сmt БРАЖИНЕ	354	174	180
сmt ПРНИЦЬКЕ	1266	602	664
сmt ЗАЛІСНЕ	2637	1155	1482
сmt ЛИМАНЧУК	954	433	521
сmt НИКИФОРОВЕ	408	196	212
сmt ПЕРВОМАЙСЬКИЙ	3035	1395	1640
сmt ПЕРВОМАЙСЬКЕ	626	291	335
сmt ПОБЕДА	554	271	283
сmt СЕВЕРНЕ	11076	5275	5801
Сільське населення	872	403	469
ТОРЕЗ (міськрада)	95632	43414	52218
Міське населення	95632	43414	52218
м. ТОРЕЗ	72346	32584	39762
сmt ПЕЛАПІВКА	18185	8465	9720

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Найвне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
смт РОЗСИПНЕ	5101	2365	2736
Сільське населення			
ХАРЦИЗЬК (міськрада)	114105	52998	61107
Міське населення	112937	52470	60467
м. ХАРЦИЗЬК	64175	29477	34698
м. ЗУГРЕС	19859	9405	10454
м. ІЛОВАЙСЬК	17620	8239	9381
смт ВОЙКОВЕ	61	28	33
смт ПРНЕ	3885	1847	2038
смт ЗУЇВКА	3668	1789	1879
смт МИКОЛАЇВКА	249	124	125
смт ПОКРОВКА	186	90	96
смт ТРОЇЦЬКО-ХАРЦИЗЬК	1181	518	663
смт ШАХТНЕ	1013	468	545
смт ШИРОКЕ	1040	485	555
Сільське населення	1168	528	640
ШАХТАРСЬК (міськрада)	71658	33951	37707
Міське населення	69174	32816	36358
м. ШАХТАРСЬК	59589	28163	31426
смт КОНТАРНЕ	2013	996	1017
смт МОСКОВСЬКЕ	925	424	501
смт СЕРДИТЕ	1994	981	1013
смт СТИЖКІВСЬКЕ	4653	2252	2401
Сільське населення	2484	1135	1349
м. ЯСИНУВАТА	37552	16901	20651
АМВРОСІВСЬКИЙ РАЙОН	55072	25485	29587
Міське населення	28344	13189	15155
м. АМВРОСІВКА	22130	10295	11835
смт ВОЙКОВСЬКИЙ	1476	680	796
смт КУТЕЙНИКОВЕ	2156	999	1157
смт НОВОАМВРОСІВСЬКЕ	2582	1215	1367
Сільське населення	26728	12296	14432
с.БЛАГОДАТНЕ	3648	1697	1951
інші сільські населені пункти	23080	10599	12481
АРТЕМІВСЬКИЙ РАЙОН	53866	24837	29029
Міське населення	16997	7656	9341
м. СІВЕРСЬК	14393	6466	7927
смт ЛУГАНСЬКЕ	2604	1190	1414
Сільське населення	36869	17181	19688
с-ще НОВОЛУГАНСЬКЕ	3796	1773	2023
інші сільські населені пункти	33073	15408	17665
ВЕЛИКОНОВОСІЛКІВСЬКИЙ РАЙОН	49272	22995	26277
Міське населення	7493	3479	4014
смт ВЕЛИКА НОВОСІЛКА	7493	3479	4014
Сільське населення	41779	19516	22263
с.КРАСНА ПОЛЯНА	4563	2129	2434

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
с. СТАРОМЛІНІВКА	3367	1556	1811
інші сільські населені пункти	33849	15831	18018
ВОЛНОВАСЬКИЙ РАЙОН	92630	43863	48767
Міське населення	55208	26453	28755
м. ВОЛНОВАХА	24647	11854	12793
смт БЛАГОДАТНЕ	1312	630	682
смт ВОЛОДИМИРІВКА	7243	3456	3787
смт ДОНСЬКЕ	5340	2579	2761
смт КОМСОМОЛЬСЬКИЙ	521	279	242
смт НОВОТРОЇЦЬКЕ	7700	3640	4060
смт ОЛЕНІВКА	4893	2374	2519
смт ОЛЬГІНКА	3552	1641	1911
Сільське населення	37422	17410	20012
ВОЛОДАРСЬКИЙ РАЙОН	31169	14644	16525
Міське населення	8819	4135	4684
смт ВОЛОДАРСЬКЕ	8819	4135	4684
Сільське населення	22350	10509	11841
ДОБРОПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	20482	9686	10796
Міське населення	2091	1021	1070
смт СВЯТОГОРІВКА	2091	1021	1070
Сільське населення	18391	8665	9726
КОСТЯНТИНІВСЬКИЙ РАЙОН	21032	9766	11266
Міське населення			
Сільське населення	21032	9766	11266
КРАСНОАРМІЙСЬКИЙ РАЙОН	37384	17442	19942
Міське населення	8341	4003	4338
смт ГРОДІВКА	3120	1519	1601
смт НОВОЕКОНОМІЧНЕ	3505	1662	1843
смт УДАЧНЕ	1716	822	894
Сільське населення	29043	13439	15604
КРАСНОЛИМАНСЬКИЙ РАЙОН	24781	11350	13431
Міське населення	12402	5670	6732
смт ДРОБИШЕВЕ	3622	1647	1975
смт КІРОВСЬК	2920	1334	1586
смт НОВОСЕЛІВКА	1379	638	741
смт ЯМПІЛЬ	2294	1068	1226
смт ЯРОВА	2187	983	1204
Сільське населення	12379	5680	6699
МАР'ІНСЬКИЙ РАЙОН	90434	42266	48168
Міське населення	58878	27460	31418
м. КРАСНОГОРІВКА	16714	7643	9071
м. КУРАХОВЕ	21479	10066	11413
м. МАР'ІНКА	10722	5134	5588
смт ІЛІНКА	460	203	257

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
смт ОЛЕКСАНДРІВКА	4179	1957	2222
смт СТАРОМИХАЙЛІВКА	5324	2457	2867
Сільське населення	31556	14806	16750
НОВОАЗОВСЬКИЙ РАЙОН	38861	18272	20589
Міське населення	15472	7394	8078
м. НОВОАЗОВСЬК	12702	6105	6597
смт СЕДОВЕ	2770	1289	1481
Сільське населення	23389	10878	12511
ОЛЕКСАНДРІВСЬКИЙ РАЙОН	22883	10862	12021
Міське населення	4216	2042	2174
смт ОЛЕКСАНДРІВКА	4216	2042	2174
Сільське населення	18667	8820	9847
ПЕРШОТРАВНЕВИЙ РАЙОН	29241	13908	15333
Міське населення	14200	6852	7348
смт МАНГУШ	8468	4083	4385
смт ЯЛТА	5732	2769	2963
Сільське населення	15041	7056	7985
СЛОВ'ЯНСЬКИЙ РАЙОН	39165	18151	21014
Міське населення	16551	7669	8882
смт АНДРІВКА	1325	663	662
смт БИЛБАСІВКА	6798	3132	3666
смт ДОНЕЦЬКЕ	704	336	368
смт РАЙГОРОДОК	3878	1763	2115
смт ЧЕРКАСЬКЕ	3846	1775	2071
Сільське населення	22614	10482	12132
СТАРОБЕШІВСЬКИЙ РАЙОН	56048	26179	29869
Міське населення	29851	13878	15973
м. КОМСОМОЛЬСЬКЕ	12813	5793	7020
смт СТАРОБЕШЕВЕ	7184	3368	3816
смт НОВИЙ СВІТ	9854	4717	5137
Сільське населення	26197	12301	13896
ТЕЛЬМАНІВСЬКИЙ РАЙОН	35058	16735	18323
Міське населення	10772	5175	5597
смт АНДРІВКА	3325	1571	1754
смт МИРНЕ	2110	1020	1090
смт ТЕЛЬМАНОВЕ	5337	2584	2753
Сільське населення	24286	11560	12726
с.ГРАНІТНЕ	3576	1675	1901
інші сільські населені пункти	20710	9885	10825
ШАХТАРСЬКИЙ РАЙОН	23570	11074	12496
Міське населення			
Сільське населення	23570	11074	12496
с.ДМИТРІВКА	3292	1534	1758
інші сільські населені пункти	20278	9540	10738

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ЯСИНУВАТСЬКИЙ РАЙОН	30165	14021	16144
Міське населення	9262	4394	4868
смт ВЕРХНЬОТОРЕЦЬКЕ	3143	1490	1653
смт ЖЕЛАННЕ	1599	776	823
смт КЕРАМІК	487	220	267
смт ОЧЕРЕТИНЕ	4033	1908	2125
Сільське населення	20903	9627	11276

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ
180000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1389466	644742	744724
Міське населення	775377	361284	414093
Сільське населення	614089	283458	330631
м. ЖИТОМИР	284236	132170	152066
БОГУНСЬКИЙ район	156255	74613	81642
КОРОЛЬОВСЬКИЙ район	127981	57557	70424
м. БЕРДИЧІВ	87575	40540	47035
м. КОРОСТЕНЬ	66669	31205	35464
м. НОВОГРАД-ВОЛИНСЬКИЙ	56259	26628	29631
АНДРУШІВСЬКИЙ РАЙОН	38785	17641	21144
Міське населення	12881	5864	7017
м. АНДРУШІВКА	9890	4510	5380
смт ЧЕРВОНЕ	2991	1354	1637
Сільське населення	25904	11777	14127
БАРАНІВСЬКИЙ РАЙОН	46001	21458	24543
Міське населення	26974	12689	14285
м. БАРАНІВКА	12584	5875	6709
смт ДОВБИШ	4735	2337	2398
смт КАМ'ЯНИЙ БРІД	2803	1282	1521
смт МАР'ЯНІВКА	1495	718	777
смт ПЕРШОТРАВЕНСЬК	3599	1645	1954
смт ПОЛЯНКА	1758	832	926
Сільське населення	19027	8769	10258
БЕРДИЧІВСЬКИЙ РАЙОН	34298	15690	18608
Міське населення	4598	2168	2430
смт ГРИШКІВЦІ	4598	2168	2430
Сільське населення	29700	13522	16178
БРУСИЛІВСЬКИЙ РАЙОН	18142	8252	9890
Міське населення	5444	2541	2903
смт БРУСИЛІВ	5444	2541	2903

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Сільське населення	12698	5711	6987
ВОЛОДАРСЬКО-ВОЛИНСЬКИЙ РАЙОН	38409	18017	20392
Міське населення	20054	9376	10678
смт ВОЛОДАРСЬК-ВОЛИНСЬКИЙ	8036	3713	4323
смт ІРШАНСЬК	6312	3026	3286
смт НОВА БОРОВА	5706	2637	3069
Сільське населення	18355	8641	9714
ДЗЕРЖИНСЬКИЙ РАЙОН	33282	15380	17902
Міське населення	15686	7310	8376
смт БИКІВКА	1985	905	1080
смт ДЗЕРЖИНСЬК	8262	3864	4398
смт МИРОПІЛЬ	5439	2541	2898
Сільське населення	17596	8070	9526
ЄМІЛЬЧИНСЬКИЙ РАЙОН	41707	19465	22242
Міське населення	8786	4119	4667
смт ЄМІЛЬЧИНЕ	7432	3483	3949
смт ЯБЛУНЕЦЬ	1354	636	718
Сільське населення	32921	15346	17575
ЖИТОМИРСЬКИЙ РАЙОН	68449	32296	36153
Міське населення	12299	6032	6267
смт НОВОГУЙВИНСЬКЕ	5266	2446	2820
смт ГУЙВА	1169	712	457
смт ОЗЕРНЕ	5864	2874	2990
Сільське населення	56150	26264	29886
КОРОСТЕНСЬКИЙ РАЙОН	34030	15502	18528
Міське населення			
Сільське населення	34030	15502	18528
КОРОСТИШВСЬКИЙ РАЙОН	43444	19926	23518
Міське населення	26068	11959	14109
м. КОРОСТИШВ	26068	11959	14109
Сільське населення	17376	7967	9409
ЛУГИНСЬКИЙ РАЙОН	20823	9737	11086
Міське населення	5370	2507	2863
смт ЛУТИНИ	4737	2198	2539
смт ЖОВТНЕВЕ	633	309	324
Сільське населення	15453	7230	8223
ЛЮБАРСЬКИЙ РАЙОН	31046	14577	16469
Міське населення	2442	1117	1325
смт ЛЮБАР	2442	1117	1325
Сільське населення	28604	13460	15144
МАЛИНСЬКИЙ РАЙОН	51997	24148	27849
Міське населення	31979	14803	17176
м. МАЛИН	28113	13024	15089

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
сmt ГРАНІТНЕ	1599	737	862
сmt ЧОПОВИЧІ	2267	1042	1225
Сільське населення	20018	9345	10673
НАРОДИЦЬКИЙ РАЙОН	11439	5256	6183
Міське населення	2618	1226	1392
сmt НАРОДИЧІ	2618	1226	1392
Сільське населення	8821	4030	4791
НОВОГРАД-ВОЛИНСЬКИЙ РАЙОН	52131	24305	27826
Міське населення	5440	2508	2932
сmt ГОРОДНИЦЯ	5440	2508	2932
Сільське населення	46691	21797	24894
ОВРУЦЬКИЙ РАЙОН	67827	31424	36403
Міське населення	19651	9079	10572
м. ОВРУЧ	17031	7853	9178
сmt ПЕРШОТРАВНЕВЕ	2620	1226	1394
Сільське населення	48176	22345	25831
ОЛЕВСЬКИЙ РАЙОН	46883	22350	24533
Міське населення	16519	7778	8741
сmt БУЧМАНИ	823	399	424
сmt ДІБРОВА	194	85	109
сmt ДРУЖБА	552	251	301
сmt НОВІ БЛОКОРОВИЧІ	3377	1617	1760
сmt НОВООЗЕРЯНКА	677	328	349
сmt ОЛЕВСЬК	10896	5098	5798
Сільське населення	30364	14572	15792
ПОПЛЬНЯНСЬКИЙ РАЙОН	36968	16615	20353
Міське населення	8923	4108	4815
сmt КОРНИН	2706	1254	1452
сmt ПОПЛЬНЯ	6217	2854	3363
Сільське населення	28045	12507	15538
РАДОМИШЛЬСЬКИЙ РАЙОН	42299	19242	23057
Міське населення	16395	7593	8802
м. РАДОМИШЛЬ	15326	7112	8214
сmt БІЛА КРИНИЦЯ	1069	481	588
Сільське населення	25904	11649	14255
РУЖИНСЬКИЙ РАЙОН	34299	15499	18800
Міське населення	5186	2417	2769
сmt РУЖИН	5186	2417	2769
Сільське населення	29113	13082	16031
ЧЕРВОНОАРМІЙСЬКИЙ РАЙОН	25921	12119	13802
Міське населення	5396	2547	2849
сmt ЧЕРВОНОАРМІЙСЬК	5396	2547	2849
Сільське населення	20525	9572	10953

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ЧЕРНЯХІВСЬКИЙ РАЙОН	33592	15535	18057
Міське населення	12435	5814	6621
смт ГОЛОВИНЕ	1964	909	1055
смт ЧЕРНЯХІВ	10471	4905	5566
Сільське населення	21157	9721	11436
ЧУДНІВСЬКИЙ РАЙОН	42955	19765	23190
Міське населення	15494	7186	8308
смт ВАКУЛЕНЧУК	2182	1022	1160
смт ВЕЛИКІ КОРОВИНЦІ	2765	1246	1519
смт ІВАНОПЛЬ	3989	1821	2168
смт ЧУДНІВ	6558	3097	3461
Сільське населення	27461	12579	14882

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ
2100000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1258264	605454	652810
Міське населення	466004	221423	244581
Сільське населення	792260	384031	408229
м. УЖГОРОД	117317	54984	62333
БЕРЕГОВЕ (міськрада)	27235	12816	14419
Міське населення	26735	12572	14163
м. БЕРЕГОВЕ	26735	12572	14163
Сільське населення	500	244	256
м. МУКАЧЕВЕ	82346	39193	43153
ХУСТ (міськрада)	32348	15228	17120
Міське населення	29080	13620	15460
м. ХУСТ	29080	13620	15460
Сільське населення	3268	1608	1660
м. ЧОП	8919	4333	4586
БЕРЕПІВСЬКИЙ РАЙОН	53841	25561	28280
Міське населення	3029	1467	1562
смт БАТЬОВО	3029	1467	1562
Сільське населення	50812	24094	26718
с.ВАРИ	3114	1477	1637
с.ГАТЬ	3081	1473	1608
інші сільські населені пункти	44617	21144	23473
ВЕЛИКОБЕРЕЗНЯНСЬКИЙ РАЙОН	28016	13434	14582
Міське населення	6804	3274	3530
смт ВЕЛИКИЙ БЕРЕЗНИЙ	6804	3274	3530
Сільське населення	21212	10160	11052
ВИНОГРАДІВСЬКИЙ РАЙОН	117863	56843	61020

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Міське населення	37326	17854	19472
м. ВИНОГРАДІВ	25760	12281	13479
смт ВИЛОК	3419	1641	1778
смт КОРОЛЕВО	8147	3932	4215
Сільське населення	80537	38989	41548
с.ВЕЛИКІ КОМ'ЯТИ	6744	3247	3497
с.ВЕЛИКА КОПАНЯ	3428	1656	1772
с.ОЛЕШНИК	4644	2260	2384
с.ОНОК	3081	1494	1587
с.ПІДВИНОГРАДІВ	4368	2102	2266
с.ШАЛАНКИ	3110	1468	1642
інші сільські населені пункти	55162	26762	28400
ВОЛОВЕЦЬКИЙ РАЙОН	25336	12298	13038
Міське населення	6306	3008	3298
смт ВОЛОВЕЦЬ	5186	2460	2726
смт ЖДЕНІЄВО	1120	548	572
Сільське населення	19030	9290	9740
ІРШАВСЬКИЙ РАЙОН	100881	48671	52210
Міське населення	9515	4578	4937
м. ІРШАВА	9515	4578	4937
Сільське населення	91366	44093	47273
с.БІЛКИ	8078	3866	4212
с.ВЕЛИКИЙ РАКОВЕЦЬ	4549	2225	2324
с.ДОВГЕ	6794	3334	3460
с.ЗАРГЧЧА	3939	1942	1997
с.ІЛЬНИЦЯ	8902	4346	4556
с.КУШНИЦЯ	4682	2267	2415
с.ЛИСИЧОВО	3186	1563	1623
с.МАЛИЙ РАКОВЕЦЬ	3072	1484	1588
с.ОСІЙ	3555	1740	1815
с.ПРИБОРЖАВСЬКЕ	3585	1711	1874
с.СІЛЬЦЕ	3113	1519	1594
інші сільські населені пункти	37911	18096	19815
МІЖПРСЬКИЙ РАЙОН	50057	24671	25386
Міське населення	9656	4667	4989
смт МІЖПР'Я	9656	4667	4989
Сільське населення	40401	20004	20397
с.КОЛОЧАВА	5026	2492	2534
с.СИНЕВИР	4802	2400	2402
інші сільські населені пункти	30573	15112	15461
МУКАЧІВСЬКИЙ РАЙОН	101572	48155	53417
Міське населення	11224	5354	5870
смт КОЛЬЧИНО	4407	2103	2304
смт ЧИНАДІЙОВО	6817	3251	3566
Сільське населення	90348	42801	47547
с.ВЕЛИКІ ЛУЧКИ	9029	4214	4815
с.ГОРОНДА	3957	1854	2103
с.НОВЕ ДАВИДКОВО	4002	1890	2112

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
с.РАКОШИНО	3266	1503	1763
с.СТРАБИЧОВО	3381	1606	1775
інші сільські населені пункти	66713	31734	34979
ПЕРЕЧИНСЬКИЙ РАЙОН	31790	15266	16524
Міське населення	7083	3397	3686
смт ПЕРЕЧИН	7083	3397	3686
Сільське населення	24707	11869	12838
с.ПОРОШКОВО	3786	1833	1953
с.ТУРІ РЕМЕТІ	3295	1688	1607
інші сільські населені пункти	17626	8348	9278
РАХІВСЬКИЙ РАЙОН	90811	43944	46867
Міське населення	36068	17282	18786
м. РАХІВ	15241	7271	7970
смт ВЕЛИКИЙ БИЧКІВ	9430	4526	4904
смт КОБИЛЕЦЬКА ПОЛЯНА	3391	1680	1711
смт ЯСНЯ	8006	3805	4201
Сільське населення	54743	26662	28081
с.БІЛА ЦЕРКВА	3029	1466	1563
с.БОГДАН	3277	1554	1723
с.ВЕРХНЄ ВОДЯНЕ	5219	2554	2665
с.КОСІВСЬКА ПОЛЯНА	4221	2063	2158
с.ЛАЗЕЩИНА	4163	1969	2194
с.СЕРЕДНЄ ВОДЯНЕ	5676	2781	2895
інші сільські населені пункти	29158	14275	14883
СВАЛЯВСЬКИЙ РАЙОН	55468	26715	28753
Міське населення	17145	8183	8962
м. СВАЛЯВА	17145	8183	8962
Сільське населення	38323	18532	19791
с.БЕРЕЗНИКИ	3173	1520	1653
с.КЕРЕЦЬКИ	4289	2091	2198
с.НЕЛПІНО	3534	1686	1848
інші сільські населені пункти	27327	13235	14092
ТЯЧІВСЬКИЙ РАЙОН	172389	84911	87478
Міське населення	45816	22078	23738
м. ТЯЧІВ	9786	4631	5155
смт БУШТИНО	8554	4035	4519
смт ДУБОВЕ	9246	4551	4695
смт СОЛОТВИНО	9276	4500	4776
смт ТЕРЕСВА	7469	3634	3835
смт УСТЬ-ЧОРНА	1485	727	758
Сільське населення	126573	62833	63740
с.БЕДЕВЛЯ	3971	1909	2062
с.ГАНИЧІ	3984	1979	2005
с.ГЛИБОКИЙ ПОТІК	5531	2811	2720
с.ГРУШОВО	5890	3003	2887
с.ДІБРОВА	7252	3595	3657
с.КАЛИНИ	5844	2883	2961
с.КРИВА	3023	1510	1513
с.ЛАЗИ	3801	1927	1874

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
с.ЛОПУХІВ	3323	1687	1636
с.НЕРЕСНИЦЯ	3757	1889	1868
с.НОВОСЕЛИЦЯ	3128	1562	1566
с.ВІЛЬХІВЦІ	3371	1667	1704
с.ВІЛЬХІВЦІ-ЛАЗИ	3214	1609	1605
с.РУСЬКЕ ПОЛЕ	4344	2106	2238
с.ТАРАСІВКА	3066	1535	1531
с.ТЕРЕБЛЯ	3712	1827	1885
с.ТЕРНОВО	4303	2128	2175
с.УГЛЯ	3115	1496	1619
інші сільські населені пункти	51944	25710	26234
УЖГОРОДСЬКИЙ РАЙОН	74433	35677	38756
Міське населення	12413	5983	6430
смт СЕРЕДНЕ	3494	1650	1844
Сільське населення	62020	29694	32326
с.ВЕЛИКА ДОБРОНЬ	5687	2688	2999
с.МИНАЙ	3088	1532	1556
інші сільські населені пункти	53245	25474	27771
ХУСТСЬКИЙ РАЙОН	96561	47087	49474
Міське населення	8141	3929	4212
смт ВИШКОВО	8141	3929	4212
Сільське населення	88420	43158	45262
с.БЕРЕЗОВО	2996	1426	1570
с.БОРОНЯВА	3510	1675	1835
с.ВЕЛЯТИН	4506	2171	2335
с.ГОРІНЧОВО	3073	1485	1588
с.ДРАГОВО	4427	2217	2210
с.ЗОЛОТАРЬОВО	4223	2069	2154
с.ІЗА	5209	2519	2690
с.КОПАШНОВО	3126	1531	1595
с.КОШЕЛЬОВО	3028	1490	1538
с.ЛИПЧА	3781	1841	1940
с.НИЖНЕ СЕЛИЩЕ	3013	1446	1567
с.РОКОСОВО	4719	2236	2483
с.СОКИРНИЦЯ	5154	2460	2694
інші сільські населені пункти	37655	18592	19063

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

2300000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1929171	886570	1042601
Міське населення	1458216	667332	790884
Сільське населення	470955	219238	251717
ЗАПОРІЖЖЯ (міськрада)	817882	373811	444071
Міське населення	817882	373811	444071
м. ЗАПОРІЖЖЯ	815256	372635	442621

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Найвнє населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ЖОВТНЕВИЙ район	76251	34550	41701
ЗАВОДСЬКИЙ район	60945	27754	33191
КОМУНАРСЬКИЙ район	140395	64188	76207
ЛЕНІНСЬКИЙ район	151857	70069	81788
ОРДЖОНІКІДЗЕВСЬКИЙ район	106288	47544	58744
ХОРТИЦЬКИЙ район	122443	56314	66129
ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ район	157077	72216	84861
смт ТЕПЛИЧНЕ	2626	1176	1450
Сільське населення			
БЕРДЯНСЬК (міськрада)	124959	56479	68480
Міське населення	121692	54951	66741
м. БЕРДЯНСЬК	121692	54951	66741
Сільське населення	3267	1528	1739
м. ЕНЕРГОДАР	56242	26771	29471
м. МЕЛІТОПОЛЬ	160657	73398	87259
м. ТОКМАК	36275	16362	19913
БЕРДЯНСЬКИЙ РАЙОН	31631	14611	17020
Міське населення	3402	1555	1847
смт АНДРІЙКА	3402	1555	1847
Сільське населення	28229	13056	15173
с.ОСИПЕНКО	4650	2125	2525
інші сільські населені пункти	23579	10931	12648
ВАСИЛІВСЬКИЙ РАЙОН	74384	34299	40085
Міське населення	41378	18940	22438
м. ВАСИЛІВКА	15592	7066	8526
м. ДНІПРОРУДНЕ	21054	9582	11472
смт СТЕПНОПРСЬК	4732	2292	2440
Сільське населення	33006	15359	17647
с.БАЛКИ	5938	2777	3161
с.МАЛА БЛОЗЕРКА	5938	2776	3162
с.ПРИМОРСЬКЕ	3844	1736	2108
інші сільські населені пункти	17286	8070	9216
ВЕЛИКОБЛОЗЕРСЬКИЙ РАЙОН	9337	4317	5020
Міське населення			
Сільське населення	9337	4317	5020
с.ВЕЛИКА БЛОЗЕРКА	3647	1676	1971
інші сільські населені пункти	5690	2641	3049
ВЕСЕЛІВСЬКИЙ РАЙОН	25542	11919	13623
Міське населення	11096	5059	6037
смт ВЕСЕЛЕ	11096	5059	6037
Сільське населення	14446	6860	7586
ВІЛЬНЯНСЬКИЙ РАЙОН	50536	23348	27188
Міське населення	17827	8170	9657

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
м. ВІЛЬНЯНСЬК	16522	7577	8945
смт КАМ'ЯНЕ	1305	593	712
Сільське населення	32709	15178	17531
с. МАТВІЙКА	3859	1848	2011
інші сільські населені пункти	28850	13330	15520
ГУЛЯЙПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	34529	15916	18613
Міське населення	18330	8416	9914
м. ГУЛЯЙПОЛЕ	17077	7806	9271
смт ЗАЛІЗНИЧНЕ	1253	610	643
Сільське населення	16199	7500	8699
ЗАПОРІЗЬКИЙ РАЙОН	54777	25392	29385
Міське населення	16718	7726	8992
смт БАЛАБИНЕ	5657	2637	3020
смт КУШУГУМ	7764	3534	4230
смт МАЛОКАТЕРИНІВКА	3297	1555	1742
Сільське населення	38059	17666	20393
с. БІЛЕНЬКЕ	4988	2311	2677
інші сільські населені пункти	33071	15355	17716
КАМ'ЯНСЬКО-ДНІПРОВСЬКИЙ РАЙОН	45792	20995	24797
Міське населення	15522	7061	8461
м. КАМ'ЯНКА-ДНІПРОВСЬКА	15522	7061	8461
Сільське населення	30270	13934	16336
с. ВЕЛИКА ЗНАМ'ЯНКА	8964	4192	4772
с. ВОДЯНЕ	5905	2790	3115
с. ДНІПРОВКА	4023	1797	2226
інші сільські населені пункти	11378	5155	6223
КУЙБИШЕВСЬКИЙ РАЙОН	27578	12812	14766
Міське населення	10545	4910	5635
смт КУЙБИШЕВЕ	8134	3808	4326
смт КОМИШ-ЗОРЯ	2411	1102	1309
Сільське населення	17033	7902	9131
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ РАЙОН	56104	26310	29794
Міське населення	3119	1420	1699
смт МИРНЕ	3119	1420	1699
Сільське населення	52985	24890	28095
с. ВОЗНЕСЕНКА	5107	2414	2693
с. КОСТЯНТИНІВКА	11986	5577	6409
с. НОВОБОГДАНІВКА	3641	1684	1957
с. ТЕРПІННЯ	4836	2259	2577
інші сільські населені пункти	27415	12956	14459
МИХАЙЛІВСЬКИЙ РАЙОН	33046	15197	17849
Міське населення	17221	7931	9290
смт МИХАЙЛІВКА	13726	6335	7391
смт ПРИШИБ	3495	1596	1899
Сільське населення	15825	7266	8559
с. ТИМОШІВКА	3090	1424	1666

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
інші сільські населені пункти	12735	5842	6893
НОВОМИКОЛАЇВСЬКИЙ РАЙОН	19564	8883	10681
Міське населення	7351	3405	3946
смт НОВОМИКОЛАЇВКА	5783	2690	3093
смт ТЕРНУВАТЕ	1568	715	853
Сільське населення	12213	5478	6735
ОРИХІВСЬКИЙ РАЙОН	54183	24990	29193
Міське населення	23388	10656	12732
м. ОРИХІВ	17955	8214	9741
смт КОМИШУВАХА	5433	2442	2991
Сільське населення	30795	14334	16461
с. КІРОВЕ	3418	1584	1834
с. МАЛА ТОКМАЧКА	3024	1412	1612
с. ПРЕОБРАЖЕНКА	3687	1754	1933
інші сільські населені пункти	20666	9584	11082
ПОЛОГІВСЬКИЙ РАЙОН	48018	21948	26070
Міське населення	22206	10141	12065
м. ПОЛОГИ	22206	10141	12065
Сільське населення	25812	11807	14005
с. КІНСЬКІ РОЗДОРИ	3100	1402	1698
с. ПОЛОГИ	3196	1470	1726
с. ЧАПАЄВКА	3637	1657	1980
інші сільські населені пункти	15879	7278	8601
ПРИАЗОВСЬКИЙ РАЙОН	32909	15465	17444
Міське населення	10169	4729	5440
смт НОВОВАСИЛІВКА	2829	1318	1511
смт ПРИАЗОВСЬКЕ	7340	3411	3929
Сільське населення	22740	10736	12004
ПРИМОРСЬКИЙ РАЙОН	35223	16421	18802
Міське населення	12973	5951	7022
м. ПРИМОРСЬК	12973	5951	7022
Сільське населення	22250	10470	11780
РОЗІВСЬКИЙ РАЙОН	11944	5569	6375
Міське населення	4359	2025	2334
смт РОЗІВКА	4359	2025	2334
Сільське населення	7585	3544	4041
ТОКМАЦЬКИЙ РАЙОН	27847	13114	14733
Міське населення	7964	3762	4202
м. МОЛОЧАНСЬК	7964	3762	4202
Сільське населення	19883	9352	10531
ЧЕРНІПВСЬКИЙ РАЙОН	22249	10479	11770
Міське населення	7593	3555	4038
смт ЧЕРНІПВКА	7593	3555	4038
Сільське населення	14656	6924	7732

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ЯКИМІВСЬКИЙ РАЙОН	37963	17764	20199
Міське населення	14307	6627	7680
смт КИРИЛІВКА	1477	675	802
смт ЯКИМІВКА	12830	5952	6878
Сільське населення	23656	11137	12519

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ
260000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1409760	665216	744544
Міське населення	592995	280567	312428
Сільське населення	816765	384649	432116
ІВАНО-ФРАНКІВСЬК (міськрада)	233418	110943	122475
Міське населення	218359	103857	114502
м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК	218359	103857	114502
Сільське населення	15059	7086	7973
БОЛЕХІВ (міськрада)	21219	10094	11125
Міське населення	10633	5016	5617
м. БОЛЕХІВ	10633	5016	5617
Сільське населення	10586	5078	5508
м. КАЛУШ	67902	32186	35716
м. КОЛОМІЯ	61989	29038	32951
ЯРЕМЧА (міськрада)	21450	10212	11238
Міське населення	11852	5576	6276
м. ЯРЕМЧА	7850	3647	4203
смт ВОРОХТА	4002	1929	2073
Сільське населення	9598	4636	4962
БОГОРОДЧАНСЬКИЙ РАЙОН	70098	33541	36557
Міське населення	11561	5744	5817
смт БОГОРОДЧАНИ	7611	3833	3778
смт СОЛОТВИН	3950	1911	2039
Сільське населення	58537	27797	30740
с. МАНЯВА	3462	1649	1813
с. МАРКОВА	3008	1468	1540
с. ПОРОГИ	3120	1522	1598
с. РОСІЛЬНА	3126	1463	1663
с. СТАРІ БОГОРОДЧАНИ	3558	1632	1926
інші сільські населені пункти	42263	20063	22200
ВЕРХОВІНСЬКИЙ РАЙОН	30048	14405	15643
Міське населення	5494	2588	2906
смт ВЕРХОВІНА	5494	2588	2906
Сільське населення	24554	11817	12737

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Найвие населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ГАЛИЦЬКИЙ РАЙОН	65674	30770	34904
Міське населення	24051	11409	12642
м. БУРШТИН	15298	7295	8003
м. ГАЛИЧ	6495	3039	3456
смт БІЛЬШІВЦІ	2258	1075	1183
Сільське населення	41623	19361	22262
ГОРОДЕНКІВСЬКИЙ РАЙОН	60804	28018	32786
Міське населення	11673	5403	6270
м. ГОРОДЕНКА	9794	4550	5244
смт ЧЕРНЕЛИЦЯ	1879	853	1026
Сільське населення	49131	22615	26516
с. ЧОРТОВЕЦЬ	3016	1361	1655
с. ЧЕРНЯТИН	3164	1469	1695
с. ЯСЕНІВ-ПІЛЬНИЙ	3266	1540	1726
інші сільські населені пункти	39685	18245	21440
ДОЛИНСЬКИЙ РАЙОН	71058	33817	37241
Міське населення	23162	10681	12481
м. ДОЛИНА	20906	9654	11252
смт ВИГОДА	2256	1027	1229
Сільське населення	47896	23136	24760
с. КНЯЖОЛУКА	3020	1482	1538
інші сільські населені пункти	44876	21654	23222
КАЛУСЬКИЙ РАЙОН	62705	30007	32698
Міське населення	2776	1333	1443
смт ВОЙНИЛІВ	2776	1333	1443
Сільське населення	59929	28674	31255
с. ГОЛИНЬ	5085	2497	2588
с. НОВИЦЯ	3702	1768	1934
інші сільські населені пункти	51142	24409	26733
КОЛОМИЙСЬКИЙ РАЙОН	105788	49507	56281
Міське населення	12653	6056	6597
смт ГВІЗДЕЦЬ	1923	934	989
смт ОТІНІЯ	5406	2593	2813
смт ПЕЧЕНІЖИН	5324	2529	2795
Сільське населення	93135	43451	49684
с. ВЕЛИКИЙ КЛЮЧІВ	3417	1588	1829
с. П'ЯДИКИ	3558	1692	1866
с. СПАС	3091	1414	1677
інші сільські населені пункти	83069	38757	44312
КОСІВСЬКИЙ РАЙОН	90400	42198	48202
Міське населення	14489	6666	7823
м. КОСІВ	8301	3798	4503
смт КУТИ	4321	1997	2324
смт ЯБЛУНІВ	1867	871	996
Сільське населення	75911	35532	40379
с. ВЕРБОВЕЦЬ	3389	1609	1780
с. КОСМАЧ	6047	2833	3214

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
с.ПІСТИНЬ	3906	1831	2075
с.РОЖНІВ	5558	2587	2971
с.СТАРІ КУТИ	5264	2464	2800
с.ХИМЧИН	3245	1477	1768
інші сільські населені пункти	48502	22731	25771
НАДВІРНЯНСЬКИЙ РАЙОН	113611	54298	59313
Міське населення	41507	19626	21881
м. НАДВІРНА	20932	9890	11042
смт БИТКІВ	4271	2086	2185
смт ДЕЛЯТИН	8288	3750	4538
смт ЛАНЧИН	8016	3900	4116
Сільське населення	72104	34672	37432
с.БІЛІ ОСЛАВИ	4519	2215	2304
с.ГВІЗД	3439	1630	1809
с.ЗАРІЧЧЯ	3980	1860	2120
с.КРАСНА	3216	1555	1661
с.ПАСІЧНА	4705	2238	2467
с.ПНІВ	4615	2181	2434
с.САДЖАВКА	3405	1641	1764
с.ТИСМЕНИЧАНИ	3058	1453	1605
інші сільські населені пункти	41167	19899	21268
РОГАТИНСЬКИЙ РАЙОН	51063	23557	27506
Міське населення	10114	4813	5301
м РОГАТИН	8607	4090	4517
смт БУКАЧІВЦІ	1507	723	784
Сільське населення	40949	18744	22205
РОЖНЯТІВСЬКИЙ РАЙОН	75513	36134	39379
Міське населення	22194	10595	11599
смт БРОШНІВ-ОСАДА	5762	2738	3024
смт ПЕРЕПІНСЬКЕ	12295	5940	6355
смт РОЖНЯТІВ	4137	1917	2220
Сільське населення	53319	25539	27780
с.НЕБИЛІВ	3409	1633	1776
с.НИЖНІЙ СТРУТИНЬ	3004	1407	1597
с.ПЕТРАНКА	3042	1483	1559
с.СВАРИЧІВ	5032	2376	2656
с.ЯСЕНЬ	3559	1735	1824
інші сільські населені пункти	35273	16905	18368
СНЯТИНСЬКИЙ РАЙОН	68979	32002	36977
Міське населення	14664	6887	7777
м. СНЯТИН	10479	4998	5481
смт ЗАБОЛОТІВ	4185	1889	2296
Сільське населення	54315	25115	29200
с.СТЕЦЕВА	3195	1433	1762
інші сільські населені пункти	51120	23682	27438
ТИСМЕНИЦЬКИЙ РАЙОН	85269	40108	45161
Міське населення	15701	7355	8346

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
м. ТИСМЕНИЦЯ	9790	4586	5204
смт ЖОВТЕНЬ	3074	1451	1623
смт ЛИСЕЦЬ	2837	1318	1519
Сільське населення	69568	32753	36815
с.ЗАГВІЗДЯ	3683	1750	1933
с.РАДЧА	3040	1441	1599
с.СТАРИЙ ЛИСЕЦЬ	3757	1779	1978
с.УГРИНІВ	3209	1536	1673
с.ЧЕРНІВ	3948	1864	2084
с.ЧОРНОЛІЗЦІ	3080	1449	1631
с.ЯМНИЦЯ	3347	1595	1752
інші сільські населені пункти	45504	21339	24165
ТЛУМАЦЬКИЙ РАЙОН	52772	24381	28391
Міське населення	12221	5738	6483
м. ТЛУМАЧ	8831	4164	4667
смт ОБЕРТИН	3390	1574	1816
Сільське населення	40551	18643	21908

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ
320000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1827894	845865	982029
Міське населення	1053486	494753	558733
Сільське населення	774408	351112	423296
м. БІЛА ЦЕРКВА	200131	94529	105602
м. БЕРЕЗАНЬ	17367	8811	8556
БОРИСПІЛЬ (міськрада)	54591	26242	28349
Міське населення	53975	25951	28024
м. БОРИСПІЛЬ	53975	25951	28024
Сільське населення	616	291	325
м. БРОВАРИ	86839	40398	46441
м. ВАСИЛЬКІВ	39722	18746	20976
ІРПІНЬ (міськрада)	101761	48609	53152
Міське населення	101761	48609	53152
м. ІРПІНЬ	40593	19475	21118
смт БУЧА	28533	13817	14716
смт ВОРЗЕЛЬ	6152	2999	3153
смт ГОСТОМЕЛЬ	12501	5851	6650
смт КОЦЮБИНСЬКЕ	13982	6467	7515
Сільське населення			
м. ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ	31634	14640	16994

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ПРИП'ЯТЬ (міськрада)			
Міське населення			
м. ПРИП'ЯТЬ			
Сільське населення			
м. РЖИЩВ	8447	3887	4560
м. СЛАВУТИЧ	24402	11624	12778
м. ФАСТІВ	51976	24088	27888
БАРИШІВСЬКИЙ РАЙОН	41287	18743	22544
Міське населення	11178	5170	6008
смт БАРИШІВКА	11178	5170	6008
Сільське населення	30109	13573	16536
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ РАЙОН	55536	25020	30516
Міське населення	14754	6689	8065
м. УЗІН	13217	5985	7232
смт ТЕРЕЗИНЕ	1537	704	833
Сільське населення	40782	18331	22451
с.ФУРСИ	3228	1463	1765
інші сільські населені пункти	37554	16868	20686
БОГУСЛАВСЬКИЙ РАЙОН	40602	18187	22415
Міське населення	17135	7768	9367
м. БОГУСЛАВ	17135	7768	9367
Сільське населення	23467	10419	13048
с.МЕДВИН	3753	1637	2116
інші сільські населені пункти	19714	8782	10932
БОРИСПЛЬСЬКИЙ РАЙОН	54633	24931	29702
Міське населення			
Сільське населення	54633	24931	29702
с.ВОРОНЬКІВ	4038	1808	2230
с.ГОРА	3453	1578	1875
с.ІВАНКІВ	3426	1525	1901
с.ЩАСЛИВЕ	3216	1501	1715
інші сільські населені пункти	40500	18519	21981
БОРОДЯНСЬКИЙ РАЙОН	57790	26817	30973
Міське населення	33477	15850	17627
смт БАБИНЦІ	2620	1209	1411
смт БОРОДЯНКА	12535	5940	6595
смт КЛАВДІЄВО-ТАРАСОВЕ	4866	2228	2638
смт НЕМІШАЄВЕ	6301	3126	3175
смт ПІСКІВКА	7155	3347	3808
Сільське населення	24313	10967	13346
БРОВАРСЬКИЙ РАЙОН	77518	36009	41509
Міське населення	15053	7078	7975
смт ВЕЛИКА ДИМЕРКА	10074	4761	5313

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Найвне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
сmt КАЛИТА	4979	2317	2662
Сільське населення	62465	28931	33534
с.БОГДАНІВКА	3006	1419	1587
с.ГОГОЛІВ	4529	2071	2458
с.КАЛИНІВКА	3833	1806	2027
с.КНЯЖИЧІ	5204	2441	2763
с.КРАСИЛІВКА	3488	1641	1847
с.СЕМІПОЛКИ	3053	1432	1621
с.ТРЕБУХІВ	6447	3003	3444
с.ШЕВЧЕНКОВЕ	3386	1635	1751
інші сільські населені пункти	29519	13483	16036
ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ РАЙОН	70705	32431	38274
Міське населення	24380	11444	12936
сmt ГЛЕВАХА	9660	4683	4977
сmt ГРЕБІНКИ	6836	3093	3743
сmt ДОСЛІДНИЦЬКЕ	2125	1006	1119
сmt КАЛИНІВКА	5759	2662	3097
Сільське населення	46325	20987	25338
с.ДАНИЛІВКА	3587	1935	1652
с.ПЛЕСЕЦЬКЕ	3839	1685	2154
інші сільські населені пункти	38899	17367	21532
ВОЛОДАРСЬКИЙ РАЙОН	23384	10602	12782
Міське населення	7639	3585	4054
сmt ВОЛОДАРКА	7639	3585	4054
Сільське населення	15745	7017	8728
ВИШГОРОДСЬКИЙ РАЙОН	72446	33307	39139
Міське населення	28804	13307	15497
м. ВИШГОРОД	22933	10642	12291
сmt ДИМЕР	5871	2665	3206
Сільське населення	43642	20000	23642
с.ГАВРИЛІВКА	3083	1449	1634
с.ДЕМИДІВ	3676	1704	1972
с.КАТЮЖАНКА	4202	1974	2228
с.НОВІ ПЕТРІВЦІ	7714	3620	4094
інші сільські населені пункти	24967	11253	13714
ЗГУРІВСЬКИЙ РАЙОН	22671	10133	12538
Міське населення	6615	3039	3576
сmt ЗГУРІВКА	6615	3039	3576
Сільське населення	16056	7094	8962
ІВАНКІВСЬКИЙ РАЙОН	35374	15865	19509
Міське населення	10563	4849	5714
м ЧОРНОБИЛЬ	-	-	-
сmt ІВАНКІВ	10563	4849	5714
Сільське населення	24811	11016	13795
КАГАРЛИЦЬКИЙ РАЙОН	37791	17053	20738
Міське населення	13757	6418	7339

Продовження додатка 8

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
м. КАГАРЛИК	13757	6418	7339
Сільське населення	24034	10635	13399
КИЄВО-СВЯТОШИНСЬКИЙ РАЙОН	156015	72791	83224
Міське населення	74088	34553	39535
м. БОЯРКА	35968	16565	19403
м. ВИШНЕВЕ	34465	16263	18202
смт ЧАБАНИ	3655	1725	1930
Сільське населення	81927	38238	43689
с.НОВОСІЛКИ	3765	1753	2012
с.БІЛОГОРОДКА	5871	2746	3125
с.ГАТНЕ	3120	1453	1667
с.ГОРЕНКА	5408	2522	2886
с.КРЮКІВЩИНА	3510	1640	1870
с.МИХАЙЛІВКА-РУБЕЖІВКА	3427	1622	1805
с.ПЕТРОПАВЛІВСЬКА БОРЩАГІВКА	6139	2921	3218
с.СОФІЇВСЬКА БОРЩАГІВКА	6569	3097	3472
с.ТАРАСІВКА	5088	2379	2709
с.ХОТІВ	4745	2279	2466
інші сільські населені пункти	34285	15826	18459
МАКАРІВСЬКИЙ РАЙОН	47915	21862	26053
Міське населення	13792	6529	7263
смт МАКАРІВ	12042	5730	6312
смт КОДРА	1750	799	951
Сільське населення	34123	15333	18790
МИРОНІВСЬКИЙ РАЙОН	40488	18225	22263
Міське населення	13368	6145	7223
м. МИРОНІВКА	13368	6145	7223
Сільське населення	27120	12080	15040
с.КАРАПИШІ	3074	1360	1714
інші сільські населені пункти	24046	10720	13326
ОБУХІВСЬКИЙ РАЙОН	71606	33240	38366
Міське населення	50447	23704	26743
м. ОБУХІВ	32776	15453	17323
м. УКРАЇНКА	14163	6522	7641
смт КОЗИН	3508	1729	1779
Сільське населення	21159	9536	11623
с.ТРИПІЛЛЯ	2874	1362	1512
інші сільські населені пункти	18285	8174	10111
ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ РАЙОН	36892	17315	19577
Міське населення			
Сільське населення	36892	17315	19577
с.ЦИБЛІ	3648	1900	1748
інші сільські населені пункти	33244	15415	17829
ПОЛІСЬКИЙ РАЙОН	7567	3462	4105
Міське населення			
Сільське населення	7567	3462	4105

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
РОКИТНЯНСЬКИЙ РАЙОН	36400	16599	19801
Міське населення	13790	6398	7392
смт РОКИТНЕ	13790	6398	7392
Сільське населення	22610	10201	12409
с.СИНЯВА	3593	1700	1893
інші сільські населені пункти	19017	8501	10516
СКВИРСЬКИЙ РАЙОН	44267	20178	24089
Міське населення	18126	8564	9562
м СКВИРА	18126	8564	9562
Сільське населення	26141	11614	14527
СТАВИЩЕНСЬКИЙ РАЙОН	28327	12738	15589
Міське населення	7929	3634	4295
смт СТАВИЩЕ	7929	3634	4295
Сільське населення	20398	9104	11294
с.РОЗКИШНА	3261	1516	1745
інші сільські населені пункти	17137	7588	9549
ТАРАЩАНСЬКИЙ РАЙОН	36352	16677	19675
Міське населення	13452	6376	7076
м. ТАРАЩА	13452	6376	7076
Сільське населення	22900	10301	12599
ТЕТІВСЬКИЙ РАЙОН	37098	16859	20239
Міське населення	14944	6956	7988
м. ТЕТІВ	14944	6956	7988
Сільське населення	22154	9903	12251
с.КАШПЕРІВКА	3489	1566	1923
інші сільські населені пункти	18665	8337	10328
ФАСТІВСЬКИЙ РАЙОН	37538	16921	20617
Міське населення	10282	4642	5640
смт БОРОВА	7598	3446	4152
смт КОЖАНКА	2684	1196	1488
Сільське населення	27256	12279	14977
с.ЧЕРВОНА МОТОВИЛІВКА	3493	1591	1902
інші сільські населені пункти	23763	10688	13075
ЯГОТИНСЬКИЙ РАЙОН	40822	18326	22496
Міське населення	23659	10772	12887
м. ЯГОТИН	23659	10772	12887
Сільське населення	17163	7554	9609

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ
320000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1133052	520806	612246
Міське населення	681980	312586	369394
Сільське населення	451072	208220	242852

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
КИРОВОГРАД (міськрада)	262543	120333	142210
Міське населення	262543	120333	142210
м. КИРОВОГРАД	254103	116393	137710
КИРОВСЬКИЙ район	167451	77572	89879
ЛЕНІНСЬКИЙ район	86652	38821	47831
смт НОВЕ	8440	3940	4500
Сільське населення			
ЗНАМ'ЯНКА (міськрада)	35569	16142	19427
Міське населення	35219	15947	19272
м. ЗНАМ'ЯНКА	29412	13336	16076
смт ЗНАМ'ЯНКА ДРУГА	5807	2611	3196
Сільське населення	350	195	155
ОЛЕКСАНДРІЯ (міськрада)	104461	47108	57353
Міське населення	102007	45979	56028
м. ОЛЕКСАНДРІЯ	93357	41940	51417
смт ДИМИТРОВЕ	5619	2604	3015
смт ПАНТАЇВКА	3031	1435	1596
Сільське населення	2454	1129	1325
СВІТЛОВДСЬК (міськрада)	57609	26520	31089
Міське населення	57609	26520	31089
м. СВІТЛОВДСЬК	50094	23038	27056
смт ВЛАСІВКА	7515	3482	4033
Сільське населення			
БОБРИНЕЦЬКИЙ РАЙОН	31593	14743	16850
Міське населення	12300	5723	6577
м. БОБРИНЕЦЬ	12300	5723	6577
Сільське населення	19293	9020	10273
ВІЛЬШАНСЬКИЙ РАЙОН	16401	7515	8886
Міське населення	5713	2643	3070
смт ВІЛЬШАНКА	5713	2643	3070
Сільське населення	10688	4872	5816
ГАЙВОРОНСЬКИЙ РАЙОН	43573	19902	23671
Міське населення	23320	10758	12562
м. ГАЙВОРОН	16126	7469	8657
смт ЗАВАЛЛЯ	5204	2386	2818
смт САЛЬКОВЕ	1990	903	1087
Сільське населення	20253	9144	11109
ГОЛОВАНІВСЬКИЙ РАЙОН	36852	16855	19997
Міське населення	12705	5901	6804
смт ГОЛОВАНІВСЬК	6768	3111	3657
смт ПОБУЗЬКЕ	5937	2790	3147
Сільське населення	24147	10954	13193
с. ПЕРЕГОНІВКА	3484	1614	1870
інші сільські населені пункти	20663	9340	11323

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ДОБРОВЕЛИЧКІВСЬКИЙ РАЙОН	43097	19784	23313
Міське населення	17982	8158	9824
м. ПОМІЧНА	10946	4985	5961
смт ДОБРОВЕЛИЧКІВКА	7036	3173	3863
Сільське населення	25115	11626	13489
с. ЛІПНЯЖКА	4437	2065	2372
с. ТИШКІВКА	3498	1607	1891
інші сільські населені пункти	17180	7954	9226
ДОЛИНСЬКИЙ РАЙОН	38263	17593	20670
Міське населення	20368	9276	11092
м. ДОЛИНСЬКА	18768	8559	10209
смт МОЛОДІЖНЕ	1600	717	883
Сільське населення	17895	8317	9578
ЗНАМ'ЯНСЬКИЙ РАЙОН	30078	13838	16240
Міське населення			
Сільське населення	30078	13838	16240
с. БОГДАНІВКА	4522	2126	2396
с. ДМИТРІВКА	4227	1980	2247
с. СУБОТЦІ	3215	1490	1725
інші сільські населені пункти	18114	8242	9872
КІРОВОГРАДСЬКИЙ РАЙОН	37711	17526	20185
Міське населення			
Сільське населення	37711	17526	20185
с. АДЖАМКА	4008	1891	2117
інші сільські населені пункти	33703	15635	18068
КОМПАНІВСЬКИЙ РАЙОН	18322	8601	9721
Міське населення	5125	2401	2724
смт КОМПАНІВКА	5125	2401	2724
Сільське населення	13197	6200	6997
МАЛОВІСКІВСЬКИЙ РАЙОН	51494	23714	27780
Міське населення	22586	10461	12125
м МАЛА ВІСКА	13132	6002	7130
смт СМОЛІНЕ	9454	4459	4995
Сільське населення	28908	13253	15655
с. ЗЛИНКА	5173	2366	2807
інші сільські населені пункти	23735	10887	12848
НОВГОРОДКІВСЬКИЙ РАЙОН	19009	8831	10178
Міське населення	6652	3087	3565
смт НОВГОРОДКА	6652	3087	3565
Сільське населення	12357	5744	6613
НОВОАРХАНГЕЛЬСЬКИЙ РАЙОН	31513	14406	17107
Міське населення	7639	3561	4078
смт НОВОАРХАНГЕЛЬСЬК	7639	3561	4078
Сільське населення	23874	10845	13029

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
НОВОМИРГОРОДСЬКИЙ РАЙОН	35807	16444	19363
Міське населення	16279	7541	8738
м. НОВОМИРГОРОД	13220	6129	7091
смт КАПІТАНІВКА	3059	1412	1647
Сільське населення	19528	8903	10625
НОВОУКРАЇНСЬКИЙ РАЙОН	48807	22648	26159
Міське населення	19353	8922	10431
м НОВОУКРАЇНКА	19353	8922	10431
Сільське населення	29454	13726	15728
с.РІВНЕ	5501	2515	2986
інші сільські населені пункти	23953	11211	12742
ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ РАЙОН	41156	19001	22155
Міське населення	11166	5180	5986
смт НОВА ПРАГА	7803	3604	4199
смт ПРИЮТІВКА	3363	1576	1787
Сільське населення	29990	13821	16169
ОЛЕКСАНДРІВСЬКИЙ РАЙОН	36108	16355	19753
Міське населення	12838	5938	6900
смт ОЛЕКСАНДРІВКА	11100	5090	6010
смт ЄЛИЗАВЕТГРАДКА	1738	848	890
Сільське населення	23270	10417	12853
ОНУФРІВСЬКИЙ РАЙОН	21847	9967	11880
Міське населення	9338	4273	5065
смт ОНУФРІВКА	4464	2054	2410
смт ПАВЛИШ	4874	2219	2655
Сільське населення	12509	5694	6815
ПЕТРІВСЬКИЙ РАЙОН	28978	14427	14551
Міське населення	9554	4538	5016
смт БАЛАХІВКА	983	481	502
смт ПЕТРОВЕ	8571	4057	4514
Сільське населення	19424	9889	9535
с.НОВИЙ СТАРОДУБ	4961	3094	1867
інші сільські населені пункти	14463	6795	7668
СВІТЛОВОДСЬКИЙ РАЙОН	16647	7556	9091
Міське населення			
Сільське населення	16647	7556	9091
УЛЬЯНОВСЬКИЙ РАЙОН	28819	13010	15809
Міське населення	7526	3453	4073
м. УЛЬЯНОВКА	7526	3453	4073
Сільське населення	21293	9557	11736
УСТИНІВСЬКИЙ РАЙОН	16795	7987	8808
Міське населення	4158	1993	2165
смт УСТИНІВКА	4158	1993	2165
Сільське населення	12637	5994	6643

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ
440000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	2546178	1169925	1376253
Міське населення	2190744	1003149	1187595
Сільське населення	355434	166776	188658
ЛУГАНСЬК (міськрада)	503248	226024	277224
Міське населення	499856	224405	275451
м. ЛУГАНСЬК	463097	207108	255989
АРТЕМІВСЬКИЙ район	131383	58819	72564
ЖОВТНЕВИЙ район	196943	88112	108831
КАМ'ЯНОБРІДСЬКИЙ район	45339	20306	25033
ЛЕНІНСЬКИЙ район	89432	39871	49561
м. ОЛЕКСАНДРІВСЬК	7045	3278	3767
м. ЩАСТЯ	13770	6513	7257
смт ЮВЛЕЙНЕ	15944	7506	8438
Сільське населення	3392	1619	1773
м. АЛЧЕВСЬК	119193	54998	64195
АНТРАЦИТ (міськрада)	90835	41458	49377
Міське населення	88852	40510	48342
м. АНТРАЦИТ	63698	28862	34836
смт БОКОВЕ-ПЛАТОВЕ	3080	1407	1673
смт ВЕРХНІЙ НАГОЛЬЧИК	1984	934	1050
смт ДУБІВСЬКИЙ	4556	2117	2439
смт КАМ'ЯНЕ	3236	1505	1731
смт КРІПЕНСЬКИЙ	7776	3586	4190
смт ЩОТОВЕ	4522	2099	2423
Сільське населення	1983	948	1035
БРЯНКА (міськрада)	61357	28528	32829
Міське населення	61357	28528	32829
м. БРЯНКА	54767	25529	29238
смт ВЕРГУЛІВКА	1422	662	760
смт ГАННІВКА	359	162	197
смт ГЛИБОКИЙ	242	110	132
смт ЛОМУВАТКА	1041	478	563
смт ЮЖНА-ЛОМУВАТКА	3526	1587	1939
Сільське населення			
КІРОВСЬК (міськрада)	45012	20434	24578
Міське населення	44490	20176	24314
м. КІРОВСЬК	35199	15893	19306
смт ДОНЕЦЬКИЙ	4773	2206	2567
смт НОВОТОШКІВСЬКЕ	2719	1248	1471
смт ЧЕРВОНОГВАРДІЙСЬКЕ	1799	829	970
Сільське населення	522	258	264
КРАСНОДОН (міськрада)	118168	55586	62582
Міське населення	116628	54871	61757
м. КРАСНОДОН	50560	24054	26506

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
м. МОЛОДОГВАРДІЙСЬК	25528	11707	13821
м. СУХОДІЛЬСЬК	23642	11258	12384
смт ПРНЕ	224	111	113
смт ЕНГЕЛЬСОВЕ	1196	569	627
смт ІЗВАРИНЕ	2091	952	1139
смт КРАСНОДАРСЬКИЙ	412	184	228
смт КРАСНОДОН	6010	2821	3189
смт СЕВЕРНИЙ	2330	1063	1267
смт СЕВЕРО-ГУНДОРІВСЬКИЙ	1485	698	787
смт УРАЛО-КАВКАЗ	3150	1454	1696
Сільське населення	1540	715	825
КРАСНИЙ ЛУЧ (міськрада)	145129	67702	77427
Міське населення	144152	67231	76921
м. ВАХРУШЕВЕ	14773	7072	7701
м. КРАСНИЙ ЛУЧ	94875	44102	50773
м. МІУСИНСЬК	6029	2768	3261
м. ПЕТРОВСЬКЕ	15478	7284	8194
смт ГРУШОВЕ	1189	561	628
смт ЗАПОРІЖЖЯ	1176	550	626
смт КНЯГИНІВКА	1281	587	694
смт САДОВО-ХРУСТАЛЬНЕНСЬКИЙ	704	325	379
смт СОФІВСЬКИЙ	4732	2158	2574
смт ФЕДОРІВКА	411	196	215
смт ХРУСТАЛЬНЕ	1844	856	988
смт ШТЕРІВКА	1660	772	888
Сільське населення	977	471	506
ЛИСИЧАНСЬК (міськрада)	133258	60812	72446
Міське населення	133258	60812	72446
м. ЛИСИЧАНСЬК	115229	52494	62735
м. НОВОДРУЖЕСЬК	9025	4188	4837
м. ПРИВІЛЛЯ	9004	4130	4874
Сільське населення			
ПЕРВОМАЙСЬК (міськрада)	80622	36751	43871
Міське населення	80622	36751	43871
м. ПРСЬКЕ	11473	5292	6181
м. ЗОЛОТЕ	17836	8199	9637
м. ПЕРВОМАЙСЬК	43082	19501	23581
смт НИЖНЄ	3115	1380	1735
смт ТОШКІВКА	5116	2379	2737
Сільське населення			
РОВЕНЬКИ (міськрада)	91712	42516	49196
Міське населення	88143	40855	47288
м. РОВЕНЬКИ	53725	24759	28966
смт ВЕЛИКОКАМ'ЯНКА	1260	598	662
смт ПРНИК	903	407	496
смт ДЗЕРЖИНСЬКИЙ	8718	4037	4681
смт КЛЕНОВИЙ	2346	1136	1210
смт МИХАЙЛІВКА	3247	1481	1766

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
сmt НАГОЛЬНО-ТАРАСІВКА	2195	1049	1146
сmt НОВОДАРІВКА	4537	2116	2421
сmt ПРОЛЕТАРСЬКИЙ	1564	739	825
сmt ТАЦИНЕ	302	145	157
сmt ЯСЕНІВСЬКИЙ	9346	4388	4958
Сільське населення	3569	1661	1908
м. РУБІЖНЕ	65322	29318	36004
СВЕРДЛОВСЬК (міськрада)	110159	51288	58871
Міське населення	108242	50407	57835
м. СВЕРДЛОВСЬК	72531	34103	38428
м. ЧЕРВОНОПАРТИЗАНСЬК	17680	7928	9752
сmt ВОЛОДАРСЬК	3208	1467	1741
сmt КАЛІНІНСЬКИЙ	1934	893	1041
сmt КОМСОМОЛЬСЬКИЙ	3468	1598	1870
сmt ЛЕНІНСЬКЕ	4100	1959	2141
сmt ПАВЛІВКА	1179	514	665
сmt ШАХТАРСЬКЕ	4142	1945	2197
Сільське населення	1917	881	1036
СЄВЕРОДОНЕЦЬК (міськрада)	129752	58798	70954
Міське населення	128443	58190	70253
м. СЄВЕРОДОНЕЦЬК	119940	54109	65831
сmt БОРІВСЬКЕ	5967	2827	3140
сmt ВОРОНОВЕ	763	372	391
сmt МЕТЬОЛКИНЕ	531	263	268
сmt СИРОТИНЕ	1242	619	623
Сільське населення	1309	608	701
СТАХАНОВ (міськрада)	108266	48348	59918
Міське населення	108266	48348	59918
м. АЛМАЗНА	5061	2324	2737
м. СТАХАНОВ	90152	40116	50036
м. ТЕПЛОГРСЬК	13053	5908	7145
Сільське населення			
АНТРАЦИТІВСЬКИЙ РАЙОН	36971	17263	19708
Міське населення	19735	9196	10539
сmt ЕСАУЛІВКА	1668	768	900
сmt ІВАНІВКА	8183	3775	4408
сmt КРАСНИЙ КУТ	3098	1464	1634
сmt МАЛОМИКОЛАЇВКА	2035	962	1073
сmt НИЖНІЙ НАГОЛЬЧИК	1746	828	918
сmt ФАЩІВКА	3005	1399	1606
Сільське населення	17236	8067	9169
с. ЧЕРВОНА ПОЛЯНА	3279	1563	1716
інші сільські населені пункти	13957	6504	7453
БІЛОВОДСЬКИЙ РАЙОН	27559	13077	14482
Міське населення	8764	4086	4678
сmt БІЛОВОДСЬК	8764	4086	4678

Продовження додатка 8

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Сільське населення	18795	8991	9804
БЛОКУРАКИНСЬКИЙ РАЙОН	23807	11206	12601
Міське населення	9203	4267	4936
смт БЛОКУРАКИНЕ	8010	3676	4334
смт ЛОЗНО-ОЛЕКСАНДРІВКА	1193	591	602
Сільське населення	14604	6939	7665
КРАСНОДОНСЬКИЙ РАЙОН	32846	15434	17412
Міське населення	10671	5014	5657
смт ВЕЛИКИЙ ЛОГ	742	357	385
смт МИРНЕ	471	227	244
смт НОВООЛЕКСАНДРІВКА	1729	817	912
смт НОВОСВІТЛІВКА	3643	1708	1935
смт СІМЕЙКИНЕ	2589	1197	1392
смт ТАЛОВЕ	1497	708	789
Сільське населення	22175	10420	11755
КРЕМІНСЬКИЙ РАЙОН	51927	23858	28069
Міське населення	29830	13617	16213
м. КРЕМІННА	24447	11152	13295
смт КРАСНОРІЧЕНСЬКЕ	5383	2465	2918
Сільське населення	22097	10241	11856
ЛУТУГІНСЬКИЙ РАЙОН	73914	33988	39926
Міське населення	53841	24603	29238
м. ЛУТУГІНЕ	18833	8463	10370
смт БІЛЕ	7037	3322	3715
смт БІЛОРІЧЕНСЬКИЙ	3918	1766	2152
смт ВРУБІВСЬКИЙ	1740	810	930
смт ГЕОРГІВКА	6482	3017	3465
смт ЛЕНІНА	1275	584	691
смт УСПЕНКА	9763	4451	5312
смт ЧЕЛЮСКІНЕЦЬ	1317	608	709
смт ЮРІВКА	3476	1582	1894
Сільське населення	20073	9385	10688
с. РОЗКІШНЕ	6445	3024	3421
інші сільські населені пункти	13628	6361	7267
МАРКІВСЬКИЙ РАЙОН	19002	8974	10028
Міське населення	7361	3486	3875
смт МАРКІВКА	7361	3486	3875
Сільське населення	11641	5488	6153
МІЛОВСЬКИЙ РАЙОН	17415	8071	9344
Міське населення	5627	2572	3055
смт МІЛОВЕ	5627	2572	3055
Сільське населення	11788	5499	6289
НОВОАЙДАРСЬКИЙ РАЙОН	28451	13124	15327
Міське населення	9072	4141	4931
смт НОВОАЙДАР	9072	4141	4931

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Сільське населення	19379	8983	10396
НОВОПСКОВСЬКИЙ РАЙОН	38322	18022	20300
Міське населення	14367	6648	7719
смт БІЛОЛУЦЬК	4252	1938	2314
смт НОВОПСКОВ	10115	4710	5405
Сільське населення	23955	11374	12581
ПЕРЕВАЛЬСЬКИЙ РАЙОН	87383	41547	45836
Міське населення	80913	38523	42390
м. АРТЕМІВСЬК	9097	4273	4824
м. ЗОРІНСЬК	8838	4264	4574
м. ПЕРЕВАЛЬСЬК	29665	13979	15686
смт БАЙРАЧКИ	1065	495	570
смт БУГАЇВКА	3808	1864	1944
смт ГОРОДИЩЕ	3313	1644	1669
смт КОМІСАРІВКА	2546	1255	1291
смт МИХАЙЛІВКА	2884	1383	1501
смт СЕЛЕЗНІВКА	2937	1483	1454
смт ФАЩІВКА	5524	2572	2952
смт ЦЕНТРАЛЬНИЙ	1031	478	553
смт ЧОРНУХИНЕ	7788	3703	4085
смт ЯЩИКОВЕ	2417	1130	1287
Сільське населення	6470	3024	3446
ПОПАСНЯНСЬКИЙ РАЙОН	50559	23523	27036
Міське населення	37719	17516	20203
м. ПОПАСНА	25951	12041	13910
смт БІЛОГОРІВКА	1186	545	641
смт ВОВЧОЯРІВКА	1276	589	687
смт ВРУБІВКА	1160	568	592
смт КАЛИНОВЕ	3828	1769	2059
смт КОМИШУВАХА	2854	1309	1545
смт МАЛОРЯЗАНЦЕВЕ	984	477	507
смт МИРНА ДОЛИНА	480	218	262
Сільське населення	12840	6007	6833
СВАТІВСЬКИЙ РАЙОН	43069	19873	23196
Міське населення	21939	9886	12053
м. СВАТОВЕ	19495	8754	10741
смт НИЖНЯ ДУВАНКА	2444	1132	1312
Сільське населення	21130	9987	11143
СВЕРДЛОВСЬКИЙ РАЙОН	14574	6905	7669
Міське населення	4414	2120	2294
смт БІРЮКОВЕ	4414	2120	2294
Сільське населення	10160	4785	5375
СЛОВ'ЯНОСЕРБСЬКИЙ РАЙОН	62125	29099	33026
Міське населення	39745	18679	21066
м. ЗИМОГР'Я	11295	5271	6024
смт СЛОВ'ЯНОСЕРБСЬК	8406	3796	4610

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
смт ЛОЗИВСЬКИЙ	6198	2968	3230
смт ЛОТИКОВЕ	3419	1697	1722
смт РОДАКОВЕ	6683	3147	3536
смт ФРУНЗЕ	3744	1800	1944
Сільське населення	22380	10420	11960
СТАНИЧНО-ЛУГАНСЬКИЙ РАЙОН	52762	24317	28445
Міське населення	19860	9081	10779
смт ПЕТРІВКА	5420	2474	2946
смт СТАНИЧНО-ЛУГАНСЬКЕ	14440	6607	7833
Сільське населення	32902	15236	17666
с.ВАЛУЙСЬКЕ	3977	1862	2115
с-ще ВІЛЬХОВЕ	3090	1426	1664
інші сільські населені пункти	25835	11948	13887
СТАРОБІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	57755	27066	30689
Міське населення	22371	10357	12014
м. СТАРОБІЛЬСЬК	22371	10357	12014
Сільське населення	35384	16709	18675
с.ПІДГОРІВКА	3719	1776	1943
с.ЧМИРІВКА	4278	2002	2276
інші сільські населені пункти	27387	12931	14456
ТРОЇЦЬКИЙ РАЙОН	25704	12017	13687
Міське населення	8488	3957	4531
смт ТРОЇЦЬКЕ	8488	3957	4531
Сільське населення	17216	8060	9156

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ
460000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	2626543	1245138	1381405
Міське населення	1558747	739216	819531
Сільське населення	1067796	505922	561874
ЛЬВІВ (міськрада)	758526	357954	400572
Міське населення	758526	357954	400572
м. ЛЬВІВ	732818	345613	387205
ЗАЛІЗНИЧНИЙ район	133024	62725	70299
ГАЛИЦЬКИЙ район	69621	31391	38230
СИХІВСЬКИЙ район	146847	70173	76674
ФРАНКІВСЬКИЙ район	139144	66714	72430
ЛИЧАКІВСЬКИЙ район	96982	45211	51771
ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ район	147200	69399	77801
м. ВИННИКИ	13654	6558	7096
смт РУДНЕ	6248	2933	3315
смт БРЮХОВИЧІ	5806	2850	2956
Сільське населення			
БОРИСЛАВ (міськрада)	40434	18639	21795

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Найвие населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Міське населення	40434	18639	21795
м. БОРИСЛАВ	38122	17564	20558
смт СХІДНИЦЯ	2312	1075	1237
Сільське населення			
ДРОГОБИЧ (міськрада)	99982	47750	52232
Міське населення	99982	47750	52232
м. ДРОГОБИЧ	79119	37935	41184
м. СТЕБНИК	20863	9815	11048
Сільське населення			
м. МОРШИН	6482	2951	3531
м. НОВИЙ РОЗДІЛ	28227	13277	14950
м. САМБІР	36556	17268	19288
м. СТРИЙ	62479	30044	32435
м. ТРУСКАВЕЦЬ	31037	14827	16210
ЧЕРВОНОГРАД (міськрада)	85359	40340	45019
Міське населення	85359	40340	45019
м. ЧЕРВОНОГРАД	70568	33365	37203
м. СОСНІВКА	11889	5585	6304
смт ПРНИК	2902	1390	1512
Сільське населення			
БРОДІВСЬКИЙ РАЙОН	63545	29950	33595
Міське населення	25513	12185	13328
м. БРОДИ	23239	11173	12066
смт ПІДКАМІНЬ	2274	1012	1262
Сільське населення	38032	17765	20267
БУСЬКИЙ РАЙОН	50800	23645	27155
Міське населення	16957	7998	8959
м. БУСЬК	8673	4077	4596
смт КРАСНЕ	6491	3074	3417
смт ОЛЕСЬКО	1793	847	946
Сільське населення	33843	15647	18196
ГОРОДОЦЬКИЙ РАЙОН	74206	34777	39429
Міське населення	24688	11658	13030
м. ГОРОДОК	16082	7580	8502
м. КОМАРНО	3994	1896	2098
смт ВЕЛИКИЙ ЛЮБІНЬ	4612	2182	2430
Сільське населення	49518	23119	26399
с. СУХОВОЛЯ	3752	1797	1955
інші сільські населені пункти	45766	21322	24444
ДРОГОБИЦЬКИЙ РАЙОН	76276	35903	40373
Міське населення	6188	2880	3308

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
смт МЕДЕНИЧІ	3343	1545	1798
смт ПІДБУЖ	2845	1335	1510
Сільське населення	70088	33023	37065
с.ДОБРОГОСТІВ	3067	1434	1633
с.РИХТИЧІ	3235	1513	1722
с.УЛИЧНЕ	3813	1835	1978
інші сільські населені пункти	59973	28241	31732
ЖИДАЧІВСЬКИЙ РАЙОН	80469	37416	43053
Міське населення	31279	14628	16651
м. ЖИДАЧІВ	11798	5485	6313
м. ХОДОРІВ	10565	4874	5691
смт ГНІЗДИЧІВ	4181	2034	2147
смт ЖУРАВНО	3797	1799	1998
смт НОВІ СТРІЛИЩА	938	436	502
Сільське населення	49190	22788	26402
ЖОВКІВСЬКИЙ РАЙОН	108863	52314	56549
Міське населення	35877	17827	18050
м. ДУБЛЯНИ	8469	4346	4123
м. ЖОВКВА	13474	6607	6867
м. РАВА-РУСЬКА	8070	4005	4065
смт КУЛИКІВ	3908	1911	1997
смт МАГЕРІВ	1956	958	998
Сільське населення	72986	34487	38499
ЗОЛОЧІВСЬКИЙ РАЙОН	74550	35038	39512
Міське населення	28364	13539	14825
м. ЗОЛОЧІВ	23481	11250	12231
м. ГЛИНЯНИ	3378	1595	1783
смт ПОМОРЯНИ	1505	694	811
Сільське населення	46186	21499	24687
с.ВОРОНЯКИ	3110	1486	1624
інші сільські населені пункти	43076	20013	23063
КАМ'ЯНКА-БУЗЬКИЙ РАЙОН	61869	29208	32661
Міське населення	24086	11564	12522
м. КАМ'ЯНКА-БУЗЬКА	11674	5616	6058
смт ДОБРОТВІР	6685	3203	3482
смт ЗАПИТІВ	2776	1336	1440
смт НОВИЙ ЯРИЧІВ	2951	1409	1542
Сільське населення	37783	17644	20139
с.ЖОВТАНЦІ	3494	1652	1842
інші сільські населені пункти	34289	15992	18297
МИКОЛАЇВСЬКИЙ РАЙОН	94474	45327	49147
Міське населення	46032	21769	24263
м. МИКОЛАЇВ	14801	7023	7778
смт РОЗДІЛ	3004	1469	1535
Сільське населення	48442	23558	24884
с.ПРСЬКЕ	3087	1533	1554
с.РОЗВАДІВ	3218	1572	1646

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
с.РУДНИКИ	3180	1582	1598
інші сільські населені пункти	38957	18871	20086
МОСТИСЬКИЙ РАЙОН	61892	29041	32851
Міське населення	15818	7512	8.306
м. МОСТИСЬКА	9150	4362	4788
м. СУДОВА ВИШНЯ	6668	3150	3518
Сільське населення	46074	21529	24545
ПЕРЕМИШЛЯНСЬКИЙ РАЙОН	47705	22068	25637
Міське населення	11545	5381	6164
м. БІРКА	3980	1805	2175
м. ПЕРЕМИШЛЯНИ	7665	3576	3989
Сільське населення	36160	16687	19473
ПУСТОМИТІВСЬКИЙ РАЙОН	111872	53046	58826
Міське населення	15319	7289	8030
м. ПУСТОМИТИ	9798	4662	5136
смт ЩИРЕЦЬ	5521	2627	2894
Сільське населення	96553	45757	50796
с.ЗИМНА ВОДА	9973	4966	5007
с.ДАВИДІВ	4508	2103	2405
с.ОБРОШИНЕ	4176	2013	2163
с.СОКІЛЬНИКИ	5775	2758	3017
с.СОЛОНКА	3391	1637	1754
с.МУРОВАНЕ	4415	2102	2313
інші сільські населені пункти	64315	30178	34137
РАДЕХІВСЬКИЙ РАЙОН	52457	24809	27648
Міське населення	12780	6049	6731
м. РАДЕХІВ	9230	4336	4894
смт ЛОПАТИН	3550	1713	1837
Сільське населення	39677	18760	20917
с.ПАВЛІВ	3818	1798	2020
інші сільські населені пункти	35859	16962	18897
САМБІРСЬКИЙ РАЙОН	74574	35087	39487
Міське населення	10691	5132	5559
м. РУДКИ	4942	2296	2646
смт ДУБЛЯНИ	2167	1022	1145
смт НОВИЙ КАЛІНІВ	3582	1814	1768
Сільське населення	63883	29955	33928
с.РАЛІВКА	4078	1945	2133
інші сільські населені пункти	59805	28010	31795
СКОЛІВСЬКИЙ РАЙОН	50210	24177	26033
Міське населення	13537	6387	7150
м. СКОЛЕ	6742	3129	3613
смт ВЕРХНЄ СИНЬОВИДНЕ	3521	1655	1866
смт СЛАВСЬКЕ	3274	1603	1671
Сільське населення	36673	17790	18883

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
СОКАЛЬСЬКИЙ РАЙОН	98098	46727	51371
Міське населення	34780	16676	18104
м. СОКАЛЬ	21693	10225	11468
м. БЕЛЗ	2478	1228	1250
м. ВЕЛИКІ МОСТИ	5925	2924	3001
м. УГНІВ	1021	514	507
смт ЖВИРКА	3663	1785	1878
Сільське населення	63318	30051	33267
с. СІЛЕЦЬ	3782	1846	1936
інші сільські населені пункти	59536	28205	31331
СТАРОСАМБІРСЬКИЙ РАЙОН	82191	39342	42849
Міське населення	18380	8933	9447
м. ДОБРОМИЛЬ	4976	2384	2592
м. СТАРИЙ САМБІР	5706	2725	2981
м. ХИРІВ	4590	2313	2277
смт НИЖАНКОВИЧІ	1879	895	984
смт СТАРА СІЛЬ	1229	616	613
Сільське населення	63811	30409	33402
СТРИЙСЬКИЙ РАЙОН	69804	32925	36879
Міське населення	8805	4058	4747
смт ДАШАВА	2323	1107	1216
Сільське населення	60999	28867	32132
с. ДУЛІБИ	3669	1740	1929
інші сільські населені пункти	57330	27127	30203
ТУРКІВСЬКИЙ РАЙОН	54769	27111	27658
Міське населення	9341	4563	4778
м. ТУРКА	7681	3784	3897
смт БОРИНЯ	1660	779	881
Сільське населення	45428	22548	22880
ЯВОРІВСЬКИЙ РАЙОН	123546	60405	63141
Міське населення	54394	26366	28028
м. НОВОЯВОРІВСЬКЕ	26483	12626	13857
м. ЯВОРІВ	13510	6674	6836
смт ІВАНО-ФРАНКОВЕ	5845	2968	2877
смт КРАКОВЕЦЬ	1151	559	592
смт НЕМИРІВ	2042	963	1079
смт ШКЛО	5363	2576	2787
Сільське населення	69152	34039	35113
с. СТАРИЧІ	3420	1779	1641
інші сільські населені пункти	65732	32260	33472

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

480000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1264743	588191	676552
Міське населення	838828	386069	452759
Сільське населення	425915	202122	223793
м. МИКОЛАЇВ	514136	235531	278605

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Найвнє населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ЗАВОДСЬКИЙ район	132341	60272	72069
КОРАБЕЛЬНИЙ район	83457	38888	44569
ЛЕНІНСЬКИЙ район	144127	64728	79399
ЦЕНТРАЛЬНИЙ район	154211	71643	82568
м. ВОЗНЕСЕНСЬК	42634	19583	23051
м. ОЧАКІВ	16929	7903	9026
м. ПЕРВОМАЙСЬК	70170	32063	38107
м. ЮЖНОУКРАЇНСЬК	38206	18136	20070
АРБУЗИНСЬКИЙ РАЙОН	24783	11760	13023
Міське населення	10225	4906	5319
смт АРБУЗИНКА	7416	3540	3876
смт КОСТЯНТИНІВКА	2809	1366	1443
Сільське населення	14558	6854	7704
БАШТАНСЬКИЙ РАЙОН	41434	19432	22002
Міське населення	13146	6183	6963
м. БАШТАНКА	13146	6183	6963
Сільське населення	28288	13249	15039
БЕРЕЗАНСЬКИЙ РАЙОН	24988	11753	13235
Міське населення	4248	1968	2280
смт БЕРЕЗАНКА	4248	1968	2280
Сільське населення	20740	9785	10955
БЕРЕЗНЕГУВАТСЬКИЙ РАЙОН	23053	10795	12258
Міське населення	7796	3590	4206
смт БЕРЕЗНЕГУВАТЕ	7796	3590	4206
Сільське населення	15257	7205	8052
БРАТСЬКИЙ РАЙОН	21226	9965	11261
Міське населення	6178	2901	3277
смт БРАТСЬКЕ	6178	2901	3277
Сільське населення	15048	7064	7984
ВЕСЕЛИНІВСЬКИЙ РАЙОН	27044	12627	14417
Міське населення	9423	4318	5105
смт ВЕСЕЛИНОВЕ	7267	3348	3919
смт КУДРЯВЦІВКА	2156	970	1186
Сільське населення	17621	8309	9312
ВОЗНЕСЕНСЬКИЙ РАЙОН	35907	16936	18971
Міське населення	5871	2718	3153
смт ОЛЕКСАНДРІВКА	5871	2718	3153
Сільське населення	30036	14218	15818
ВРАДІВСЬКИЙ РАЙОН	20947	9769	11178
Міське населення	9948	4556	5392

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
смт ВРАДІЇВКА	9948	4556	5392
Сільське населення	10999	5213	5786
ДОМАНІВСЬКИЙ РАЙОН	28945	13457	15488
Міське населення	6769	3113	3656
смт ДОМАНІВКА	6769	3113	3656
Сільське населення	22176	10344	11832
ЄЛАНЕЦЬКИЙ РАЙОН	18411	8674	9737
Міське населення	5681	2648	3033
смт ЄЛАНЕЦЬ	5681	2648	3033
Сільське населення	12730	6026	6704
ЖОВТНЕВИЙ РАЙОН	54655	25974	28681
Міське населення	8152	3724	4428
смт ВОСКРЕСЕНСЬКЕ	4601	2109	2492
смт ПЕРВОМАЙСЬКЕ	3551	1615	1936
Сільське населення	46503	22250	24253
с. КАЛИНІВКА	3488	1672	1816
с. МІШКОВО-ПОГОРІЛОВЕ	5484	2617	2867
с. ПЕРЕСАДІВКА	3128	1530	1598
с. ШЕВЧЕНКОВЕ	3148	1527	1621
інші сільські населені пункти	31255	14904	16351
КАЗАНКІВСЬКИЙ РАЙОН	24745	11812	12933
Міське населення	8319	3890	4429
смт КАЗАНКА	8319	3890	4429
Сільське населення	16426	7922	8504
КРИВООЗЕРСЬКИЙ РАЙОН	28494	13113	15381
Міське населення	8577	3957	4620
смт КРИВЕ ОЗЕРО	8577	3957	4620
Сільське населення	19917	9156	10761
МИКОЛАЇВСЬКИЙ РАЙОН	34980	16965	18015
Міське населення	4076	1949	2127
смт ОЛЬШАНСЬКЕ	4076	1949	2127
Сільське населення	30904	15016	15888
НОВОБУЗЬКИЙ РАЙОН	34167	16270	17897
Міське населення	16250	7626	8624
м. НОВИЙ БУТ	16250	7626	8624
Сільське населення	17917	8644	9273
НОВООДЕСЬКИЙ РАЙОН	37385	17569	19816
Міське населення	14070	6533	7537
м. НОВА ОДЕСА	14070	6533	7537
Сільське населення	23315	11036	12279
ОЧАКІВСЬКИЙ РАЙОН	16916	8174	8742
Міське населення			
Сільське населення	16916	8174	8742

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ПЕРВОМАЙСЬКИЙ РАЙОН	37050	17113	19937
Міське населення	2577	1210	1367
смт ПІДГОРОДНА	2577	1210	1367
Сільське населення	34473	15903	18570
с. КІНЕЦЬПІЛЬ	3459	1610	1849
с. ЛИСА ГОРА	4479	2052	2427
інші сільські населені пункти	26535	12241	14294
СНІГУРІВСЬКИЙ РАЙОН	47538	22817	24721
Міське населення	15447	7063	8384
м. СНІГУРІВКА	15447	7063	8384
Сільське населення	32091	15754	16337

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ
510000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	2469057	1155417	1313640
Міське населення	1624609	757970	866639
Сільське населення	844448	397447	447001
м. ОДЕСА	1029049	480341	548708
ЖОВТНЕВИЙ район	46277	21225	25052
ІЛЛІЧІВСЬКИЙ район	84675	38965	45710
КІЇВСЬКИЙ район	259257	121354	137903
ЛЕНІНСЬКИЙ район	68086	33161	34925
МАЛИНОВСЬКИЙ район	151367	69592	81775
ПРИМОРСЬКИЙ район	144443	69816	74627
СУВОРОВСЬКИЙ район	194905	90022	104883
ЦЕНТРАЛЬНИЙ район	80039	36206	43833
БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ (міськрада)			
	58436	26830	31606
Міське населення	58436	26830	31606
м. БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ	51890	23884	28006
смт ЗАТОКА	1445	657	788
смт СЕРПІВКА	5101	2289	2812
Сільське населення			
м. ІЗМАЇЛ	84815	39027	45788
ІЛЛІЧІВСЬК (міськрада)			
	63726	29384	34342
Міське населення	59334	27371	31963
м. ІЛЛІЧІВСЬК	54151	24967	29184
смт ОЛЕКСАНДРІВКА	5183	2404	2779
Сільське населення	4392	2013	2379
м. КОТОВСЬК	40718	19754	20964
м. ТЕПЛОДАР	8830	4162	4668

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
м. ЮЖНЕ	23977	11426	12551
АНАНІВСЬКИЙ РАЙОН	32619	14936	17683
Міське населення	9476	4311	5165
м. АНАНІВ	9476	4311	5165
Сільське населення	23143	10625	12518
с.ДОЛИНСЬКЕ	4038	1873	2165
інші сільські населені пункти	19105	8752	10353
АРЦИЗЬКИЙ РАЙОН	51251	24325	26926
Міське населення	16370	7556	8814
м. АРЦИЗ	16370	7556	8814
Сільське населення	34881	16769	18112
с.ВИНОГРАДІВКА	3230	1534	1696
інші сільські населені пункти	31651	15235	16416
БАЛТСЬКИЙ РАЙОН	48697	21903	26794
Міське населення	19962	9148	10814
м. БАЛТА	19962	9148	10814
Сільське населення	28735	12755	15980
с.ПІЩАНА	3214	1462	1752
інші сільські населені пункти	25521	11293	14228
БЕРЕЗІВСЬКИЙ РАЙОН	36173	16825	19348
Міське населення	11734	5350	6384
м. БЕРЕЗІВКА	9481	4330	5151
смт РАУХІВКА	2253	1020	1233
Сільське населення	24439	11475	12964
БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ РАЙОН	62255	29191	33064
Міське населення	-	-	-
Сільське населення	62255	29191	33064
с.ВИПАСНЕ	7642	3573	4069
с.СТАРОКОЗАЧЕ	5305	2520	2785
с.ШАБО	7152	3270	3882
інші сільські населені пункти	42156	19828	22328
БІЛЯВСЬКИЙ РАЙОН	103988	49278	54710
Міське населення	16809	8103	8706
м. БІЛЯВКА	14294	6906	7388
смт ХЛИБОДАРСЬКЕ	2515	1197	1318
Сільське населення	87179	41175	46004
с.ВЕЛИКИЙ ДАЛЬНИК	7672	3664	4008
с.ВИГОДА	4010	1877	2133
с.ГРАДЕНИЦІ	4668	2170	2498
с.ДАЧНЕ	8548	3944	4604
с.МАЯКИ	5937	2858	3079
с.НЕРУБАЙСЬКЕ	8516	4020	4496
с.ТРОІЦЬКЕ	5185	2401	2784
с.УСАТОВЕ	8031	3793	4238
с.ЯСЬКИ	4108	1943	2165
інші сільські населені пункти	30504	14505	15999

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Найвие населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
БОЛГРАДСЬКИЙ РАЙОН	73991	35956	38035
Міське населення	17353	8391	8962
м. БОЛГРАД	17353	8391	8962
Сільське населення	56638	27565	29073
с.ВАСИЛІВКА	3993	1973	2020
с.ВИНОГРАДІВКА	3802	1914	1888
с.ГОРОДНЕ	5090	2514	2576
с.ДМИТРІВКА	4711	2341	2370
с.ЗАЛІЗНИЧНЕ	3472	1654	1818
с.КАЛЧЕВА	3519	1719	1800
с.КРИНИЧНЕ	4342	2078	2264
с.НОВІ ТРОЯНИ	4146	2036	2110
с.ЧЕРВОНОАРМІЙСЬКЕ	6213	3009	3204
інші сільські населені пункти	17350	8327	9023
ВЕЛИКОМИХАЙЛІВСЬКИЙ РАЙОН	32703	15388	17315
Міське населення	8935	4128	4807
смт ВЕЛИКА МИХАЙЛІВКА	6000	2764	3236
смт ЦЕБРИКОВЕ	2935	1364	1571
Сільське населення	23768	11260	12508
с.ВЕЛИКОПЛОСКЕ	3315	1505	1810
інші сільські населені пункти	20453	9755	10698
ІВАНІВСЬКИЙ РАЙОН	29184	13735	15449
Міське населення	9635	4463	5172
смт ІВАНІВКА	3145	1455	1690
смт ПЕТРІВКА	4710	2195	2515
смт РАДІСНЕ	1780	813	967
Сільське населення	19549	9272	10277
с.ЧЕРВОНОЗНАМ'ЯНКА	4096	2056	2040
інші сільські населені пункти	15453	7216	8237
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ РАЙОН	54550	26281	28269
Міське населення	4821	2348	2473
смт СУВОРОВЕ	4821	2348	2473
Сільське населення	49729	23933	25796
с.БАГАТЕ	3974	1909	2065
с.БРОСКА	3725	1780	1945
с.КАМ'ЯНКА	3476	1661	1815
с.КОМИШІВКА	3481	1674	1807
с.ОЗЕРНЕ	5361	2638	2723
с.СТАРА НЕКРАСІВКА	3029	1431	1598
с.УТКОНОСІВКА	4300	2109	2191
інші сільські населені пункти	22383	10731	11652
КІЛІЙСЬКИЙ РАЙОН	58707	27554	31153
Міське населення	31854	14772	17082
м.ВИЛКОВЕ	9260	4357	4903
м.КІЛІЯ	22594	10415	12179
Сільське населення	26853	12782	14071
с.ДМИТРІВКА	3011	1453	1558
с.ШЕВЧЕНКОВЕ	5569	2650	2919

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
інші сільські населені пункти	18273	8679	9594
КОДИМСЬКИЙ РАЙОН	34523	15554	18969
Міське населення	12262	5573	6689
м. КОДИМА	9634	4424	5210
смт СЛОБІДКА	2628	1149	1479
Сільське населення	22261	9981	12280
с.ЗАГНІТКІВ	3005	1349	1656
інші сільські населені пункти	19256	8632	10624
КОМІНТЕРНІВСЬКИЙ РАЙОН	67207	31928	35279
Міське населення	13369	6422	6947
смт КОМІНТЕРНІВСЬКЕ	6583	3108	3475
смт НОВІ БЛЯРИ	834	397	437
смт ЧОРНОМОРСЬКЕ	5952	2917	3035
Сільське населення	53838	25506	28332
с.ОЛЕКСАНДРІВКА	3660	1783	1877
с.КРАСНОСІЛКА	4576	2132	2444
с.КРИЖАНІВКА	3195	1477	1718
с.ПЕРШОТРАВНЕВЕ	3685	1733	1952
с.ПЕТРІВКА	3676	1912	1764
с.ФОНТАНКА	6260	2984	3276
інші сільські населені пункти	28786	13485	15301
КОТОВСЬКИЙ РАЙОН	30627	13968	16659
Міське населення			
Сільське населення	30627	13968	16659
с.ЛИПЕЦЬКЕ	3740	1691	2049
інші сільські населені пункти	26887	12277	14610
КРАСНООКНЯНСЬКИЙ РАЙОН	22872	10665	12207
Міське населення	5672	2672	3000
смт КРАСНІ ОКНИ	5672	2672	3000
Сільське населення	17200	7993	9207
ЛЮБАШІВСЬКИЙ РАЙОН	33544	15308	18236
Міське населення	11500	5274	6226
смт ЛЮБАШІВКА	9790	4485	5305
смт ЗЕЛЕНОПРСЬКЕ	1710	789	921
Сільське населення	22044	10034	12010
МИКОЛАЇВСЬКИЙ РАЙОН	20158	9412	10746
Міське населення	3769	1738	2031
смт МИКОЛАЇВКА	3769	1738	2031
Сільське населення	16389	7674	8715
ОВІДІОПОЛЬСЬКИЙ РАЙОН	60294	28452	31842
Міське населення	27851	13103	14748
смт АВАНГАРД	2366	1103	1263
смт ВЕЛИКОДОЛИНСЬКЕ	11607	5486	6121
смт ОВДІОПОЛЬ	11958	5648	6310
смт ТАЇРОВЕ	1920	866	1054

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Сільське населення	32443	15349	17094
с.ПЕТРОДОЛИНСЬКЕ	3123	1465	1658
с.ПРИЛИМАНСЬКЕ	3851	1812	2039
інші сільські населені пункти	25469	12072	13397
РЕНІЙСЬКИЙ РАЙОН	39903	18875	21028
Міське населення	20481	9337	11144
м. РЕНІ	20481	9337	11144
Сільське населення	19422	9538	9884
с.ЛИМАНСЬКЕ	3190	1588	1602
с.НОВОСІЛЬСЬКЕ	3583	1736	1847
с.ОРЛІВКА	2980	1450	1530
інші сільські населені пункти	9669	4764	4905
РОЗДІЛЬНЯНСЬКИЙ РАЙОН	56727	26441	30286
Міське населення	25073	11680	13393
м. РОЗДІЛЬНА	17754	8083	9671
смт ЛИМАНСЬКЕ	7319	3597	3722
Сільське населення	31654	14761	16893
с.КУЧУРГАН	3306	1550	1756
інші сільські населені пункти	28348	13211	15137
САВРАНСЬКИЙ РАЙОН	22176	10098	12078
Міське населення	6874	3226	3648
смт САВРАНЬ	6874	3226	3648
Сільське населення	15302	6872	8430
САРАТСЬКИЙ РАЙОН	49911	23398	26513
Міське населення	5229	2370	2859
смт САРАТА	5229	2370	2859
Сільське населення	44682	21028	23654
с.ЗОРЯ	5446	2604	2842
с.КУЛЕВЧА	4032	1918	2114
с.НОВОСЕЛІВКА	2970	1412	1558
с.ПЛАХТІВКА	5233	2468	2765
інші сільські населені пункти	27001	12626	14375
ТАРУТИНСЬКИЙ РАЙОН	45175	21666	23509
Міське населення	13680	6532	7148
смт БЕРЕЗИНЕ	3799	1798	2001
смт БОРОДІНО	1826	864	962
смт СЕРПНЕВЕ	1836	882	954
смт ТАРУТИНЕ	6219	2988	3231
Сільське населення	31495	15134	16361
ТАТАРБУНАРСЬКИЙ РАЙОН	41573	19614	21959
Міське населення	10797	5111	5686
м. ТАТАРБУНАРИ	10797	5111	5686
Сільське населення	30776	14503	16273
с.ДМИТРІВКА	4066	1974	2092
інші сільські населені пункти	26710	12529	14181

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ФРУНЗІВСЬКИЙ РАЙОН	20944	9783	11161
Міське населення	8655	3999	4656
смт ЗАТИШШЯ	3455	1625	1830
смт ФРУНЗІВКА	5200	2374	2826
Сільське населення	12289	5784	6505
ШИРЯЇВСЬКИЙ РАЙОН	29754	13959	15795
Міське населення	7289	3452	3837
смт ШИРЯЄВЕ	7289	3452	3837
Сільське населення	22465	10507	11958

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ
530000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1630092	747402	882690
Міське населення	956756	441444	515312
Сільське населення	673336	305958	367378
м. ПОЛТАВА	317998	147431	170567
КИЇВСЬКИЙ район	113603	53280	60323
ЛЕНІНСЬКИЙ район	56570	26982	29588
ОКТЯБРСЬКИЙ район	147825	67169	80656
КОМСОМОЛЬСЬК (міськрада)	54313	25452	28861
Міське населення	51740	24270	27470
м. КОМСОМОЛЬСЬК	51740	24270	27470
Сільське населення	2573	1182	1391
м. КРЕМЕНЧУК	234073	108152	125921
АВТОЗАВОДСЬКИЙ район	158455	72800	85655
КРЮКІВСЬКИЙ район	75618	35352	40266
м. ЛУБНИ	52572	23870	28702
м. МИРГОРОД	42886	19913	22973
ВЕЛИКОБАГАЧАНСЬКИЙ РАЙОН	30103	13600	16503
Міське населення	8544	3945	4599
смт ВЕЛИКА БАГАЧКА	5885	2720	3165
смт ГОГОЛЕВЕ	2659	1225	1434
Сільське населення	21559	9655	11904
ГАДЯЦЬКИЙ РАЙОН	64011	29285	34726
Міське населення	22698	10474	12224
м. ГАДЯЧ	22698	10474	12224
Сільське населення	41313	18811	22502
с. ЛЮТЕНЬКА	3685	1689	1996
інші сільські населені пункти	37628	17122	20506

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ГЛОБИНСЬКИЙ РАЙОН	58726	26575	32151
Міське населення	20930	9520	11410
м. ГЛОБИНЕ	12902	5871	7031
смт ГРАДИЗЬК	8028	3649	4379
Сільське населення	37796	17055	20741
ГРЕБІНКІВСЬКИЙ РАЙОН	26257	11933	14324
Міське населення	11662	5288	6374
м. ГРЕБІНКА	11662	5288	6374
Сільське населення	14595	6645	7950
ДИКАНСЬКИЙ РАЙОН	21903	10000	11903
Міське населення	8506	3862	4644
смт ДИКАНЬКА	8506	3862	4644
Сільське населення	13397	6138	7259
ЗІНЬКІВСЬКИЙ РАЙОН	42308	19138	23170
Міське населення	16669	7709	8960
м. ЗІНЬКІВ	10577	4882	5695
смт ОПІШНЯ	6092	2827	3265
Сільське населення	25639	11429	14210
КАРЛІВСЬКИЙ РАЙОН	41641	19198	22443
Міське населення	17995	8305	9690
м. КАРЛІВКА	17995	8305	9690
Сільське населення	23646	10893	12753
с. ПОПІВКА	3275	1496	1779
інші сільські населені пункти	20371	9397	10974
КОБЕЛЯЦЬКИЙ РАЙОН	54091	24631	29460
Міське населення	17896	8171	9725
м. КОБЕЛЯКИ	12076	5504	6572
смт БЛИКИ	5820	2667	3153
Сільське населення	36195	16460	19735
КОЗЕЛЬЦИНСЬКИЙ РАЙОН	24849	11310	13539
Міське населення	7110	3295	3815
смт КОЗЕЛЬЩИНА	4469	2059	2410
смт НОВА ГАЛЕЩИНА	2641	1236	1405
Сільське населення	17739	8015	9724
КОТЕЛЕВСЬКИЙ РАЙОН	21564	9827	11737
Міське населення	12667	5878	6789
смт КОТЕЛЬВА	12667	5878	6789
Сільське населення	8897	3949	4948
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ РАЙОН	43346	19944	23402
Міське населення			
Сільське населення	43346	19944	23402
с. КАМ'ЯНИ ПОТОКИ	3652	1736	1916
с. ПІЩАНЕ	4905	2264	2641
інші сільські населені пункти	34789	15944	18845

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ЛОХВИЦЬКИЙ РАЙОН	51440	23199	28241
Міське населення	21413	9576	11837
м. ЛОХВИЦЯ	12389	5491	6898
м. ЧЕРВОНОЗАВОДСЬКЕ	9024	4085	4939
Сільське населення	30027	13623	16404
с. СЕНЧА	3067	1431	1636
інші сільські населені пункти	26960	12192	14768
ЛУБЕНСЬКИЙ РАЙОН	39970	17758	22212
Міське населення			
Сільське населення	39970	17758	22212
с. ЗАСУЛЛЯ	4516	2076	2440
інші сільські населені пункти	35454	15682	19772
МАШІВСЬКИЙ РАЙОН	22894	10708	12186
Міське населення	4098	1919	2179
смт МАШІВКА	4098	1919	2179
Сільське населення	18796	8789	10007
с. СЕЛЕЩИНА	3447	1649	1798
інші сільські населені пункти	15349	7140	8209
МИРГОРОДСЬКИЙ РАЙОН	41225	18529	22696
Міське населення	5945	2650	3295
смт КОМИШНЯ	2720	1251	1469
смт РОМОДАН	3225	1399	1826
Сільське населення	35280	15879	19401
с. ВЕЛИКІ СОРОЧИНЦІ	4231	1932	2299
інші сільські населені пункти	31049	13947	17102
НОВОСАНЖАРСЬКИЙ РАЙОН	39995	17998	21997
Міське населення	8323	3726	4597
смт НОВІ САНЖАРИ	8323	3726	4597
Сільське населення	31672	14272	17400
ОРЖИЦЬКИЙ РАЙОН	29525	13544	15981
Міське населення	6031	2801	3230
смт ОРЖИЦЯ	4019	1828	2191
смт НОВООРЖИЦЬКЕ	2012	973	1039
Сільське населення	23494	10743	12751
ПИРЯТИНСЬКИЙ РАЙОН	36467	16764	19703
Міське населення	16664	7714	8950
м. ПИРЯТИН	16664	7714	8950
Сільське населення	19803	9050	10753
ПОЛТАВСЬКИЙ РАЙОН	66351	30949	35402
Міське населення			
Сільське населення	66351	30949	35402
с. МАЧУХИ	3327	1560	1767
с. СУПРУНІВКА	3964	1833	2131
с. РОЗСОШЕНЦІ	6639	3152	3487
інші сільські населені пункти	52421	24404	28017

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
РЕШЕТИЛІВСЬКИЙ РАЙОН	29741	13455	16286
Міське населення	9457	4215	5242
смт РЕШЕТИЛІВКА	9457	4215	5242
Сільське населення	20284	9240	11044
СЕМЕНІВСЬКИЙ РАЙОН	32575	14766	17809
Міське населення	7562	3422	4140
смт СЕМЕНІВКА	7562	3422	4140
Сільське населення	25013	11344	13669
ХОРОЛЬСЬКИЙ РАЙОН	42169	19046	23123
Міське населення	14753	6852	7901
м. ХОРОЛ	14753	6852	7901
Сільське населення	27416	12194	15222
ЧОРНУХІНСЬКИЙ РАЙОН	16227	7347	8880
Міське населення	3194	1493	1701
смт ЧОРНУХИ	3194	1493	1701
Сільське населення	13033	5854	7179
ЧУТІВСЬКИЙ РАЙОН	26816	12180	14636
Міське населення	10047	4591	5456
смт АРТЕМІВКА	3628	1648	1980
смт ЧУТОВЕ	6419	2943	3476
Сільське населення	16769	7589	9180
ШИШАЦЬКИЙ РАЙОН	24056	10900	13156
Міське населення	5323	2402	2921
смт ШИШАКИ	5323	2402	2921
Сільське населення	18733	8498	10235
с. ЯРЕСЬКИ	3957	1815	2142
інші сільські населені пункти	14776	6683	8093

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ
560000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1173304	555609	617695
Міське населення	549727	256542	293185
Сільське населення	623577	299067	324510
м. РІВНЕ	248813	115272	133541
м. ДУБНО	39146	18088	21058
м. КУЗНЕЦОВСЬК	38830	19150	19680
м. ОСТРОГ	14801	6681	8120
БЕРЕЗНІВСЬКИЙ РАЙОН	63748	30894	32854

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Міське населення	15757	7562	8195
м. БЕРЕЗНЕ	13669	6517	7152
смт СОСНОВЕ	2088	1045	1043
Сільське населення	47991	23332	24659
с.ГОРОДИЩЕ	3902	1893	2009
інші сільські населені пункти	44089	21439	22650
ВОЛОДИМИРЕЦЬКИЙ РАЙОН	61714	30380	31334
Міське населення	12286	5883	6403
смт ВОЛОДИМИРЕЦЬ	8867	4278	4589
смт РАФАЛІВКА	3419	1605	1814
Сільське населення	49428	24497	24931
ГОЩАНСЬКИЙ РАЙОН	38846	17898	20948
Міське населення	5280	2463	2817
смт ГОЩА	5280	2463	2817
Сільське населення	33566	15435	18131
ДЕМИДІВСЬКИЙ РАЙОН	16483	7656	8827
Міське населення	2805	1329	1476
смт ДЕМИДІВКА	2805	1329	1476
Сільське населення	13678	6327	7351
ДУБЕНСЬКИЙ РАЙОН	48635	22887	25748
Міське населення	2799	1304	1495
смт СМИГА	2799	1304	1495
Сільське населення	45836	21583	24253
ДУБРОВИЦЬКИЙ РАЙОН	50939	24639	26300
Міське населення	9644	4497	5147
м. ДУБРОВИЦЯ	9644	4497	5147
Сільське населення	41295	20142	21153
ЗАРІЧНЕНСЬКИЙ РАЙОН	36078	17572	18506
Міське населення	6929	3335	3594
смт ЗАРІЧНЕ	6929	3335	3594
Сільське населення	29149	14237	14912
ЗДОЛБУНІВСЬКИЙ РАЙОН	58805	27117	31688
Міське населення	28302	12874	15428
м. ЗДОЛБУНІВ	24612	11117	13495
смт МІЗОЧ	3690	1757	1933
Сільське населення	30503	14243	16260
с.ЗДОВБИЦЯ	5046	2351	2695
інші сільські населені пункти	25457	11892	13565
КОРЕЦЬКИЙ РАЙОН	39303	18115	21188
Міське населення	8649	3942	4707
м. КОРЕЦЬ	8649	3942	4707
Сільське населення	30654	14173	16481
КОСТОПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	65559	30986	34573

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Міське населення	30467	14202	16265
м. КОСТОПЛЬ	30467	14202	16265
Сільське населення	35092	16784	18308
МЛИНІВСЬКИЙ РАЙОН	41614	19260	22354
Міське населення	8546	3981	4565
смт МЛИНІВ	8546	3981	4565
Сільське населення	33068	15279	17789
ОСТРОЗЬКИЙ РАЙОН	31235	14625	16610
Міське населення	-	-	-
Сільське населення	31235	14625	16610
с.ОЖЕНИН	4770	2282	2488
інші сільські населені пункти	26465	12343	14122
РАДИВИЛІВСЬКИЙ РАЙОН	40029	18762	21267
Міське населення	10311	4841	5470
м. РАДИВИЛІВ	10311	4841	5470
Сільське населення	29718	13921	15797
РІВНЕНСЬКИЙ РАЙОН	87998	41713	46285
Міське населення	19734	9159	10575
смт КВАСИЛІВ	7478	3460	4018
смт КЛЕВАНЬ	8054	3708	4346
смт ОРЖІВ	4202	1991	2211
Сільське населення	68264	32554	35710
с.ЗОРЯ	5072	2517	2555
с.КОЛОДЕНКА	3170	1533	1637
інші сільські населені пункти	60022	28504	31518
РОКИТНІВСЬКИЙ РАЙОН	51892	25373	26519
Міське населення	9786	4594	5192
смт РОКИТНЕ	7299	3372	3927
смт ТОМАШГОРОД	2487	1222	1265
Сільське населення	42106	20779	21327
с.РОКИТНЕ	4880	2344	2536
інші сільські населені пункти	37226	18435	18791
САРНЕНСЬКИЙ РАЙОН	98836	48541	50295
Міське населення	36842	17385	19457
м. САРНИ	28144	13250	14894
смт КЛЕСІВ	4595	2192	2403
смт СТЕПАНЬ	4103	1943	2160
Сільське населення	61994	31156	30838
с.НЕМОВИЧІ	3099	1564	1535
с.ТИННЕ	4282	2199	2083
інші сільські населені пункти	54613	27393	27220

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ
590000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Найвнє населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1299746	593837	705909
Міське населення	842897	385825	457072
Сільське населення	456849	208012	248837
СУМИ (міськрада)	295847	135629	160218
Міське населення	293141	134369	158772
м. СУМИ	293141	134369	158772
ЗАРІЧНИЙ район	150694	69475	81219
КОВПАКІВСЬКИЙ район	142447	64894	77553
Сільське населення	2706	1260	1446
ГЛУХІВ (міськрада)	36056	16359	19697
Міське населення	35768	16222	19546
м. ГЛУХІВ	35768	16222	19546
Сільське населення	288	137	151
КОНОТОП (міськрада)	97296	44634	52662
Міське населення	92657	42529	50128
м. КОНОТОП	92657	42529	50128
Сільське населення	4639	2105	2534
ЛЕБЕДИН (міськрада)	29710	13324	16386
Міське населення	28948	12983	15965
м. ЛЕБЕДИН	28948	12983	15965
Сільське населення	762	341	421
ОХТИРКА (міськрада)	50713	23414	27299
Міське населення	50399	23261	27138
м. ОХТИРКА	50399	23261	27138
Сільське населення	314	153	161
РОМНИ (міськрада)	50929	23427	27502
Міське населення	50448	23201	27247
м. РОМНИ	50448	23201	27247
Сільське населення	481	226	255
м. ШОСТКА	87130	39173	47957
БІЛОПЛЬСЬКИЙ РАЙОН	61321	28216	33105
Міське населення	34045	15830	18215
м. БІЛОПІЛЛЯ	18384	8541	9843
м. ВОРОЖБА	8384	3855	4529
смт ЖОВТНЕВЕ	4457	2135	2322
смт УЛЯНІВКА	2820	1299	1521
Сільське населення	27276	12386	14890
БУРИНСЬКИЙ РАЙОН	36933	16774	20159
Міське населення	11678	5304	6374
м. БУРИНЬ	11678	5304	6374
Сільське населення	25255	11470	13785
с. СЛОБОДА	3063	1366	1697
інші сільські населені пункти	22192	10104	12088

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Найвне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
ВЕЛИКОПИСАРІВСЬКИЙ РАЙОН	26997	12257	14740
Міське населення	8763	4044	4719
смт ВЕЛИКА ПИСАРІВКА	5437	2555	2882
смт КИРИКІВКА	3326	1489	1837
Сільське населення	18234	8213	10021
ГЛУХІВСЬКИЙ РАЙОН	31944	14708	17236
Міське населення	5018	2359	2659
смт ЧЕРВОНЕ	1870	883	987
смт ШАЛИГІНЕ	3148	1476	1672
Сільське населення	26926	12349	14577
КОНОТОПСЬКИЙ РАЙОН	39398	17492	21906
Міське населення	3004	1341	1663
смт ДУБОВ'ЯЗІВКА	3004	1341	1663
Сільське населення	36394	16151	20243
с. ПОПІВКА	4339	1920	2419
інші сільські населені пункти	32055	14231	17824
КРАСНОПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	33978	15840	18138
Міське населення	11287	5301	5986
смт КРАСНОПІЛЛЯ	8935	4229	4706
смт УГРОЇДИ	2352	1072	1280
Сільське населення	22691	10539	12152
КРОЛЕВЕЦЬКИЙ РАЙОН	46789	21318	25471
Міське населення	25183	11632	13551
м. КРОЛЕВЕЦЬ	25183	11632	13551
Сільське населення	21606	9686	11920
ЛЕБЕДИНСЬКИЙ РАЙОН	27743	12578	15165
Міське населення			
Сільське населення	27743	12578	15165
ЛИПОВОДОЛИНСЬКИЙ РАЙОН	23342	10654	12688
Міське населення	5400	2499	2901
смт ЛИПОВА ДОЛИНА	5400	2499	2901
Сільське населення	17942	8155	9787
НЕДРИГАЙЛІВСЬКИЙ РАЙОН	31231	14037	17194
Міське населення	10066	4596	5470
смт НЕДРИГАЙЛІВ	6264	2879	3385
смт ТЕРНИ	3802	1717	2085
Сільське населення	21165	9441	11724
ОХТИРСЬКИЙ РАЙОН	31534	14527	17007
Міське населення	2713	1214	1499
смт ЧУПАХІВКА	2713	1214	1499
Сільське населення	28821	13313	15508
ПУТИВЛЬСЬКИЙ РАЙОН	34402	15714	18688
Міське населення	17354	7876	9478

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
м. ПУТИВЛЬ	17354	7876	9478
Сільське населення	17048	7838	9210
РОМЕНСЬКИЙ РАЙОН	46254	21088	25166
Міське населення			
Сільське населення	46254	21088	25166
СЕРЕДИНО-БУДСЬКИЙ РАЙОН	20799	9596	11203
Міське населення	9733	4513	5220
м. СЕРЕДИНА-БУДА	7511	3438	4073
смт ЗНОБ-НОВГОРОДСЬКЕ	2222	1075	1147
Сільське населення	11066	5083	5983
СУМСЬКИЙ РАЙОН	62701	29167	33534
Міське населення	10755	5081	5674
смт НИЗИ	2928	1329	1599
смт СТЕПАНІВКА	5269	2504	2765
смт ХОТІНЬ	2558	1248	1310
Сільське населення	51946	24086	27860
с. ВЕРХНЯ СИРОВАТКА	3811	1793	2018
с. НИЖНЯ СИРОВАТКА	3724	1747	1977
с. СТЕЦЬКІВКА	3688	1708	1980
інші сільські населені пункти	40723	18838	21885
ТРОСТЯНЕЦЬКИЙ РАЙОН	41977	19177	22800
Міське населення	23308	10731	12577
м. ТРОСТЯНЕЦЬ	23308	10731	12577
Сільське населення	18669	8446	10223
с. БОРОМЛЯ	4227	1967	2260
інші сільські населені пункти	14442	6479	7963
ШОСТКИНСЬКИЙ РАЙОН	24522	11063	13459
Міське населення	7547	3444	4103
смт ВОРОНІЖ	7547	3444	4103
Сільське населення	16975	7619	9356
ЯМПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	30200	13671	16529
Міське населення	18552	8322	10230
м. ДРУЖБА	5726	2538	3188
смт СВЕСА	7645	3454	4191
смт ЯМПІЛЬ	5181	2330	2851
Сільське населення	11648	5349	6299

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

610000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1142416	530165	612251
Міське населення	485560	227865	257695
Сільське населення	656856	302300	354556
м. ТЕРНОПІЛЬ	227755	107047	120708

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Найвнє населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
БЕРЕЖАНСЬКИЙ РАЙОН	44813	20804	24009
Міське населення	17617	8352	9265
м. БЕРЕЖАНИ	17617	8352	9265
Сільське населення	27196	12452	14744
БОРЩІВСЬКИЙ РАЙОН	75340	35107	40233
Міське населення	19743	9507	10236
м. БОРЩІВ	11382	5586	5796
смт МЕЛЬНИЦЯ-ПОДІЛЬСЬКА	3888	1850	2038
смт СКАЛА-ПОДІЛЬСЬКА	4473	2071	2402
Сільське населення	55597	25600	29997
БУЧАЦЬКИЙ РАЙОН	64974	30581	34393
Міське населення	14982	7126	7856
м. БУЧАЧ	12549	6011	6538
смт ЗОЛОТИЙ ПОТІК	2433	1115	1318
Сільське населення	49992	23455	26537
с.ТРИБУХІВЦІ	4294	2051	2243
інші сільські населені пункти	45698	21404	24294
ГУСЯТИНСЬКИЙ РАЙОН	67074	31385	35689
Міське населення	23203	11259	11944
м. КОПИЧИНЦІ	7036	3347	3689
м. ХОРОСТКІВ	7306	3524	3782
смт ГУСЯТИН	6731	3351	3380
смт ГРИМАЙЛІВ	2130	1037	1093
Сільське населення	43871	20126	23745
ЗАЛЩИЦЬКИЙ РАЙОН	53466	24608	28858
Міське населення	13638	6306	7332
м. ЗАЛЩИКИ	10125	4678	5447
смт ТОВСТЕ	3513	1628	1885
Сільське населення	39828	18302	21526
ЗБАРАЗЬКИЙ РАЙОН	60308	27035	33273
Міське населення	16711	7612	9099
м. ЗБАРАЖ	13228	6023	7205
смт ВИШНІВЕЦЬ	3483	1589	1894
Сільське населення	43597	19423	24174
ЗБОРІВСЬКИЙ РАЙОН	47089	21830	25259
Міське населення	10149	4867	5282
м. ЗБОРІВ	7436	3585	3851
смт ЗАЛІЗЦІ	2713	1282	1431
Сільське населення	36940	16963	19977
с.ОЗЕРНА	3584	1694	1890
інші сільські населені пункти	33356	15269	18087
КОЗІВСЬКИЙ РАЙОН	41827	19185	22642
Міське населення	11307	5320	5987
смт КОЗОВА	9367	4450	4917
смт КОЗЛІВ	1940	870	1070

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Сільське населення	30520	13865	16655
КРЕМЕНЕЦЬКИЙ РАЙОН	73441	34238	39203
Міське населення	30291	13911	16380
м. КРЕМЕНЕЦЬ	22051	9882	12169
м. ПОЧАЇВ	8240	4029	4211
Сільське населення	43150	20327	22823
ЛАНОВЕЦЬКИЙ РАЙОН	33188	15191	17997
Міське населення	8680	4020	4660
м. ЛАНІВЦІ	8680	4020	4660
Сільське населення	24508	11171	13337
МОНАСТИРИСЬКИЙ РАЙОН	34552	15891	18661
Міське населення	10105	4659	5446
м. МОНАСТИРИСЬКА	6344	2976	3368
смт КОРОПЕЦЬ	3761	1683	2078
Сільське населення	24447	11232	13215
ПІДВОЛОЧИСЬКИЙ РАЙОН	46190	21191	24999
Міське населення	12008	5494	6514
м. СКАЛАТ	4036	1866	2170
смт ПІДВОЛОЧИСЬК	7972	3628	4344
Сільське населення	34182	15697	18485
ПІДГАЄЦЬКИЙ РАЙОН	22951	10479	12472
Міське населення	3280	1521	1759
м. ПІДГАЙЦІ	3280	1521	1759
Сільське населення	19671	8958	10713
ТЕРЕБОВЛЯНСЬКИЙ РАЙОН	70945	32657	38288
Міське населення	18961	8858	10103
м. ТЕРЕБОВЛЯ	13661	6394	7267
смт ДРУЖБА	1647	791	856
смт МИКУЛИНЦІ	3653	1673	1980
Сільське населення	51984	23799	28185
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	60991	28629	32362
Міське населення	9750	4651	5099
смт ВЕЛИКА БЕРЕЗОВИЦЯ	6488	3149	3339
смт ВЕЛИКІ БІРКИ	3262	1502	1760
Сільське населення	51241	23978	27263
с.ВЕЛИКІ ГАЇ	3944	1961	1983
с.ПЕТРИКІВ	3150	1478	1672
інші сільські населені пункти	44147	20539	23608
ЧОРТКІВСЬКИЙ РАЙОН	80944	37157	43787
Міське населення	32219	14905	17314
м. ЧОРТКІВ	29057	13382	15675
смт ЗАВОДСЬКЕ	3162	1523	1639
Сільське населення	48725	22252	26473
с.БІЛА	3872	1753	2119

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
інші сільські населені пункти	44853	20499	24354
ШУМСЬКИЙ РАЙОН	36568	17150	19418
Міське населення	5161	2450	2711
м. ШУМСЬК	5161	2450	2711
Сільське населення	31407	14700	16707

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ
630000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	2914212	1339549	1574663
Міське населення	2288681	1050474	1238207
Сільське населення	625531	289075	336456
ХАРКІВ (міськрада)	1470902	675582	795320
Міське населення	1470902	675582	795320
м. ХАРКІВ	1470902	675582	795320
ДЗЕРЖИНСЬКИЙ район	220580	102715	117865
КИЇВСЬКИЙ район	188706	87934	100772
КОМІНТЕРНІВСЬКИЙ район	149798	67495	82303
ЛЕНІНСЬКИЙ район	93844	42947	50897
МОСКОВСЬКИЙ район	310278	139247	171031
ЖОВТНЕВИЙ район	111173	53776	57397
ОРДЖОНІКІДЗЕВСЬКИЙ район	155843	71761	84082
ФРУНЗЕНСЬКИЙ район	144151	64684	79467
ЧЕРВОНОЗАВОДСЬКИЙ район	96529	45023	51506
Сільське населення			
м. ІЗЮМ	56114	25204	30910
КУП'ЯНСЬК (міськрада)	62620	28517	34103
Міське населення	62620	28517	34103
м. КУП'ЯНСЬК	32449	14611	17838
смт КІВШАРІВКА	20500	9494	11006
смт КУП'ЯНСЬК-ВУЗЛОВИЙ	9671	4412	5259
Сільське населення			
ЛОЗОВА (міськрада)	73098	33562	39536
Міське населення	71351	32753	38598
м. ЛОЗОВА	64041	29469	34572
смт ПАНЮТИНЕ	7310	3284	4026
Сільське населення	1747	809	938
ЛЮБОТИН (міськрада)	26945	12163	14782
Міське населення	24173	10903	13270
м. ЛЮБОТИН	24173	10903	13270
Сільське населення	2772	1260	1512
ПЕРВОМАЙСЬКИЙ (міськрада)	33016	15252	17764
Міське населення	32523	15038	17485

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
м. ПЕРВОМАЙСЬКИЙ	32523	15038	17485
Сільське населення	493	214	279
ЧУГУЇВ (міськрада)	37715	17856	19859
Міське населення	36789	17451	19338
м. ЧУГУЇВ	36789	17451	19338
Сільське населення	926	405	521
БАЛАКЛІЙСЬКИЙ РАЙОН	92595	43435	49160
Міське населення	57343	26371	30972
м. БАЛАКЛЯ	32408	14829	17579
смт АНДРІЇВКА	9696	4450	5246
смт САВИНЦІ	5532	2559	2973
смт ЧЕРВОНИЙ ДОНЕЦЬ	9707	4533	5174
Сільське населення	35252	17064	18188
с. ВЕРБІВКА	3507	1747	1760
с. ПЕТРІВСЬКЕ	3285	1645	1640
інші сільські населені пункти	28460	13672	14788
БАРВІНКІВСЬКИЙ РАЙОН	31501	14595	16906
Міське населення	12998	5970	7028
м. БАРВІНКОВЕ	12998	5970	7028
Сільське населення	18503	8625	9878
БЛИЗНЮКІВСЬКИЙ РАЙОН	25695	11941	13754
Міське населення	5010	2275	2735
смт БЛИЗНЮКИ	5010	2275	2735
Сільське населення	20685	9666	11019
БОГОДУХІВСЬКИЙ РАЙОН	47456	21915	25541
Міське населення	22229	10394	11835
м. БОГОДУХІВ	18224	8539	9685
смт ГУТИ	2054	923	1131
смт ШАРІВКА	1951	932	1019
Сільське населення	25227	11521	13706
БОРІВСЬКИЙ РАЙОН	21128	9735	11393
Міське населення	6843	3117	3726
смт БОРОВА	6843	3117	3726
Сільське населення	14285	6618	7667
ВАЛКІВСЬКИЙ РАЙОН	36531	16482	20049
Міське населення	15702	7150	8552
м. ВАЛКИ	10381	4773	5608
смт КОВ'ЯГИ	3546	1558	1988
смт СТАРИЙ МЕРЧИК	1775	819	956
Сільське населення	20829	9332	11497
ВЕЛИКОБУРЛУЦЬКИЙ РАЙОН	28155	12872	15283
Міське населення	7603	3455	4148
смт ВЕЛИКИЙ БУРЛУК	5007	2292	2715
смт ПРИКОЛОТНЕ	2596	1163	1433

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Сільське населення	20552	9417	11135
ВОВЧАНСЬКИЙ РАЙОН	54942	25123	29819
Міське населення	30938	14111	16827
м. ВОВЧАНСЬК	20695	9395	11300
смт БІЛИЙ КОЛОДЯЗЬ	4675	2144	2531
смт ВІЛЬЧА	1646	774	872
смт СТАРИЙ САЛТІВ	3922	1798	2124
Сільське населення	24004	11012	12992
ДВОРІЧАНСЬКИЙ РАЙОН	22267	10278	11989
Міське населення	4489	2064	2425
смт ДВОРІЧНА	4489	2064	2425
Сільське населення	17778	8214	9564
ДЕРГАЧІВСЬКИЙ РАЙОН	98600	44905	53695
Міське населення	69698	31500	38198
м. ДЕРГАЧІ	20258	9089	11169
смт ВІЛЬШАНИ	7270	3226	4044
смт КОЗАЧА ЛОПАНЬ	5870	2660	3210
смт МАЛА ДАНИЛІВКА	7489	3428	4061
смт ПЕРЕСІЧНА	7160	3268	3892
смт ПРУДЯНКА	1998	872	1126
смт СЛАТИНЕ	6797	3046	3751
смт СОЛОНІЦІВКА	12856	5911	6945
Сільське населення	28902	13405	15497
с.РУСЬКА ЛОЗОВА	5016	2246	2770
с.ЧЕРКАСЬКА ЛОЗОВА	4125	1908	2217
інші сільські населені пункти	19761	9251	10510
ЗАЧЕПИЛІВСЬКИЙ РАЙОН	18834	8641	10193
Міське населення	4380	1995	2385
смт ЗАЧЕПИЛІВКА	4380	1995	2385
Сільське населення	14454	6646	7808
ЗМІЇВСЬКИЙ РАЙОН	81477	37451	44026
Міське населення	37082	17088	19994
м. ЗМІЇВ	17063	7856	9207
смт ЗІДЬКИ	4085	1825	2260
смт КОМСОМОЛЬСЬКЕ	15934	7407	8527
Сільське населення	44395	20363	24032
с.ЛИМАН	4163	1908	2255
с.ТАРАНІВКА	5066	2253	2813
інші сільські населені пункти	35166	16202	18964
ЗОЛОЧІВСЬКИЙ РАЙОН	34063	15499	18564
Міське населення	11591	5246	6345
смт ЗОЛОЧІВ	11591	5246	6345
Сільське населення	22472	10253	12219
ІЗЮМСЬКИЙ РАЙОН	22002	10179	11823
Міське населення			

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Сільське населення	22002	10179	11823
с.ЧЕРВОНИЙ ОСКІЛ	3200	1513	1687
інші сільські населені пункти	18802	8666	10136
КЕГИЧІВСЬКИЙ РАЙОН	23454	10940	12514
Міське населення	9559	4351	5208
смт КЕГИЧІВКА	6651	3006	3645
смт ЧАПАЄВЕ	2908	1345	1563
Сільське населення	13895	6589	7306
КОЛОМАШЬКИЙ РАЙОН	9007	4036	4971
Міське населення	3855	1734	2121
смт КОЛОМАК	3855	1734	2121
Сільське населення	5152	2302	2850
КРАСНОГРАДСЬКИЙ РАЙОН	49240	22587	26653
Міське населення	22670	10351	12319
м. КРАСНОГРАД	22670	10351	12319
Сільське населення	26570	12236	14334
с.НАТАЛИНЕ	3552	1691	1861
с.ПІЩАНКА	5396	2489	2907
інші сільські населені пункти	17622	8056	9566
КРАСНОКУТСЬКИЙ РАЙОН	33122	14958	18164
Міське населення	10100	4536	5564
смт КРАСНОКУТСЬК	8147	3663	4484
смт КОСТЯНТИНІВКА	1953	873	1080
Сільське населення	23022	10422	12600
с.ПАРХОМІВКА	3620	1638	1982
інші сільські населені пункти	19402	8784	10618
КУП'ЯНСЬКИЙ РАЙОН	29581	13739	15842
Міське населення	29581	13739	15842
Сільське населення	29581	13739	15842
с.КУРИЛІВКА	3351	1534	1817
інші сільські населені пункти	26230	12205	14025
ЛОЗІВСЬКИЙ РАЙОН	34325	15873	18452
Міське населення	11611	5290	6321
смт КРАСНОПАВЛІВКА	7784	3532	4252
смт ОРІЛЬКА	3827	1758	2069
Сільське населення	22714	10583	12131
НОВОВОДОЛАЗЬКИЙ РАЙОН	40794	19010	21784
Міське населення	14276	6612	7664
смт БІРКИ	658	306	352
смт НОВА ВОДОЛАГА	13618	6306	7312
Сільське населення	26518	12398	14120
с.СТАРОВІРІВКА	3530	1623	1907
інші сільські населені пункти	22988	10775	12213
ПЕРВОМАЙСЬКИЙ РАЙОН	19879	9172	10707
Міське населення	19879	9172	10707

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Сільське населення	19879	9172	10707
ПЕЧЕНІЗЬКИЙ РАЙОН	11824	5461	6363
Міське населення	6039	2812	3227
смт ПЕЧЕНІГИ	6039	2812	3227
Сільське населення	5785	2649	3136
САХНОВЩИНСЬКИЙ РАЙОН	26086	12049	14037
Міське населення	8504	3919	4585
смт САХНОВЩИНА	8504	3919	4585
Сільське населення	17582	8130	9452
ХАРКІВСЬКИЙ РАЙОН	187086	86155	100931
Міське населення	125528	57802	67726
м. МЕРЕФА	25018	11151	13867
м. ПІВДЕННЕ	8516	3871	4645
смт БАБАЇ	7333	3481	3852
смт БЕЗЛЮДІВКА	9653	4701	4952
смт БЕРЕЗІВКА	1680	760	920
смт БУДИ	7002	3052	3950
смт ВАСИЩЕВЕ	6088	2951	3137
смт ВИСОКИЙ	11412	5345	6067
смт КОРОТИЧ	5078	2302	2776
смт КУЛИНИЧІ	3096	1415	1681
смт МАНЧЕНКИ	1191	524	667
смт ПІСОЧИН	18164	8529	9635
смт ПОКОТИЛІВКА	10347	4865	5482
смт РОГАНЬ	5026	2304	2722
смт УТКІВКА	1321	579	742
смт ХОРОШЕВЕ	4603	1972	2631
Сільське населення	61558	28353	33205
с-ще КОМУНІСТ	7241	3325	3916
с. ЛИПЦІ	4209	1869	2340
с. ЦИРКУНИ	6284	2905	3379
інші сільські населені пункти	43824	20254	23570
ЧУГУЇВСЬКИЙ РАЙОН	50945	23573	27372
Міське населення	28797	13428	15369
смт ВВЕДЕНКА	2730	1227	1503
смт ЕСХАР	5556	2613	2943
смт КОЧЕТОК	3615	1726	1889
смт МАЛИНІВКА	7792	3663	4129
смт НОВОПОКРОВКА	5028	2281	2747
смт ЧКАЛОВСЬКЕ	4076	1918	2158
Сільське населення	22148	10145	12003
с. ТЕРНОВА	3083	1391	1692
с. КОРОБОЧКИНЕ	3086	1397	1689
інші сільські населені пункти	15979	7357	8622
ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ РАЙОН	23213	10809	12404
Міське населення	7364	3455	3909

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
смт ШЕВЧЕНКОВЕ	7364	3455	3909
Сільське населення	15849	7354	8495

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ
650000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1175122	548505	626617
Міське населення	706251	323735	382516
Сільське населення	468871	224770	244101
ХЕРСОН (міськрада)	367188	168046	199142
Міське населення	355444	162492	192952
м. ХЕРСОН	328360	149890	178470
ДНІПРОВСЬКИЙ район	81074	35322	45752
КОМСОМОЛЬСЬКИЙ район	118467	54830	63637
СУВОРОВСЬКИЙ район	128819	59738	69081
смт АНТОНІВКА	12970	6114	6856
смт ЗЕЛЕНІВКА	5676	2684	2992
смт КОМИШАНИ	7247	3251	3996
смт НАДДНІПРЯНСЬКЕ	1191	553	638
Сільське населення	11744	5554	6190
м. КАХОВКА	38238	17382	20856
НОВА КАХОВКА (міськрада)	74599	34294	40305
Міське населення	68301	31332	36969
м. НОВА КАХОВКА	52137	23692	28445
м. ТАВРІЙСЬК	11452	5404	6048
смт ДНІПРЯНИ	4712	2236	2476
Сільське населення	6298	2962	3336
БЕРИСЛАВСЬКИЙ РАЙОН	55915	26444	29471
Міське населення	19338	8847	10491
м. БЕРИСЛАВ	15455	6995	8460
смт КОЗАЦЬКЕ	3883	1852	2031
Сільське населення	36577	17597	18980
БЛОЗЕРСЬКИЙ РАЙОН	68382	32947	35435
Міське населення	9709	4462	5247
смт БЛОЗЕРКА	9709	4462	5247
Сільське населення	58673	28485	30188
с. СТАНІСЛАВ	4909	2321	2588
с. ЧОРНОБАЇВКА	9300	4526	4774
інші сільські населені пункти	44464	21638	22826
ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКИЙ РАЙОН	20660	9664	10996
Міське населення	9878	4583	5295
смт ВЕЛИКА ЛЕПЕТИХА	9878	4583	5295
Сільське населення	10782	5081	5701

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
с.РУБАНІВКА	3913	1851	2062
інші сільські населені пункти	6869	3230	3639
ВЕЛИКООЛЕКСАНДРІВСЬКИЙ РАЙОН	31233	14587	16646
Міське населення	11211	5112	6099
смт БІЛА КРИНИЦЯ	1577	720	857
смт ВЕЛИКА ОЛЕКСАНДРІВКА	7562	3437	4125
смт КАЛІНІНСЬКЕ	1580	734	846
смт КАР'ЄРНЕ	492	221	271
Сільське населення	20022	9475	10547
ВЕРХНЬОРОГАЧИЦЬКИЙ РАЙОН	14290	6710	7580
Міське населення	6810	3235	3575
смт ВЕРХНІЙ РОГАЧИК	6810	3235	3575
Сільське населення	7480	3475	4005
ВИСОКОПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	17920	8356	9564
Міське населення	6962	3213	3749
смт ВИСОКОПІЛЛЯ	4717	2188	2529
смт АРХАНГЕЛЬСЬКЕ	2245	1025	1220
Сільське населення	10958	5143	5815
ГЕНІЧЕСЬКИЙ РАЙОН	66291	30626	35665
Міське населення	35908	16451	19457
м. ГЕНІЧЕСЬК	21793	9851	11942
смт НОВООЛЕКСІЇВКА	10233	4804	5429
смт ПАРТИЗАНИ	3882	1796	2086
Сільське населення	30383	14175	16208
ГОЛОПРИСТАНСЬКИЙ РАЙОН	64785	31139	33646
Міське населення	16028	7193	8835
м. ГОЛА ПРИСТАНЬ	16028	7193	8835
Сільське населення	48757	23946	24811
с.БЕХТЕРИ	3021	1495	1526
с.НОВА ЗБУР'ІВКА	7543	3653	3890
с.ЧУЛАКІВКА	3051	1486	1565
інші сільські населені пункти	35142	17312	17830
ГОРНОСТАЇВСЬКИЙ РАЙОН	21942	10557	11385
Міське населення	7023	3252	3771
смт ГОРНОСТАЇВКА	7023	3252	3771
Сільське населення	14919	7305	7614
с.КАЇРИ	3494	1817	1677
інші сільські населені пункти	11425	5488	5937
ІВАНІВСЬКИЙ РАЙОН	17944	8506	9438
Міське населення	5231	2437	2794
смт ІВАНІВКА	5231	2437	2794
Сільське населення	12713	6069	6644
КАЛАНЧАЦЬКИЙ РАЙОН	25748	12185	13563

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Міське населення	13200	6076	7124
смт КАЛАНЧАК	11085	5127	5958
смт МИРНЕ	2115	949	1166
Сільське населення	12548	6109	6439
КАХОВСЬКИЙ РАЙОН	40104	19256	20848
Міське населення			
Сільське населення	40104	19256	20848
с.ЛЮБИМІВКА	6009	2967	3042
с.МАЛОКАХОВКА	2973	1446	1527
с.ЧОРНЯНКА	3493	1711	1782
інші сільські населені пункти	27629	13132	14497
НИЖНЬОСІРОГОЗЬКИЙ РАЙОН	19697	9275	10422
Міське населення	6021	2780	3241
смт НИЖНІ СІРОГОЗИ	6021	2780	3241
Сільське населення	13676	6495	7181
НОВОВРОНЦОВСЬКИЙ РАЙОН	24595	11534	13061
Міське населення	7111	3253	3858
смт НОВОВРОНЦОВКА	7111	3253	3858
Сільське населення	17484	8281	9203
НОВОТРОЇЦЬКИЙ РАЙОН	43026	20204	22822
Міське населення	16781	7762	9019
смт НОВОТРОЇЦЬКЕ	11865	5460	6405
смт СИВАСЬКЕ	4916	2302	2614
Сільське населення	26245	12442	13803
СКАДОВСЬКИЙ РАЙОН	50107	23739	26368
Міське населення	22889	10462	12427
м. СКАДОВСЬК	19641	8939	10702
смт ЛАЗУРНЕ	3248	1523	1725
Сільське населення	27218	13277	13941
с.КРАСНЕ	3010	1451	1559
с.НОВОМИКОЛАЇВКА	3599	1785	1814
інші сільські населені пункти	20609	10041	10568
ЦЮРУПІНСЬКИЙ РАЙОН	72264	34032	38232
Міське населення	36112	16915	19197
м. ЦЮРУПІНСЬК	24123	11302	12821
смт БРИЛІВКА	4471	2094	2377
смт НОВА МАЯЧКА	7518	3519	3999
Сільське населення	36152	17117	19035
с.ВЕЛИКІ КОПАНИ	5675	2699	2976
с.ВИНОГРАДОВЕ	4593	2187	2406
с.КОЗАЧІ ЛАГЕРІ	3726	1731	1995
с.РАДЕНСЬК	3951	1851	2100
інші сільські населені пункти	18207	8649	9558
ЧАПЛІНСЬКИЙ РАЙОН	40194	19022	21172
Міське населення	14056	6496	7560

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
сmt ЧАПЛИНКА	10619	4949	5670
сmt АСКАНІЯ-НОВА	3437	1547	1890
Сільське населення	26138	12526	13612

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ
6800000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1430775	659930	770845
Міське населення	729575	342438	387137
Сільське населення	701200	317492	383708
м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ	253994	119033	134961
м. КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ	99610	46994	52616
м. НЕТШИН	34340	16504	17836
м. СЛАВУТА	34358	16147	18211
м. ШЕПЕТІВКА	48212	22322	25890
м. СТАРОКОСТЯНТИНІВ	35206	16697	18509
БІЛОПРСЬКИЙ РАЙОН	31655	14957	16698
Міське населення	7782	3718	4064
сmt БІЛОПРЯ	5709	2697	3012
сmt ЯМПІЛЬ	2073	1021	1052
Сільське населення	23873	11239	12634
ВІНЬКОВЕЦЬКИЙ РАЙОН	31043	13829	17214
Міське населення	6943	3253	3690
сmt ВІНЬКІВЦІ	6943	3253	3690
Сільське населення	24100	10576	13524
ВОЛОЧИСЬКИЙ РАЙОН	60788	27413	33375
Міське населення	23589	10992	12597
м. ВОЛОЧИСЬК	20958	9748	11210
сmt ВІЙТІВЦІ	937	431	506
сmt НАРКЕВИЧІ	1694	813	881
Сільське населення	37199	16421	20778
ГОРОДОЦЬКИЙ РАЙОН	58655	26392	32263
Міське населення	20355	9494	10861
м. ГОРОДОК	17746	8306	9440
сmt САТАНІВ	2609	1188	1421
Сільське населення	38300	16898	21402
ДЕРАЖНЯНСЬКИЙ РАЙОН	38149	17228	20921
Міське населення	14983	6927	8056
м. ДЕРАЖНЯ	10446	4796	5650
сmt ВОВКОВИНЦІ	2898	1363	1535

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
смт ЛОЗОВЕ	1639	768	871
Сільське населення	23166	10301	12865
ДУНАЄВЕЦЬКИЙ РАЙОН	73066	32987	40079
Міське населення	21293	9757	11536
м. ДУНАЇВЦЬ	16448	7537	8911
смт ДУНАЇВЦЬ	2758	1269	1489
смт СМОТРИЧ	2087	951	1136
Сільське населення	51773	23230	28543
с. МАКІВ	3503	1593	1910
інші сільські населені пункти	48270	21637	26633
ІЗЯСЛАВСЬКИЙ РАЙОН	54199	25796	28403
Міське населення	18444	9516	8928
м. ІЗЯСЛАВ	18444	9516	8928
Сільське населення	35755	16280	19475
с. ПЛУЖНЕ	3214	1505	1709
інші сільські населені пункти	32541	14775	17766
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	75673	34004	41669
Міське населення	2604	1170	1434
смт СТАРА УШИЦЯ	2604	1170	1434
Сільське населення	73069	32834	40235
с. ДОВЖОК	4200	1945	2255
інші сільські населені пункти	68869	30889	37980
КРАСИЛІВСЬКИЙ РАЙОН	61319	28058	33261
Міське населення	23272	10869	12403
м. КРАСИЛІВ	20580	9639	10941
смт АНТОНІНИ	2692	1230	1462
Сільське населення	38047	17189	20858
ЛЕТИЧІВСЬКИЙ РАЙОН	34440	15651	18789
Міське населення	12812	6024	6788
смт ЛЕТИЧІВ	11081	5191	5890
смт МЕДЖИБІЖ	1731	833	898
Сільське населення	21628	9627	12001
НОВОУШИЦЬКИЙ РАЙОН	36478	16613	19865
Міське населення	4724	2385	2339
смт НОВА УШИЦЯ	4724	2385	2339
Сільське населення	31754	14228	17526
ПОЛОНСЬКИЙ РАЙОН	51234	23425	27809
Міське населення	31148	14212	16936
м. ПОЛОННЕ	23211	10599	12612
смт ПОНІНКА	7937	3613	4324
Сільське населення	20086	9213	10873
с. НОВОСЕЛИЦЯ	3308	1510	1798
інші сільські населені пункти	16778	7703	9075
СЛАВУТСЬКИЙ РАЙОН	37424	17106	20318

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Міське населення			
Сільське населення	37424	17106	20318
СТАРОКОСТЯНТИНІВСЬКИЙ РАЙОН	37199	16662	20537
Міське населення			
Сільське населення	37199	16662	20537
СТАРОСИНЯВСЬКИЙ РАЙОН	24950	11395	13555
Міське населення	5994	2819	3175
смт СТАРА СИНЯВА	5994	2819	3175
Сільське населення	18956	8576	10380
ТЕОФІПОЛЬСЬКИЙ РАЙОН	32263	14961	17302
Міське населення	9275	4315	4960
смт БАЗАЛІЯ	2114	952	1162
смт ТЕОФІПОЛЬ	7161	3363	3798
Сільське населення	22988	10646	12342
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ РАЙОН	54931	25739	29192
Міське населення	905	414	491
смт ЧОРНИЙ ОСТРІВ	905	414	491
Сільське населення	54026	25325	28701
ЧЕМЕРОВЕЦЬКИЙ РАЙОН	50949	22391	28558
Міське населення	6883	2977	3906
смт ЗАКУПНЕ	1452	674	778
смт ЧЕМЕРІВЦІ	5431	2303	3128
Сільське населення	44066	19414	24652
ШЕПЕТІВСЬКИЙ РАЙОН	40616	19925	20691
Міське населення	3935	1768	2167
смт ГРИЦІВ	3935	1768	2167
Сільське населення	36681	18157	18524
с. СУДИЛКІВ	5258	2626	2632
інші сільські населені пункти	31423	15531	15892
ЯРМОЛИНЕЦЬКИЙ РАЙОН	40024	17701	22323
Міське населення	8914	4131	4783
смт ЯРМОЛИНЦІ	8914	4131	4783
Сільське населення	31110	13570	17540

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

710000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1402969	638813	764156
Міське населення	753627	345818	407809
Сільське населення	649342	292995	356347
ЧЕРКАСИ (міськрада)	296191	137499	158692
Міське населення	295414	137092	158322

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
м. ЧЕРКАСИ	295414	137092	158322
ПРИДНІПРОВСЬКИЙ район	143124	66667	76457
СОСНІВСЬКИЙ район	152290	70425	81865
Сільське населення	777	407	370
ВАТУТІНЕ (міськрада)	20971	9638	11333
Міське населення	20156	9252	10904
м. ВАТУТІНЕ	20156	9252	10904
Сільське населення	815	386	429
ЗОЛОТОНОША (міськрада)	29925	13872	16053
Міське населення	28793	13334	15459
м. ЗОЛОТОНОША	28793	13334	15459
Сільське населення	1132	538	594
м. КАНІВ	26657	12214	14443
СМЛА (міськрада)	69720	32104	37616
Міське населення	69681	32084	37597
м. СМЛА	69681	32084	37597
Сільське населення	39	20	19
м. УМАНЬ	88735	39660	49075
ГОРОДИЩЕНСЬКИЙ РАЙОН	49307	22027	27280
Міське населення	20609	9306	11303
м. ГОРОДИЩЕ	15645	7047	8598
смт ВІЛЬШАНА	3653	1664	1989
смт ЦВІТКОВЕ	1311	595	716
Сільське населення	28698	12721	15977
с. МЛІВ	4319	1911	2408
інші сільські населені пункти	24379	10810	13569
ДРАБІВСЬКИЙ РАЙОН	42635	19350	23285
Міське населення	10466	4788	5678
смт ДРАБІВ	7282	3341	3941
смт ШРАМКІВКА	3184	1447	1737
Сільське населення	32169	14562	17607
ЖАШКІВСЬКИЙ РАЙОН	45626	20627	24999
Міське населення	15853	7317	8536
м. ЖАШКІВ	15853	7317	8536
Сільське населення	29773	13310	16463
ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ РАЙОН	53685	24354	29331
Міське населення	19901	9086	10815
м. ЗВЕНИГОРОДКА	19901	9086	10815
Сільське населення	33784	15268	18516
с. ВІЛЬХОВЕЦЬ	3032	1317	1715
с. ЮРКІВКА	2998	1386	1612
інші сільські населені пункти	27754	12565	15189
ЗОЛОТОНІСЬКИЙ РАЙОН	48561	22135	26426
Міське населення			
Сільське населення	48561	22135	26426
с. ВОЗНЕСЕНСЬКЕ	3861	1771	2090

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
с.ГЕЛЬМЯЗІВ	5142	2427	2715
с.ПІЩАНЕ	3799	1747	2052
с.ЧАПАЄВКА	3159	1438	1721
інші сільські населені пункти	32600	14752	17848
КАМ'ЯНСЬКИЙ РАЙОН	35447	15983	19464
Міське населення	15109	6922	8187
м. КАМ'ЯНКА	15109	6922	8187
Сільське населення	20338	9061	11277
КАНІВСЬКИЙ РАЙОН	24703	11007	13696
Міське населення			
Сільське населення	24703	11007	13696
КАТЕРИНОПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН	28905	13050	15855
Міське населення	10761	4868	5893
смт ЄРКИ	4320	1958	2362
смт КАТЕРИНОПІЛЬ	6441	2910	3531
Сільське населення	18144	8182	9962
КОРСУНЬ-ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ РАЙОН	49990	22300	27690
Міське населення	23319	10488	12831
м. КОРСУНЬ-ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ	19311	8756	10555
смт СТЕБЛІВ	4008	1732	2276
Сільське населення	26671	11812	14859
ЛИСЯНСЬКИЙ РАЙОН	28721	13119	15602
Міське населення	8261	3814	4447
смт ЛИСЯНКА	8261	3814	4447
Сільське населення	20460	9305	11155
МАНЬКІВСЬКИЙ РАЙОН	33112	15013	18099
Міське населення	10885	4996	5889
смт БУКИ	2241	1022	1219
смт МАНЬКІВКА	8644	3974	4670
Сільське населення	22227	10017	12210
МОНАСТИРИЩЕНСЬКИЙ РАЙОН	40587	18659	21928
Міське населення	13359	6192	7167
м. МОНАСТИРИЩЕ	9463	4412	5051
смт ЦИБУЛІВ	3896	1780	2116
Сільське населення	27228	12467	14761
с.НОВЕ МІСТО	3759	1771	1988
інші сільські населені пункти	23469	10696	12773
СМІЛЯНСЬКИЙ РАЙОН	38215	17095	21120
Міське населення			
Сільське населення	38215	17095	21120
с.БАЛАКЛІЯ	4525	2062	2463
інші сільські населені пункти	33690	15033	18657
ТАЛЬНІВСЬКИЙ РАЙОН	43581	19616	23965

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Міське населення	16388	7513	8875
м. ТАЛЬНЕ	16388	7513	8875
Сільське населення	27193	12103	15090
УМАНСЬКИЙ РАЙОН	51505	24005	27500
Міське населення	2555	1168	1387
смт БАБАНКА	2555	1168	1387
Сільське населення	48950	22837	26113
с.РОДНИКІВКА	3378	1575	1803
інші сільські населені пункти	45572	21262	24310
ХРИСТИНІВСЬКИЙ РАЙОН	39222	17884	21338
Міське населення	15940	7234	8706
м. ХРИСТИНІВКА	11650	5281	6369
смт ВЕРХНЯЧКА	4290	1953	2337
Сільське населення	23282	10650	12632
с.ВЕЛИКА СЕВАСТЯНІВКА	2996	1339	1657
с.ХРИСТИНІВКА	2949	1350	1599
інші сільські населені пункти	17337	7961	9376
ЧЕРКАСЬКИЙ РАЙОН	79061	35821	43240
Міське населення	1034	454	580
смт ІРДИНЬ	1034	454	580
Сільське населення	78027	35367	42660
с.БІЛОЗІР'Я	8502	3925	4577
с.ДУБІВКА	3343	1533	1810
с.ЛЕСЬКИ	4168	1912	2256
с.МОШНИ	4808	2162	2646
с.РУСЬКА ПОЛЯНА	8080	3768	4312
с.САГУНІВКА	3325	1405	1920
с.ХАЦЬКИ	3079	1379	1700
с.ЧЕРВОНА СЛОБОДА	9693	4357	5336
с.ЯСНОЗІР'Я	3681	1588	2093
інші сільські населені пункти	29348	13338	16010
ЧИГИРИНСЬКИЙ РАЙОН	36120	16018	20102
Міське населення	11960	5493	6467
м. ЧИГИРИН	11960	5493	6467
Сільське населення	24160	10525	13635
ЧОРНОБАЇВСЬКИЙ РАЙОН	49710	22586	27124
Міське населення	8364	3819	4545
смт ЧОРНОБАЙ	8364	3819	4545
Сільське населення	41346	18767	22579
ШПОЛЯНСЬКИЙ РАЙОН	52077	23177	28900
Міське населення	19427	8724	10703
м. ШПОЛА	19427	8724	10703
Сільське населення	32650	14453	18197
с.ЛЕБЕДИН	4572	1985	2587
с.МАТУСІВ	4504	1979	2525
інші сільські населені пункти	23574	10489	13085

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ
730000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	922817	432083	490734
Міське населення	373520	174404	199116
Сільське населення	549297	257679	291618
м. ЧЕРНІВЦІ	240621	111748	128873
ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ район	140792	64913	75879
ПЕРШОТРАВНЕВИЙ район	71432	33296	38136
САДПРСЬКИЙ район	28397	13539	14858
м. НОВОДНІСТРОВСЬК	10342	4915	5427
ВИЖНИЦЬКИЙ РАЙОН	60005	28204	31801
Міське населення	19553	9020	10533
м. ВАШКІВЦІ	5987	2576	3411
м. ВИЖНИЦЯ	5021	2325	2696
смт БЕРЕГОМЕТ	8545	4119	4426
Сільське населення	40452	19184	21268
с.БАНИЛІВ	3893	1854	2039
с.ІСПАС	4443	2104	2339
с.МИГОВЕ	3683	1746	1937
інші сільські населені пункти	28433	13480	14953
ГЕРЦАЇВСЬКИЙ РАЙОН	32247	15275	16972
Міське населення	2068	1002	1066
м. ГЕРЦА	2068	1002	1066
Сільське населення	30179	14273	15906
с.ОСТРИЦЯ	3683	1791	1892
інші сільські населені пункти	26496	12482	14014
ГЛИБОЦЬКИЙ РАЙОН	72682	34670	38012
Міське населення	9287	4430	4857
смт ГЛИБОКА	9287	4430	4857
Сільське населення	63395	30240	33155
с.ВОЛОКА	3028	1431	1597
с.КАМ'ЯНКА	6239	2999	3240
с.МОЛОДІЯ	3834	1809	2025
с.ЧАГОР	4255	2061	2194
інші сільські населені пункти	46039	21940	24099
ЗАСТАВНІВСЬКИЙ РАЙОН	56306	26087	30219
Міське населення	11741	5580	6161
м. ЗАСТАВНА	8866	4215	4651
смт КОСТРИЖІВКА	2875	1365	1510
Сільське населення	44565	20507	24058
с.ВЕРЕНЧАНКА	3698	1678	2020
с.КАДУБІВЦІ	3283	1549	1734
с.РЖАВИНЦІ	3075	1397	1678
інші сільські населені пункти	34509	15883	18626

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
КЕЛЬМЕНЕЦЬКИЙ РАЙОН	48397	22019	26378
Міське населення	8120	3828	4292
смт КЕЛЬМЕНЦІ	8120	3828	4292
Сільське населення	40277	18191	22086
с.ІВАНІВЦІ	3237	1444	1793
інші сільські населені пункти	37040	16747	20293
КІЦМАНСЬКИЙ РАЙОН	72898	33848	39050
Міське населення	14747	6846	7901
м. КІЦМАНЬ	7608	3569	4039
смт ЛУЖАНИ	4695	2153	2542
смт НЕПОЛОКІВЦІ	2444	1124	1320
Сільське населення	58151	27002	31149
с.МАМАЇВЦІ	5810	2715	3095
с.ШИПИНЦІ	3050	1423	1627
інші сільські населені пункти	49291	22864	26427
НОВОСЕЛИЦЬКИЙ РАЙОН	87454	40766	46688
Міське населення	8400	3729	4671
м. НОВОСЕЛИЦЯ	8400	3729	4671
Сільське населення	79054	37037	42017
с.БОЯНИ	4425	1998	2427
с.ДИНІВЦІ	3183	1468	1715
с.МАРШИНЦІ	5340	2451	2889
с.РІДКІВЦІ	4165	1961	2204
с.ТАРАСІВЦІ	5324	2495	2829
с.ТОПОРІВЦІ	4411	2035	2376
інші сільські населені пункти	52206	24629	27577
ПУТИЛЬСЬКИЙ РАЙОН	25363	12327	13036
Міське населення	3332	1555	1777
смт ПУТИЛА	3332	1555	1777
Сільське населення	22031	10772	11259
СОКИРЯНСЬКИЙ РАЙОН	48909	22874	26035
Міське населення	10258	4942	5316
м. СОКИРЯНИ	10258	4942	5316
Сільське населення	38651	17932	20719
с.БІЛОУСІВКА	3034	1389	1645
с.ВАШКІВЦІ	3577	1666	1911
с.РОМАНКІВЦІ	5050	2387	2663
інші сільські населені пункти	26990	12490	14500
СТОРОЖИНЕЦЬКИЙ РАЙОН	95302	45931	49371
Міське населення	23835	11639	12196
м. СТОРОЖИНЕЦЬ	14693	7187	7506
смт КРАСНОЇЛЬСЬК	9142	4452	4690
Сільське населення	71467	34292	37175
с.БАНИЛІВ-ПІДПРНИЙ	3974	1918	2056
с.ВЕЛИКИЙ КУЧУРІВ	6051	2872	3179
с.ВЕРХНІ ПЕТРІВЦІ	3742	1795	1947
с.ДАВИДІВКА	3096	1487	1609

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
с.ГІВІЩ	3365	1673	1692
с.НИЖНІ ПЕТРІВЦІ	2998	1454	1544
с.РОПЧА	3312	1563	1749
с.ТИСОВЕЦЬ	3535	1651	1884
с.ЧУДЕЙ	5253	2561	2692
інші сільські населені пункти	36141	17318	18823
ХОТИНСЬКИЙ РАЙОН	72291	33419	38872
Міське населення	11216	5170	6046
м. ХОТИН	11216	5170	6046
Сільське населення	61075	28249	32826
с.ЗАРОЖАНИ	3278	1517	1761
с.КЛІШКІВЦІ	6514	2941	3573
с.КОЛІНКІВЦІ	5241	2482	2759
с.НЕДОБОЇВЦІ	3167	1465	1702
с.РУКШИН	3431	1573	1858
с.ШИЛІВЦІ	3018	1416	1602
інші сільські населені пункти	36426	16855	19571

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ
740000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення області	1245260	565547	679713
Міське населення	727212	336011	391201
Сільське населення	518048	229536	288512
м. ЧЕРНІГІВ	304994	142655	162339
ДЕСНЯНСЬКИЙ район	184616	87015	97601
НОВОЗАВОДСЬКИЙ район	120378	55640	64738
м. НІЖИН	76625	34582	42043
м. ПРИЛУКИ	64861	29261	35600
БАХМАЦЬКИЙ РАЙОН	56507	25241	31266
Міське населення	26214	11947	14267
м. БАХМАЧ	20332	9270	11062
смт БАТУРИН	3078	1437	1641
смт ДМИТРІВКА	2804	1240	1564
Сільське населення	30293	13294	16999
с. БАХМАЧ	3085	1426	1659
с. КУРІНЬ	4058	1802	2256
інші сільські населені пункти	23150	10066	13084
БОБРОВИЦЬКИЙ РАЙОН	41184	17911	23273
Міське населення	11916	5363	6553
м. БОБРОВИЦЯ	11916	5363	6553
Сільське населення	29268	12548	16720
с. КОБИЖЧА	4499	1943	2556
с. НОВА БАСАНЬ	3282	1420	1862

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
інші сільські населені пункти	21487	9185	12302
БОРЗНЯНСЬКИЙ РАЙОН	43698	19695	24003
Міське населення	11707	5433	6274
м. БОРЗНА	11707	5433	6274
Сільське населення	31991	14262	17729
ВАРВИНСЬКИЙ РАЙОН	20005	9046	10959
Міське населення	8879	4140	4739
смт ВАРВА	8879	4140	4739
Сільське населення	11126	4906	6220
с.ЖУРАВКА	3012	1334	1678
інші сільські населені пункти	8114	3572	4542
ГОРОДНЯНСЬКИЙ РАЙОН	36306	16397	19909
Міське населення	14043	6450	7593
м. ГОРОДНЯ	14043	6450	7593
Сільське населення	22263	9947	12316
ГЧНЯНСЬКИЙ РАЙОН	41134	18223	22911
Міське населення	16367	7350	9017
м. ГЧНЯ	12780	5732	7048
смт ДРУЖБА	824	398	426
смт ПАРАФІВКА	2763	1220	1543
Сільське населення	24767	10873	13894
КОЗЕЛЕЦЬКИЙ РАЙОН	61652	27492	34160
Міське населення	23283	11131	12152
м. ОСТЕР	7194	3262	3932
смт ДЕСНА	7173	3720	3453
смт КОЗЕЛЕЦЬ	8916	4149	4767
Сільське населення	38369	16361	22008
КОРОПСЬКИЙ РАЙОН	32122	14427	17695
Міське населення	8470	3845	4625
смт КОРОП	5690	2601	3089
смт ПОНОРНИЦЯ	2780	1244	1536
Сільське населення	23652	10582	13070
КОРЮКІВСЬКИЙ РАЙОН	33676	15536	18140
Міське населення	17586	8128	9458
м. КОРЮКІВКА	14318	6574	7744
смт ХОЛМИ	3268	1554	1714
Сільське населення	16090	7408	8682
КУЛИКІВСЬКИЙ РАЙОН	22544	10158	12386
Міське населення	5961	2799	3162
смт КУЛИКІВКА	5961	2799	3162
Сільське населення	16583	7359	9224
МЕНСЬКИЙ РАЙОН	45592	20957	24635
Міське населення	21008	9958	11050

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
м. МЕНА	12940	6081	6859
смт БЕРЕЗНА	5372	2548	2824
смт МАКОШИНЕ	2696	1329	1367
Сільське населення	24584	10999	13585
НІЖИНСЬКИЙ РАЙОН	36506	16031	20475
Міське населення	4515	2053	2462
смт ЛОСИНІВКА	4515	2053	2462
Сільське населення	31991	13978	18013
с.ВЕРТІВКА	3832	1727	2105
інші сільські населені пункти	28159	12251	15908
НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ РАЙОН	36091	16431	19660
Міське населення	15175	7049	8126
м. НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ	15175	7049	8126
Сільське населення	20916	9382	11534
НОСІВСЬКИЙ РАЙОН	37553	16778	20775
Міське населення	15966	7275	8691
м. НОСІВКА	15966	7275	8691
Сільське населення	21587	9503	12084
с.ЧЕРВОНІ ПАРТИЗАНИ	4099	1834	2265
інші сільські населені пункти	17488	7669	9819
ПРИЛУЦЬКИЙ РАЙОН	45042	19806	25236
Міське населення	12346	5517	6829
смт ЛАДАН	6979	3200	3779
смт ЛИНОВИЦЯ	2984	1299	1685
смт МАЛА ДІВИЦЯ	2383	1018	1365
Сільське населення	32696	14289	18407
РІПКИНСЬКИЙ РАЙОН	37614	16906	20708
Міське населення	16773	7647	9126
смт ДОБРЯНКА	3376	1502	1874
смт ЗАМГЛАЙ	1951	894	1057
смт ЛЮБЕЧ	2648	1206	1442
смт РАДУЛЬ	792	346	446
смт РІПКИ	8006	3699	4307
Сільське населення	20841	9259	11582
СЕМЕНІВСЬКИЙ РАЙОН	23505	10686	12819
Міське населення	9656	4445	5211
м. СЕМЕНІВКА	9656	4445	5211
Сільське населення	13849	6241	7608
СОСНИЦЬКИЙ РАЙОН	24878	11375	13503
Міське населення	8127	3735	4392
смт СОСНИЦЯ	8127	3735	4392
Сільське населення	16751	7640	9111
СРІБНЯНСЬКИЙ РАЙОН	14577	6550	8027
Міське населення	5009	2294	2715

Продовження додатка 8

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
смт ДПТЯРІ	1339	619	720
смт СРІБНЕ	3670	1675	1995
Сільське населення	9568	4256	5312
ТАЛАЛАЇВСЬКИЙ РАЙОН	16726	7644	9082
Міське населення	5249	2470	2779
смт ТАЛАЛАЇВКА	5249	2470	2779
Сільське населення	11477	5174	6303
ЧЕРНІПІВСЬКИЙ РАЙОН	61296	27815	33481
Міське населення	10167	4832	5335
смт ГОНЧАРІВСЬКЕ	3358	1728	1630
смт МИХАЙЛО-КОЦЮБІНСЬКЕ	3051	1398	1653
смт ОЛИШІВКА	2407	1086	1321
смт СЕДНІВ	1351	620	731
Сільське населення	51129	22983	28146
ЩОРСЬКИЙ РАЙОН	30572	13944	16628
Міське населення	12315	5652	6663
м. ЩОРС	12315	5652	6663
Сільське населення	18257	8292	9965

м. КИЇВ
8000000000

Найменування районів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення міста	2611327	1218682	1392645
Міське населення	2611327	1218682	1392645
Сільське населення			
ГОЛОСІЇВСЬКИЙ	202993	95192	107801
ДАРНИЦЬКИЙ	282359	133467	148892
ДЕСНЯНСЬКИЙ	336209	156381	179828
ДНІПРОВСЬКИЙ	331618	150009	181609
ОБОЛОНСЬКИЙ	306173	142720	163453
ПЕЧЕРСЬКИЙ	131127	61345	69782
ПОДІЛЬСЬКИЙ	180424	83780	96644
СВЯТОШИНСЬКИЙ	315410	147630	167780
СОЛОМ'ЯНСЬКИЙ	287801	137990	149811
ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ	237213	110168	127045

м. СЕВАСТОПОЛЬ
8500000000

Найменування районів, міськрад, селищних і сільських населених пунктів	Наявне населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки
Все населення міста	379492	173477	206015
Міське населення	358073	163366	194707
Сільське населення	21419	10111	11308
м. СЕВАСТОПОЛЬ (міськрада)	379492	173477	206015
Міське населення	358073	163366	194707
м. СЕВАСТОПОЛЬ	342451	156192	186259
БАЛАКЛАВСЬКИЙ район	25719	11715	14004
ГАГАРІНСЬКИЙ район	120842	55441	65401
ЛЕНІНСЬКИЙ район	110949	49415	61534
НАХІМОВСЬКИЙ район	84941	39621	45320
м. ІНКЕРМАН	10628	4889	5739
смт КАЧА	4994	2285	2709
Сільське населення	21419	10111	11308

Розділ 5

ГЕНЕРАЛЬНА СХЕМА ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ЯК ЗАСІБ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ АДМІНІСТРАТИВНО- ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ

5.1. Загальна характеристика значущості проблеми

Відповідно до Конституції України формування територіального устрою держави здійснюється з урахуванням історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей регіонів, етнічних і культурних традицій.

Ці особливості, своєрідно поєднуючись на відповідній території, як правило, різновекторно впливають на соціально-економічний розвиток країни, її регіонів та населених пунктів.

Слід враховувати і зміни у дії цих чинників, що пов'язано як із динамізмом економічних, географічних та демографічних процесів, так і з мінливістю суспільних потреб. Що стосується останніх, то в сучасних умовах має бути зважена необхідність ефективної адаптації країни до актуальних загальносвітових процесів глобалізації, конкуренції, інновацій, які мають не тільки часові, а і яскраво виражені просторові виміри. Це пов'язано, зокрема, із зміною традиційних критеріїв локалізації, в результаті якої привабливішими для інвесторів стають не стільки місця концентрації корисних копалин, традиційних галузей промисловості, скільки самотність та висока якість життєвого середовища, розвинутість наукової, інформаційної, комунікаційної, соціальної, банківської інфраструктури чи сприятливі умови для їх створення. Тому для системного вирішення визначеного завдання необхідне детальне вивчення та ефективне використання потенціалу територій, що має забезпечити підвищення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості як окремих регіонів, так і всієї країни.

Територія – це не тільки земля, але й просторовий базис, на якому розгортаються всі види людської діяльності, все те, що з'явилося на ній в результаті цього, сукупність різноманітних ресурсів, середовище своєрідної взаємодії природи, людини і виробництва.

Тому різні частини території вирізняються притаманними тільки їм поєднаннями суспільних потреб, ресурсних можливостей, екологічних обмежень, всіх тих особливостей, які впливають на територіальний устрій країни. Чим повніша відповідність таких особливостей фактичному використанню території, тим вища ефективність розвитку, комфортніші умови життя людей.

Ігнорування цих закономірностей у минулому, коли пріоритетними були інтереси виробництва, призводило до насильницького "вштовхування" промислових новобудов у протипоказане цьому життєве середовище. Це призвело до сумних наслідків для природи і людини, до значних екологічних, соціальних та економічних втрат. Можна сказати, що простір немовби містить у собі в закодованому виді інформацію про своє майбутнє, "притягує" одні та "відштовхує" інші види господарської діяльності. Комплексна оцінка території з точки зору програмних цілей розвитку суспільства, соціальних, економічних, екологічних, інженерно-технічних та інших нормативів дозво-

ляє розшифрувати цей код, розробити модель бажаного майбутнього, спрогнозувати раціональний профіль, масштаби та послідовність розвитку господарства країни, її регіонів і поселень, оптимальне розміщення об'єктів екологічної мережі, виробничих, житлових і курортно-рекреаційних зон та інженерно-транспортних магістралей, етапність відповідних управлінських дій.

Це особливо важливо для обґрунтування не тільки оперативної, а й стратегічної діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо соціально-економічного розвитку відповідних територій, визначення конкретних цілей та пріоритетів цієї діяльності. Територіальний підхід базується на виявленні протиріч у розвитку просторових систем різного рівня (країни, регіонів, населених пунктів), визначенні ступня невідкладності та засобів подолання цих протиріч. Тому він дозволяє попереджувати органи влади про характер і час загострення таких протиріч для здійснення попереджувальних дій.

Оскільки територія – це і найцінніший ресурс розвитку, її раціональне використання дозволяє в рамках чинного законодавства забезпечити поповнення власної доходної бази територіальних громад для вирішення їх нагальних проблем.

Всім цим зумовлюється зростання ролі планування території як ефективного засобу державного регулювання її використання, яке дає змогу, враховуючи всі чинники, що впливають на територіальний устрій, взаємоузгодити в цьому важливому питанні сьогоденні та прогнозні інтереси особистості, суспільства і держави, центру, галузей і адміністративно-територіальних одиниць.

При плануванні території враховуються всі вимоги до її використання, пов'язані з підвищенням ролі людського фактора, безпечного для життя і здоров'я людини довкілля, розбудови громадянського суспільства. Цим обумовлена пріоритетність не тільки соціальних і екологічних критеріїв, а й завдань збереження природної і культурної самобутності територій, яка розглядається як потужний ресурс їх розвитку, засіб підвищення конкурентоспроможності та протидії глобалізаційним тенденціям тиражування одноманітних форм організації простору.

Відповідно до Закону України "Про планування і забудову територій" планування територій здійснюється на **загальнодержавному** (Генеральна схема планування території України), **регіональному** (схеми планування територій АРК, областей, районів, їх груп) та **місцевому** (генеральний план населеного пункту) рівнях.

Особливе значення має планування території на загальнодержавному рівні, на якому визначаються концептуальні засади її використання, стратегічні пріоритети розвитку системи розселення, соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури. Це має сприяти створенню передумов сталого розвитку суспільства, підвищенню конкурентоспроможності територій та населених пунктів, просторовій рівнодоступності громадян (незалежно від місця

їх проживання) до ресурсів людського розвитку.

Статтею 5 Закону України "Про планування і забудову територій" встановлено, що органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень керуються Генеральною схемою, зокрема під час підготовки пропозицій з питань адміністративно-територіального устрою України (Генеральна схема планування території України затверджена Законом України від 07.02.2002 р.).

Генеральна схема відображає передусім інтереси територій. Вона, як і інша містобудівна документація, цінна і для органів галузевого регулювання, для інвесторів, бо дозволяє їм завчасно знати та враховувати умови розвитку своєї діяльності, бачити себе у всій територіально-господарській системі. Тому Генеральна схема – це, по суті, своєрідний бізнес-паспорт країни. Генеральна схема – першооснова всієї послідовної системи містобудівної документації. Схема, зокрема, визначає місце кожного міста у системі розселення та географічного поділу праці, сукупність зовнішніх чинників і основні параметри його розвитку, які використовуються при розробленні генерального плану міст.

Генеральна схема – важлива складова національної системи стратегічного прогнозування економічного і соціального розвитку країни. Законодавчо встановлена обов'язковість врахування її рішень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування при підготовці проєктів загальнодержавних програм соціально-економічного розвитку країни, програм охорони довкілля, виборі трас і проєктуванні найважливіших об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, при підготовці пропозицій з питань адміністративно-територіального устрою України тощо.

Генеральна схема, яка увібрала в себе найкращий вітчизняний та світовий досвід територіального планування і соціально-економічного прогнозування, має велике прикладне й наукове значення, зокрема, для обґрунтування пропозицій щодо удосконалення територіального устрою країни.

5.2. Основні завдання Генеральної схеми

Основні завдання Генеральної схеми планування території України такі:

– визначення законодавчих вимог до планування території країни;

– аналіз стану використання території України та функціонування систем розселення;

– узагальнення прогнозів соціально-економічного розвитку країни, визначених у загальнодержавних програмах соціального та економічного розвитку, інших державних програмах, схемах розвитку галузей економіки, та виявлення пов'язаних з цим намірів і потреб використання окремих територій;

– аналіз санітарно-епідеміологічного, екологічного, техногенного і природного стану регіонів та реалізації відповідних цільових програм, а також аналіз заходів,

спрямованих на поліпшення стану довкілля;

- аналіз диспропорцій у використанні територій;
- визначення територій, небезпечних для розселення внаслідок можливих катастроф техногенного та природного характеру;
- визначення ступеня ризику виникнення небезпеки для довкілля та створення умов для планування заходів щодо зниження їх впливу;
- визначення територій за видами переважного використання;
- визначення напрямів удосконалення систем розселення та сталого розвитку населених пунктів;
- обґрунтування комплексу заходів з реалізації Генеральної схеми.

Вирішення цих завдань сприятиме створенню просторових передумов сталого розвитку суспільства, усуненню суттєвих регіональних відмінностей в умовах життєзабезпечення, гарантуванню екологічної безпеки життєдіяльності людини, підтриманню конкурентоспроможності регіонів та населених пунктів, рівнодоступності громадян до економічних і соціальних ресурсів розвитку, підвищенню ефективності суспільного виробництва завдяки більш раціональному використанню потенціалу територій, їх демографічних, природних та економічних ресурсів, поселенської мережі. Тому ці рішення можуть бути прийняті за базу удосконалення адміністративно-територіального устрою.

Для визначення параметрів розвитку систем розселення, соціальної та інженерної інфраструктури, виявлення намірів та потреб використання конкретних територій основними галузями економіки послуговуються довгостроковими демографічними прогнозами та основними напрямами соціально-економічного розвитку України.

5.3. Демографічний прогноз. Пріоритетні напрями розвитку економіки регіонів

Довгострокові прогнози демографічного розвитку передбачають поступове поліпшення показників відтворення населення. Але, враховуючи інерційність тенденцій демографічного розвитку, передбачається, що чисельність населення України в найближчі 20 років буде ще зменшуватись. Найбільш значні темпи постаріння населення спостерігатимуться у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Луганській, Харківській областях, Автономній Республіці Крим та м. Києві. Очікуються зміни у співвідношенні між основними віковими групами населення. Значно збільшуватиметься (при незмінному пенсійному віці) частка осіб пенсійного віку. Найбільші зміни у чисельності населення стануться в Донецькій, Дніпропетровській, Запорізькій, Луганській та Харківській областях. Зменшуватиметься, особливо у Дніпропетровській, Донецькій, Луганській, Харківській областях, Автономній Республіці Крим та м. Києві, частка населення у працездатному віці, а також кількість осіб, молодших працездатного віку.

Пріоритети розвитку економіки регіонів визначаються необхідністю створення умов для динамічного збалансованого розвитку територій, усунення основних регіональних диспропорцій, формування оптимальної високоефективної структури господарства регіонів, яка б забезпечувала їх комплексний розвиток на основі природно-ресурсного, виробничо-економічного, науково-технічного та людського потенціалу, наявної інфраструктури історико-культурних надбань і традицій з використанням переваг та можливостей геополітичного становища регіонів.

У *Центральному економічному районі* (Київська, Кіровоградська і Черкаська області) передбачається:

- підвищення структуроформуючої ролі м. Києва як фінансового, промислового, транспортного та торговельного центру міжнародного значення, прискорення динамічного розвитку ринкової інфраструктури, ефективне використання геополітичного положення міста й інших чинників центральності цього району, використання наукоємності його послуг для інших районів та держав;

- удосконалення територіальної структури виробництва та формування раціонального розселення в межах Київського регіону, зокрема активізація економічної діяльності в середніх і малих містах та поселеннях, які розташовані на периферії економічного району;

- активна реабілітація забруднених територій, залучення їх в економічну діяльність, поліпшення екологічної ситуації в районі, особливо в місті Києві та обласних центрах;

- зростання активності структурних зрушень в економіці району, спрямованих на посилення соціальної орієнтації та збільшення обсягів суспільного продукту;

- розвиток підприємств із переробки сільськогосподарської продукції в малих та середніх містах;

- реконструкція і технічне переоснащення підприємств машинобудування (електроніка, точна механіка тощо), а також хімічної промисловості, спроможних значно збільшити експорт продукції за рахунок широкого залучення місцевого науково-технічного потенціалу, вітчизняного та іноземного капіталу в обробні галузі промисловості, технологічний прогрес завдяки наданню пріоритету галузям глибокої та кінцевої переробки, високій наукоємності, а також створення нових прогресивних технологічних форм господарювання.

Пріоритетами розвитку *Донецького економічного району* (Донецька і Луганська області) визначено:

- подальша реструктуризація і технічне переоснащення вугільної, металургійної, хімічної, нафтопереробної галузей промисловості й важкого машинобудування, зниження територіальної концентрації та техногенного навантаження на територію, нарощування потужності високотехнологічних виробництв;

- зниження гостроти екологічних проблем району за рахунок удосконалення технологій, перепрофілювання екологічно небезпечних виробництв;

- створення нових робочих місць для вирішення пробле-

ми зайнятості населення та зростання ролі соціальної сфери, забезпечення населення місцевою сільськогосподарською продукцією та іншими продуктами харчування.

У *Придніпровському економічному районі* (Запорізька і Дніпропетровська області) передбачається:

- здійснення структурних перетворень народногосподарського комплексу, спрямованих на підвищення наукоємності і технологічності промислової продукції, насамперед у галузях спеціалізації, зростання її конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішньому ринках; нарощування експортного потенціалу, розвиток нових галузей промисловості;

- посилення соціальної орієнтації структурної перебудови промисловості в напрямі забезпечення зайнятості населення в промислових центрах, де здійснюється конверсія оборонних підприємств, шляхом перепрофілювання частини виробничих потужностей на випуск цивільної продукції, розвиток виробництва у малих і середніх містах;

- зниження техногенного навантаження на територію, особливо екологічно небезпечних виробництв у великих промислових центрах, рекультивація порушених природних ландшафтів.

Пріоритетними напрямками розвитку *Південного економічного району* (Автономна Республіка Крим, Миколаївська, Одеська та Херсонська області) є:

- реструктуризація виробництва з урахуванням більш повного використання соціально-економічних та природних переваг цього району (зокрема, підвищення ролі морегосподарського комплексу району, його спеціалізації за рахунок розвитку портового господарства і виробництв, пов'язаних з морегосподарською діяльністю – суднобудування, судноремонт, рибне та морепродуктове господарство);

- вдосконалення галузевої і територіальної структури виробництва за рахунок підвищення частки наукоємних та екологічно безпечних виробництв, передусім в обласних центрах, високоефективних виробництв (розвиток виноградарства і виноробства, інших галузей харчової та легкої промисловості) у малих містах і сільських поселеннях на базі місцевих сільськогосподарських ресурсів для задоволення потреб населення;

- диверсифікація сфери зайнятості населення, в тому числі кримських татар, німців, греків, болгар та інших народів з ефективним використанням соціально-економічного потенціалу малих міст і селищ міського типу, центрів обслуговування сільськогосподарського виробництва.

У *Східному економічному районі* (Полтавська, Сумська, Харківська області) передбачається:

- поліпшення територіальної і галузевої структури виробництва за рахунок вдосконалення спеціалізації машинобудування, легкої та харчової галузей промисловості;

- ефективне розміщення виробництв з метою раціонального використання природних, матеріальних і трудових ресурсів, удосконалення внутрірайонних територіальних пропорцій шляхом активізації економічної діяльності в районних центрах та малих містах, що дасть можливість

збільшити зайнятість населення, удосконалити розміщення виробництва товарів народного споживання та соціальної сфери;

– підвищення комплексності використання природних ресурсів, гарантування екологічно безпечного функціонування виробництва, раціонального використання рекреаційних територій, ширше впровадження прогресивних технологій.

Основними напрямками розвитку *Поліського економічного району* (Волинська, Житомирська, Рівненська і Чернігівська області) визначені:

– територіальна регламентація господарської діяльності, зокрема, використання природних ресурсів з урахуванням унікальності природного середовища та радіаційного забруднення території, можливої її реабілітації та залучення в господарський оборот;

– екологічно зорієнтована реструктуризація виробничої бази з підвищенням у структурі виробництва частки наукоємних підприємств з випуску електронної техніки та наукоємних товарів для населення;

– розвиток туризму та рекреаційного господарства;

– забезпечення зростання зайнятості населення в екологічно безпечній сфері, тобто у містах і селищах з екологічно комфортними умовами проживання.

У *Подільському економічному районі* (Вінницька, Тернопільська і Хмельницька області) передбачається:

– удосконалення територіальної та галузевої структури виробництва з метою більш ефективного використання власного природного, економічного і соціального потенціалів, підвищення конкурентоспроможності продукції промисловості (машинобудування, лісопромислового та агропромислового комплексів) і сільського господарства;

– активізація розвитку малих та середніх міст, селищ, у яких накопичено значний виробничий і трудовий потенціал, а також сировинна база;

– досягнення просторової збалансованості сировинної бази та переробної промисловості у різних галузях АПК (будівництві, плідівництві, молочному і м'ясному скотарстві та ін.), в розселенні населення і розвитку соціальної сфери;

– вдосконалення природокористування, збереження природного середовища, нарощування виробництва на незабруднених землях регіону екологічно чистої сільськогосподарської продукції;

– розвиток рекреаційного комплексу.

Основними напрямками розвитку *Карпатського економічного району* (Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська і Чернівецька області) визнано:

– вдосконалення територіальної структури виробництва за рахунок переорієнтації промислових комплексів великих міст на середнє і точне машинобудування, радіотехнічну, електронну та комп'ютерну галузі промисловості; сільськогосподарське машино- і автомобілебудування, розвиток підприємств легкої та харчової промисловості, лісового господарства;

- ефективного використання місцевих рекреаційних ресурсів, створення оздоровчо-туристичного комплексу загальноєвропейського значення;
- підвищення економічної діяльності в малих і середніх містах та селах з метою підвищення зайнятості населення, повнішого використання місцевих трудових ресурсів.

5.4. Наміри та потреби використання окремих видів територій

Виходячи з державних програм економічного і соціального розвитку, інших державних програм, прогнозів розвитку галузей економіки, визначено потреби в територіях різного функціонального призначення (сельбищних, виробничих, оздоровчо-рекреаційних тощо) та зміни в структурі землекористування.

Визнано за необхідне значно наростити території та землі природоохоронного (у 2,7 раза), оздоровчо-рекреаційного (в 1,7 раза), історико-культурного (у 2,6 раза) призначення, а також сельбищні території у зв'язку з передбачуваним підвищенням рівня забезпеченості населення житлом та збільшенням у структурі житлового сектора малоповерхової забудови, нарощуванням всієї соціальної інфраструктури.

Передбачається, зокрема, що в цілому територія елементів національної екологічної мережі зростає з 22,8 млн га в 2000 році до 25,2 млн га в 2015 році та 26,1 млн га в 2020 році, в тому числі землі охоронних територій та об'єктів природно-заповідного фонду відповідно з 2,4 до 6,3 і 6,4 млн га, курортних, лікувально-оздоровчих та рекреаційних земель – з 1,1 до 1,23 та 1,74 млн га.

Додаткові потреби в землях житлової забудови та громадського призначення становитимуть близько 400,0 тис. га. Визначено, що переважна частина цих потреб буде забезпечена за рахунок підвищення ефективності використання існуючих земель населених пунктів (реконструкції районів перших індустріальних серій забудови з фізично амортизованим та морально застарілим житловим фондом та існуючих районів садовничьких товариств під житлову забудову, використання частини існуючих виробничих та комунально-складських територій, що вивільняються, підземного простору тощо).

Задоволення всіх інших додаткових потреб передбачається в основному за рахунок скорочення площі сільськогосподарських земель та виробничих територій.

Враховуючи необхідність приведення рівня сільськогосподарського освоєння земель до екологічно припустимого, передбачається поетапне виведення з активного господарського використання частини сільськогосподарських угідь, передусім деградованих орних земель у зв'язку з економічною збитковістю їх використання за призначенням.

Виходячи з наявності значних резервів виробничих територій, що не використовуються, необхідності суттєвого (у 2,0 – 2,5 раза) зниження землеємності промислових та

інших виробництв до нормативів розвинутих країн, передбачається, що значне зростання промислового виробництва, розбудова інженерно-транспортної інфраструктури здійснюватиметься в основному в межах відведених їм територій із скороченням земель під промисловими об'єктами, особливо під відкритими розробками (кар'єрами), шахтами та відповідними спорудами транспорту і зв'язку з передачею вивільнених земель для інших видів використання.

Передбачувані зрушення в структурі землекористування мають забезпечити екологічно, економічно та соціально збалансоване використання території (в тому числі під господарськими системами і поселеннями), розширене відтворення продуктивності та якісного стану земель, екологічну стабілізацію ландшафтів шляхом встановлення збалансованого співвідношення природних і антропогенно змінених територій, та збереження їх біологічного і ландшафтного розмаїття, ефективне використання рекреаційного та оздоровчого потенціалу територій.

5.5. Комплексна оцінка території

Для вирішення стратегічних завдань Генеральної схеми – створення повноцінного життєвого середовища та сприятливих умов розвитку економіки на основі ефективного використання потенціалу територій – була проведена комплексна оцінка понад 100 природних і антропогенних факторів (вид та щільність забудови, сейсмічність, підтоплення, інші інженерно-будівельні умови освоєння території, водозабезпеченість тощо). Важливе конструктивне значення має оцінка рівнів господарського освоєння, природно-ресурсної забезпеченості, природно-техногенної безпеки територій, а також їх містобудівного потенціалу (сукупності конкурентних переваг і обмежень).

На основі системного аналізу впливу природних та антропогенних чинників використання території (природно-ресурсного потенціалу – ґрунти, води, корисні копалини, ліси тощо; інженерно-геологічних умов освоєння; екологічного стану елементів навколишнього середовища – повітряного, водного басейнів, радіаційного забруднення, техногенно-природної безпеки тощо), які становили суть комплексної оцінки території України, визначено групи районів, диференційовані за сукупністю показників рівнів виробничо-містобудівного освоєння, забезпеченості природними ресурсами розвитку, природно-техногенної безпеки, що визначають напрями їх раціонального розвитку:

а) з переважно низьким рівнем виробничо-містобудівного освоєння, високим рівнем забезпеченості природними ресурсами містобудівного розвитку та природно-техногенної безпеки;

б) з переважно нижче середнього рівнем виробничо-містобудівного освоєння, високим рівнем забезпеченості природними ресурсами містобудівного розвитку та середнім рівнем природно-техногенної безпеки;

в) з переважно високим рівнем виробничо-містобудівного освоєння та забезпеченості природними ресурсами містобудівного розвитку і низьким рівнем природно-техногенної безпеки.

Оцінка містобудівного потенціалу здійснена на основі порівняння показників густоти магістральної інженерно-транспортної інфраструктури (залізниці, автомобільні дороги, високовольні лінії електропередачі тощо), рівня водозабезпеченості та розвитку соціальної інфраструктури, густоти населення та основних фондів промисловості, рівня урбанізації та містобудівного освоєння території (частка забудованих земель), густоти екологічної мережі (в тому числі територій природно-заповідного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення), густоти елементів планувального каркасу (найзначніших ліній та вузлів розвитку: міжнародних транспортних коридорів, головних рік, узбережжя морів, основних міст, пунктів пропуску через кордон як вузлів міждержавної інтеграції, а також зон стимулюючого впливу всіх цих елементів на розвиток прилеглих територій).

З урахуванням всього цього визначено, що до регіонів з найвищим показником містобудівного потенціалу належать Автономна Республіка Крим, Дніпропетровська, Донецька, Закарпатська, Запорізька, Київська (з м. Києвом), Львівська, Одеська, Харківська області. Вінницька, Волинська, Івано-Франківська, Луганська, Миколаївська, Полтавська, Херсонська, Чернівецька, Чернігівська області відзначаються високим, а решта областей – значним містобудівним потенціалом.

Виділено два типи територій монофункціонального та регламентованого використання. Перший тип – це території, профіль використання яких однозначно визначається їх унікальністю та особливою суспільною значущістю: цінні сільськогосподарські землі; території з природними комплексами та об'єктами, що мають особливу природоохоронну, екологічну, наукову, естетичну, рекреаційну цінність (існуючий або перспективний природно-заповідний фонд); території, що мають природні лікувальні властивості, значний історико-культурний потенціал. Другий тип – це території в зонах обмежень забудови, які спричинені їх розташуванням довкола об'єктів, що вимагають спеціального режиму використання прилеглих земель (наприклад, аеродроми, джерела водопостачання, річки та моря тощо). Тут можливий не один, а декілька видів використання території, але їх перелік законодавчо регламентований.

У цілому обидва типи територій охоплюють майже всю Україну, часто багаторазово накладаючись один на один своїми обмеженнями використання. Все це значно звужує можливості просторового маневру при плануванні території, загострює конкуренцію в її використанні між різними видами діяльності.

Застосування наявних матеріалів дало змогу отримати головне для Генеральної схеми: визначити території за переважними видами та режимами використання, напрями

вдосконалення систем розселення та забезпечення сталого розвитку населених пунктів, проблемні території, розвиток яких потребує державної підтримки.

5.6. Поділ території за видами та режимом переважного використання

З метою створення повноцінного життєвого середовища та сприятливих передумов розвитку економіки на основі комплексної оцінки країни за сукупністю природних і антропогенних чинників та для просторового розмежування конфліктуючих видів використання територій визначено:

території з інтенсивною, переважно промисловою, міською житловою та громадською забудовою, в тому числі з критичним, високим та середнім рівнями виробничо-містобудівного освоєння (зона урбанізації);

території переважно агропромислового виробництва та сільської забудови (зона сільського господарства);

території та об'єкти природно-заповідного фонду, ліси, водно-болотні угіддя, землі водного фонду, рекреаційного та оздоровчого призначення, інші природні території, важливі для збереження біологічного та ландшафтного різноманіття (зона національної екологічної мережі);

території (зона) радіаційного забруднення, в т. ч. відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення, гарантованого добровільного відселення, посиленого радіологічного контролю.

Зона урбанізації – це території на сході країни (Донбас, Харківський індустріальний комплекс), де сформувався один з найпотужніших у світі урбанізованих районів. Із заходу до нього примикає тисячокілометрова Придніпровська дуга урбанізованих територій (Київська, Дніпропетровська та інші агломерації). Простежується процес територіального зрощення цих найбільших ланок зони урбанізації на напрямках Дніпропетровськ – Красноармійськ – Донецьк, Дніпропетровськ – Красноград – Харків та інші, де передбачено збереження просторових розривів забудови.

Встановлення диференційованого режиму використання території кожної із зон ґрунтувалось на просторовій прив'язці вимог відповідних законодавчих актів (Земельний кодекс, Водний кодекс, "Про природно-заповідний фонд", "Про курорти", "Про охорону культурної спадщини", "Про статус територій, яка зазнала радіоактивного забруднення внаслідок аварії на ЧАЕС" тощо).

Так, у зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення забороняються всі види господарської діяльності, забезпечується суворий природоохоронний режим та безумовне відселення жителів; у зоні гарантованого добровільного відселення забороняється будівництво нових та розширення діючих підприємств, курортно-рекреаційних установ, обмежується сільгоспвиробництво; в зоні посиленого радіоекологічного контролю, забороняється будівництво нових та розширення діючих екологічно небезпечних підприємств та запроваджується обмеження на будівництво нових закладів відпочинку.

У межах зони урбанізації на територіях з критичним рівнем виробничо-містобудівного освоєння передбачається жорстке регулювання містобудівного розвитку з першочерговою реструктуризацією економічної бази та екологічною реабілітацією території. Сюди входять центральна частина Донбасу, деякі великі міста України, а також Севастополь, Сімферополь, Херсон та їх приміські зони.

На територіях з високим рівнем виробничо-містобудівного освоєння (приміська зона м. Києва, міста Черкаси, Чернігів, Житомир, Вінниця, Полтава, Суми, Кіровоград та їхнє оточення і високоурбанізований масив у центрі Донбасу) планується регулювання містобудівного розвитку з модернізацією економічної бази та екологічною реабілітацією території.

Для територій із середнім рівнем виробничо-містобудівного освоєння: Керченський, Красноперекопський промислові райони, Нікопольський марганцеворудний басейн та Західний Донбас; території, що прилягають до решти обласних центрів та розвинених промислових центрів з населенням понад 50 тис. чол., які відіграють переважно роль міжрайонних центрів розселення (Умань, Прилуки, Біла Церква, Ізмаїл, Шостка та ін.), а також ділянки, що оточують центральні частини великих агломерацій (Харківської, Львівської, Одеської, Запорізької та ін.), що увійшли у першу підзону, пропонується запровадити регламентацію містобудівного розвитку з стимулюванням розбудови сучасної економічної бази та стабілізацією антропогенних навантажень на територію.

На території зони сільського господарства передбачається забезпечення сталого розвитку агропромислового комплексу та сільських населених пунктів (з урахуванням характеру розселення та регіональної специфіки проживання населення), створення нових робочих місць за рахунок організації малих підприємств з переробки сільськогосподарської продукції, підвищення рівня забезпеченості соціальною та інженерною інфраструктурою, розвитку інфраструктури ринку сільськогосподарської продукції, створення інтегрованих структур з виробництва, переробки, зберігання та реалізації сільськогосподарської продукції, виведення з інтенсивного використання малопродуктивних земель, здійснення заходів з консервації та охорони земель.

У зоні національної екологічної мережі передбачається забезпечення формування єдиної територіальної системи природоохоронних територій і додержання їх режиму, невиснажливого використання рекреаційних та оздоровчих ресурсів.

5.7. Вдосконалення систем розселення та забезпечення сталого розвитку населених пунктів

Одне з головних завдань Генеральної схеми – визначення пріоритетних напрямів удосконалення систем розселення та сталого розвитку населених пунктів. Критерії вирішення цієї проблеми – створення сприятливих умов

для розвитку економіки та підтримання повноцінного життєвого середовища, рівнодоступність всіх громадян України (незалежно від місця їх проживання) до ресурсів розвитку людського потенціалу, включаючи весь комплекс соціально-культурних закладів, які надають різноманітні послуги (у сфері освіти, культури, медичного обслуговування, торгівлі тощо).

Має враховуватись також межа економічної доцільності функціонування цих закладів, що вимагає певних мінімальних рівнів їх завантаження (тобто відповідної чисельності населення), неоднаковість частоти попиту на різні види послуг, необхідність забезпечення оптимальних витрат часу громадянами на їх одержання. Це робить неможливим створення однотипних закладів соціально-культурного обслуговування населення в кожному населеному пункті і обґрунтовує певну ієрархічну ступінчастість у розміщенні їх комплексами.

Як свідчать дослідження вчених-містобудівників та географів, всі ці конкуруючі цілі можуть бути ефективно реалізовані у межах систем розселення різного рангу. Такі системи історично склалися (або складаються) в Україні на основі сталих функціональних взаємозв'язків (виробничих, трудових, культурно-побутових, рекреаційних тощо) і тягіння до центру системи – міста, яке фокусує взаємозв'язки, здійснює їх достатньо розвиненою мережею транспортної інфраструктури та характеризується найбільшою кількістю населення і вищим у системі адміністративним статусом, економічним і соціально-культурним потенціалом.

Генеральна схема планування території України визначила, що базовими видами таких утворень є міжобласні, обласні, міжрайонні, районні та місцеві системи розселення, кожна з яких зорієнтована на надання певного комплексу послуг і відрізняється своїми критеріями функціонування.

Відносно велика площа території України, особливості її історичного розвитку та географічного положення столиці – м. Києва визначають доцільність формування міжобласних систем розселення на базі найкрупніших міст з потужним не тільки виробничим, а й науковим, комунікаційним, фінансовим, соціально-культурним потенціалом. Це Харків, Донецьк, Дніпропетровськ, Одеса, Львів, які відіграють рушійну роль "локомотивів" у розвитку країни, концентрують заклади високоспеціалізованої сфери послуг. Вони вже зараз дублюють частину столичних функцій і мають найбільші шанси акумулювати інвестиції, продукувати та поширювати інновації, займаючи гідне місце в конкурентній мережі європейських центрів соціально-господарської активності.

Якщо в східній частині України ці міста розташовані досить рівномірно, то в західній їх концентрація нижча і вони наближені до кордонів країни. Тому центральна частина західної території України потребує формування центру аналогічного значення, який взяв би на себе (як перелічені вище міста) частину столичних функцій щодо на-

дання вузькоспеціалізованих послуг з соціально-культурного обслуговування населення кількох областей. На роль такого центру передусім претендує м. Вінниця – найбільше в цій частині України за чисельністю населення, науковим і виробничим потенціалом місто.

Так, у сфері впливу **Київської міжобласної системи розселення** перебувають Київська, Житомирська, Черкаська, Чернігівська області, **Харківської** – Харківська, Полтавська, Сумська області, **Дніпропетровської** – Дніпропетровська, Запорізька, Полтавська області.

18 із 24 областей країни відзначаються периферійним розташуванням своїх центрів, що суттєво знижує якість виконання ними центральних адміністративних, господарських та культурно-побутових функцій (Харків, Одеса, Запоріжжя, Луцьк, Ужгород, Миколаїв, Херсон, Суми та ін.).

Як показали дослідження, за таких обставин доцільне формування проміжної (між обласною та районною) ланки систем розселення (міжрайонної). Ці утворення, як правило, складаються з одного чи кількох міст державного, республіканського або обласного значення і груп прилеглих районів та мають населення не менше 150 -200 тис. чол. (у т.ч. міста-центру з 50 тис. чол.)¹, площу території переважно 3 - 5 тис. км², традиційні зв'язки, спільні економічні інтереси тощо. Оскільки Україна прагне до вступу в Європейську спільноту, важливо, що за вказаними параметрами міжрайонні системи збігаються з прийнятими в ЄС територіально-статистичними одиницями NUTS3, які використовуються для порівняння рівнів розвитку та визначення необхідності й обсягу фінансової допомоги із структурних фондів спільноти.

Всього передбачено формування 76 міжрайонних систем розселення (наприклад, Дрогобицької та Червоноградської у Львівській, Кременчуцької та Лубенської в Полтавській, Уманської в Черкаській областях).

Місцеві системи розселення – це утворення, в межах яких є змога сформувати реальний суб'єкт місцевого самоврядування – самодостатню територіальну громаду, яка матиме необхідні фінансові та матеріальні можливості для виконання своїх функцій, зокрема, забезпечення населенню громадських послуг на рівні гарантованих соціальних стандартів.

До них можуть бути віднесені міста республіканського (в Автономній Республіці Крим) та обласного значення, а також більша частина районів. Але останні відрізняються один від одного чисельністю та густотою населення, площею, конфігурацією території, середньою відстанню населених пунктів від районного центру, наявністю інших (крім райцентру) міських поселень та зручністю їх розташування відносно території, яку можуть обслуговувати, виробничим потенціалом.

Наприклад, у 2/5 районів чисельність населення та пло-

¹ Крім центрів областей, це, наприклад, такі міста, як Ялта, Євпаторія, Феодосія, Джанкой в Автономній Республіці Крим, Жмеринка, Могилів-Подільський у Вінницькій, Ковель у Волинській, Кривий Ріг, Нікополь, Павлоград у Дніпропетровській областях тощо.

ща території на 20 і більше відсотків переважають середньообласні показники. Майже у половині з них відстань населених пунктів від райцентру перевищує 30 км, в 70 відсотках є інше місто або селище міського типу. Найбільше таких районів у Київській, Львівській, Дніпропетровській, Донецькій, Кіровоградській, Одеській, Полтавській, Хмельницькій областях.

У цих випадках у межах існуючих районів доцільно сформувати по дві місцеві системи. Їх населення, як правило, буде не менше 40 тис., територія – 1 тис. км².

Формування систем розселення різного рівня найтісніше пов'язане з удосконаленням та реформуванням адміністративно-територіального устрою країни. Так, міжрайонні системи можуть розглядатися як прообраз другої ланки адміністративно-територіального устрою.

Доцільність її укрупнення підтверджується й постійним зменшенням кількості населення районів. З 1959 року вона скоротилась майже у півтора рази і має тенденцію до подальшого скорочення.

Створення на базі місцевих систем територіальних громад має здійснюватись на основі добровільного об'єднання існуючих за результатами місцевих референдумів. Це не означатиме ліквідації теперішнього статусу населених пунктів. У них мають діяти органи самоорганізації населення, яким відповідна місцева рада надаватиме частину своїх повноважень, а також матеріально-технічні та інші ресурси.

Право на добровільне об'єднання в територіальну громаду має бути надане не тільки жителям сіл, але й інших населених пунктів (тим більше, що фактично в Україні вже є 1375 таких громад, які об'єднують жителів майже 1/5 загальної кількості міських та сільських поселень).

Укрупнення територіальних громад має здійснюватись поступово, після проведення низки державно-правових експериментів. Але й до такого укрупнення місцеві системи визначають склад існуючих громад, яким доцільно об'єднати свої фінансові ресурси для ефективного розв'язання спільних проблем, що узгоджуються із законодавчо встановленими правилами територіальних громад.

У розвинутих країнах Європи діють ефективні механізми державної підтримки створення таких об'єднань. Так, французьке законодавство передбачає обов'язок держави фінансово стимулювати об'єднання комун. У ФРН держава на основі закону сприяє створенню на добровільних засадах різних типів об'єднань громад: і таких, де функції управління делегуються одному з муніципалітетів, і таких, де ці функції розмежовуються, і таких, де створюється спеціальний орган управління спільними місцевими справами. У випадках, коли ресурси місцевих громад недостатні для надання населенню необхідних послуг, закон (як скажімо, у Великобританії чи Іспанії) передбачає обов'язковість об'єднання їх зусиль. В Іспанії в об'єднання (синдикати) комун входить половина їх загальної кількості. Цим синдикатам держава гарантує більш сприятливий режим надання інвестицій, ніж окре-

мим комунам.

На даному етапі в Україні немає потреби об'єднувати області. Але ідентифікація міжобласних та міжрайонних систем розселення дозволяє встановити ареали вирішення спільних регіональних та міжрегіональних проблем розвитку шляхом об'єднання фінансових ресурсів місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Визначено пріоритетні завдання розвитку населених пунктів різного типу:

а) для міст Києва, Дніпропетровська, Донецька, Львова, Одеси, Харкова – це ефективне використання потужного соціально-економічного потенціалу та переваг географічного положення з їх розвитком як центрів господарської активності, інновацій та високоспеціалізованого громадського обслуговування населення кількох областей;

б) для решти міст з населенням понад 500 тис. (Запоріжжя, Кривий Ріг, Миколаїв) та обласних центрів з населенням понад 300 тис. (Сімферополь, Вінниця, Херсон), а також інших міст із надзвичайно складною екологічною ситуацією (Дніпродзержинськ, Жовті Води, Нікополь, Горлівка та ін.) – це першочергове якісне удосконалення економічної бази та структури землекористування, деконцентрація виробництва, екологічна реабілітація території, розвиток соціально-культурного потенціалу переважно обласного значення;

в) для інших обласних центрів переважно з чисельністю 200-300 тис. (Луцьк, Житомир, Ужгород, Івано-Франківськ, Кіровоград, Полтава, Рівне, Суми, Тернопіль, Хмельницький, Черкаси, Чернівці), що мають значний виробничий та соціально-культурний потенціал, а також для міст – промислових центрів із складною екологічною ситуацією (Армянськ, Керч, Марганець, Павлоград, Артемівськ, Калуш та інші) – це реструктуризація виробничої бази, виведення з експлуатації шкідливих виробництв, оптимізація структури землекористування, екологічна реабілітація міських територій та розвиток соціально-культурного потенціалу обласного та міжрайонного значення;

г) для міст із значним оздоровчим та рекреаційним потенціалом (Алупка, Алушта, Євпаторія, Саки, Ялта, Феодосія, Судак, Бердянськ, Яремча, Трускавець та ін.) – це стимулювання розвитку курортних функцій із заборонаю будівництва нових і розширення діючих промислових підприємств, не пов'язаних із задоволенням потреб відпочиваючих і місцевого населення або таких, що можуть негативно вплинути на природні лікувальні фактори;

г) для малих міст та селищ, розташованих у приміських зонах центрів систем розселення, – це розміщення філіалів і цехів промислових підприємств, що виносяться з цих центрів;

д) для малих міст, селищ і сіл, що мають значний природний та історико-культурний потенціал (Бахчисарай, Тульчин, Хуст, Косів, Переяслав-Хмельницький, Белз, Броди, Білгород-Дністровський, Кілія, Рені, Кременець, Почаїв та ін.) – це розвиток туристичних функцій із збе-

реженням та допустимим господарським використанням об'єктів культурної спадщини, захистом традиційного вигляду середовища, обмеженням господарської діяльності на територіях історичних ареалів населених місць;

е) для малих міст та селищ – центрів сільськогосподарських районів (Білогірськ, Гайсин, Горохів, Коростишів, Молочанськ, Яготин, Старобільськ, Карлівка, Бобровиця та ін.) – це нарощування їх соціально-економічного потенціалу, пов'язаного з розвитком підприємств та закладів з обслуговування сільськогосподарського виробництва та сільського населення;

є) для монофункціональних малих міст та селищ (Вільногірськ, Зеленодольськ, Інгулець, Орджонікідзе, Артемове, Вугледар, Вуглегірськ, Селідове, Чоп, Славутич, Знам'янка, Южноукраїнськ, Кузнецовськ та ін.) – це стабілізація соціально-економічного розвитку за рахунок урізноманітнення економічної бази;

ж) для сіл – це створення умов для продуктивної зайнятості та збільшення доходів сільського населення, стабільного функціонування і розвитку соціальної інфраструктури з урахуванням характеру розселення і регіональної специфіки проживання населення у сільських населених пунктах, забезпечення мережами водо-, газо- і енергопостачання, доріг.

5.8. Розвиток соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури

Для створення умов щодо зайнятості населення і забезпечення громадян житлом, закладами соціально-культурного обслуговування відповідно до гарантованих державою соціальних стандартів з урахуванням їх послідовного зростання передбачається

- зростання обсягів житлового будівництва із підвищенням його якості і збільшенням середньої житлової забезпеченості;

- розвиток системи закладів і установ усіх форм власності у сфері охорони здоров'я, освіти, культури, фізичної культури та спорту, торгівлі та громадського харчування, комунального господарства;

- формування та розвиток (з урахуванням характеру розселення і регіональної специфіки) системи міжселенно-соціально-культурного обслуговування населення;

- запровадження нових форм соціально-культурного обслуговування в сільській місцевості з урахуванням особливостей сільського розселення в різних регіонах.

Пріоритетами розвитку інженерно-транспортної інфраструктури визнано:

- стале, комфортне та безпечне для життєдіяльності людини і природи забезпечення потреб населення та економіки країни в пасажиро- та вантажоперевезеннях, у водних та енергетичних ресурсах з урахуванням прийнятих в Генеральній схемі вирішень щодо розвитку та розміщення виробництва, систем розселення і населених пунктів, курортно-рекреаційних і туристичних районів;

– ефективне використання потужного транзитного потенціалу країни з інтеграцією її транспортно-комунікаційного комплексу в європейську та світову транспортно-комунікаційну систему.

Для реалізації пріоритетних напрямів розбудови інженерно-транспортної інфраструктури планується:

– створення національної мережі міжнародних транспортних коридорів, що забезпечуватимуть зв'язок головних науково-виробничих і соціально-культурних центрів України з іншими країнами та стимулюватиме розвиток територій, прилеглих до цих коридорів;

– уточнення трас цих коридорів з урахуванням розміщення елементів національної екологічної мережі та з обов'язковим влаштуванням уздовж автомобільних доріг огорожі й проходів для свійських і диких тварин;

– будівництво нових та реконструкція існуючих магістральних і регіональних транспортних комунікацій для покращення зв'язків центрів систем розселення з населеними пунктами в зоні їх впливу, основних промислових районів – з узбережжям Чорного та Азовського морів;

– будівництво транспортних обходів міст з населенням понад 500 тис. чоловік;

– продовження робіт з реконструкції та розширення Державного міжнародного аеропорту "Бориспіль", а також регіональних міжнародних аеропортів "Донецьк", "Дніпропетровськ", "Одеса", "Львів", "Сімферополь", "Харків";

– інтенсивний розвиток швидкісних видів транспорту, організація швидкісного руху пасажирських поїздів з інтеграцією мережі залізниць і автошляхів України до європейської системи швидкісних магістралей;

– модернізація існуючих та будівництво нових еколого-безпечних генеруючих потужностей в основному на існуючих ділянках атомних і теплових електростанцій, а також розвиток нетрадиційної енергетики на придатних для цього за природно-кліматичними умовами територіях (Крим, Закарпаття, Прикарпаття, лівобережні та південні області, Донбас);

– диверсифікація джерел постачання в Україну енергетичних ресурсів з формуванням нафтотранспортного коридору Європа – Кавказ – Азія, завершенням будівництва нафтотерміналу "Південний", підключенням нафтопроводу Одеса – Броди до європейської нафтотранспортної мережі та залученням додаткових джерел газопостачання;

– модернізація та розвиток водопровідно-каналізаційного господарства, впровадження раціональних норм водоспоживання, технологій водопідготовки та очищення стічних вод, впровадження засобів обліку та контролю за споживанням води, підвищення рівня благоустрою населених пунктів.

5.9. Формування національної екологічної мережі

З метою формування національної екологічної мережі як складової всеєвропейської екологічної мережі та підтримання життєзабезпечуючих функцій довкілля, створення необхідних умов для реструктуризації та зниження ан-

тропогенного впливу на нього до екологічно допустимого рівня передбачається:

1) розширення (до 40 відсотків території України) площі територій національної екологічної мережі за рахунок:

- а) створення об'єктів природно-заповідного фонду на територіях, що відповідають умовам забезпечення охорони особливо цінних природних комплексів та об'єктів;
 - б) збільшення площі земель, наданих у користування установам природно-заповідного фонду;
 - в) збереження природних ландшафтів на ділянках, що мають історико-культурну цінність;
 - г) включення до програм екологічного оздоровлення басейнів річок Сіверського Дінця, Південного Бугу, Дністра, Західного Бугу заходів щодо створення та упорядкування водоохоронних зон і прибережних захисних смуг водних об'єктів, запровадження особливо-го режиму використання земель на ділянках витoku річок;
 - г) формування транскордонних природоохоронних територій міжнародного значення;
 - д) створення захисних лісових насаджень та полезахисних лісових смуг, залуження земель;
 - е) консервації деградованих і забруднених земель з наступним їх частковим залісненням;
 - є) збереження природних ландшафтів на землях промисловості, транспорту, зв'язку, оборони;
 - ж) екологічно доцільного збільшення площі лісів;
- 2) формування єдиної територіальної системи, що об'єднує елементи національної екологічної мережі, та встановлення спеціального режиму використання цих територій, зокрема, територій "екологічних ніш (пауз)" (межиріччя Псла і Ворскли, Інгулу та Інгульця, степового Криму, на інтенсивно урбанізованих територіях для збереження просторових розривів між їх ядрами: на напрямках Донецьк – Дніпропетровськ, Харків – Дніпропетровськ тощо);
- 3) формування ефективного екологічного каркасу населених пунктів, збільшення естетичних функцій міських ландшафтів, посилення екологічної регламентації містобудування та функціонування міського господарства.

5.10. Визначення територій, розвиток яких потребує державної підтримки

Визначено інвестиційно-привабливі території із значним потенціалом прискореного розвитку (в т.ч. в зонах стимулюючого впливу міжнародних транспортних коридорів, у місцях перетинання ними прикордонних і приморських територій тощо) та проблемні ареали, розвиток яких потребує державної підтримки. До останніх відносимо, наприклад, території з критичним рівнем виробничо-містобудівного освоєння та природно-техногенної небезпеки і низьким рівнем забезпеченості природними ресурсами, передусім це Донбас. Наявна загроза, пов'язана з критичним зростанням рівня зношеності основного капіталу, підвищен-

ними ризиками виникнення техногенних катастроф національного масштабу, існуванням значної кількості монофункціональних поселень, що економічно занепадають, вимагають першочергової реструктуризації традиційних галузей промисловості.

В цілому для забезпечення ефективного використання територій, що мають особливу господарську, екологічну, наукову, естетичну цінність, визначено й інші проблемні ареали – території, вирішення проблем розвитку яких має загальнодержавне значення і має здійснюватись за державної підтримки:

– з найбільшим рівнем виробничо-містобудівного використання території та природно-техногенної небезпеки і низьким рівнем забезпеченості природними ресурсами: території розміщення міст з населенням понад 500 тис. (Київ, Харків, Дніпропетровськ, Одеса, Львів, Запоріжжя, Кривий Ріг, Миколаїв), а також Севастополя, Сімферополя, Херсона, Керчі, Красноперекіпська, Ново-волінська, Червонограда;

– зі значними природно-заповідним, оздоровчо-рекреаційним і туристичним потенціалом, рівнем виробничо-містобудівного освоєння території та природно-техногенної небезпеки: в зонах впливу міст Києва, Харкова, Дніпропетровська, Кримського узбережжя, Закарпатської області, курортів Бердянська, Трускавця, гірл рік Дніпра, Дунаю, Дністра, Південного Бугу;

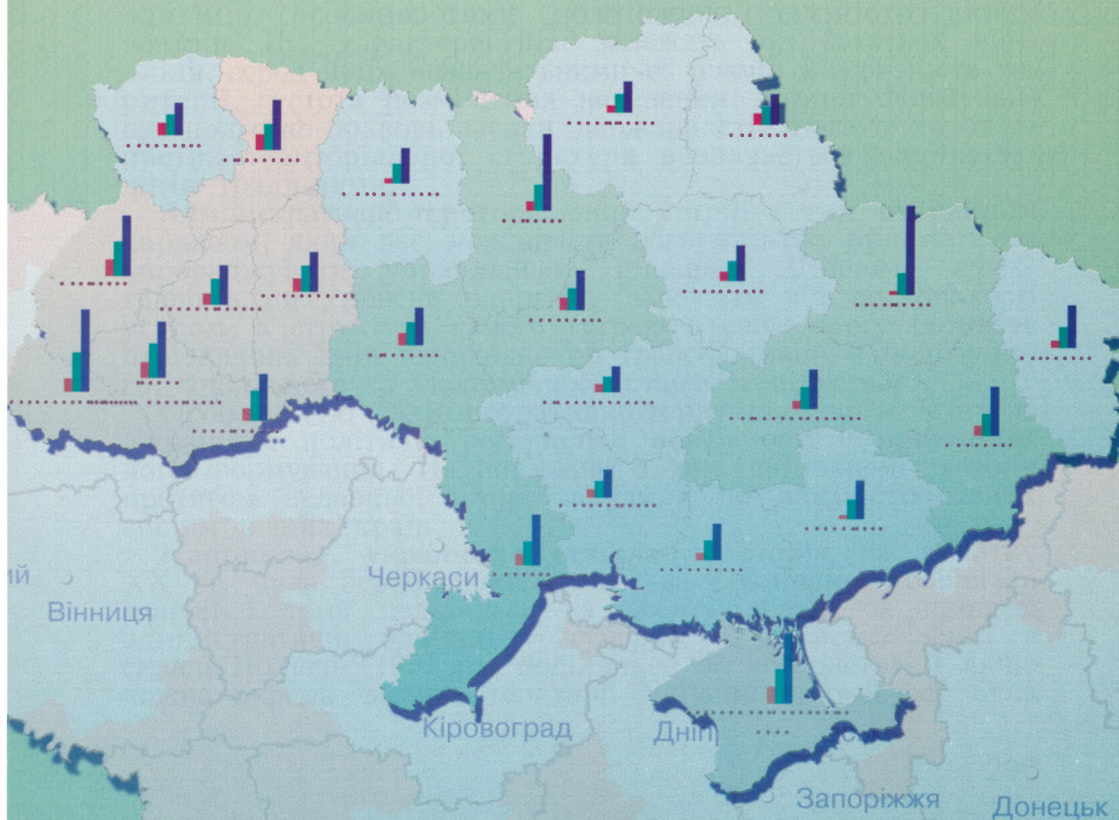
– зі значними природно-заповідним, оздоровчо-рекреаційним та туристичним потенціалами і низьким рівнем інфраструктурного облаштування території та природно-техногенної небезпеки: в Поліссі, в Східних Карпатах, на Азовському узбережжі, де передбачається організація спільних з суміжними країнами транскордонних елементів екологічної мережі, що входять до всеєвропейської екологічної мережі, Чорноморський біосферний заповідник тощо;

– з високим рівнем радіаційного забруднення.

У Генеральній схемі передбачено також напрями та параметри використання оздоровчо-рекреаційних територій, розвитку курортів, рекреаційних зон, туристичних центрів, збереження та раціонального використання історичної спадщини.

Розділ 6

КАРТОГРАФІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ АДМІНІСТРАТИВНО- ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ З МЕТОЮ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

6.1. Загальні міркування

Адміністративно-територіальний устрій – це законодавчо закріплена система поділу держави на територіальні підрозділи, у межах яких здійснюється організація та функціонування органів державної влади і місцевого самоврядування.

Як уже зазначалося в попередніх розділах, сучасний стан адміністративно-територіального устрою держави не відповідає тій високій меті становлення України як високорозвинутої, правової, цивілізованої європейської держави з високим рівнем життя, соціальної стабільності, культури та демократії. Цим пояснюється необхідність проведення реформи устрою. Повинна бути сформована нова система адміністративно-територіального поділу з урахуванням усталених соціально-економічних зв'язків, історичних, етнокультурних та географічних чинників у рамках Конституції та перспектив розвитку України.

6.2. Принципи трансформації адміністративно-територіального устрою України

Основними принципами трансформації адміністративно-територіального устрою України з метою його удосконалення є:

1. Принцип упорядкованості його ієрархічної структури. Територіально-ієрархічна структура відповідає ієрархії владних структур і характеризується кількістю, розмірами і конфігурацією адміністративних одиниць, особливостями розміщення адміністративних центрів. Ці характеристики залежать від багатьох чинників, серед яких визначальними є: розмір і освоєність території, густота розміщення населення, історія формування, політико-правові засади державності. Багато характеристик територіальної структури визначається національними традиціями.

Адміністративно-територіальний устрій є тим первинним каркасом, який дає можливість обґрунтовано приймати та впроваджувати управлінські рішення. Причому ефективність цих рішень напряму залежить від досконалості устрою, а структура самого устрою в свою чергу потребує періодичних змін відповідно до трансформації в політичного, соціального та економічного стану суспільства.

Особливістю адміністративно-територіального устрою України є політичні регіональні відмінності у принципах його формування. Це пов'язано з тим, що окремі регіони протягом недавньої історії входили до адміністративних систем різних країн.

Наприклад, українська етнічна територія на початку ХХ ст. була периферією значної за розмірами Російської імперії і тому поділялась на досить великі за площею адміністративні одиниці – губернії. Українські землі в складі Польщі (1931 р.) поділялися на воєводства. І якщо кожна окрема частина території України на той час була

впорядкованою і майже однорідною за індексом параметрів площ та кількістю населення (табл.1 і 2 в додатку до цього розділу), то сучасний рівень індексу цих параметрів не можна вважати пропорційним. Крім того, найбільша за площею Одеська область (33,2 тис. км²) переважає за цим показником найменшу – Чернівецьку (8,1 тис.км²) більш ніж у чотири рази. Території з найменшими показниками сконцентровані на заході, що, напевне, відбиває події недавньої історії (мал. 1 додатка).

Показовими є індекси розмірів областей та Автономної Республіки Крим до їх середнього значення по Україні. Так, найменші індекси характерні для західних областей – Чернівецької (0,3), Івано-Франківської (0,5), тоді, як найбільші – для східних і південно-східних: Одеської (1,4), Дніпропетровської, Харківської, Чернігівської (1,3).

Диспропорції в розрізі областей спостерігаються і в кількості населення, що пов'язано зі ступенем промислового розвитку. Регіонами з максимальною кількістю населення є Дніпропетровська, Донецька, а також Луганська, Львівська, Одеська та Харківські області (мал. 2). І все-таки, за деякими винятками, регіони з максимальною кількістю населення зосереджені на сході, регіони з мінімальною кількістю – на заході. Різниця досить відчутна – у 4-5 разів (мал. 3).

Вказані історичні особливості – чи не головні причини недосконалості сучасного адміністративно-територіального устрою держави.

2. Принцип єдності понятійно-термінологічного апарату найменувань і типів адміністративно-територіальних одиниць. Існуюча схема адміністративно-територіального устрою України являє собою складну неупорядковану чотиріступеневу ієрархічну структуру (мал. 4). Кожна адміністративно-територіальна одиниця наділена державою відповідними повноваженнями у сфері управління, а також виконує певні самоврядні функції.

Схема значною мірою недосконала і суперечлива. Так, одні й ті ж адміністративно-територіальні одиниці (міста районного значення, селищні та сільські ради) можуть належати як до третього, так і до четвертого рівнів ієрархії. Відсутність в адміністративно-територіальному устрої України найнижчого базового рівня та різноманіття адміністративно-територіальних одиниць третього та четвертого рівнів (міста районного значення, селищні, сільські ради) ускладнюють адміністративно-територіальну схему по горизонталі. Це спричинило певну плутанину в поняттях “адміністративно-територіальна одиниця” та “населений пункт”. Приміром, сільська рада та село, селищна рада та селище міського типу, місто обласного значення й місто районного значення як адміністративно-територіальні одиниці та місто як населений пункт. Це спричинило те, що в Конституції України в статті 133 до адміністративно-територіальних одиниць віднесено населені пункти: селища та села, а такі адміністративно-територіальні одиниці, як сільська або селищна ради, взагалі випали з цього переліку.

Важливим інструментом удосконалення схеми адміністративно-територіального устрою України є **картографічні матеріали** (набір карт районів, міст обласного значення, міст та селищ України) із застосуванням критерію виділення окремих одиниць за кількістю населення. Ці картографічні матеріали містять аналітичну інформацію для опрацювання концептуальної моделі удосконалення системи адміністративно-територіального устрою країни.

Модель нового адміністративно-територіального устрою може базуватись на вдосконаленні розміщення та взаємозв'язків двох типів адміністративних одиниць, які передбачені Конституцією України і які фактично існують. Це адміністративні одиниці, що склалися на основі населених пунктів (місто, селище, село), які є найстабільнішими в часі утвореннями, та адміністративні одиниці окружного характеру (області, райони тощо). Останні зазнають періодичних змін в залежності від типу і розвитку суспільно-політичних відносин. Мережа населених пунктів є загалом основою для формування одиниць окружного характеру.

3. Принцип пропорційності адміністративно-територіальних одиниць. Кількість одиниць кожного рангу ієрархії має вписуватися в “межі оптимальності” Диспропорції щодо території, кількості населення, соціально-економічного потенціалу не повинні бути надто великими. До адміністративних одиниць вищої ланки належать Автономна Республіка Крим і 24 області. Серед областей тільки дві (Волинська і Закарпатська) є такими, в яких назва не збігається з найменуваннями обласного центру. Стосовно кількості адміністративних одиниць у регіонах, то тут спостерігаються значні відмінності. Кратність (співвідношення кількості) одиниць дуже різниться. Наприклад, кількість сільських районів у Вінницькій і Харківській областях більша, ніж у Чернівецькій та Івано-Франківській областях у 2,1 раза. При цьому на один район в Івано-Франківській і Тернопільській областях припадає понад 30 сільських рад, тоді як у Луганській та Дніпропетровській – 11-12. Нерівномірність проявляється також у коефіцієнті співвідношення кількості районів в області до середнього по Україні. Різниця між мінімальним та максимальним показником становить 2,5 раза (мал. 5 і 6).

Дуже непропорційним по регіонах є показник кількості населених пунктів різного типу та підпорядкування, що зумовлює певну недосконалість адміністративно-територіального поділу на рівні середньої адміністративної ланки. Особливо значні відмінності в кількості міст у регіонах. Територіальний розкид цього показника досить значний (від 9 до 51 міста). Значною кількістю міст (у межах 19-51) виділяються традиційно промислові регіони (особливо Львівщина та Донбас). Найменша кількість, відповідно, в областях традиційно непромислових або слаброзвинутих у цьому відношенні (мал. 7 і 8).

За кількістю міст обласного та республіканського значення на першому місці стоять також промислові

регіони: Донецька область (28 міст), Дніпропетровська (13) Луганська (14), а також регіони, які концентрують управлінські функції: Київська область (13) та Автономна Республіка Крим (11) (мал. 9).

Приблизно такі ж тенденції промислового розвитку відбиває показник кількості селищ міського типу по окремих регіонах України. Понад третина з них (302 з 891) концентруються у трьох областях (Донецькій, Луганській та Харківській) (мал. 10).

Протилежна тенденція спостерігається стосовно кількості сільських рад по регіонах. При значних територіальних диспропорціях (від 202 у Луганській до 662 у Вінницькій областях) найбільша їх кількість припадає на західні та центральні регіони, найменша – на південні та східні (мал. 11 і 12).

При визначенні спроможності регіональних центрів до виконання своїх функцій важливим є показник людності. Усі такі центри в Україні переважають за людністю друге за цим показником місто регіону, причому в деяких випадках розбіжність досить значна. Наприклад, Харків і Лозова – у 16 разів, Київ і Біла Церква – у 12 разів, Одеса та Ізмаїл – в 11 разів. Мінімальний показник становить 1,4 раза – Ужгород і Мукачеве (мал. 13 і 14). При цьому всі регіональні центри належать до великих міст, з них у п'яти кількість населення перевищує 1 млн мешканців: Дніпропетровськ, Донецьк, Київ, Одеса, Харків. Ще три центри мають більш ніж 500 тис. мешканців: Запоріжжя, Львів, Миколаїв. Населення чотирьох найменших за людністю регіональних центрів становить трохи більше 200 тис. мешканців: Ужгород, Тернопіль, Луцьк, Рівне.

Співвідношення між людністю регіонального центру та людністю другого в регіоні за величиною міста, а також значні відмінності цього показника в розрізі центрів свідчать про диспропорцію в розселенні, що певним чином впливає на функціонування адміністративно-територіальної системи.

Дуже помітні диспропорції в адміністративно-територіальній системі на рівні районів і міст обласного підпорядкування. Майже в 40 відсотках районів кількість населення та площа території в 1,2 раза і більше перевищує середньообласні показники. Середні значення площ районів в окремих регіонах мають тенденцію до зростання із заходу на схід і південний схід. Найвищий цей показник в Автономній Республіці Крим, Херсонській та Чернігівській областях, найменший – у Чернівецькій, Тернопільській та Івано-Франківській областях (мал. 15). У регіонах диспропорції ще більші. Наприклад, співвідношення між максимальним і мінімальним розміром площ районів у Київській області сягає 6 раз, у Херсонській – 5,1 раза.

Середня кількість населення в окремих місцевостях областей та Автономної Республіки Крим коливається в межах двократного перевищення, найвищі середні значення показника по населенню в районах спостерігаються в західних областях та Автономній Республіці Крим. На інших територіях країни цей показник набуває середніх та найнижчих значень (мал. 16).

4. Принцип компактності адміністративно-територіальної одиниці. Окрема адміністративно-територіальна одиниця повинна бути компактною, без анклавів та віддалених виступів. Населені пункти історично і генетично призначені бути тими осередками, навкруг яких концентрується населення і від яких розходиться мережа інфраструктур різного призначення. Тому населені пункти обслуговують не тільки населення, яке в них проживає, а й населення прилеглих територій. І чим більше місто (за різними параметрами-функціями), тим значнішим має бути вплив на територію. Тому найбільш раціональною схемою адміністративно-територіального устрою слід вважати таку, за якою населені пункти розміщуються рівномірно (в межах свого ієрархічного рівня), а оскільки держава характеризується певною централізацією влади, то для одного з них ("столиці") бажано центральне розміщення.

Традиційно столицею України є місто Київ, який характеризується досить зручним географічним положенням, що дозволяє виконувати управлінські, політичні, економічні, транспортні та інші функції. Місто займає надзвичайне вигідне транспортне розташування, в ньому сходяться основні залізничні та автомобільні магістралі з заходу на схід та з півночі на південь. Окрім того, Київ є найбільшим річковим портом у державі. Усі ці переваги компенсують незначні зміщення міста відносно географічного центра держави, хоча ця відстань не перевищує 150 км. Київ майже рівновіддалений від крайніх регіональних центрів на півдні (Сімферополь), заході (Ужгород), сході (Луганськ) – це приблизно 700 км. По залізниці та шосе ця віддаленість складає до 1000 км, тобто в межах 10 – годинної досяжності (мал. 17 і 18).

Про ступінь доступності до регіонального центру з периферії і навпаки для виконання адміністративних функцій, надання різноманітних послуг та здійснення зв'язків тощо дають уявлення деякі морфометричні характеристики. Найважливіші з них – це віддаленість адміністративного центру від географічного. Дуже незручне розташування мають центри Закарпатської, Волинської, Черкаської, Миколаївської, Харківської та Закарпатської областей. Віддаль до географічних центрів тут складає понад 65 км. Центральне розташування характерне для Донецька, Дніпропетровська, Івано-Франківська, Тернополя, Києва, Хмельницького, Львова, Кіровограда, Чернівців. Віддаль від цих міст до географічних центрів – до 35 км (мал. 19).

Компактність областей визначає також територіальну доступність з периферії до центру. Найбільш компактні три регіони – Волинська, Харківська, Запорізька область, але саме вони характеризуються найбільшою диспропорцією в розміщенні реального та географічного центру.

Середньою компактністю (коефіцієнт 0,4-0,6) характеризуються області: Закарпатська, Дніпропетровська, Донецька, Івано-Франківська, Луганська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська. Найбільш незручна конфігурація Кіровоградської, Одеської, Черкаської областей та Автономної Республіки Крим.

Складність форми та ще незадовільний розвиток транспортної мережі посилюють відчуття периферійності (особливо віддалені південні райони Одеської області (мал. 20).

Такою самою несприятливою обставиною для функціонування адміністративних районів є віддаленість районів від регіонального центру. Близько 25 відсотків усіх адміністративних районів віддалені від регіонального центру на відстань понад 100 км. Така картина спостерігається майже в усіх регіонах України, але найбільше вона виражена в Одеській, Херсонській, Полтавській, Чернігівській, Луганській та Сумській областях, де таких районів 25-45 відсотків (мал. 21).

Для існуючого адміністративно-територіального устрою характерна також наявність численних анклавів (територія іншого підпорядкування в межах даної адміністративної одиниці), а також черезсмужжя та багатосмужжя.

Насамперед необхідно звернути увагу на напівштучні анклави, наявність яких зумовлена фізико-географічними особливостями території, що інколи ускладнює доступність по лінії периферія – центр (усунення цього недоліку потребує додаткового фінансування). Наприклад, близько 20 відсотків території Черкаської області лежать на протилежному березі Дніпра відносно основної території; від Полтавської області фактично відокремлений один її район – Кременчуцький, причому значною водною перешкодою є р. Дніпро (його територія, до річч, компактно вписується у конфігурацію сусідньої Кіровоградської області) і т. д.

Яскравим прикладом анклавів, є селище Коцюбинське, яке повністю входить у межі м. Києва, чи місто Славутич Київської області, розташоване на території Чернігівської області. Анклави, які створюють черезсмужжя та багатосмужжя, можна спостерігати і в інших районах України. Це явище пов'язане із суб'єктивним підходом до формування земельних наділів окремих господарств та частим перевпорядкуванням адміністративно-господарського характеру. Приміром, лише на території одного району – Драбівського Черкаської області, існують черезсмужні анклави Рецюківщинської, Безбородьківської та Левченківської сільських рад, які не мають спільних меж зі своїми титульними територіями (мал. 22 і 23).

Унаслідок панування протягом десятиліть колективістських поглядів та концепції загальнонародної власності на землю склалася ситуація, коли в державі відсутні дані про точні межі сільських рад, районів, областей і, відповідно, про площі адміністративно-територіальних одиниць.

Для з'ясування стану справ у цій сфері на прикладі Драбівського району Черкаської області було проведено картографічне моделювання території. Використано дані точних геодезичних вимірювань 2000 року і зіставлено їх з матеріалами раніше проведених землеустроїв. Різниця у вимірах досягала 60 гектарів. Глибше дослідження показує, що різниці у визначенні площ сільських рад досягають значень до 200 гектарів у середньому по країні.

Враховуючи, що масове розпаювання земель, яке проводиться в Україні, характеризується в середньому паєм в 3-4

гектари, особливого значення набуває вирішення питання про комплексне і точне розмежування адміністративно-територіальних одиниць із складенням відповідних точних карт.

З поміж інших важливих принципів концепції удосконалення системи адміністративно-територіального устрою України варто спинитись на таких:

1. Наступність в адміністративно-територіальному поділі. У міру можливості слід зберегти наявні інфраструктуру та комунікації. Цей принцип витримати не складно, якщо за основу взяти існуючий адміністративно-територіальний поділ з урахуванням усталених уже господарських зв'язків і прогнозів на перспективу, що повинно впливати з можливостей взаємозв'язку регіону з центром у визначенні пріоритетів розвитку промислового комплексу регіону та узгодження з програмами загальнодержавного рівня. При цьому необхідно забезпечити розвиток промислового комплексу регіону як єдиного цілого, наближаючись до ідеальних параметрів його території, позбувшись насамперед територіальних анклавів.

2. Наявність “фінансово-економічної критичної маси” адміністративно-територіальної одиниці. Всі адміністративні одиниці повинні мати достатню фінансово-економічну базу для забезпечення місцевого самоврядування та населення відповідними послугами. Все зводиться до того, що загальнодержавні податки доцільно встановлювати на єдиному для всіх одиниць рівні, а методика їх обрахування повинна базуватися на реальному рівні економічного розвитку кожного регіону. Тоді стає реальним завдання забезпечення кожної ланки адміністративно-територіального поділу власною фінансовою базою (за рахунок місцевих податків, зборів, затверджених законом відрахувань від загальнодержавних податків тощо). Таким чином регіони можуть забезпечити за рахунок власних коштів загальнообов'язкову освіту, медичне обслуговування, комунальні потреби, витрати на самоврядування тощо, а це є стимулом розвитку регіону.

3. Взаємодоповнюваність адміністративно-територіальних одиниць (особливо вищих рангів). Необхідно витримати пропорції між багатими та бідними районами, вузькоспеціалізованими населеними пунктами і територіями з диверсифікованими функціями, що сприятиме територіальній справедливості, забезпеченню рівного доступу до соціальних послуг. Як свідчать приклади недавньої історії, впровадження цього принципу зрештою сприятливо впливає на економічний статок регіону і підвищення темпів зростання бідних (відсталих) районів, створення багатофункціональної інфраструктури господарства. Це відбувається за рахунок перерозподілу та активної переспеціалізації робочої сили при орієнтації на можливість досягти більшого, а також вирівнювання соціально-економічних показників.

4. Гнучкість та адаптивність. Адміністративно-територіальний устрій повинен порівняно легко пристосовуватися до територіальних змін у суспільстві – змін в технологіях, в економіці, у розселенні, споживанні. Межі адміністративно-територіальних одиниць необхідно встановлювати таким чином, щоб на виділених територіях сконцентрувати достатні природні ресурси, відповідний демографічний потенціал з урахуванням тенденцій їх розвитку на основі відповідних законодавчих положень. Досягнута таким чином самодостатність зробить недоцільним звертання до центральних органів з питань регіонального зростання і розвитку.

5. Саморегульованість території. Будь-яка адміністративно-територіальна реформа найбільш ефективна тоді, коли вона впроваджується демократичним шляхом з врахуванням історичних традицій і культурних відмінностей, створенням умов для “саморайонування населення” Однією з важливих ознак демократичного суспільства є розвинуте місцеве самоврядування, яке в Україні реально знаходиться на низькому рівні: вертикаль виконавчої влади функціонує згори донизу, а не навпаки, тобто не враховує потреб тих, заради кого існує. Чи не основна причина цього – відсутність самодостатніх територіальних одиниць найнижчого ієрархічного рівня. Вирішення даного питання дає можливість значно вдосконалити суспільно-економічні відносини, при яких поточні місцеві проблеми вирішуватиме місцева влада. Це можливе тільки при забезпеченні економічної та адміністративної самостійності низових одиниць. Центр при цьому дістає можливість зосередити зусилля на вирішенні політичних та економічних проблем усєї держави. Дотримання цього принципу враховує генеральну потребу в удосконаленні існуючого адміністративно-територіального устрою – не так у створенні нових структур, як у наданні можливості саморегулювання свого поточного життя і розвитку кожному населеному пункту.

6. Перспективність системи адміністративно-територіального устрою. Це означає врахування потенційних змін у соціально-економічному розвитку територій. Практичне дотримання цього принципу можливе за умови наукового підходу до проблеми. Як вказано у статті 132 Конституції України, це стосується соціально-економічного розвитку регіонів, урахування “їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.” Причому жодна з перерахованих ознак не повинна бути визначальною: цей комплекс повинен бути узгоджений і оптимізований у кожному конкретному випадку з огляду на тенденції розвитку кожного з цих напрямків.

Таким чином, на сьогодні характерними проблемами адміністративно-територіального устрою України є: надмірна подрібненість, яка гальмує вирішення програмних завдань соціально-економічного розвитку країни; існування непере-

дбачених Конституцією України адміністративно-територіальних одиниць – селищ міського типу; існування специфічних адміністративно-територіальних утворень, на території яких розташовані декілька самостійних адміністративно-територіальних одиниць, але жителі яких не складають єдиної територіальної громади; недосконала класифікація міст за адміністративною ознакою; недостатнє забезпечення фінансово-економічної та соціальної самодостатності адміністративно-територіальних одиниць, насамперед сіл; дезінтеграція адміністративно-територіальних одиниць; існування населених пунктів, територія яких відірвана від основної (титульної) території адміністративно-територіальної одиниці (так звані анклави); невизначеність чітких меж адміністративно-територіальних одиниць та населених пунктів.

Одним із головних висновків, які напрашуються після вивчення усіх попередніх реформ адміністративно-територіального устрою, є обережне ставлення до зміни адміністративних меж. Розробка кожного проекту реформ з точки зору географіа має базуватися на:

1) аналізі історії змін адміністративно-територіального устрою за тривалий період, сталості конкретних ділянок сучасних адміністративних кордонів, виявленні “острівців”, що тяжіють до головних центрів території, яка ніколи не міняла свою адміністративну належність, стабільності виконання адміністративних функцій містами, вивченні природно-історичної основи адміністративного районування;

2) дослідженні мереж відомчого поділу країни (військових округів, залізниць, округів з керування енергоспоживанням), сукупність яких відображує реальний господарський, транспортний та соціальний поділ території;

3) порівнянні існуючих схем галузевого та інтегрованого економічного, соціального та інших видів районування з метою розробки нової моделі районування;

4) вивченні ареалів тяжіння ресурсів основних міст, насамперед трудових, та зв'язків населення;

5) аналізі соціально-культурної забезпеченості міст різного рангу для виконання функцій адміністративних центрів у вузлових районах;

6) комплексному вирішенні соціально-географічних завдань, яке включає виявлення культурно-географічних протиріч у країні, явищ регіоналізму, територіальних особливостей умов та рівнів життя, бар'єрності існуючих адміністративних кордонів тощо.

Будь-яка реформа повинна починатися з чітко визначених пріоритетів і стратегії їх реалізації. В Україні упродовж двох років працює Комісія з питань адміністративно-територіального устрою. Серйозним напрацюванням робочої групи Комісії стала Концепція удосконалення адміністративно-територіального устрою. Найістотніші проблеми, названі в Концепції, формулюються так:

- законодавча неврегульованість правового статусу адміністративно-територіальних одиниць, порядку вирішення питань у сфері адміністративно-територіального устрою;

- невідповідність Конституції України та внутрішня суперечливість існуючої багаторівневої системи адміністративно-те-

риторіальних одиниць;

- розташування у багатьох випадках на території міст інших міст, а також сіл, селищ як окремих адміністративно-територіальних одиниць;

- збереження всупереч Конституції України серед адміністративно-територіальних одиниць таких категорій, як селище міського типу, сільрада, а також селищна рада та міська рада;

- недосконалість класифікації міст, відсутність чітких критеріїв для утворення районів у містах, а також віднесення населених пунктів до категорії сіл, селищ та міст;

- відсутність у багатьох випадках визначених відповідними уповноваженими на те органами на картографічних матеріалах меж адміністративно-територіальних одиниць, невнесення їх на місцевість, визначення великої кількості меж таких одиниць без урахування місцевих природних, історичних та інших чинників, перспектив розвитку регіонів та населених пунктів;

- надмірна подрібненість адміністративно-територіальних одиниць на нижчому рівні.

Всі ці проблеми повинні знайти своє тлумачення і розв'язання в майбутньому Законі "Про адміністративно-територіальний устрій України"

Додаток до розділу 6

Аналітико-ілюстративні картографічні матеріали для розробки концептуальної моделі адміністративно-територіального устрою

*Таблиця 1. Параметри адміністративно-територіальних одиниць (АТО) на українських землях у складі Польщі (на 1931 р.) **

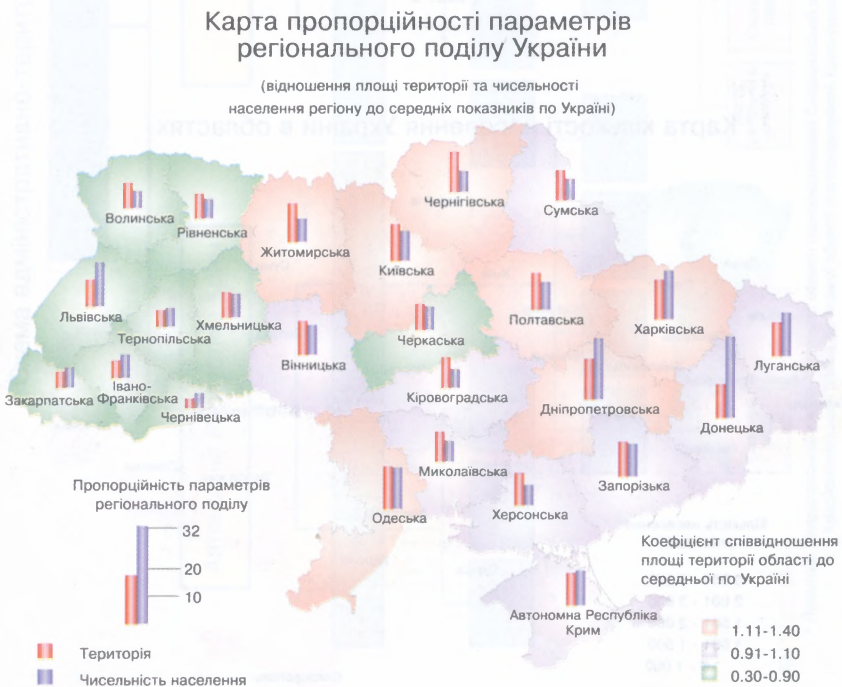
Адмі істративно-територіальні одиниці	Кількість АТО за воєводствами	Кратність АТО за воєводствами	Площа, тис. км ²	Кількість населення, тис. осіб	Індекси параметрів відповідно до середніх значень	
					площа	кількість населення
Поліське воєводство:			36,668	1131,7	1,29	0,36
повіти	9	1	4,07	125,7	3,88	1,09
гміни	79	9	0,46	14,32	4,18	1,15
Волинське воєводство:			35,734	2084,8	1,26	0,67
повіти	11	1	3,25	189,5	3,10	1,64
гміни	103	9	0,35	20,2	3,18	1,63
Львівське воєводство:			28,408	3127,4	1	1
повіти	27	1	1,05	115,8	1	1
гміни	252	9	0,11	12,4	1	1
Тернопільське воєводство:			16,533	1604,0	1	1
повіти	17	1	0,97	94,35	0,92	0,81
гміни	169	10	0,097	9,49	0,88	0,76
Станіславське воєводство:			16,894	1476,5	0,59	0,47
повіти	12	1	1,4	123,0	1,33	1,06
гміни	119	10	0,14	12,4	1,27	1

* Дністрянський М.С. Україна в політико-географічному вимірі. – Л., 2000. – 310 с.

Таблиця 2. Параметри губерній на Українській етнічній території у межах Росії на початок XX ст.*

Губернії	Кількість повітів	Площа, тис. км ²	Кількість населення, млн. осіб	Індекси параметрів відповідно до середніх значень	
				площа	кількість населення
Волинська	12	71,87	4,19	1,14	1,25
Катеринославська	8	63,50	3,46	0,94	1,11
Київська	12	51,00	4,79	1,30	0,89
Подільська	12	42,09	4,57	1,24	0,73
Полтавська	15	49,98	3,79	1,03	0,87
Таврійська	8	60,47	2,06	0,56	1,05
Харківська	11	54,58	3,41	0,93	0,95
Херсонська	6	70,92	3,74	1,02	1,23
Чернігівська	15	52,49	3,13	0,85	0,91

* Дністрянський М.С. Україна в політико-географічному вимірі. – Л., 2000. – 310 с.

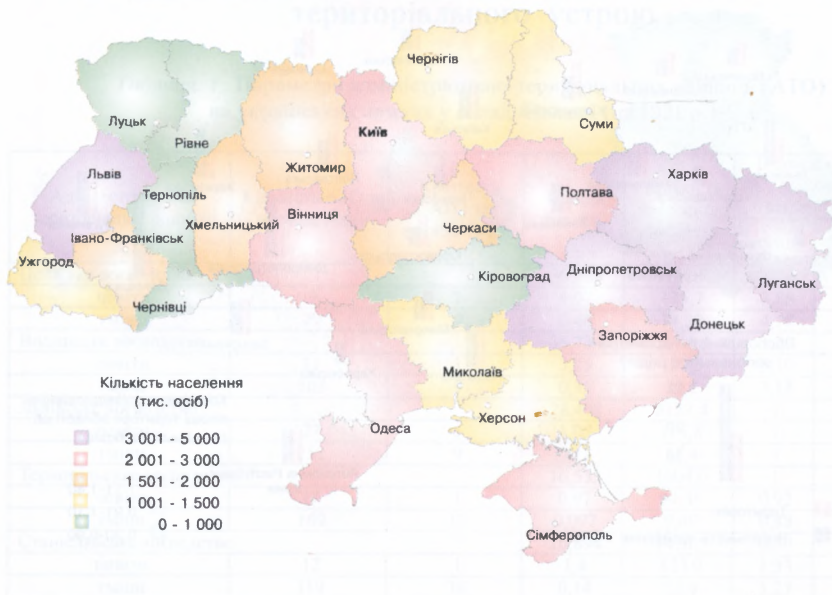

Мал. 1

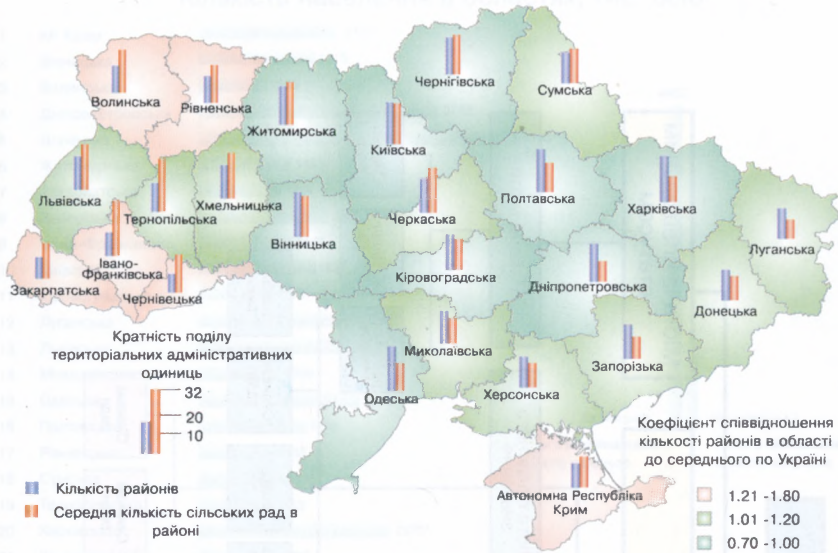
Мал. 2

Карта кількості населення України в областях

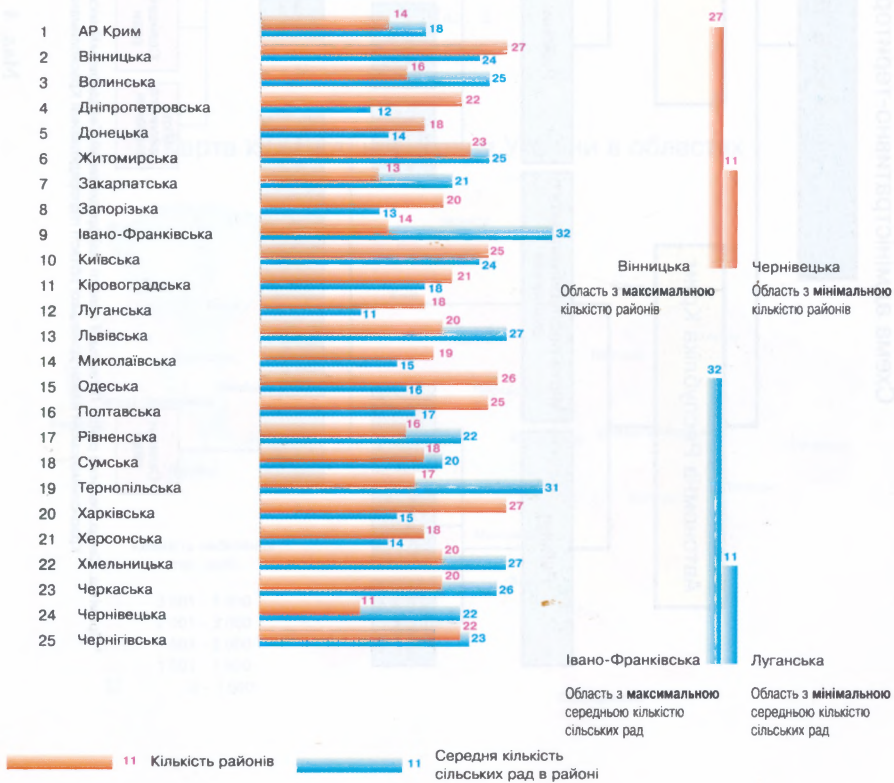
Мал. 3

Карта кратності поділу територіальних адміністративних одиниць по регіонах України

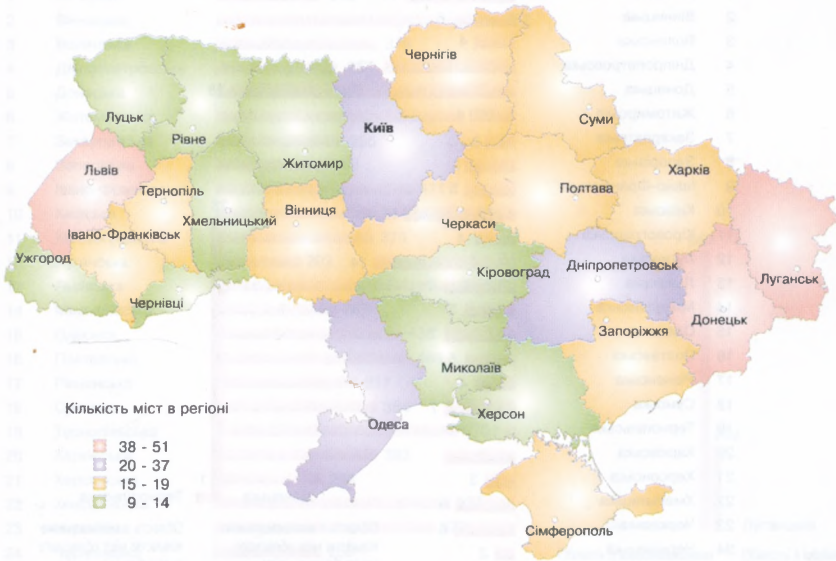
Мал. 5

Кількість районів та середня кількість сільських рад в районі по регіонах України

Мал. 6

Карта кількості міст у регіонах України

Мал. 7

Кількість міст у регіонах України

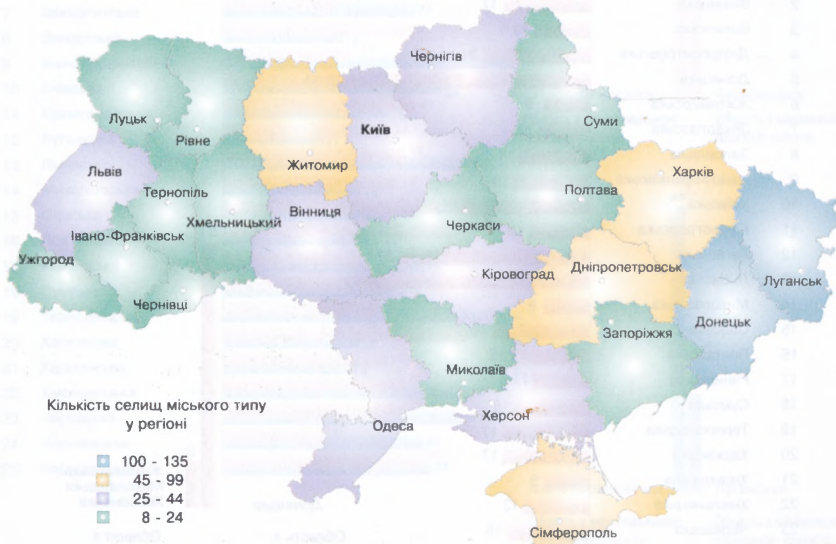
Мал. 8

Кількість міст обласного (республіканського) значення у регіонах України

Мал. 9

Карта кількості селищ міського типу у регіонах України

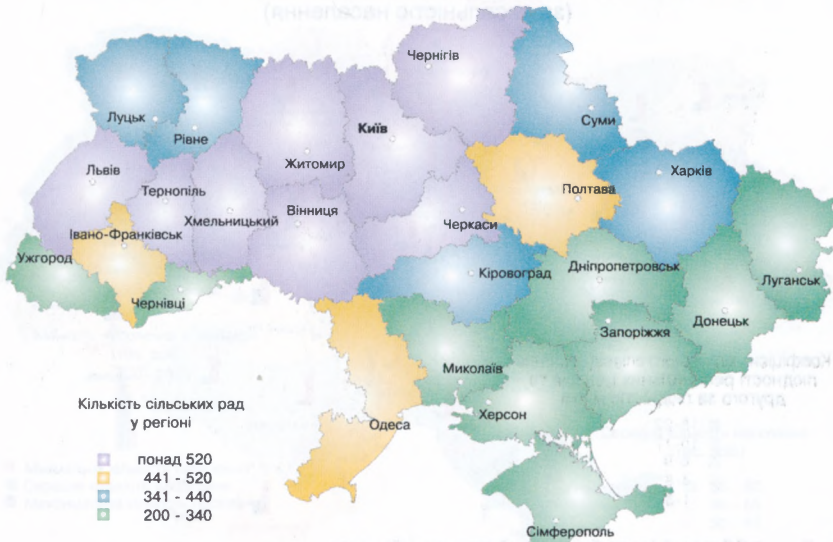
Мал. 10

Кількість сільських рад у регіонах України

Мал. 11

Карта кількості сільських рад у регіонах України

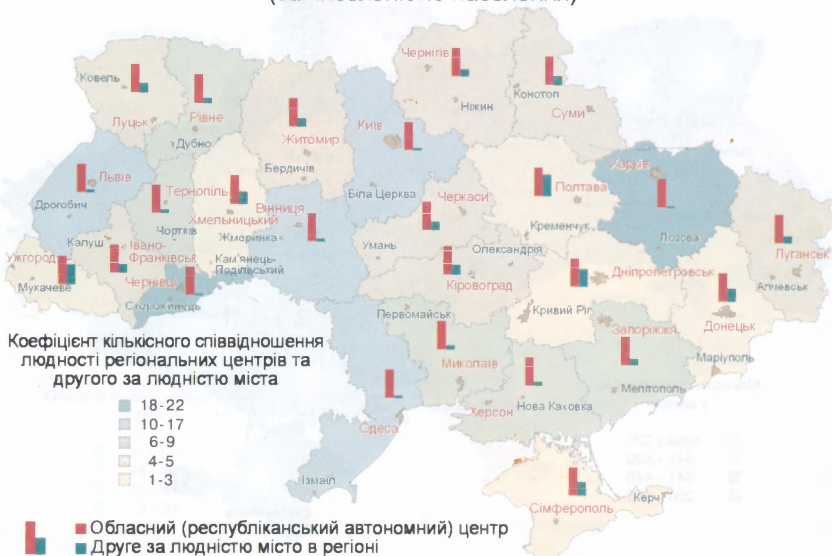
Мал. 12

Кількісне співвідношення людності обласного центру та другого міста у регіоні

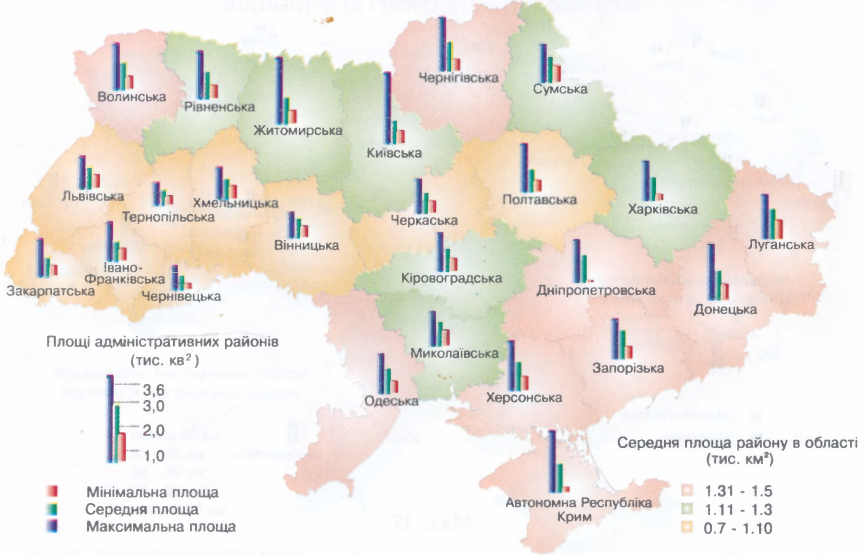
Мал. 13

Карта кількісного співвідношення першого та другого міст в регіоні (за чисельністю населення)

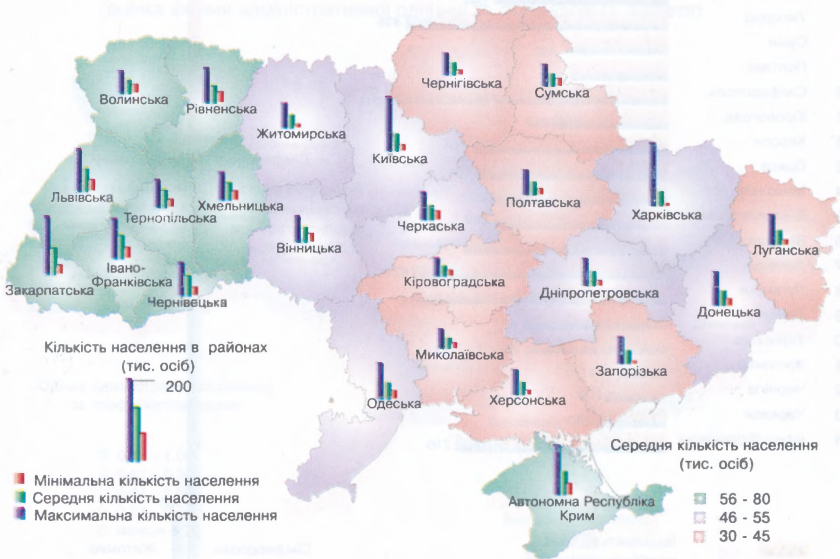
Мал. 14

Карта площ адміністративних районів у регіонах України

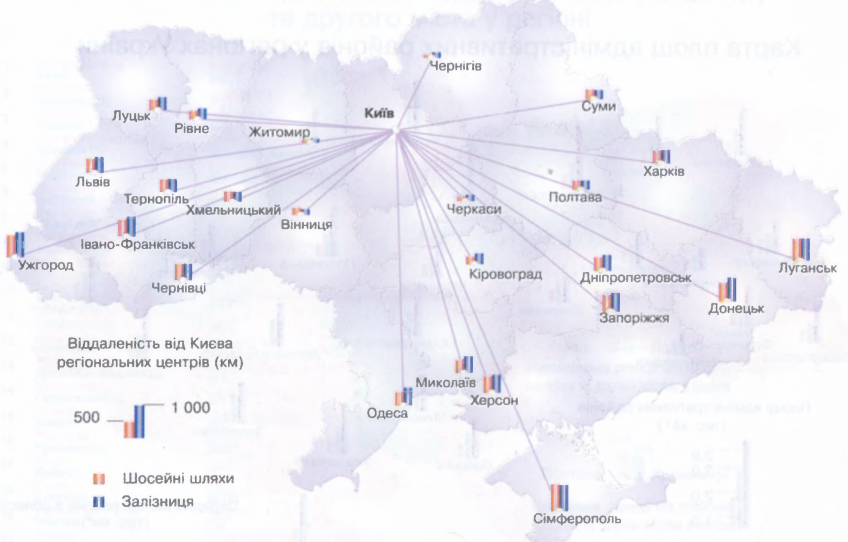
Мал. 15

Карта кількості населення в районах у регіонах України

Мал. 16

Карта віддаленості від столиці регіональних центрів України

Мал. 17

Віддаленість регіональних центрів від Києва шосейними шляхами та залізницею

Мал. 18

Мал. 19

Мал. 20

Карта віддаленості адміністративних районів України від регіональних центрів

Мал. 21

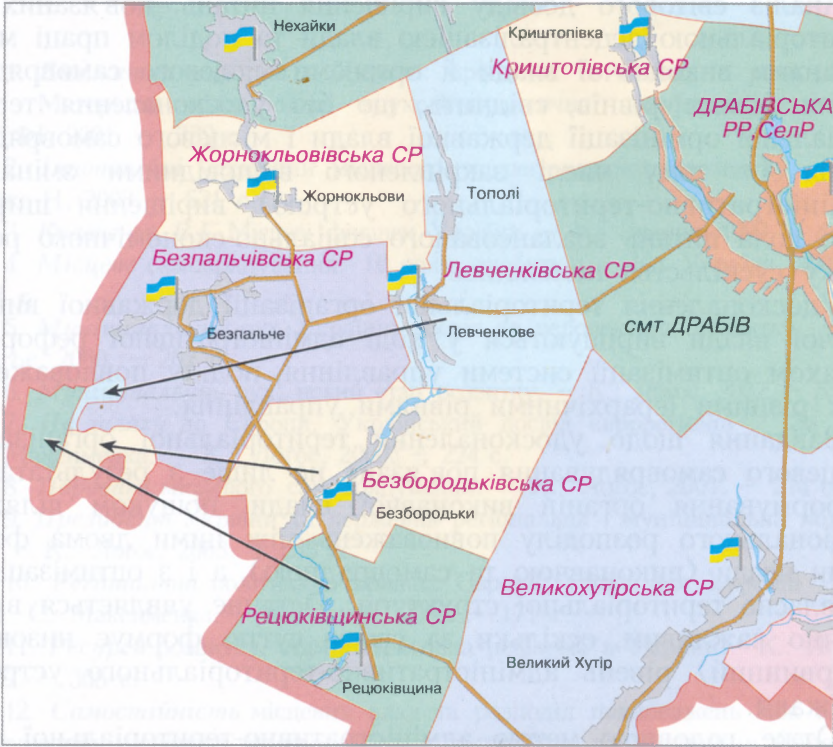
Адміністративна карта Драбівського району Черкаської області

Мал. 22

Продовження додатка до розділу 6

Фрагмент адміністративної карти Драбівського району Черкаської області

Мал. 24

ВИСНОВОК

Аналіз світового досвіду вирішення питань, пов'язаних з територіальною децентралізацією влади та поділом праці між органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування різних рівнів, свідчить, що без удосконалення територіальної організації державної влади і місцевого самоврядування (у тому числі закріпленого відповідними змінами адміністративно-територіального устрою), вирішення широкого кола питань збалансованого соціально-економічного розвитку суспільства неможливе.

Удосконалення територіальної організації державної виконавчої влади вирішуються у ході адміністративної реформи шляхом оптимізації системи управління, поділу повноважень між різними ієрархічними рівнями управління.

Завдання щодо удосконалення територіальної організації місцевого самоврядування пов'язане не лише з результатами реформування органів виконавчої влади, пошуком шляхів раціонального розподілу повноважень між цими двома формами влади (виконавчою та самоврядною), а і з оптимізацією їх власне територіальної структури. Останнє уявляється виключно важливим, оскільки за своєю суттю формує низовий (первинний) рівень адміністративно-територіального устрою держави.

Отже, головною метою адміністративно-територіальної реформи на місцевому рівні, на нашу думку, має бути створення "самодостатніх" адміністративно-територіальних одиниць, тобто одиниць, забезпечених відповідними людськими, фінансовими та іншими ресурсами в обсязі, достатньому для здійснення на цій території самоврядних повноважень.

Слід відміти, що оптимальний адміністративно-територіальний устрій є не тільки одним з ключових чинників цілісності держави, а й визначає рівень її соціально-економічного розвитку. Це підкреслює, по-перше, важливість своєчасного вирішення проблемних питань, тією чи іншою мірою пов'язаних з адміністративно-територіальним устроєм, що дісталися незалежній Україні у спадок від СРСР, по-друге, необхідність прийняття відповідного Закону України, який би законодавчо закріплював адміністративно-територіальний устрій молодій країні.

Однак, на нашу думку, такий законодавчий акт держави повинен не закріплювати існуючу адміністративно-територіальну структуру держави, що залишилась Україні у спадок, а оптимізувати її. Він повинен стати визначальним для раціоналізації вертикалі системи державного управління та розбудови оптимальної структури місцевого самоуправління.

Використана література

1. *Бюджетна реформа в Україні: проблеми та шляхи їх розв'язання* // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – К.: НДФІ, 2001. – 339 с.
2. *Інноваційні механізми місцевого та регіонального розвитку*. – К.: Атіка-Н, 2003. – 521 с.
3. *Кравченко В.І.* Місцеві фінанси України. – К.: Знання, 1999. – 442 с.
4. *Місцеве самоврядування: 10 років здобутку*. – К.: Україна, 2002. – 367 с.
5. *Муниципальный рух України: досвід та перспективи розвитку*. – К.: Логос, 2000. – 262 с.
6. *Муниципальный рух: новий етап розвитку*. – К.: Логос, 2002. – 557 с.
7. *На шляху до Європи. Український досвід єврорегіонів* / За ред. С. Максименка. – К.: Логос, 2000. – 224 с.
8. *Преваги місцевого самоврядування*. – К.: Логос, 2001. – 214 с.
9. *Президент України та державна регіональна і муніципальна політика*. – К.: Логос, 2003. – 230 с.
10. *Регіональна політика в країнах Європи: уроки для України* / За ред. С. Максименка. – К.: Логос, 2000. – 171 с.
11. *Ресурси розвитку. Адміністративна реформа в Україні*. – К.: Логос, 2002. – 308 с.
12. *Самостійність місцевих влад та розподіл повноважень між ними: організація місцевого самоврядування відповідно до принципів Європейської хартії місцевого самоврядування*. – К.: Логос, 2002. – 263 с.
13. *Коломійчук В.С.* Соціально-економічний розвиток адміністративного району в умовах перехідної економіки. – Тернопіль.: Укрмедкнига, 2001. – 438 с.
14. *Територіальна організація влади в Україні: статус і повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування* / За заг. ред. А. Зайця. – К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2002. – 928 с.
15. *Українсько-Європейський журнал міжнародного та порівняльного права. Організація регіональної та місцевої влади: досвід держав-членів Європейського Союзу та вибір України*. – К.: Tacis, 2001. – 237 с.
16. *Формування самодостатніх територіальних громад як основа підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування* // Матеріали науково-практичної конференції 8 жовтня 2002 року. – Вінниця.: Консоль, 2002. – 132 с.
17. *Заставний Ф.Д.* Географія України. У 2-х книгах. – Л.: Світ, 1994. – 472 с.
18. *Дністрянський М.С.* Україна в політико-географічному вимірі. – Л., 2000. – 310 с.

Офіційне видання

**Сивоконь Станіслав Олександрович
Яцюк Володимир Андрійович
Заєць Анатолій Павлович
Матвішин Орест Ярославович
Нижник Ніна Романівна
Новик Валентина Петрівна
Олійник Ярослав Богданович
Карпінський Юрій Олександрович
Нудельман Володимир Ілліч**

**АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ
УСТРІЙ УКРАЇНИ.**

**Проблемні питання та можливі
шляхи їх вирішення**

Редактор *А.А. Москалюк*
Комп'ютерна верстка *М.В. Кравчук*

Підписано до друку 21.07.03

Формат 70x100/16. Папір офс. № 1. Гарн. Peterburg. Офс. друк.

Ум. друк. арк. 26,12. Обл.-вид. арк. 25,20. Тираж 500 прим.

Зам. № 435.

Оригінал-макет виготовлено у
Науково-дослідному інституті геодезії і картографії

Мінекоресурсів України

03150, Київ, вул. Червоноармійська, 69

E-mail: info@gki.com.ua

www.gki.com.ua

Тел. 251-80-64, 227-06-84, 227-36-85

Віддруковано Поліграфічним центром Українського ДАГП

Мінекоресурсів України

03150, Київ, вул. Червоноармійська, 69

тел. 227-15-54, 227-33-52

